

INHOUD BOUWBESLUIT 2003

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen.....	5
§ 1.1. Begripsbepalingen	5
§ 1.2. Toepassing NEN, NEN-EN en aansluitvoorwaarden	10
§ 1.3. Gelijkwaardigheidsbepaling	11
§ 1.4. Kwaliteitsverklaringen en CE-markeringen	11
§ 1.5. Ontheffingen	12
§ 1.6. Niet-permanente bouwwerken en woonwagens	12
Hoofdstuk 2. Voorschriften uit het oogpunt van veiligheid	13
Afdeling 2.1. Algemene sterkte van de bouwconstructie	13
§ 2.1.1. Nieuwbouw	13
§ 2.1.2. Bestaande bouw	16
Afdeling 2.2. Sterkte bij brand.....	19
§ 2.2.1. Nieuwbouw	19
§ 2.2.2. Bestaande bouw	22
Afdeling 2.3. Vloerafscheiding.....	24
§ 2.3.1. Nieuwbouw	24
§ 2.3.2. Bestaande bouw	26
Afdeling 2.4. Overbrugging van hoogteverschillen.....	28
§ 2.4.1. Nieuwbouw	28
§ 2.4.2. Bestaande bouw	29
Afdeling 2.5. Trap.....	30
§ 2.5.1. Nieuwbouw	30
§ 2.5.2. Bestaande bouw	34
Afdeling 2.6. Hellingbaan	36
§ 2.6.1. Nieuwbouw	36
§ 2.6.2. Bestaande bouw	38
Afdeling 2.7. Elektriciteits- en noodstroomvoorziening	40
§ 2.7.1. Nieuwbouw	40
§ 2.7.2. Bestaande bouw	42
Afdeling 2.8. Verlichting	44
§ 2.8.1. Nieuwbouw	44
§ 2.8.2. Bestaande bouw	46
Afdeling 2.9. Gasvoorziening.....	48
§ 2.9.1. Nieuwbouw	48
§ 2.9.2. Bestaande bouw	50
Afdeling 2.10. Beweegbare constructie-onderdelen.....	51
§ 2.10.1. Nieuwbouw	51
§ 2.10.2. Bestaande bouw	53
Afdeling 2.11. Beperking van het ontstaan van een brandgevaarlijke situatie.....	54
§ 2.11.1. Nieuwbouw	54
§ 2.11.2. Bestaande bouw	56
Afdeling 2.12. Beperking van ontwikkeling van brand.....	58
§ 2.12.1. Nieuwbouw	58
§ 2.12.2. Bestaande bouw	61
Afdeling 2.13. Beperking van uitbreiding van brand	63
§ 2.13.1. Nieuwbouw	63
§ 2.13.2. Bestaande bouw	67

Afdeling 2.14. Verdere beperking van uitbreiding van brand	70
§ 2.14.1. Nieuwbouw	70
§ 2.14.2. Bestaande bouw	73
Afdeling 2.15. Beperking van ontstaan van rook	75
§ 2.15.1. Nieuwbouw	75
§ 2.15.2. Bestaande bouw	78
Afdeling 2.16. Beperking van verspreiding van rook.....	80
§ 2.16.1. Nieuwbouw	80
§ 2.16.2. Bestaande bouw	82
Afdeling 2.17. Vluchten binnen een rookcompartiment en een subbrandcompartiment ..	84
§ 2.17.1. Nieuwbouw	84
§ 2.17.2. Bestaande bouw	88
Afdeling 2.18. Vluchtroutes.....	90
§ 2.18.1. Nieuwbouw	90
§ 2.18.2. Bestaande bouw	93
Afdeling 2.19. Inrichting van rookvrije vluchtroutes	95
§ 2.19.1. Nieuwbouw	95
§ 2.19.2. Bestaande bouw	98
Afdeling 2.20. Voorkoming en beperking van ongevallen bij brand	100
§ 2.20.1. Nieuwbouw	100
§ 2.20.2. Bestaande bouw	102
Afdeling 2.21. Bestrijding van brand.....	103
§ 2.21.1. Nieuwbouw	103
§ 2.21.2. Bestaande bouw	105
Afdeling 2.22. Grote brandcompartimenten	107
§ 2.22.1. Nieuwbouw	107
§ 2.22.2. Bestaande bouw	109
Afdeling 2.23. Hoge en ondergrondse gebouwen, nieuwbouw	111
Afdeling 2.24. Toegang van een bouwwerk	112
§ 2.24.1. Nieuwbouw	112
§ 2.24.2. Bestaande bouw	113
Afdeling 2.25. Inbraakwerendheid, nieuwbouw.....	114
Hoofdstuk 3. Voorschriften uit het oogpunt van gezondheid.....	115
Afdeling 3.1. Bescherming tegen geluid van buiten, nieuwbouw	115
Afdeling 3.2. Bescherming tegen geluid van installaties, nieuwbouw	119
Afdeling 3.3. Geluidwering tussen verblijfsruimten van dezelfde gebruiksfunctie, nieuwbouw	121
Afdeling 3.4. Beperking van galm, nieuwbouw	123
Afdeling 3.5. Geluidwering tussen ruimten van verschillende gebruiksfuncties, nieuwbouw	124
Afdeling 3.6. Wering van vocht van buiten	127
§ 3.6.1. Nieuwbouw	127
§ 3.6.2. Bestaande bouw	129
Afdeling 3.7. Wering van vocht van binnen	130
§ 3.7.1. Nieuwbouw	130
§ 3.7.2. Bestaande bouw	132
Afdeling 3.8. Afvoer van afvalwater en fecaliën	133

§ 3.8.1. Nieuwbouw	133
§ 3.8.2. Bestaande bouw	135
Afdeling 3.9. Afvoer van hemelwater, nieuwbouw	137
Afdeling 3.10. Luchtverversing van een verblijfsgebied, verblijfsruimte, toiletruimte en badruimte	139
§ 3.10.1. Nieuwbouw	139
§ 3.10.2. Bestaande bouw	146
Afdeling 3.11. Spuivoorziening	149
§ 3.11.1. Nieuwbouw	149
§ 3.11.2. Bestaande bouw	151
Afdeling 3.12. Luchtverversing van overige ruimten	152
§ 3.12.1. Nieuwbouw	152
§ 3.12.2. Bestaande bouw	155
Afdeling 3.13. Toevoer van verbrandingslucht	157
§ 3.13.1. Nieuwbouw	157
§ 3.13.2. Bestaande bouw	161
Afdeling 3.14. Afvoer van rook	163
§ 3.14.1. Nieuwbouw	163
§ 3.14.2. Bestaande bouw	167
Afdeling 3.15. Beperking van de toepassing van schadelijke materialen, nieuwbouw ..	170
Afdeling 3.16. Beperking van het kunnen binnendringen van uit de grond afkomstige schadelijke stoffen of straling, nieuwbouw	171
Afdeling 3.17. Bescherming tegen ratten en muizen	172
§ 3.17.1. Nieuwbouw	172
§ 3.17.2. Bestaande bouw	174
Afdeling 3.18. Drinkwatervoorziening	175
§ 3.18.1. Nieuwbouw	175
§ 3.18.2. Bestaande bouw	177
Afdeling 3.19. Warmwatervoorziening	178
§ 3.19.1. Nieuwbouw	178
§ 3.19.2. Bestaande bouw	179
Afdeling 3.20. Daglicht	180
§ 3.20.1. Nieuwbouw	180
§ 3.20.2. Bestaande bouw	182
Hoofdstuk 4. Voorschriften uit het oogpunt van bruikbaarheid	184
Afdeling 4.1. Oppervlakte van de standplaats, nieuwbouw	184
Afdeling 4.2. Toegankelijkheidssector, nieuwbouw	185
Afdeling 4.3. Vrije doorgang	187
§ 4.3.1. Nieuwbouw	187
§ 4.3.2. Bestaande bouw	189
Afdeling 4.4. Bereikbaarheid, nieuwbouw	190
Afdeling 4.5. Verblijfsgebied, nieuwbouw	192
Afdeling 4.6. Verblijfsruimte	195
§ 4.6.1. Nieuwbouw	195
§ 4.6.2. Bestaande bouw	198
Afdeling 4.7. Toiletruimte	200
§ 4.7.1. Nieuwbouw	200

§ 4.7.2. Bestaande bouw	203
Afdeling 4.8. Badruimte	206
§ 4.8.1. Nieuwbouw	206
Afdeling 4.9. Kleedruimte, nieuwbouw	212
Afdeling 4.10. Gemeenschappelijke opslagruimte voor huishoudelijk afval, nieuwbouw	214
Afdeling 4.11. Stallingsruimte voor fietsen, nieuwbouw	216
Afdeling 4.12. Meterruimte, nieuwbouw	217
Afdeling 4.13. Liftschacht, nieuwbouw	219
Afdeling 4.14. Liftmachineruimte, nieuwbouw	221
Afdeling 4.15. Opstelplaats voor een aanrecht en opstelplaats voor een kooktoestel	223
§ 4.15.1. Nieuwbouw	223
§ 4.15.2. Bestaande bouw	225
Afdeling 4.16. Opstelplaats voor een stooktoestel	227
§ 4.16.1. Nieuwbouw	227
§ 4.16.2. Bestaande bouw	229
Afdeling 4.17. Opstelplaats voor een warmwatertoestel, nieuwbouw	231
Afdeling 4.18. Bassin, nieuwbouw	233
Hoofdstuk 5. Voorschriften uit het oogpunt van energiezuinigheid	235
Afdeling 5.1. Thermische isolatie, nieuwbouw	235
Afdeling 5.2. Beperking van luchtdoorlatendheid, nieuwbouw	238
Afdeling 5.3. Energieprestatie, nieuwbouw	239

Integrale tekst van het Bouwbesluit 2003 zoals gepubliceerd in staatsblad 2001, 410, zoals deze luidt na de wijzigingen, gepubliceerd in Staatsblad 2002, 203; Staatsblad 2002, 516 en Staatsblad 2002, 518*.

Besluit van

houdende vaststelling van voorschriften met betrekking tot het bouwen van bouwwerken uit het oogpunt van veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en milieu (Bouwbesluit)

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 18 december 2000, nr. MJZ2000153138, Centrale Directie Juridische Zaken, Afdeling Wetgeving;

Gelet op artikel 2 van de Woningwet;

De Raad van State gehoord (advies van 27 april 2001, nr. W08.00.0616/V);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 13 juli 2001, nr. MJZ2001078982, Centrale Directie Juridische Zaken, Afdeling Wetgeving;

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

§ 1.1. Begripsbepalingen

Artikel 1.1

1. Voor de toepassing van de bij of krachtens dit besluit gegeven voorschriften wordt verstaan onder:
belastingscombinatie: verzameling van belastingen die gelijktijdig kunnen optreden;
bouwconstructie: onderdeel van een bouwwerk dat bestemd is om belasting te dragen;

---

* Ten behoeve van de toegankelijkheid zijn de artikelen voorzien van kopjes.

brandcompartiment: gedeelte van een of meer gebouwen bestemd als maximaal uitbreidingsgebied van brand;

brand- en rookvrije vluchtroute: van brand gevrijwaarde rookvrije vluchtroute die uitsluitend door verkeersruimten voert;

gebruiksfunctie: de gedeelten van een of meer bouwwerken op een perceel of standplaats, die dezelfde gebruiksbestemming hebben en die tezamen een gebruikseenheid vormen;

gebruiksfunctie die bijzonder gevoelig is voor luchtvaartlawaai: gebruiksfunctie in een gebouw, waarvoor krachtens de Luchtvaartwet een ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting van de uitwendige scheidingsconstructie geldt met betrekking tot structureel uitgevoerd nachtelijk vliegverkeer vanwege een luchtvaartterrein;

gebruiksfunctie die gevoelig is voor industrie-, weg- of railverkeerslawaai: gebruiksfunctie in een gebouw, waarvoor krachtens de Wet geluidhinder een ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting van de uitwendige scheidingsconstructie geldt met betrekking tot onderscheidenlijk industrielawaai vanwege een industrieterrein, wegverkeerslawaai vanwege een weg of railverkeerslawaai vanwege een spoorweg, alsmede een kantoorfunctie gelegen binnen een zone waarvoor een zodanige ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting geldt;

gebruiksfunctie die gevoelig is voor luchtvaartlawaai: gebruiksfunctie in een gebouw, waarvoor krachtens de Wet geluidhinder of de Luchtvaartwet een ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting van de uitwendige scheidingsconstructie geldt met betrekking tot luchtvaartlawaai vanwege een luchtvaartterrein, alsmede een kantoorfunctie gelegen binnen een zone waarvoor een zodanige ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting geldt;

integraal toegankelijke toiletruimte: toiletruimte die mede toegankelijk is voor rolstoelgebruikers;

integraal toegankelijke badruimte: badruimte die mede toegankelijk is voor rolstoelgebruikers;

inwendige scheidingsconstructie: constructie die de scheiding vormt tussen twee voor mensen toegankelijke besloten ruimten van een gebouw, waaronder begrepen de op die constructie aansluitende delen van andere constructies, voorzover die delen van invloed zijn op het voldoen van die scheidingsconstructie aan een bij of krachtens dit besluit gegeven voorschrift;

klimlijn: denkbeeldige, vloeiend verlopende lijn die de voorkanten van de treden van een trap met elkaar verbindt;

loopafstand: afstand, gemeten langs een denkbeeldige, kortst realiseerbare vloeiend verlopende lijn tussen twee punten, waarover op een afstand van ten minste 0,3 m van constructie-onderdelen kan worden gelopen;

meetniveau: hoogte van het aansluitende terrein, gemeten ter plaatse van de toegang van het gebouw;

NEN: door de Stichting Nederlands Normalisatie-Instituut uitgegeven norm;

nevenfunctie: gebruiksfunctie die ten dienste staat van een andere gebruiksfunctie;

nominale belasting: maximale belasting van een verbrandingstoestel, bepaald op basis van de calorische bovenwaarde van de brandstof waarvoor dat toestel is ingericht;

richtlijn bouwproducten: richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 december 1988 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en

bestuursrechtelijke bepalingen der Lid-Staten inzake voor de bouw bestemde producten (89/106/EEG, PbEG L 40), zoals gewijzigd bij richtlijn 93/68/EEG van de Raad van 22 juli 1993 (PbEG L 220);

rookcompartiment: gedeelte van een of meer gebouwen bestemd als maximaal uitbreidingsgebied van rook;

rookvrije vluchtroute: van rook gevrijwaarde route die begint bij een toegang van een rookcompartiment of een subbrandcompartiment, uitsluitend voert over vloeren, trappen of hellingbanen en eindigt op een veilige plaats, zonder dat gebruik hoeft te worden gemaakt van een lift;

technische ruimte: ruimte voor het plaatsen van de apparatuur, noodzakelijk voor het functioneren van een gebouw, waaronder in elk geval begrepen een meterruimte, een liftmachineruimte en een stookruimte;

toegang van een gebruiksfunctie: toegang tot het aansluitende terrein, een gemeenschappelijke verkeersruimte, een gemeenschappelijk verblijfsgebied of een ruimte van een andere gebruiksfunctie, ter plaatse waarvan een route begint die uitsluitend door niet-gemeenschappelijke ruimten van de gebruiksfunctie naar een punt in een niet-gemeenschappelijk verblijfsgebied voert.

toegankelijkheidssector: gedeelte van een gebouw dat mede toegankelijk is voor rolstoelgebruikers;

trappenhuis: verkeersruimte, waarin een trap ligt;

uitwendige scheidingsconstructie: constructie die de scheiding vormt tussen een voor mensen toegankelijke besloten ruimte van een gebouw en de buitenlucht, de grond of het water, waaronder begrepen de op die constructie aansluitende delen van andere constructies, voorzover die delen van invloed zijn op het voldoen van die scheidingsconstructie aan een bij of krachtens dit besluit gegeven voorschrift;

veiligheidstrappenhuis: trappenhuis waardoor een brand- en rookvrije vluchtroute voert, en dat in de vluchtrichting uitsluitend kan worden bereikt vanuit een niet-besloten ruimte;

verblijfsgebied: gedeelte van een gebruiksfunctie met ten minste een verblijfsruimte, bestaande uit een of meer op dezelfde bouwlaag gelegen aan elkaar grenzende ruimten anders dan een toiletruimte, een badruimte, een technische ruimte of een verkeersruimte;

verblijfsruimte: ruimte voor het verblijven van mensen, dan wel een ruimte waarin de voor een gebruiksfunctie kenmerkende activiteiten plaatsvinden;

verkeersruimte: ruimte anders dan een ruimte in een verblijfsgebied, een toiletruimte, een badruimte of een technische ruimte, bestemd voor het bereiken van een andere ruimte;

verkeersroute: route die begint bij een toegang van een ruimte, uitsluitend voert over vloeren, trappen of hellingbanen en eindigt bij de toegang van een andere ruimte;

vluchtrappenhuis: trappenhuis waardoor een rookvrije vluchtroute voert;

vrije vloeroppervlakte: vloeroppervlakte waarboven zich een vrije hoogte bevindt van ten minste 2,3 m voor een woonfunctie niet zijnde een woonfunctie van een woonwagen en tenminste 2,1 m voor een andere gebruiksfunctie.

2. Voor de toepassing van de bij of krachtens dit besluit gegeven voorschriften wordt voorts verstaan onder:

brandweerlift: brandweerlift als bedoeld in NEN-EN 81-1, bijlage Z.4, september

1986, inclusief correctieblad, december 1989;

bijdrage tot brandvoortplanting: bijdrage tot brandvoortplanting als bedoeld in NEN 6065 of NEN 1775;

CLV-systeem: CLV-systeem als bedoeld in NEN 2757;

coëfficiënt voor koeling: coëfficiënt voor koeling als bedoeld in NEN 2916;

energieprestatiecoëfficiënt: energieprestatiecoëfficiënt als bedoeld in NEN 2916 en NEN 5128;

factor van de temperatuur van de binnenoppervlakte: factor van de temperatuur van de binnenoppervlakte als bedoeld in NEN 2778;

funderingselement: funderingselement als bedoeld in NEN 6740;

fundamentele belastingscombinaties: fundamentele belastingscombinaties als bedoeld in NEN 6702;

gebruiksoppervlakte: gebruiksoppervlakte als bedoeld in NEN 2580;

hoofddraagconstructie: hoofddraagconstructie als bedoeld in NEN 6702;

isolatie-index voor contactgeluid: isolatie-index voor contactgeluid als bedoeld in NEN 5077;

karacteristiek geluidsniveau: karakteristiek geluidsniveau als bedoeld in NEN 5077;

karacteristieke geluidwering: karakteristieke geluidwering als bedoeld in NEN 5077;

karacteristieke isolatie-index voor luchtgeluid: karakteristieke isolatie-index voor luchtgeluid als bedoeld in NEN 5077;

leefzone: leefzone als bedoeld in NEN 1087;

lozingstoestel: lozingstoestel als bedoeld in NEN 3215;

netto-inhoud: netto-inhoud als bedoeld in NEN 2580;

rookmelder: rookmelder als bedoeld in NEN 2555;

rookproductie: rookproductie als bedoeld in NEN 6066;

stookplaats; stookplaats als bedoeld NEN 6061;

uiterste grenstoestand: uiterste grenstoestand als bedoeld in NEN 6702;

vrije hoogte: vrije hoogte als bedoeld in NEN 2580;

vuurbelasting: vuurbelasting als bedoeld in NEN 6090;

wateropname: wateropname als bedoeld in NEN 2778;

weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag: weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag als bedoeld in NEN 6068;

weerstand tegen rookdoorgang: weerstand tegen rookdoorgang als bedoeld in NEN 6075.

3. Voor de toepassing van de bij of krachtens dit besluit gegeven voorschriften wordt voorts verstaan onder:

woonfunctie: gebruiksfunctie voor het wonen;

bijeenkomstfunctie: gebruiksfunctie voor het samenkomen van mensen voor kunst, cultuur, godsdienst, communicatie, kinderopvang, het verstrekken van consumpties voor het gebruik ter plaatse en het aanschouwen van sport;

celfunctie: gebruiksfunctie voor dwangverblijf van mensen;

gezondheidszorgfunctie: gebruiksfunctie voor medisch onderzoek, verpleging, verzorging of behandeling;

industriefunctie: gebruiksfunctie voor het bedrijfsmatig bewerken of opslaan van materialen en goederen, of voor agrarische doeleinden;

kantoorfunctie: gebruiksfunctie voor administratie;

logiesfunctie: gebruiksfunctie voor het bieden van recreatief verblijf of tijdelijk onderdak aan mensen;

onderwijsfunctie: gebruiksfunctie voor het geven van onderwijs;

sportfunctie: gebruiksfunctie voor het beoefenen van sport;

winkelfunctie: gebruiksfunctie voor het verhandelen van materialen, goederen of diensten;

overige gebruiksfunctie: niet in dit lid benoemde gebruiksfunctie voor activiteiten waarbij het verblijven van mensen een ondergeschikte rol speelt.

4. Voor de toepassing van de bij of krachtens dit besluit gegeven voorschriften wordt voorts verstaan onder:

lichte industriefunctie: industriefunctie waarin activiteiten plaats vinden, waarbij het verblijven van mensen een ondergeschikte rol speelt;

onderwijsfunctie voor speciaal onderwijs: onderwijsfunctie voor het basis- of voortgezet speciaal onderwijs;

overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer: overige gebruiksfunctie die bestemd is voor aankomst of vertrek van vervoermiddelen ten behoeve van weg-, spoorweg-, water- of luchtverkeer van personen.

5. Voor de toepassing van de bij of krachtens dit besluit gegeven voorschriften wordt voorts verstaan onder:

woongebouw: gebouw of gedeelte van een gebouw, waarin twee of meer woonfuncties liggen, die zijn aangewezen op een of meer gemeenschappelijke verkeersroutes;

celgebouw: gebouw of gedeelte van een gebouw, waarin twee of meer celfuncties liggen, die zijn aangewezen op een of meer gemeenschappelijke verkeersroutes;

logiesgebouw: gebouw of gedeelte van een gebouw, waarin twee of meer logiesfuncties liggen, die zijn aangewezen op een of meer gemeenschappelijke verkeersroutes.

6. Voor de toepassing van de bij of krachtens dit besluit gegeven voorschriften wordt voorts verstaan onder:

bezettingsgraad van gebruiksoppervlakte: aantal m² gebruiksoppervlakte per persoon;

bezettingsgraad van vloeroppervlakte: aantal m² vloeroppervlakte van een verblijfsgebied per persoon;

bezettingsgraadklasse: klasse die de bezettingsgraad van een gebruiksoppervlakte en de bezettingsgraad van een vloeroppervlakte aan verblijfsgebied aangeeft overeenkomstig tabel 1.

tabel 1

klasse	bezettingsgraad	
	in m ² gebruiksoppervlakte per persoon	in m ² vloeroppervlakte aan verblijfsgebied per persoon
B1	> 0,8 - ≤ 2	> 0,5 - ≤ 1,3
B2	> 2 - ≤ 5	> 1,3 - ≤ 3,3
B3	> 5 - ≤ 12	> 3,3 - ≤ 8
B4	> 12 - ≤ 30	> 8 - ≤ 20
B5	> 30	> 20

7. Voor de toepassing van de bij of krachtens dit besluit gegeven voorschriften wordt in een tabel verstaan onder:

- : dit lid is niet van toepassing;
- * : het hele artikel is van toepassing;
- > : alle waarden groter dan de achter dit teken aangegeven waarde;
- n.t. : deze bezettingsgraadklasse is niet toegestaan;
- ≤ : alle waarden kleiner of gelijk aan de achter dit teken aangegeven waarde.

Artikel 1.2

Bij of krachtens dit besluit worden gedeelten van een bouwwerk, ruimten of voorzieningen, die ten dienste staan van meer dan een gebruiksfunctie, aangeduid als gemeenschappelijk. Zodanige gedeelten, ruimten of voorzieningen worden, met uitzondering van gedeelten van een nevenfunctie, geacht deel uit te maken van ieder van de betrokken gebruiksfuncties.

§ 1.2. Toepassing NEN en NEN-EN

Artikel 1.3

Bij ministeriële regeling kunnen voorschriften worden gegeven omtrent de toepassing van een in dit besluit genoemde NEN.

Artikel 1.4

1. Indien een in dit besluit genoemde NEN wordt vervangen door een NEN-EN als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de richtlijn bouwproducten, treedt die NEN-EN in de plaats van die NEN.
2. Bij ministeriële regeling kunnen voorschriften worden gegeven omtrent de toepassing van een NEN-EN als bedoeld in het eerste lid, waarbij, voorzover nodig, kan worden afgeweken van een bij of krachtens dit besluit gegeven voorschrift.

§ 1.3. Gelijkwaardigheidsbepaling

Artikel 1.5

Aan een in het tweede tot en met zesde hoofdstuk gesteld voorschrift dat moet worden toegepast om te voldoen aan een met betrekking tot een bouwwerk of een gedeelte daarvan gestelde eis, hoeft niet te worden voldaan, voorzover anders dan door toepassing van dat voorschrift het bouwwerk of het betrokken gedeelte daarvan ten minste dezelfde mate van veiligheid, bescherming van de gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en bescherming van het milieu biedt, als is beoogd met het betrokken voorschrift.

§ 1.4. Kwaliteitsverklaringen en CE-markeringen

Artikel 1.6

Indien bij of krachtens dit besluit een eis is gesteld ten aanzien van een bouw materiaal of bouwdeel en voor dat bouw materiaal of bouwdeel een op die eis toegesneden, door Onze Minister erkende kwaliteitsverklaring is afgegeven, is aan de betreffende eis voldaan, indien dat bouw materiaal of bouwdeel overeenkomstig die kwaliteitsverklaring is toegepast.

Artikel 1.7

1. Een bouwproduct dat zodanige eigenschappen bezit dat het bouwwerk waarin het is verwerkt, gemonteerd, toegepast of geïnstalleerd, kan voldoen aan de fundamentele voorschriften als bedoeld in artikel 3 van de richtlijn bouwproducten en dat is voorzien van een op dat product betrekking hebbende CE-markering als bedoeld in de richtlijn bouwproducten, wordt gelijk gesteld met een bouwproduct waarvoor een kwaliteitsverklaring is afgegeven.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op een bouwproduct waarvoor een verklaring van conformiteit als bedoeld in artikel 4, vijfde lid, van de richtlijn bouwproducten is afgegeven.

Artikel 1.8

1. Het is verboden een bouwproduct in de handel te brengen, waarvoor overeenkomstig de richtlijn bouwproducten is vastgesteld dat het een CE-markering moet dragen, indien dat product:
  - a. niet zodanige eigenschappen bezit dat het bouwwerk waarin het is verwerkt, gemonteerd, toegepast of geïnstalleerd, kan voldoen aan de fundamentele voorschriften als bedoeld in artikel 3 van de richtlijn bouwproducten, of
  - b. niet is voorzien van de daarop betrekking hebbende CE-markering.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op bouwproducten waarvoor een verklaring van conformiteit als bedoeld in artikel 4, vijfde lid, van de richtlijn bouwproducten is afgegeven, en op bouwproducten ten aanzien waarvan Onze Minister met toepassing van artikel 6, tweede lid, van de richtlijn bouwproducten heeft bepaald dat zij binnen Nederland in de handel mogen worden gebracht.
3. Overtreding van het in het eerste lid gestelde verbod is een strafbaar feit.

Artikel 1.9

1. Het is verboden een bouwproduct, een aan dat product bevestigd label, de verpakking van een bouwproduct of de begeleidende handelsdocumenten te voorzien van een markering die gelijkenis vertoont met een CE-markering, als bedoeld in artikel 4, zesde lid, van de richtlijn bouwproducten.
2. Overtreding van het in het eerste lid gestelde verbod is een strafbaar feit.

Artikel 1.10

Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld omtrent hetgeen met het oog op de implementatie van de richtlijn bouwproducten regeling behoeft.

§ 1.5. Ontheffingen

Artikel 1.11

1. Burgemeester en wethouders kunnen bij het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk ontheffing verlenen van een bij of krachtens dit besluit vastgesteld voorschrift omtrent het bouwen van een bouwwerk tot het niveau van de desbetreffende voorschriften voor een bestaand bouwwerk, tenzij bij het voorschrift anders is aangegeven.
2. Burgemeester en wethouders kunnen, voorzover bij of krachtens dit besluit geen voorschrift is vastgesteld omtrent de staat van een bestaand bouwwerk, bij het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk ontheffing verlenen van een voorschrift omtrent het bouwen van een bouwwerk tot het rechtens verkregen niveau.

Artikel 1.12

Indien voor het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een monument als bedoeld in de Monumentenwet 1988 of in een provinciale of gemeentelijke monumentenverordening, een vergunning ingevolge die wet of verordening is verleend, is, voorzover een aan die vergunning verbonden voorschrift afwijkt van een voorschrift van dit besluit, uitsluitend het aan die vergunning verbonden voorschrift van toepassing.

§ 1.6. Niet-permanente bouwwerken.

Artikel 1.13

1. Een te bouwen niet-permanent bouwwerk voldoet ten minste aan de voorschriften met betrekking tot de staat van een bestaand bouwwerk. Het voldoet bovendien aan de voorschriften met betrekking tot een te bouwen bouwwerk, voorzover dat met betrekking tot die voorschriften is aangegeven.
2. Een bestaand niet-permanent bouwwerk voldoet ten minste aan de voorschriften met betrekking tot de staat van een bestaand bouwwerk.
3. Een niet-permanent bouwwerk voldoet bij verplaatsing ten minste aan de voorschriften met betrekking tot een bestaand bouwwerk.
4. Een woonwagen voldoet bij herplaatsing ten minste aan de voorschriften met betrekking tot een bestaande woonwagen.

Hoofdstuk 2. Voorschriften uit het oogpunt van veiligheid

Afdeling 2.1. Algemene sterkte van de bouwconstructie

§ 2.1.1. Nieuwbouw

Artikel 2.1

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een bouwconstructie die duurzaam bestand is tegen de daarop werkende krachten.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.1 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.1

gebruiksfunctie	leden van toepassing											
	belastingscombinaties bouwconstructie						belastingscombinaties hoofdraagconstructie		uiterste grenstoestand			
artikel	2.2						2.3		2.4			
lid	1	2	3	4	5	6	1	2	1	2	3	4
1 Woonfunctie												
a woonfunctie gelegen in een woongebouw	1	2	3	-	-	-	1	-	1	2	3	-
b woonfunctie van een woonwaggen	1	-	3	4	-	-	-	-	1	2	3	-
c andere woonfunctie	1	2	3	-	-	-	1	2	1	2	3	4
2 Bijeenkomstfunctie	1	2	3	-	-	-	1	-	1	2	3	-
3 Celfunctie	1	2	3	-	-	-	1	-	1	2	3	-
4 Gezondheidszorgfunctie	1	2	3	-	-	-	1	-	1	2	3	-
5 Industriefunctie												
a lichte industriefunctie	1	2	3	-	5	-	-	-	1	2	3	-
b andere industriefunctie	1	2	3	-	-	-	1	-	1	2	3	-
6 Kantoorfunctie	1	2	3	-	-	-	1	-	1	2	3	-
7 Logiesfunctie												
a logiesfunctie niet gelegen in een logiesgebouw	1	2	3	-	-	-	1	2	1	2	3	4
b logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw	1	2	3	-	-	-	1	-	1	2	3	-
8 Onderwijsfunctie	1	2	3	-	-	-	1	-	1	2	3	-
9 Sportfunctie	1	2	3	-	-	-	1	-	1	2	3	-
10 Winkelfunctie	1	2	3	-	-	-	1	-	1	2	3	-
11 Overige gebruiksfunctie												
a overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer	1	2	3	-	-	6	1	-	1	2	3	-
b overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen	1	2	3	-	-	6	1	-	1	2	3	-
c andere overige gebruiksfunctie	1	2	3	-	-	6	-	-	1	2	3	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	1	2	3	-	-	-	1	-	1	2	3	-

Belastingscombinaties bouwconstructie

Artikel 2.2

1. Een uiterste grenstoestand van een bouwconstructie wordt niet overschreden bij de fundamentele belastingscombinaties, bepaald volgens NEN 6702. Voorzover NEN 6702 niet voorziet in de kwantificering van de belastingscombinaties, wordt uitgegaan van NEN 6700.
2. Onverminderd het eerste lid, wordt een uiterste grenstoestand van een dak of een vloerafscheiding niet overschreden bij de bijzondere belastingscombinaties als bedoeld in NEN 6702. Daarbij wordt uitgegaan van een stootbelasting.
3. In afwijking van het eerste lid, kan voor de bouwconstructie van een toiletruimte, een badruimte, een meterruimte, een opstelplaats voor een warmwatertoestel en een opstelplaats voor een stooktoestel worden uitgegaan van de fundamentele belastingscombinaties, bepaald volgens NEN 3859.
4. Voor het bepalen van de fundamentele belastingscombinaties voor de fundering voor een woonwagen wordt, in afwijking van het eerste lid, uitgegaan van:
  - a. een laststelsel dat bestaat uit twee verticale, evenwijdige lijnlasten die elk een rekenwaarde hebben ter grootte van 6,8 kN/m en een lengte van 15 m, en die op een afstand van ten minste 2,5 m en ten hoogste 3 m van elkaar liggen; indien de standplaats ligt in een onbebouwd gebied I, als bedoeld in NEN 6702, wordt voor de lijnlasten uitgegaan van een rekenwaarde ter grootte van 7,3 kN/m,
  - b. een puntlast met een rekenwaarde van 50 kN die in rekening wordt gebracht als een vrije belasting als bedoeld in NEN 6702, en
  - c. de rekenwaarde van het eigen gewicht van de fundering.
5. In afwijking van het eerste lid kan worden uitgegaan van de fundamentele belastingscombinaties, bepaald volgens NEN 3859.
6. In afwijking van het eerste lid kan voor een gebouw met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 50 m² worden uitgegaan van de fundamentele belastingscombinaties, bepaald volgens NEN 3859.

Belastingscombinaties hoofddraagconstructie

Artikel 2.3

1. Een uiterste grenstoestand van een hoofddraagconstructie wordt, onverminderd artikel 2.2, niet overschreden bij bijzondere belastingscombinaties als bedoeld in NEN 6702. Daarbij wordt uitgegaan van:
  - a. een gasexplosie,
  - b. een botsing door een voertuig, en
  - c. een extreme grondwaterstand
 Indien NEN 6702 niet voorziet in de kwantificering van de belastingscombinaties wordt uitgegaan van NEN 6700.
2. Onverminderd het eerste lid wordt eveneens uitgegaan van het wegvallen van de bijdrage aan de standzekerheid die wordt geleverd door constructie-onderdelen op een aangrenzend perceel.

Uiterste grenstoestand

Artikel 2.4

1. Het niet overschrijden van een uiterste grenstoestand als bedoeld in artikel 2.2 wordt bepaald volgens:

- a. NEN 6710 of NEN 6770, indien de bouwconstructie is vervaardigd van metaal als bedoeld in die normen,
  - b. NEN 6720 of NEN 6790, indien de bouwconstructie is vervaardigd van steenachtig materiaal als bedoeld in die normen,
  - c. NEN6760, indien de bouwconstructie is vervaardigd van hout als bedoeld in die norm,
  - d. NEN 2608, indien de bouwconstructie is vervaardigd van glas als bedoeld in die norm, of
  - e. NEN 6707, indien de bouwconstructie de bevestiging van dakbedekking is als bedoeld in die norm.
2. Indien voor een bouwconstructie wordt uitgegaan van de belastingscombinaties, bepaald volgens NEN 3859, wordt, in afwijking van het eerste lid, het niet overschrijden van een uiterste grenstoestand bepaald volgens NEN 3859.
  3. Bij het bepalen van het niet overschrijden van een uiterste grenstoestand als bedoeld in artikel 2.2 blijven bouwconstructies die op een ander perceel zijn gelegen buiten beschouwing.
  4. In afwijking van het derde lid, blijven bouwconstructies van een op een ander perceel gelegen gebruiksfunctie van dezelfde soort niet buiten beschouwing.

§ 2.1.2. Bestaande bouw

Artikel 2.5

1. Een bestaand bouwwerk heeft een bouwconstructie die bestand is tegen de daarop werkende krachten.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.5 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.5

gebruiksfunctie	leden van toepassing					
	belastingscombinaties				uiterste grenstoestand	
	bouwconstructie					
	artikel 2.6				artikel 2.7	
	1	2	3	4	1	2
1 Woonfunctie	1	2	-	-	1	2
2 Bijeenkomstfunctie	1	2	-	-	1	2
3 Celfunctie	1	2	-	-	1	2
4 Gezondheidszorgfunctie	1	2	-	-	1	2
5 Industriefunctie						
a lichte industriefunctie	1	2	3	-	1	2
b andere industriefunctie	1	2	-	-	1	2
6 Kantoorfunctie	1	2	-	-	1	2
7 Logiesfunctie	1	2	-	-	1	2
8 Onderwijsfunctie	1	2	-	-	1	2
9 Sportfunctie	1	2	-	-	1	2
10 Winkelfunctie	1	2	-	-	1	2
11 Overige gebruiksfunctie						
a overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer	1	2	-	4	1	2
b overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen	1	2	-	4	1	2
c andere overige gebruiksfunctie	1	2	3	-	1	2
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	1	2	-	-	1	2

Belastingscombinaties bouwconstructie

Artikel 2.6

1. Een uiterste grenstoestand van een bouwconstructie wordt niet overschreden bij de fundamentele belastingscombinaties, bepaald volgens NEN 6702. Voorzover NEN 6702 niet voorziet in de kwantificering van de belastingscombinaties wordt uitgegaan van NEN 6700.
2. In afwijking van het eerste lid, kan voor de bouwconstructie van een toiletruimte, een badruimte, een meterruimte, een opstelplaats voor een warmwatertoestel en een opstelplaats voor een stooktoestel worden uitgegaan van de fundamentele belastingscombinaties, bepaald volgens NEN 3859.

3. In afwijking van het eerste lid, kan worden uitgegaan van de fundamentele belastingscombinaties, bepaald volgens NEN 3859.
4. In afwijking van het eerste lid kan voor een gebouw met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 100 m² worden uitgegaan van de fundamentele belastingscombinaties, bepaald volgens NEN 3859.

Uiterste grenstoestand

Artikel 2.7

1. Het niet overschrijden van een uiterste grenstoestand als bedoeld in artikel 2.6 wordt bepaald volgens:
  - a. NEN 6710 of NEN 6770, indien de bouwconstructie is vervaardigd van metaal als bedoeld in die normen,
  - b. NEN 6720 of NEN 6790, indien de bouwconstructie is vervaardigd van steenachtig materiaal als bedoeld in die normen,
  - c. NEN 6760, indien de bouwconstructie is vervaardigd van hout als bedoeld in die norm,
  - d. NEN 2608, indien de bouwconstructie is vervaardigd van glas als bedoeld in die norm, of
  - e. NEN 6707, indien de bouwconstructie de bevestiging van dakbedekking is als bedoeld in die norm.
2. Indien voor een bouwconstructie wordt uitgegaan van de belastingscombinaties, bepaald volgens NEN 3859, wordt, in afwijking van het eerste lid, het niet overschrijden van een uiterste grenstoestand bepaald volgens NEN 3859.

Afdeling 2.2. Sterkte bij brand

§ 2.2.1. Nieuwbouw

Artikel 2.8

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een bouwconstructie die zodanig is dat het bouwwerk bij brand gedurende redelijke tijd kan worden verlaten en doorzocht, zonder dat er gevaar voor instorting is.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.8 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.8

gebruiksfunctie	leden van toepassing							bepalingsmethode	
	tijdsduur bezwijken								
	artikel 2.9							2.10	
	lid	1	2	3	4	5	6	7	*
1 Woonfunctie									
a woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b andere woonfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	*
2 Bijeenkomstfunctie	1	-	-	4	-	6	-	-	*
3 Celfunctie									
a celfunctie voor dag- en nachtverblijf	1	-	-	-	5	6	-	-	*
b andere celfunctie	1	-	-	4	-	6	-	-	*
4 Gezondheidszorgfunctie									
1 gedeelte voor aan bed gebonden patienten	1	-	-	-	5	6	-	-	*
2 ander gedeelte	1	-	-	4	-	6	-	-	*
5 Industriefunctie	1	-	-	4	-	6	-	-	*
6 Kantoorfunctie	1	-	-	4	-	6	-	-	*
7 Logiesfunctie									
a logiesfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 100 m ² , niet gelegen in een logiesgebouw	1	-	-	-	-	-	-	-	*
b andere logiesfunctie	1	-	-	-	5	6	-	-	*
8 Onderwijsfunctie	1	-	-	4	-	6	-	-	*
9 Sportfunctie	1	-	-	4	-	6	-	-	*
10 Winkelfunctie	1	-	-	4	-	6	-	-	*
11 Overige gebruiksfunctie									
a overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer	1	-	-	4	-	6	-	-	*
b overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen	1	-	-	4	-	6	-	-	*
c andere overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	7	-	*

Tijdsduur bezwijken

Artikel 2.9

1. Een uiterste grenstoestand van een bouwconstructie waarvan het bezwijken leidt tot het onbruikbaar worden van een rookvrije vluchtroute, wordt gedurende 30 minuten niet overschreden bij de volgens NEN 6702 bepaalde bijzondere belastingscombinaties die kunnen optreden bij brand.
2. Onverminderd het eerste lid, wordt een uiterste grenstoestand van een in tabel 2.9.1 aangegeven hoofddraagconstructie gedurende de in die tabel aangegeven tijdsduur niet overschreden bij de volgens NEN 6702 bepaalde bijzondere belastingscombinaties die kunnen optreden bij brand.

Tabel 2.9.1

Hoofddraagconstructie	tijdsduur van de brandwerendheid met betrekking tot bezwijken in minuten
indien geen vloer van een verblijfsgebied van de woonfunctie hoger ligt dan 7 m boven het meetniveau	60
indien een vloer van een verblijfsgebied van de woonfunctie hoger ligt dan 7 m en niet hoger dan 13 m boven het meetniveau	90
indien een vloer van een verblijfsgebied van de woonfunctie hoger ligt dan 13 m boven het meetniveau	120

3. In afwijking van het tweede lid, wordt de in tabel 2.9.1 aangegeven tijdsduur met 30 minuten bekort, indien de volgens NEN 6090 bepaalde permanente vuurbelasting van het bouwwerk waarvan de hoofddraagconstructie deel uitmaakt niet groter is dan 500 MJ/m² en geen vloer van een verblijfsgebied hoger ligt dan 7 m boven het meetniveau.
4. Onverminderd het eerste lid, wordt een uiterste grenstoestand van de hoofddraagconstructie van een gebruiksfunctie waarvan een vloer van een verblijfsgebied hoger ligt dan 5 m boven het meetniveau, gedurende 90 minuten niet overschreden bij de volgens NEN 6702 bepaalde bijzondere belastingscombinaties die kunnen optreden bij brand.
5. Onverminderd het eerste lid, wordt een uiterste grenstoestand van een in tabel 2.9.2 aangegeven hoofddraagconstructie gedurende de in die tabel aangegeven tijdsduur niet overschreden bij de volgens NEN 6702 bepaalde bijzondere belastingscombinaties die kunnen optreden bij brand.

Tabel 2.9.2

hoofddraagconstructie	tijdsduur van de brandwerendheid met betrekking tot bezwijken in minuten
indien geen vloer van een verblijfsgebied van de gebruiksfunctie hoger ligt dan 5 m boven het meetniveau	60
indien een vloer van een verblijfsgebied van de gebruiksfunctie hoger ligt dan 5 m en niet hoger dan 13 m boven het meetniveau	90
indien een vloer van een verblijfsgebied van die gebruiksfunctie hoger ligt dan 13 m boven het meetniveau	120

6. In afwijking van het vierde en vijfde lid, wordt de in tabel 2.9.2 aangegeven tijdsduur met 30 minuten bekort, indien de volgens NEN 6090 bepaalde permanente vuurbelasting van het bouwwerk waarvan de hoofddraagconstructie deel uitmaakt niet groter is dan 500 MJ/m².
7. Een uiterste grenstoestand van een hoofddraagconstructie wordt, afhankelijk van de bestemming en de inrichting van een bouwwerk, bij de volgens NEN 6702 bepaalde bijzondere belastingscombinaties die kunnen optreden bij brand, gedurende zodanige tijd niet overschreden, dat het bouwwerk bij brand binnen redelijke tijd kan worden verlaten en kan worden doorzocht, zonder dat gevaar bestaat voor instorting van de hoofddraagconstructie.

Bepalingsmethode

Artikel 2.10

De tijdsduur gedurende welke een uiterste grenstoestand van een bouwconstructie niet wordt overschreden, als bedoeld in artikel 2.9, wordt bepaald volgens:

- a. NEN 6069,
- b. NEN 6071,
- c. NEN 6072 of
- d. NEN 6073.

§ 2.2.2. Bestaande bouw

Artikel 2.11

1. Een bestaand bouwwerk heeft een bouwconstructie die zodanig is dat het bouwwerk bij brand gedurende enige tijd kan worden verlaten en doorzocht zonder dat er gevaar voor instorting is.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.11 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.11

gebruiksfunctie	leden van toepassing					
	tijdsduur bezwijken					bepalingsmethode
	artikel 2.12					2.13
	1	2	3	4	5	*
1 Woonfunctie						
a woonfunctie gelegen in een woongebouw	1	2	-	-	-	*
b woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-	-
c andere woonfunctie	1	2	-	-	-	*
2 Bijeenkomstfunctie	1	-	3	4	-	*
3 Celfunctie						
a celfunctie voor dag- en nachtverblijf	1	-	3	4	-	*
b andere celfunctie	1	-	3	4	-	*
4 Gezondheidszorgfunctie						
1 gezondheidszorgfunctie voor overnachting	1	-	3	4	-	*
2 ander gezondheidszorgfunctie	1	-	3	4	-	*
5 Industriefunctie	1	-	3	4	-	*
6 Kantoorfunctie	1	-	3	4	-	*
7 Logiesfunctie						
a logiesfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 100 m ² , niet gelegen in een logiesgebouw	1	-	-	-	-	*
b andere logiesfunctie	1	-	3	4	-	*
8 Onderwijsfunctie	1	-	3	4	-	*
9 Sportfunctie	1	-	3	4	-	*
10 Winkelfunctie	1	-	3	4	-	*
11 Overige gebruiksfunctie						
a overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer	1	-	3	4	-	*
b andere overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	5	*

Tijdsduur bezwijken

Artikel 2.12

1. Een uiterste grenstoestand van een bouwconstructie waarvan het bezwijken leidt tot het onbruikbaar worden van een rookvrije vluchtroute, wordt gedurende 20 minuten niet overschreden bij de volgens NEN 6702 bepaalde bijzondere belastingscombinaties die kunnen optreden bij brand.
2. Onverminderd het eerste lid, wordt een uiterste grenstoestand van een in tabel 2.12.1 aangegeven hoofdconstructie gedurende de in die tabel aangegeven tijdsduur niet overschreden bij de volgens NEN 6702 bepaalde bijzondere belastingscombinaties die kunnen optreden bij brand.

Tabel 2.12.1

hoofddraagconstructie	tijdsduur van de brandwerendheid met betrekking tot bezwijken in minuten
indien een vloer van een verblijfsgebied van de woonfunctie hoger ligt dan 7 m en niet hoger dan 13 m boven het meetniveau	30
indien een vloer van een verblijfsgebied van de woonfunctie hoger ligt dan 13 m boven het meetniveau	60

3. Onverminderd het eerste lid, wordt een uiterste grenstoestand van de hoofddraagconstructie van een gebruiksfunctie waarvan een vloer van een verblijfsgebied hoger ligt dan 5 m boven het meetniveau, gedurende 30 minuten niet overschreden bij de volgens NEN 6702 bepaalde bijzondere belastingscombinaties die kunnen optreden bij brand.
4. Onverminderd het eerste lid, wordt een uiterste grenstoestand van een in tabel 2.12.2 aangegeven hoofddraagconstructie gedurende de in die tabel aangegeven tijdsduur niet overschreden bij de volgens NEN 6702 bepaalde bijzondere belastingscombinaties die kunnen optreden bij brand.

Tabel 2.12.2

hoofddraagconstructie	tijdsduur van de brandwerendheid met betrekking tot bezwijken in minuten
indien een vloer van een verblijfsgebied van de gebruiksfunctie hoger ligt dan 5 m en niet hoger dan 13 m boven het meetniveau	30
indien een vloer van een verblijfsgebied van de gebruiksfunctie hoger ligt dan 13 m boven het meetniveau	60

5. Een uiterste grenstoestand van een hoofddraagconstructie wordt, afhankelijk van de bestemming en de inrichting van een bouwwerk, bij de volgens NEN 6702 bepaalde bijzondere belastingscombinaties die kunnen optreden bij brand, gedurende zodanige tijd niet overschreden, dat het bouwwerk bij brand gedurende enige tijd kan worden verlaten en kan worden doorzocht, zonder dat gevaar bestaat voor instorting van de hoofddraagconstructie.

Bepalingsmethode

Artikel 2.13

De tijdsduur gedurende welke een uiterste grenstoestand van een bouwconstructie niet wordt overschreden, als bedoeld in artikel 2.12, wordt bepaald volgens NEN 6069.

Afdeling 2.3. Vloerafscheiding

§ 2.3.1. Nieuwbouw

Artikel 2.14

1. Een te bouwen bouwwerk bevat voorzieningen waardoor het van een vloer vallen voldoende wordt voorkomen.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.14 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 2.14 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 2.14

gebruiksfunctie	leden van toepassing												grenswaarden				
	aanwezigheid			hoogte				openingen				opstapmogelijkheid	hoogte		openingen		
	artikel 2.15			2.16				2.17				2.18	2.16		2.17		
lid	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	1	2	3	
1 Woonfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
a woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b andere woonfunctie	1	2	-	1	2	3	-	1	2	3	-	1	-	1	-	0,1	0,5
2 Bijeenkomstfunctie	1	2	3	1	2	3	4	1	-	3	4	-	2	1	-	-	0,5
3 Celfunctie	1	2	3	1	-	3	-	1	-	3	4	-	2	1,2	-	-	0,3
4 Gezondheidszorgfunctie	1	2	3	1	2	3	-	1	-	3	4	-	2	1	-	-	0,5
5 Industriefunctie	1	2	3	1	2	3	-	1	-	3	4	-	2	1	-	-	0,5
6 Kantoorfunctie	1	2	3	1	2	3	-	1	-	3	4	-	2	1	-	-	0,5
7 Logiesfunctie	1	2	3	1	2	3	-	1	-	3	4	-	2	1	-	-	0,5
8 Onderwijsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
a onderwijsfunctie voor speciaal onderwijs	1	2	3	1	2	3	-	1	-	3	4	1	-	1	-	-	0,2
b andere onderwijsfunctie	1	2	3	1	2	3	-	1	-	3	4	1	-	1	-	-	0,5
9 Sportfunctie	1	2	3	1	2	3	4	1	-	3	4	-	2	1	-	-	0,5
10 Winkelfunctie	1	2	3	1	2	3	-	1	-	3	4	-	2	1	-	-	0,5
11 Overige gebruiksfunctie	1	2	3	1	2	3	-	1	-	3	4	-	2	1	-	-	0,5
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	1	2	3	1	2	-	-	-	2	-	-	-	-	1	0,5	-	-

Aanwezigheid

Artikel 2.15

1. Een vloer heeft bij een rand een afscheiding als die rand meer dan 1 m hoger ligt dan een aansluitende vloer, het aansluitende terrein of het aansluitende water.
2. Het eerste lid geldt niet ter plaatse van de aansluiting van de vloer aan:
  - a. een trap of
  - b. een hellingbaan.
3. Onverminderd het tweede lid geldt het eerste lid niet voor:
  - a. een rand van een podium,
  - b. een rand van een vloer die aan een bassin grenst,
  - c. een rand van een laadvloer,
  - d. een rand van een perron en
  - e. een met een rand als bedoeld onder a tot en met d, gelijk te stellen rand van een vloer.

Hoogte

Artikel 2.16

1. Een afscheiding als bedoeld in artikel 2.15, heeft een vanaf de vloer gemeten hoogte van ten minste de in tabel 2.14 aangegeven waarde.
2. Een afscheiding als bedoeld in artikel 2.15, heeft, in afwijking van het eerste lid, een vanaf de vloer gemeten hoogte van ten minste 1,2 m indien de vloer hoger ligt dan 13 m boven een aangrenzende vloer of boven het aansluitende terrein of het aansluitend water.
3. Een afscheiding als bedoeld in artikel 2.15, heeft, in afwijking van het eerste en tweede lid, ter plaatse van een al dan niet beweegbaar raam een vanaf de vloer gemeten hoogte van ten minste 0,85 m.
4. Indien de som van de hoogte en de breedte van een horizontaal vlak op die hoogte ten minste 1,1 m is, heeft een afscheiding als bedoeld in artikel 2.15, in afwijking van het eerste lid, een vanaf de vloer gemeten hoogte van ten minste 0,7 m.

Openingen

Artikel 2.17

1. Tussen een afscheiding als bedoeld in artikel 2.15, en de vloer is de horizontaal gemeten afstand niet groter dan 0,05 m.
2. Een afscheiding als bedoeld in artikel 2.15, heeft tot een hoogte van 0,7 m boven de vloer geen openingen met een breedte groter dan de in tabel 2.14 aangegeven waarde.
3. Een afscheiding als bedoeld in artikel 2.15, heeft geen openingen met een breedte groter dan de in tabel 2.14 aangegeven waarde.
4. Een afscheiding als bedoeld in artikel 2.15, in een gedeelte van een gebruiksfunctie dat mede bestemd is voor bezoekers, heeft tot een hoogte van 0,7 m boven de vloer geen openingen met een breedte groter dan 0,1 m.

Opstapmogelijkheid

Artikel 2.18

1. Een afscheiding als bedoeld in artikel 2.15, heeft, ter voorkoming van het overklaten, geen opstapmogelijkheden tussen 0,2 m en 0,7 m boven de vloer.
2. In een gedeelte mede bestemd voor bezoekers, heeft een afscheiding als bedoeld in artikel 2.15, ter voorkoming van het overklaten, geen opstapmogelijkheden tussen 0,2 m en 0,7 m boven de vloer.

§ 2.3.2. Bestaande bouw

Artikel 2.19

1. Een bestaand bouwwerk bevat voorzieningen waardoor het van een vloer vallen voldoende wordt voorkomen.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.19 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 2.19 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 2.19

gebruiksfunctie	leden van toepassing								
	aanwezigheid			hoogte			openingen		
	artikel 2.20			2.21			2.22		
lid	1	2	3	1	2	3	1	2	
1 Woonfunctie									
a woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b andere woonfunctie	1	2	-	1	2	3	1	2	
2 Bijeenkomstfunctie	1	2	3	1	2	3	-	-	
3 Celfunctie	1	2	3	1	2	3	-	-	
4 Gezondheidszorgfunctie	1	2	3	1	2	3	-	-	
5 Industriefunctie	1	2	3	1	2	3	-	-	
6 Kantoorfunctie	1	2	3	1	2	3	-	-	
7 Logiesfunctie	1	2	3	1	2	3	-	-	
8 Onderwijsfunctie									
a onderwijsfunctie voor speciaal onderwijs	1	2	3	1	2	3	-	-	
b andere onderwijsfunctie	1	2	3	1	2	3	-	-	
9 Sportfunctie	1	2	3	1	2	3	-	-	
10 Winkelfunctie	1	2	3	1	2	3	-	-	
11 Overige gebruiksfunctie	1	2	3	1	2	3	-	-	
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	1	2	3	1	-	3	-	-	

Aanwezigheid

Artikel 2.20

1. Een vloer heeft bij een rand een afscheiding als die rand meer dan 1,5 m hoger ligt dan een aansluitende vloer, het aansluitende terrein of het aansluitende water.
2. Het eerste lid geldt niet ter plaatse van de aansluiting van de vloer aan:
  - a. een trap of
  - b. een hellingbaan.
3. Onverminderd het tweede lid geldt het eerste lid niet voor:
  - a. een rand van een podium,
  - b. een rand van een vloer die aan een bassin grenst,
  - c. een rand van een laadvloer,
  - d. een rand van een perron en
  - e. een met een rand als bedoeld onder a tot en met d, gelijk te stellen rand van een vloer.

Hoogte

Artikel 2.21

1. Een afscheiding als bedoeld in artikel 2.20, heeft een vanaf de vloer gemeten hoogte van ten minste 0,9 m.
2. Een afscheiding als bedoeld in artikel 2.20, heeft, in afwijking van het eerste tot en met derde lid, ter plaatse van een al dan niet beweegbaar raam een vanaf de vloer gemeten hoogte van ten minste 0,6 m.
3. Indien de som van de hoogte en de breedte van een horizontaal vlak op die hoogte ten minste 1 m is, heeft een afscheiding als bedoeld in artikel 2.20, in afwijking van het eerste lid, een vanaf de vloer gemeten hoogte van ten minste 0,6 m.

Openingen

Artikel 2.22

1. Tussen een afscheiding als bedoeld in artikel 2.20, en de vloer is de horizontaal gemeten afstand niet groter dan 0,1 m.
2. Een afscheiding als bedoeld in artikel 2.20, heeft tot een hoogte van 0,6 m boven de vloer geen openingen met een breedte groter dan 0,2 m.

Afdeling 2.4. Overbrugging van hoogteverschillen

§ 2.4.1. Nieuwbouw

Artikel 2.23

1. Een te bouwen bouwwerk heeft voorzieningen voor het veilig overbruggen van hoogteverschillen.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.23 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 2.23 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 2.23

gebruiksfunctie	leden van toepassing	
	voorziening	
	artikel 2.24	
	lid 1	2
1 Woonfunctie		
a woonfunctie van een woonwagen	-	-
b andere woonfunctie	1	-
2 Bijeenkomstfunctie	1	-
3 Celfunctie	1	-
4 Gezondheidszorgfunctie	1	-
5 Industriefunctie		
a lichte industriefunctie	-	-
b andere industriefunctie	1	-
6 Kantoorfunctie	1	-
7 Logiesfunctie	1	-
8 Onderwijsfunctie	1	-
9 Sportfunctie	1	-
10 Winkelfunctie	1	-
11 Overige gebruiksfunctie		
a overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer, met een gebruiksoppervlakte van meer dan 50 m ²	1	-
b overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen	1	-
c andere overige gebruiksfunctie	-	2
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	2

Voorziening

Artikel 2.24

1. Een hoogteverschil tussen vloeren van verblijfsgebieden, verblijfsruimten, verkeersruimten, toiletruimten en badruimten of tussen een van die vloeren en het aansluitende terrein, dat groter is dan 0,21 m wordt overbrugd door een vaste trap of een vaste hellingbaan.
2. Een hoogteverschil tussen voor bezoekers toegankelijke vloeren of tussen een van die vloeren en het aansluitende terrein, dat groter is dan 0,21 m wordt overbrugd door een vaste trap of een vaste hellingbaan.

§ 2.4.2. Bestaande bouw

Artikel 2.25

1. Een bestaand bouwwerk heeft voorzieningen voor het veilig overbruggen van hoogteverschillen.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.25 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op die gebruiksfuncties waarvoor in tabel 2.25 geen voorschrift is gegeven.

Tabel 2.25

gebruiksfunctie	leden van toepassing	
	aanwezigheid	
	artikel 2.26	
	lid	2
1 Woonfunctie		
a woonfunctie van een woonwagen	-	-
b andere woonfunctie	1	-
2 Bijeenkomstfunctie	1	-
3 Celfunctie	1	-
4 Gezondheidszorgfunctie	1	-
5 Industriefunctie		
a lichte industriefunctie	-	-
b andere industriefunctie	1	-
6 Kantoorfunctie	1	-
7 Logiesfunctie	1	-
8 Onderwijsfunctie	1	-
9 Sportfunctie	1	-
10 Winkelfunctie	1	-
11 Overige gebruiksfunctie		
a overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer, met een gebruiksoppervlakte van meer dan 100 m ²	1	-
b overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen	1	-
c andere overige gebruiksfunctie	-	2
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	2

Aanwezigheid

Artikel 2.26

1. Een hoogteverschil tussen vloeren van verblijfsruimten, verkeersruimten, toiletruimten en badruimten of tussen een van die vloeren en het aansluitende terrein, dat groter is dan 0,22 m, wordt overbrugd door een vaste trap of een vaste hellingbaan.
2. Een hoogteverschil tussen voor bezoekers toegankelijke vloeren of tussen een van die vloeren en het aansluitende terrein, dat groter is dan 0,22 m, wordt overbrugd door een vaste trap of een vaste hellingbaan.

Afdeling 2.5. Trap

§ 2.5.1. Nieuwbouw

Artikel 2.27

1. Een te bouwen trap die een hoogteverschil als bedoeld in paragraaf 2.4.1 overbrugt, kan veilig worden gebruikt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.27 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 2.27 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 2.27

gebruiksfunctie	leden van toepassing														grenswaarden												
	afmetingen trap										trapbordes		afscheiding		leuning		regenwerendheid	afmetingen trap									
artikel	2.28										2.29		2.30		2.31		2.32	2.28									
lid	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	1	2	3	4	5	6	1	2	*	6 en 9 [m ²]				
1 Woonfunctie																											
a woonfunctie gelegen in een woongebouw	1	2	3	4	-	-	-	-	-	-	1	2	-	1	2	3	4	-	-	1	2	*	-				
b woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
c andere woonfunctie	1	2	-	4	-	-	-	-	-	-	1	2	-	1	2	3	4	-	-	1	2	*	-				
	bij bezettingsgraadklasse																										
																							B1	B2	B3	B4	B5
2 Bijeenkomstfunctie																											
a bijeenkomstfunctie voor het aanschouwen van sport	-	-	-	-	5	6	7	-	-	-	1	-	3	1	2	-	-	5	6	1	-	-	40	100	n.t.	n.t.	n.t.
b andere bijeenkomstfunctie	-	-	-	-	5	6	7	-	-	-	1	-	3	1	2	-	-	5	6	1	-	-	40	100	250	n.t.	n.t.
3 Celfunctie	-	-	-	-	5	6	7	-	-	-	1	-	3	1	2	-	-	5	6	1	-	-	40	100	250	n.t.	n.t.
1 verblijfsgebied waarin een bezoekeruimte of een voor gemeenschappelijk gebruik bestemde ruimte ligt																											
2 ander verblijfsgebied																							40	100	250	600	>600
4 Gezondheidszorgfunctie	-	-	-	-	5	6	7	-	-	-	1	-	3	1	2	-	-	5	6	1	-	-	40	100	250	n.t.	n.t.
1 verblijfsgebied voor bezoekers																							40	100	250	600	n.t.
2 ander verblijfsgebied																							40	100	250	600	n.t.
5 Industriefunctie																											
a lichte industriefunctie	-	-	-	-	5	6	7	8	-	-	1	-	3	1	2	-	-	5	6	1	-	-	40	100	250	600	>600
b andere industriefunctie	-	-	-	-	5	6	7	-	-	-	1	-	3	1	2	-	-	5	6	1	-	-	40	100	250	600	n.t.
6 Kantoorfunctie	-	-	-	-	5	6	7	-	-	-	1	-	3	1	2	-	-	5	6	1	-	-	40	100	250	600	n.t.
7 Logiesfunctie	-	-	-	-	5	6	7	-	-	-	1	-	3	1	2	-	-	5	6	1	-	-	40	100	250	600	n.t.
8 Onderwijsfunctie	-	-	-	-	5	6	7	-	-	-	1	-	3	1	2	3	4	-	-	1	-	-	40	100	250	n.t.	n.t.
9 Sportfunctie	-	-	-	-	5	6	7	-	-	-	1	-	3	1	2	-	-	5	6	1	-	-	40	100	250	600	>600
10 Winkelfunctie	-	-	-	-	5	6	7	-	-	-	1	-	3	1	2	-	-	5	6	1	-	-	40	100	250	600	>600
11 Overige gebruiksfunctie																											
a overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer, met een gebruiksoppervlakte van meer dan 50 m ²	-	-	-	-	5	6	7	-	-	-	1	-	3	1	2	-	-	5	6	1	-	-	40	100	250	600	>600
b overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen	-	-	-	-	5	6	7	-	-	-	1	-	3	1	2	-	-	5	6	1	-	-	40	100	250	600	>600
c andere overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	5	6	7	-	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	-	1	2	-	40	100	250	600	>600
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	5	-	-	-	9	10	1	-	3	-	-	-	-	-	-	1	2	-	40	100	250	600	>600

Afmetingen trap

Artikel 2.28

1. Een trap als bedoeld in artikel 2.24, heeft afmetingen die voldoen aan tabel 2.28a, kolom A.
2. In afwijking van het eerste lid, heeft een trap als bedoeld in artikel 2.24, bestemd voor het ontsluiten van een woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van meer dan 500 m², afmetingen die voldoen aan tabel 2.28a kolom B.
3. Indien de totale vloeroppervlakte aan verblijfsgebied, die is aangewezen op een trap als bedoeld in artikel 2.24 voor het bereiken van een verblijfsgebied, groter is dan 600

- m², heeft die trap, in afwijking van het eerste lid, afmetingen die voldoen aan tabel 2.28a, kolom B.
4. Een aantrede, een optrede en de breedte van een tredevlak van een trapvormige vloer van een verblijfsgebied hebben afmetingen die voldoen aan tabel 2.28a, kolom B.
  5. Een trap als bedoeld in artikel 2.24, heeft afmetingen die voldoen aan tabel 2.28b, kolom A.
  6. Indien de totale vloeroppervlakte aan verblijfsgebied, die is aangewezen op een trap als bedoeld in artikel 2.24 voor het bereiken van een verblijfsgebied, groter is dan de in tabel 2.27 aangegeven grenswaarde, heeft die trap, in afwijking van het eerste lid, afmetingen die voldoen aan tabel 2.28b, kolom B.
  7. Een aantrede, een optrede en de breedte van een tredevlak van een trapvormige vloer van een verblijfsgebied hebben afmetingen die voldoen aan tabel 2.28b, kolom B.
  8. In afwijking van het vijfde en zesde lid, geldt geen maximum hoogte voor een trap van een industriefunctie.
  9. Indien de totale vloeroppervlakte van voor bezoekers toegankelijke vloeren, die is aangewezen op een trap als bedoeld in artikel 2.24, groter is dan de in tabel 2.27 aangegeven grenswaarde, heeft die trap, in afwijking van het vijfde lid, afmetingen die voldoen aan tabel 2.28b, kolom B.
  10. Een aantrede, een optrede en een tredevlak van een voor bezoekers toegankelijke trapvormige vloer hebben afmetingen die voldoen aan tabel 2.28b, kolom B.

Tabel 2.28a

Afmetingen van een trap van een woonfunctie		
	A	B
Minimum breedte van de trap	0,8 m	1,2 m
Minimum vrije hoogte boven de trap	2,3 m	2,3 m
Maximum hoogte van de trap	4 m	4 m
Minimum aantrede ter plaatse van de klimlijn, gemeten loodrecht op de voorkant van de trede	0,22 m	0,24 m
Maximum hoogte van een optrede	0,185 m	0,185 m
Minimum breedte van het tredevlak, gemeten loodrecht op de voorkant van dat vlak	0,05 m	0,17 m
Minimum breedte van het tredevlak ter plaatse van de klimlijn, gemeten loodrecht op de voorkant van dat vlak	0,23 m	0,24 m
Minimum afstand van de klimlijn tot de zijanten van de trap	0,3 m	0,3 m

Tabel 2.28b

afmetingen van een trap van een niet tot bewoning bestemde gebruiksfunctie		
	A	B
minimum breedte van de trap	0,8 m	1,1 m
minimum vrije hoogte boven de trap	2,1 m	2,1 m
maximum hoogte van de trap	4 m	4 m
minimum aantrede ter plaatse van de klimlijn, gemeten loodrecht op de voorkant van de trede	0,185 m	0,21 m
maximum hoogte van een optrede	0,21 m	0,21 m
minimum breedte van het tredevlak, gemeten loodrecht op de voorkant van dat vlak	0,05 m	0,17 m
minimum breedte van het tredevlak ter plaatse van de klimlijn, gemeten loodrecht op de voorkant van dat vlak	0,23 m	0,23 m
minimum afstand van de klimlijn tot de zijanten van de trap	0,3 m	0,3 m

Trapbordes

Artikel 2.29

1. Een trap als bedoeld in artikel 2.28, eerste lid of vijfde lid, sluit ter plaatse van de bovenste trede over de ten minste vereiste breedte van die trap aan op een vrije vloeroppervlakte van ten minste 0,8 m x 0,8 m.
2. Een trap als bedoeld in artikel 2.28, tweede of derde lid, sluit ter plaatse van de bovenste trede over de ten minste vereiste breedte van die trap aan op een vrije vloeroppervlakte van ten minste 1,2 m x 1,2 m.
3. Een trap als bedoeld in artikel 2.28, zesde en negende lid, sluit ter plaatse van de bovenste trede over de ten minste vereiste breedte van die trap aan op een vrije vloeroppervlakte van ten minste 1,1 m x 1,1 m.

Afscheiding

Artikel 2.30

1. Een trap als bedoeld in artikel 2.24, heeft, voorzover een zijkant van een tredevlak meer dan 1 m boven een direct naast de trap gelegen vloer ligt, aan die zijkant een afscheiding. De boven de voorkant van een tredevlak gemeten hoogte van die afscheiding is ten minste 0,8 m. Tussen de afscheiding en de trap is de horizontaal gemeten afstand niet groter dan 0,05 m.
2. Een afscheiding als bedoeld in het eerste lid, heeft geen openingen met een breedte groter dan 0,5 m.
3. Een afscheiding als bedoeld in het eerste lid, heeft tot een hoogte van 0,7 m boven een tredevlak geen openingen met een breedte groter dan 0,1 m.
4. Een afscheiding als bedoeld in het eerste lid, heeft, ter voorkoming van het overklauteren, geen opstapmogelijkheden tussen 0,2 m en 0,7 m boven een tredevlak.
5. In een gedeelte mede bestemd voor bezoekers, heeft een afscheiding als bedoeld in het eerste lid, onverminderd het tweede lid, tot een hoogte van 0,7 m boven een tredevlak geen openingen met een breedte groter dan 0,1 m.
6. In een gedeelte mede bestemd voor bezoekers, heeft een afscheiding als bedoeld in het eerste lid, ter voorkoming van het overklauteren, geen opstapmogelijkheden tussen 0,2 m en 0,7 m boven een tredevlak.

Leuning

Artikel 2.31

1. Een trap als bedoeld in artikel 2.24, waarvan ter plaatse van de klimlijn de helling groter is dan 2:3 heeft aan ten minste een zijkant een leuning. De bovenkant van de leuning ligt, gemeten boven de voorkant van een tredevlak van de trap, op een hoogte van niet minder dan 0,8 m en niet meer dan 1 m.
2. In afwijking van het eerste lid, geldt dit voorschrift alleen voor een trap waarmee een hoogteverschil is overbrugd van meer dan 1 m.

Regenwerendheid

Artikel 2.32

Een trap als bedoeld in artikel 2.24, bestemd voor het ontsluiten van een gebruiksfunctie, waarmee een vanaf een aangrenzende vloer gemeten hoogteverschil is overbrugd van meer dan 1,5 m, ligt in een besloten ruimte. De uitwendige scheidingsconstructie van die besloten ruimte is, bepaald volgens NEN 2778, regenwerend.

§ 2.5.2. Bestaande bouw

Artikel 2.33

1. Een bestaande trap die een hoogteverschil als bedoeld in paragraaf 2.4.2 overbrugt, kan veilig worden gebruikt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.33 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 2.33 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 2.33

gebruiksfunctie	leden van toepassing							
	afmetingen trap			trapbordes	afscheiding	leuningen		
	artikel 2.34	2.35	2.36			2.37		
	lid	1	2	3	*	1	2	*
1 Woonfunctie								
a woonfunctie van een woonwagen		-	-	-	-	-	-	-
b andere woonfunctie		1	2	-	*	1	-	*
2 Bijeenkomstfunctie		1	2	-	*	1	2	*
3 Celfunctie		1	2	-	*	1	2	*
4 Gezondheidszorgfunctie		1	2	-	*	1	2	*
5 Industriefunctie								
a lichte industriefunctie		-	-	-	-	-	-	-
b andere industriefunctie		1	2	-	*	1	2	*
6 Kantoorfunctie		1	2	-	*	1	2	*
7 Logiesfunctie		1	2	-	*	1	2	*
8 Onderwijsfunctie		1	2	-	*	1	2	*
9 Sportfunctie		1	2	-	*	1	2	*
10 Winkelfunctie		1	2	-	*	1	2	*
11 Overige gebruiksfunctie								
a overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer, met een gebruiksoppervlakte van meer dan 100 m ²		1	2	-	*	1	2	*
b overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen		1	2	-	*	1	2	*
c andere overige gebruiksfunctie		1	2	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde		1	-	3	*	-	-	*

Afmetingen trap

Artikel 2.34

1. Een trap als bedoeld in artikel 2.26, heeft afmetingen die voldoen aan tabel 2.34.
2. Een aantrede en een optrede van een trapvormige vloer van een verblijfsruimte hebben afmetingen die voldoen aan tabel 2.34.
3. Een aantrede en een optrede van een voor bezoekers toegankelijke trapvormige vloer hebben afmetingen die voldoen aan tabel 2.34.

Tabel 2.34

afmetingen van een trap	
minimum breedte van de trap	0,7 m
minimum vrije hoogte boven de trap	1,9 m
minimum aantrede ter plaatse van de klimlijn, gemeten loodrecht op de voorkant van de trede	0,13 m
maximum hoogte van een optrede	0,22 m
minimum afstand van de klimlijn tot de zijkanten van de trap	0,2 m

Trapbordes

Artikel 2.35

Een trap als bedoeld in artikel 2.26, sluit ter plaatse van de bovenste trede over de ten minste vereiste breedte van die trap aan op een vrije vloeroppervlakte van ten minste 0,7 m x 0,7 m.

Afscheiding

Artikel 2.36

1. Een trap als bedoeld in artikel 2.26, heeft, voorzover een zijkant van een tredevlak meer dan 1,5 m boven een direct naast de trap gelegen vloer ligt, aan die zijkant een afscheiding. De boven de voorkant van een tredevlak gemeten hoogte van die afscheiding is ten minste 0,6 m. Tussen de afscheiding en de trap is de horizontaal gemeten afstand niet groter dan 0,05 m.
2. Een afscheiding als bedoeld in het eerste lid, heeft tot een hoogte van 0,6 m boven een tredevlak geen openingen met een breedte groter dan 0,2 m.

Leuningen

Artikel 2.37

Een trap als bedoeld in artikel 2.26, waarvan ter plaatse van de klimlijn de helling groter is dan 2:3, en waarmee een hoogteverschil is overbrugd van meer dan 1,5 m, heeft aan ten minste een zijkant een leuning. De bovenkant van de leuning ligt, gemeten boven de voorkant van een tredevlak van de trap, op een hoogte van niet minder dan 0,6 m en niet meer dan 1 m.

Afdeling 2.6. Hellingbaan

§ 2.6.1. Nieuwbouw

Artikel 2.38

1. Een te bouwen hellingbaan die een hoogteverschil als bedoeld in paragraaf 2.4.1 overbrugt, kan veilig worden gebruikt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.38 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 2.38 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 2.38

gebruiksfunctie	leden van toepassing									
	afmetingen hellingbaan	hellingbaan-bordes		afschending						
	2.39	2.40		2.41						
artikel	*	*	1	2	3	4	5	6	7	8
1 Woonfunctie										
a woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b andere woonfunctie	*	*	1	2	3	4	5	6	-	-
2 Bijeenkomstfunctie	*	*	1	2	3	4	-	-	7	8
3 Celfunctie	*	*	1	2	3	4	-	-	7	8
4 Gezondheidszorgfunctie	*	*	1	2	3	4	-	-	7	8
5 Industriefunctie										
a lichte industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b andere industriefunctie	*	*	1	2	3	4	-	-	7	8
6 Kantoorfunctie	*	*	1	2	3	4	-	-	7	8
7 Logiesfunctie	*	*	1	2	3	4	-	-	7	8
8 Onderwijsfunctie	*	*	1	2	3	4	-	-	7	8
9 Sportfunctie	*	*	1	2	3	4	-	-	7	8
10 Winkelfunctie	*	*	1	2	3	4	-	-	7	8
11 Overige gebruiksfunctie										
a overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer, met een gebruiksoppervlakte van meer dan 50 m ²	*	*	1	2	3	4	-	-	7	8
b overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen	*	*	1	2	3	4	-	-	7	8
c andere overige gebruiksfunctie	*	*	1	2	-	4	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	*	*	1	2	-	4	-	-	-	-

Afmetingen hellingbaan

Artikel 2.39

Een hellingbaan als bedoeld in artikel 2.24, heeft een breedte van ten minste 1,1 m, een hoogte van niet meer dan 1 m en een helling van ten hoogste:

- a. 1 : 12 indien het hoogteverschil niet groter is dan 0,25 m,
- b. 1 : 16 indien het hoogteverschil groter is dan 0,25 m, maar niet groter dan 0,5 m, en
- c. 1 : 20 indien het hoogteverschil groter is dan 0,5 m.

Hellingbaan-bordes

Artikel 2.40

Een hellingbaan als bedoeld in artikel 2.24, sluit aan de bovenzijde over de ten minste vereiste breedte aan op een vrije vloeroppervlakte van ten minste 1,4 m x 1,4 m.

Afscheiding

Artikel 2.41

1. Een hellingbaan als bedoeld in artikel 2.24, heeft aan beide zijkanten een aaneengesloten afscheiding met een hoogte van ten minste 0,04 m boven de hellingbaan.
2. Voorzover een zijkant van een hellingbaan als bedoeld in artikel 2.24, meer dan 1 m boven een direct naast de hellingbaan gelegen vloer ligt, is, in afwijking van het eerste lid, de boven de hellingbaan gemeten hoogte van de afscheiding ten minste 0,85 m.
3. Een afscheiding als bedoeld in het tweede lid, heeft geen openingen met een grotere breedte dan 0,5 m.
4. Tussen een afscheiding als bedoeld in het tweede lid, en de hellingbaan is de horizontaal gemeten afstand niet groter dan 0,05 m.
5. Een afscheiding als bedoeld in het tweede lid, heeft tot een hoogte van 0,7 m boven de hellingbaan geen openingen met een breedte groter dan 0,1 m.
6. Een afscheiding als bedoeld in het tweede lid, heeft, ter voorkoming van het overklauteren, geen opstapmogelijkheden tussen 0,2 m en 0,7 m boven de hellingbaan.
7. In een gedeelte voor bezoekers, heeft een afscheiding als bedoeld in het tweede lid tot een hoogte van 0,7 m boven de hellingbaan geen openingen met een breedte groter dan 0,1 m.
8. In een gedeelte voor bezoekers, heeft een afscheiding als bedoeld in het tweede lid, ter voorkoming van het overklauteren, geen opstapmogelijkheden tussen 0,2 m en 0,7 m boven de hellingbaan.

§ 2.6.2. Bestaande bouw

Artikel 2.42

1. Een bestaande hellingbaan die een hoogteverschil als bedoeld in paragraaf 2.4.2 overbrugt, kan op veilige wijze worden gebruikt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.42 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 2.42 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 2.42

gebruiksfunctie	leden van toepassing			
	afmetingen hellingbaan	hellingbaan-bordes	afscheiding	
artikel	2.43	2.44	2.45	
lid	*	*	1	2 3
1 Woonfunctie				
a woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-
b andere woonfunctie	*	*	1	2 3
2 Bijeenkomstfunctie	*	*	1	-
3 Celfunctie	*	*	1	-
4 Gezondheidszorgfunctie	*	*	1	-
5 Industriefunctie				
a lichte industriefunctie	-	-	-	-
b andere industriefunctie	*	*	1	-
6 Kantoorfunctie	*	*	1	-
7 Logiesfunctie	*	*	1	-
8 Onderwijsfunctie	*	*	1	-
9 Sportfunctie	*	*	1	-
10 Winkelfunctie	*	*	1	-
11 Overige gebruiksfunctie				
a overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer, met een gebruiksoppervlakte van meer dan 100 m ²	*	*	1	-
b overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen	*	*	1	-
c andere overige gebruiksfunctie	*	*	1	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	*	*	1	-

Afmetingen hellingbaan

Artikel 2.43

Een hellingbaan als bedoeld in artikel 2.26, heeft een breedte van ten minste 0,7 m en een helling van ten hoogste 1:10.

Hellingbaan-bordes

Artikel 2.44

Een hellingbaan als bedoeld in artikel 2.26, sluit aan de bovenzijde over de ten minste vereiste breedte van die hellingbaan aan op een vrije vloeroppervlakte van ten minste 0,7 m x 0,7 m.

Afscheiding

Artikel 2.45

1. Een hellingbaan als bedoeld in artikel 2.26, heeft, voorzover een zijkant meer dan 1,5 m boven een direct naast de hellingbaan gelegen vloer ligt, aan die zijkant een afscheiding. De boven de hellingbaan gemeten hoogte van die afscheiding is ten minste 0,6 m.
2. Tussen een afscheiding als bedoeld in het eerste lid, en de hellingbaan is de horizontaal gemeten afstand niet groter dan 0,1 m.
3. Een afscheiding als bedoeld in het eerste lid, heeft tot een hoogte van 0,6 m boven de hellingbaan geen openingen met een breedte groter dan 0,2 m.

Afdeling 2.7. Elektrische- en noodstroomvoorziening

§ 2.7.1. Nieuwbouw

Artikel 2.46

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een veilige voorziening voor elektriciteit.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.46 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.46

gebruiksfunctie	leden van toepassing							
	aanwezigheid		aansluitingen	veiligheid			verbouw	tijdelijke bouw
artikel	2.47		2.48	2.49			2.50	2.51
lid	1	2	*	1	2	3	*	*
1 Woonfunctie								
a woonfunctie van een woonwagen	1	-	*	1	-	-	-	-
b andere woonfunctie	1	2	*	1	2	3	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	1	2	*	1	2	3	*	*
3 Celfunctie	1	2	*	1	2	3	*	*
4 Gezondheidszorgfunctie	1	2	*	1	2	3	*	*
5 Industriefunctie								
a lichte industriefunctie	-	2	*	1	2	3	*	*
b andere industriefunctie	1	2	*	1	2	3	*	*
6 Kantoorfunctie	1	2	*	1	2	3	*	*
7 Logiesfunctie	1	2	*	1	2	3	*	*
8 Onderwijsfunctie	1	2	*	1	2	3	*	*
9 Sportfunctie	1	2	*	1	2	3	*	*
10 Winkelfunctie	1	2	*	1	2	3	*	*
11 Overige gebruiksfunctie								
a overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer met een gebruiksoppervlakte van meer dan 50 m ²	1	2	*	1	2	3	*	*
b overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen, gelegen onder het meetniveau	1	2	*	1	2	3	*	*
c andere overige gebruiksfunctie	-	2	*	1	2	3	*	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	2	-	1	2	3	*	*

Aanwezigheid

Artikel 2.47

1. Een gebruiksfunctie heeft een voorziening voor elektriciteit.
2. Een gebruiksfunctie heeft een voorziening voor noodstroom, indien de verlichtingsinstallatie volgens artikel 2.59, moet zijn aangesloten op een voorziening voor noodstroom.

Aansluitingen

Artikel 2.48

Een voorziening voor elektriciteit heeft in een meterruimte, als bedoeld in artikel 4.66, een aansluitmogelijkheid voor aansluiting op het distributienet van elektriciteit.

Veiligheid

Artikel 2.49

1. Een voorziening voor elektriciteit voldoet aan bij ministeriële regeling aangewezen voorschriften.
2. Een voorziening voor noodstroom voldoet aan bij ministeriële regeling aangewezen voorschriften.
3. Een voorziening voor noodstroom als bedoeld in artikel 2.47, tweede lid, geeft binnen 15 seconden na het uitvallen van de voorziening voor elektriciteit, voldoende stroom om de betrokken verlichtingsinstallatie gedurende ten minste 60 minuten te laten werken.

Verbouw

Artikel 2.50

Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk geen ontheffing van de in de artikelen 2.47, tweede lid, en 2.49, derde lid, gestelde voorschriften.

Tijdelijke bouw

Artikel 2.51

Bij het bouwen van een niet-permanent bouwwerk is artikel 2.47, tweede lid, van toepassing.

§ 2.7.2. Bestaande bouw

Artikel 2.52

1. Een bestaand bouwwerk heeft een veilige voorziening voor elektriciteit.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.52 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.52

gebruiksfunctie	leden van toepassing					
	aanwezigheid		aansluitingen	veiligheid		
artikel	2.53		2.54	2.55		
lid	1	2	*	1	2	3
1 Woonfunctie						
a woonfunctie van een woonwagen	1	-	*	1	-	-
b andere woonfunctie	1	2	*	1	2	3
2 Bijeenkomstfunctie	1	2	*	1	2	3
3 Celfunctie	1	2	*	1	2	3
4 Gezondheidszorgfunctie	1	2	*	1	2	3
5 Industriefunctie						
a lichte industriefunctie	-	2	*	1	2	3
b andere industriefunctie	1	2	*	1	2	3
6 Kantoorfunctie	1	2	*	1	2	3
7 Logiesfunctie	1	2	*	1	2	3
8 Onderwijsfunctie	1	2	*	1	2	3
9 Sportfunctie	1	2	*	1	2	3
10 Winkelfunctie	1	2	*	1	2	3
11 Overige gebruiksfunctie	1	2	*	1	2	3
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	1	2	-

Aanwezigheid

Artikel 2.53

1. Een gebruiksfunctie heeft een voorziening voor elektriciteit.
2. Een gebruiksfunctie heeft een voorziening voor noodstroom indien de verlichtingsinstallatie volgens artikel 2.66, moet zijn aangesloten op een voorziening voor noodstroom.

Aansluitingen

Artikel 2.54

Een voorziening voor elektriciteit heeft een aansluitmogelijkheid voor aansluiting op het distributienet van elektriciteit.

Veiligheid

Artikel 2.55

1. Een voorziening voor elektriciteit voldoet aan bij ministeriële regeling aangewezen voorschriften.
2. Een voorziening voor noodstroom voldoet aan bij ministeriële regeling aangewezen voorschriften.
3. Een voorziening voor noodstroom als bedoeld in artikel 2.53, tweede lid, geeft binnen 15 seconden na het uitvallen van de voorziening voor elektriciteit, voldoende stroom om de betrokken verlichtingsinstallatie gedurende ten minste 60 minuten te laten werken.

Afdeling 2.8. Verlichting

§ 2.8.1. Nieuwbouw

Artikel 2.56

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een zodanige verlichtingsinstallatie dat het bouwwerk veilig kan worden verlaten, sociaal veilig en bruikbaar is.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.56 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 2.56 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 2.56

gebruiksfunctie	leden van toepassing												grenswaarden						
	verlichtingssterkte				stroomvoorziening noodverlichting				voorz. voor mod. stroom verbouw		tijdelijke bouw		verlichtingssterkte	noodverlichting					
	artikel 2.57				2.58 2.59				2.60 2.61 2.62		2.57		2.59						
lid	1	2	3	4	*	1	2	3	4	*	1	2	*	[lux]	[m²]				
1 Woonfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
a woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
b andere woonfunctie	-	2	3	-	*	-	-	-	4	*	-	-	-	-	-	-	-		
	bij bezettingsgraadklasse														B1	B2	B3	B4	B5
2 Bijeenkomstfunctie	1	2	3	-	*	1	-	3	4	*	1	-	*	10	60	150	n.t.	n.t.	n.t.
a bijeenkomstfunctie voor het aanschouwen van sport	1	2	3	-	*	1	-	3	4	*	1	-	*	10	60	150	375	n.t.	n.t.
b andere bijeenkomstfunctie	1	2	3	-	*	1	-	3	4	*	1	-	*	10	60	150	375	n.t.	n.t.
3 Cellfunctie	1	2	3	-	*	1	-	3	4	*	1	-	*	200	60	150	375	900	>900
1 niet-gemeenschappelijke ruimte														10	60	150	375	n.t.	n.t.
2 gemeenschappelijke ruimte voor bezoekers														10	60	150	375	n.t.	n.t.
3 andere ruimte														10	60	150	375	900	>900
4 Gezondheidszorgfunctie	1	2	3	-	*	1	-	3	4	*	1	-	*	10	60	150	375	n.t.	n.t.
1 ruimte voor bezoekers														10	60	150	375	900	n.t.
2 andere ruimte														10	60	150	375	900	n.t.
5 Industriefunctie	-	-	3	-	*	-	-	-	4	*	-	-	-	-	-	-	-	-	-
a lichte industriefunctie	1	2	3	-	*	1	-	3	4	*	1	-	*	10	60	150	375	900	>900
b andere industriefunctie	1	2	3	-	*	1	-	3	4	*	1	-	*	10	60	150	375	900	n.t.
6 Kantoorfunctie	1	2	3	-	*	1	-	3	4	*	1	-	*	10	60	150	375	900	n.t.
7 Logiesfunctie	1	2	3	-	*	1	-	3	4	*	1	-	*	10	60	150	375	900	n.t.
8 Onderwijsfunctie	1	2	3	-	*	1	-	3	4	*	1	-	*	250	60	150	375	n.t.	n.t.
a onderwijsfunctie voor het speciaal onderwijs														10	60	150	375	n.t.	n.t.
1 ruimte voor het geven van onderwijs														10	60	150	375	n.t.	n.t.
2 andere ruimte														10	60	150	375	n.t.	n.t.
b andere onderwijsfunctie	1	2	3	-	*	1	-	3	4	*	1	-	*	10	60	150	375	n.t.	n.t.
9 Sportfunctie	1	2	3	-	*	1	-	3	4	*	1	-	*	200	60	150	375	900	>900
a sportfunctie behorend tot een onderwijsfunctie voor het basisonderwijs														10	60	150	375	900	>900
1 ruimte voor onderwijs in lichamelijke oefening														10	60	150	375	900	>900
2 andere ruimte														10	60	150	375	900	>900
b sportfunctie behorend tot een onderwijsfunctie voor speciaal onderwijs	1	2	3	-	*	1	-	3	4	*	1	-	*	200	60	150	375	900	>900
1 ruimte voor onderwijs in lichamelijke oefening														250	60	150	375	900	>900
2 ruimte voor watergevennings- of bewegingstherapie														10	60	150	375	900	>900
3 andere ruimte														10	60	150	375	900	>900
c andere sportfunctie	1	2	3	-	*	1	-	3	4	*	1	-	*	10	60	150	375	900	>900
10 Winkelfunctie	1	2	3	-	*	1	-	3	4	*	1	-	*	10	60	150	375	900	>900
11 Overige gebruiksfunctie	1	2	3	-	*	-	-	3	4	*	1	-	*	10	-	-	-	-	-
a overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer, niet gelegen onder het meetniveau, met een gebruiksoppervlakte van meer dan 50 m².	1	2	3	-	*	-	-	3	4	*	1	-	*	10	-	-	-	-	-
b overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer, gelegen onder het meetniveau.	1	2	3	-	*	-	2	3	4	*	1	-	*	10	-	-	-	-	-
c overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen gelegen onder het meetniveau, met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 500 m².	1	2	3	-	*	-	-	3	4	*	1	-	*	10	-	-	-	-	-
d overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen, gelegen onder het meetniveau, met een gebruiksoppervlakte van meer dan 500 m².	1	2	3	-	*	-	2	3	4	*	1	-	*	10	-	-	-	-	-
e andere overige gebruiksfunctie	-	2	3	-	*	-	-	-	4	*	1	-	*	-	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	3	4	*	-	-	-	4	*	-	2	*	-	-	-	-	-	-

Verlichtingssterkte

Artikel 2.57

1. Een verblijfsruimte heeft een verlichtingsinstallatie die de vloer van de verblijfsruimte kan verlichten met een verlichtingssterkte van ten minste de grenswaarde die is aangegeven in tabel 2.56.

2. Een besloten ruimte waardoor een rookvrije vluchtroute voert, heeft een verlichtingsinstallatie die een verlichtingssterkte van ten minste 10 lux kan geven ten minste over een breedte als bedoeld in artikel 2.167, op de bovenzijde van een vloer, van een trap en van een hellingbaan, waarover die rookvrije vluchtroute voert.
3. Een liftkooi heeft een verlichtingsinstallatie die de vloer van de liftkooi kan verlichten met een verlichtingssterkte van ten minste 10 lux.
4. Een bouwwerk geen gebouw zijnde, heeft, afhankelijk van de bestemming, indien daar een voor mensen toegankelijke vloer, trap of hellingbaan aanwezig is, een verlichtingsinstallatie waarmee die vloer, trap of hellingbaan kan worden verlicht.

Stroomvoorziening

Artikel 2.58

Een verlichtingsinstallatie als bedoeld in artikel 2.57, is aangesloten op een voorziening voor elektriciteit als bedoeld in artikel 2.47, eerste en tweede lid.

Noodverlichting

Artikel 2.59

1. Een verlichtingsinstallatie van een verblijfsruimte met een vloeroppervlakte die groter is dan de grenswaarde die in tabel 2.56 is aangegeven, is aangesloten op een voorziening voor noodstroom als bedoeld in artikel 2.47, tweede lid.
2. Een verlichtingsinstallatie van een verblijfsruimte is aangesloten op een voorziening voor noodstroom als bedoeld in artikel 2.47, tweede lid.
3. Een verlichtingsinstallatie van een besloten ruimte waardoor een rookvrije vluchtroute voert, als bedoeld in artikel 2.57, tweede lid, is aangesloten op een voorziening voor noodstroom als bedoeld in artikel 2.47, tweede lid.
4. Een verlichtingsinstallatie van een liftkooi is aangesloten op een voorziening voor noodstroom als bedoeld in artikel 2.47, tweede lid.

Voorziening voor noodstroom

Artikel 2.60

Een verlichtingsinstallatie die is aangesloten op een voorziening voor noodstroom, als bedoeld in artikel 2.59, geeft gedurende de periode als bedoeld in artikel 2.49, derde lid, een verlichtingssterkte van ten minste 1 lux.

Verbouw

Artikel 2.61

1. Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk geen ontheffing van de artikelen 2.59, derde en vierde lid, en 2.60.
2. Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk geen gebouw zijnde, geen ontheffing van de artikelen 2.57, derde lid, 2.58, 2.59, vierde lid, en 2.60.

Tijdelijke bouw

Artikel 2.62

Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk zijn de artikelen 2.57 tot en met 2.60 van toepassing.

§ 2.8.2. Bestaande bouw

Artikel 2.63

1. Een bestaand bouwwerk heeft een zodanige verlichtingsinstallatie dat het bouwwerk veilig kan worden verlaten.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.63 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 2.63 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 2.63

gebruiksfunctie	leden van toepassing												grenswaarden	
	verlichtingssterkte				stromvoorziening	noodverlichting				voorz. voor noodstroom	noodverlichting			
artikel	2.64				2.65	2.66				2.67	2.66			
	lid	1	2	3	4	*	1	2	3	4	*	1 [m ²]		
1 Woonfunctie														
a woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
b andere woonfunctie	-	2	3	-	*	-	-	-	-	-	-	-	-	
2 Bijeenkomstfunctie														
a bijeenkomstfunctie voor het aanschouwen van sport	1	2	-	-	*	1	-	3	-	*	-	200		
b andere bijeenkomstfunctie	1	2	-	-	*	1	-	3	-	*	-	500		
3 Celfunctie														
1 ruimte voor bezoekers	1	2	-	-	*	1	-	3	-	*	-	600		
2 andere ruimte	-	2	3	-	*	-	-	3	4	*	-	-		
4 Gezondheidszorgfunctie	1	2	-	-	*	1	-	3	-	*	-	1.200		
5 Industriefunctie														
a lichte industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
b andere industriefunctie	1	2	-	-	*	-	-	3	-	*	-	-	-	
6 Kantoorfunctie	1	2	-	-	*	1	-	3	-	*	-	1.200		
7 Logiesfunctie	1	2	-	-	*	1	-	3	-	*	-	500		
8 Onderwijsfunctie	1	2	-	-	*	1	-	3	-	*	-	500		
9 Sportfunctie	-	2	-	-	*	-	-	3	-	*	-	-		
10 Winkelfunctie	1	2	-	-	*	-	-	3	-	*	-	-		
11 Overige gebruiksfunctie														
a overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer, niet gelegen onder het meetniveau, met een gebruiksoppervlakte van meer dan 100 m ²	1	2	-	-	*	-	-	3	-	*	-	-		
b overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer, gelegen onder het meetniveau	1	2	-	-	*	-	2	3	-	*	-	-		
c overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen, met een gebruiksoppervlakte van meer dan 1000 m ²	1	2	-	-	*	-	-	3	-	*	-	-		
d andere overige gebruiksfunctie	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-		

Verlichtingssterkte

Artikel 2.64

1. Een verblijfsruimte heeft een verlichtingsinstallatie die de vloer van de verblijfsruimte kan verlichten met een verlichtingssterkte van ten minste 1 lux.
2. Een besloten ruimte waardoor een rookvrije vluchtroute voert, heeft een verlichtingsinstallatie die een verlichtingssterkte van ten minste 1 lux over de vereiste breedte be-

doeld in artikel 2.176, kan geven op de bovenzijde van een vloer, van een trap en van een hellingbaan waarover die rookvrije vluchtroute voert.

3. Een liftkooi heeft een verlichtingsinstallatie die de vloer van de liftkooi kan verlichten met een verlichtingssterkte van ten minste 1 lux.
4. Een bouwwerk geen gebouw zijnde, heeft, afhankelijk van zijn bestemming, indien daar een voor mensen toegankelijke vloer, trap of hellingbaan aanwezig is, een verlichtingsinstallatie waarmee die vloer, trap of hellingbaan kan worden verlicht.

Stroomvoorziening

Artikel 2.65

Een verlichtingsinstallatie als bedoeld in artikel 2.64, is aangesloten op een voorziening voor elektriciteit als bedoeld in artikel 2.53, eerste lid.

Noodverlichting

Artikel 2.66

1. Een verlichtingsinstallatie van een verblijfsruimte met een vloeroppervlakte die groter is dan de grenswaarde die in tabel 2.63 is aangegeven, is aangesloten op een voorziening voor noodstroom als bedoeld in artikel 2.53, tweede lid.
2. Een verlichtingsinstallatie van een verblijfsruimte is aangesloten op een voorziening voor noodstroom als bedoeld in artikel 2.53, tweede lid.
3. Een verlichtingsinstallatie van een besloten ruimte waardoor een rookvrije vluchtroute voert als bedoeld in artikel 2.64, tweede lid, is aangesloten op een voorziening voor noodstroom als bedoeld in artikel 2.53, tweede lid.
4. Een verlichtingsinstallatie van een liftkooi is aangesloten op een voorziening voor noodstroom als bedoeld in artikel 2.53, tweede lid.

Voorziening voor noodstroom

Artikel 2.67

Een verlichtingsinstallatie die is aangesloten op een voorziening voor noodstroom als bedoeld in artikel 2.66, geeft gedurende de periode als bedoeld in artikel 2.55, derde lid, een verlichtingssterkte van ten minste 1 lux.

Afdeling 2.9. Gasvoorziening

§ 2.9.1. Nieuwbouw

Artikel 2.68

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een veilige voorziening voor gas.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.68 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.68

gebruiksfunctie	leden van toepassing					
	aanwezigheid		aansluitingen			veiligheid
	artikel 2.69		2.70			2.71
lid	1	2	1	2	3	*
1 Woonfunctie						
a woonfunctie gelegen in een woongebouw	1	2	1	2	-	*
b woonfunctie van een woonwagen	1	-	1	2	-	*
c andere woonfunctie	1	-	1	2	-	*
2 Bijeenkomstfunctie	-	-	1	-	3	*
3 Celfunctie	-	-	1	-	3	*
4 Gezondheidszorgfunctie	-	-	1	-	3	*
5 Industriefunctie	-	-	1	-	3	*
6 Kantoorfunctie	-	-	1	-	3	*
7 Logiesfunctie	-	-	1	-	3	*
8 Onderwijsfunctie	-	-	1	-	3	*
9 Sportfunctie	-	-	1	-	3	*
10 Winkelfunctie	-	-	1	-	3	*
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	1	-	3	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	*

Aanwezigheid

Artikel 2.69

1. Een gebruiksfunctie heeft een voorziening voor gas, tenzij de gebruiksfunctie kan worden aangesloten op een gemeenschappelijke of publieke voorziening voor verwarming.
2. Een woongebouw heeft een voorziening voor gas, indien het een gemeenschappelijke voorziening voor verwarming heeft.

Aansluitingen

Artikel 2.70

1. Een voorziening voor gas heeft in een meterruimte als bedoeld in artikel 4.66, een aansluitmogelijkheid voor aansluiting op het distributienet van gas.
2. Een voorziening voor gas als bedoeld in artikel 2.69, heeft een aansluitpunt bij:
  - a. een opstelplaats voor een kooktoestel als bedoeld in artikel 4.81,
  - b. een opstelplaats voor een stooktoestel als bedoeld in artikel 4.87, en

- c. een opstelplaats voor een warmwatertoestel als bedoeld in artikel 4.95.
3. Een voorziening voor gas heeft een aansluitpunt bij elke opstelplaats voor een op gas gestookt verbrandingstoestel.

Veiligheid

Artikel 2.71

Een voorziening voor gas voldoet aan bij ministeriële regeling aangewezen voorschriften.

§ 2.9.2 Bestaande bouw

Artikel 2.72

1. Een bestaand bouwwerk heeft een veilige voorziening voor gas.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.72 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.72

gebruiksfunctie	leden van toepassing	
	aanwezigheid	veiligheid
	artikel 2.73	2.74
	lid *	*
1 Woonfunctie		
a woonfunctie van een woonwagen	-	*
b andere woonfunctie	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	-	*
3 Celfunctie	-	*
4 Gezondheidszorgfunctie	-	*
5 Industriefunctie	-	*
6 Kantoorfunctie	-	*
7 Logiesfunctie	-	*
8 Onderwijsfunctie	-	*
9 Sportfunctie	-	*
10 Winkelfunctie	-	*
11 Overige gebruiksfunctie	-	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	*

Aanwezigheid

Artikel 2.73

Een voorziening voor gas heeft een aansluitmogelijkheid voor aansluiting op het distributienet van gas.

Veiligheid

Artikel 2.74

Een voorziening voor gas voldoet aan bij ministeriële regeling aangewezen voorschriften.

Afdeling 2.10. Beweegbare constructie-onderdelen

§ 2.10.1. Nieuwbouw

Artikel 2.75

1. Een te bouwen bouwwerk heeft zodanige beweegbare constructie-onderdelen dat veilig kan worden gevlucht en dat veilig gebruik kan worden gemaakt van de aan het perceel grenzende openbare ruimte.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.75 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.75

gebruiksfunctie	leden van toepassing						
	hoogte					verbouw	tijdelijke bouw
artikel	2.76					2.77	2.78
lid	1	2	3	4	5	*	*
1 Woonfunctie							
a woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	5	*	-
b andere woonfunctie	1	2	3	4	-	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	1	2	3	4	-	*	*
3 Celfunctie	1	2	3	4	-	*	*
4 Gezondheidszorgfunctie	1	2	3	4	-	*	*
5 Industriefunctie	1	2	3	4	-	*	*
6 Kantoorfunctie	1	2	3	4	-	*	*
7 Logiesfunctie	1	2	3	4	-	*	*
8 Onderwijsfunctie	1	2	3	4	-	*	*
9 Sportfunctie	1	2	3	4	-	*	*
10 Winkelfunctie	1	2	3	4	-	*	*
11 Overige gebruiksfunctie	1	2	3	4	-	*	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	1	2	3	4	-	*	*

Hoogte

Artikel 2.76

1. Een beweegbaar constructie-onderdeel dat zich in geopende stand kan bevinden boven een voor motorvoertuigen openstaande weg of boven een strook van 0,6 m grenzend aan die weg, ligt, gemeten vanaf de onderzijde van dat onderdeel, meer dan 4,2 m boven die weg of strook.
2. Een beweegbaar constructie-onderdeel dat zich in geopende stand kan bevinden boven een niet voor motorvoertuigen openstaande weg, ligt, gemeten vanaf de onderzijde van dat onderdeel, meer dan 2,2 m boven die weg.
3. Een beweegbaar constructie-onderdeel dat zich in geopende stand kan bevinden boven een vloer waarover een rookvrije vluchtroute voert, ligt, gemeten vanaf de onderzijde van dat onderdeel, meer dan 2,2 m boven die vloer. Dit voorschrift geldt niet voor een deur, indien de vluchtroute een vrije doorgang heeft met een breedte van ten minste 0,6 m ter plaatse van die deur in enige geopende stand.

4. Het eerste, tweede en derde lid gelden niet voor een deur die toegang verschaft tot een ruimte die zo klein is dat een persoon zich daarin niet helemaal kan bevinden.
5. Een beweegbaar constructie-onderdeel bevindt zich in geopende stand niet buiten de standplaats.

Verbouw

Artikel 2.77

Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk geen ontheffing van artikel 2.76, tweede, derde en vijfde lid.

Tijdelijke bouw

Artikel 2.78

Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk is artikel 2.76, tweede, derde en vijfde lid, van toepassing.

§ 2.10.2. Bestaande bouw

Artikel 2.79

1. Een bestaand bouwwerk heeft zodanige beweegbare constructie-onderdelen dat veilig gebruik kan worden gemaakt van de aan het perceel grenzende openbare ruimte.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.79 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 2.79 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 2.79

gebruiksfunctie	leden van toepassing
	hoogte
	artikel 2.80
	lid *
1 Woonfunctie	
a woonfunctie van een woonwagen	-
b andere woonfunctie	*
2 Bijeenkomstfunctie	*
3 Celfunctie	*
4 Gezondheidszorgfunctie	*
5 Industriefunctie	*
6 Kantoorfunctie	*
7 Logiesfunctie	*
8 Onderwijsfunctie	*
9 Sportfunctie	*
10 Winkelfunctie	*
11 Overige gebruiksfunctie	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	*

Hoogte

Artikel 2.80

Een beweegbaar constructie-onderdeel dat zich in geopende stand kan bevinden boven een voor motorvoertuigen openstaande weg, ligt, gemeten vanaf de onderzijde van dat onderdeel, meer dan 4,2 m boven die weg.

Afdeling 2.11. Beperking van het ontstaan van een brandgevaarlijke situatie

§ 2.11.1. Nieuwbouw

Artikel 2.81

1. Een te bouwen bouwwerk is zodanig dat het ontstaan van een brandgevaarlijke situatie voldoende wordt beperkt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.81 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.81

gebruiksfunctie	leden van toepassing												
	stookplaats		schacht, koker of kanaal			rookafvoer			dak			verbouw	
	2.82	2.83	2.84			2.85			2.86		2.87		
artikel	*	*	1	2	3	1	2	3	*	*			
lid	*	*	1	2	3	1	2	3	*	*			
1 Woonfunctie	*	*	1	2	3	1	2	3	*	*			
a woonfunctie van een woonwagen	*	-	1	2	-	1	-	-	*	*			
b andere woonfunctie	*	*	1	2	3	1	2	-	*	*			
2 Bijeenkomstfunctie	*	*	1	2	3	1	2	-	*	*			
3 Celfunctie	*	*	1	2	3	1	2	-	*	*			
4 Gezondheidszorgfunctie	*	*	1	2	3	1	2	-	*	*			
5 Industriefunctie	*	*	1	2	3	1	2	-	*	*			
6 Kantoorfunctie	*	*	1	2	3	1	2	-	*	*			
7 Logiesfunctie	*	*	1	2	3	1	2	-	*	*			
8 Onderwijsfunctie	*	*	1	2	3	1	2	-	*	*			
9 Sportfunctie	*	*	1	2	3	1	2	-	*	*			
10 Winkelfunctie	*	*	1	2	3	1	2	-	*	*			
11 Overige gebruiksfunctie													
a overige gebruiksfunctie met een gebruiksoppervlakte van meer dan 50 m ²	*	*	1	2	3	1	2	-	*	*			
b overige gebruiksfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 50 m ²	*	*	1	2	3	-	-	-	*	*			
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	1	-	3	*	*			

Stookplaats

Artikel 2.82

Materiaal, toegepast ter plaatse van of in de nabijheid van een stookplaats van een gebruiksfunctie is, bepaald volgens NEN 6064, onbrandbaar, indien:

- a. ter plaatse van of in de nabijheid van die stookplaats een intensiteit van de warmtestraling kan optreden, die, bepaald volgens NEN 6061, groter is dan 2 kW/m², of
- b. in het materiaal een temperatuur kan optreden, die, bepaald volgens NEN 6061, hoger is dan 363 K.

Schacht, koker of kanaal

Artikel 2.83

Materiaal toegepast aan de binnenzijde van een schacht, een koker of een kanaal met een inwendige doorsnede groter dan 0,015 m² en grenzend aan meer dan een brandcompartiment, is, bepaald volgens NEN 6064, onbrandbaar over een dikte van ten minste 0,01 m, gemeten loodrecht op de binnenzijde. Dit geldt niet indien de schacht, de koker of het kanaal ligt in en uitsluitend is bestemd voor een of meer boven elkaar gelegen toiletruimten of badruimten.

Rookafvoer

Artikel 2.84

1. Een voorziening voor de afvoer van rook is, bepaald volgens NEN 6062, brandveilig.
2. Materiaal waaruit een voorziening voor de afvoer van rook is samengesteld, is, bepaald volgens NEN 6064, onbrandbaar. Dit geldt uitsluitend indien in dat materiaal een temperatuur, bepaald volgens NEN 6062, kan optreden van meer dan 363 K.
3. De horizontale afstand tussen de uitmonding van een voorziening voor de afvoer van rook van een op vaste brandstof gestookt toestel en een brandgevaarlijk dak van een ander bouwwerk is ten minste 15 m.

Dak

Artikel 2.85

1. Een dak van een gebruiksfunctie is, bepaald volgens NEN 6063, niet brandgevaarlijk.
2. Het eerste lid geldt niet, indien het gebouw waarin een gebruiksfunctie ligt:
  - a. geen vloer van een verblijfsgebied heeft, die hoger ligt dan 5 m boven het meetniveau, en
  - b. geen brandgevaarlijk dak heeft op een horizontale afstand van de perceelsgrens van minder dan 15 m; indien het perceel waarop het bouwwerk ligt, grenst aan een openbare weg, openbaar water of openbaar groen, wordt de afstand aangehouden tot het hart van die weg, dat water of dat groen.
3. Het eerste lid geldt niet, indien het bouwwerk geen gebouw zijnde:
  - a. geen voor bezoekers toegankelijke vloer heeft die hoger ligt dan 5 m boven het meetniveau, en
  - b. geen brandgevaarlijk dak heeft op een afstand van de perceelsgrens van minder dan 15 m; indien het perceel waarop het bouwwerk ligt, grenst aan een openbare weg, openbaar water of openbaar groen, wordt de afstand aangehouden tot het hart van die weg, dat water of dat groen.

Verbouw

Artikel 2.86

Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk geen ontheffing van de artikelen 2.83, 2.84, eerste en tweede lid, en 2.85.

Tijdelijke bouw

Artikel 2.87

Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk zijn de artikelen 2.83, 2.84, eerste en tweede lid, en 2.85 van toepassing.

§ 2.11.2. Bestaande bouw

Artikel 2.88

1. Een bestaand bouwwerk is zodanig dat het ontstaan van een brandgevaarlijke situatie voldoende wordt beperkt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.88 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.88

gebruiksfunctie	leden van toepassing			
	stookplaats	rookafvoer		
	2.89	2.90		
artikel lid	*	1	2	3
1 Woonfunctie	*			
a woonfunctie van een woonwagen	*	1	2	-
b andere woonfunctie	*	1	2	3
2 Bijeenkomstfunctie	*	1	2	3
3 Celfunctie	*	1	2	3
4 Gezondheidszorgfunctie	*	1	2	3
5 Industriefunctie	*	1	2	3
6 Kantoorfunctie	*	1	2	3
7 Logiesfunctie	*	1	2	3
8 Onderwijsfunctie	*	1	2	3
9 Sportfunctie	*	1	2	3
10 Winkelfunctie	*	1	2	3
11 Overige gebruiksfunctie	*	1	2	3
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-

Stookplaats

Artikel 2.89

Materiaal, toegepast ter plaatse van of in de nabijheid van een stookplaats van een gebruiksfunctie is, bepaald volgens NEN 6064, onbrandbaar, indien:

- a. ter plaatse van of in de nabijheid van die stookplaats een intensiteit van de warmtestraling kan optreden, die, bepaald volgens NEN 6061, groter is dan 2 kW/m², of
- b. in het materiaal een temperatuur kan optreden, die, bepaald volgens NEN 6061, hoger is dan 363 K.

Rookafvoer

Artikel 2.90

1. Een voorziening voor de afvoer van rook is, bepaald volgens NEN 8062, luchtdicht.
2. Materiaal waaruit een voorziening voor de afvoer van rook is samengesteld, is, bepaald volgens NEN 6064, onbrandbaar, indien in dat materiaal een volgens NEN 8062 bepaalde temperatuur kan optreden van meer dan 363 K.

3. De horizontale afstand tussen de uitmonding van een voorziening voor de afvoer van rook van een op vaste brandstof gestookt toestel en een brandgevaarlijk dak van een ander bouwwerk is ten minste 15 m.

Afdeling 2.12. Beperking van ontwikkeling van brand

§ 2.12.1. Nieuwbouw

Artikel 2.91

1. Een te bouwen bouwwerk is zodanig, dat brand zich niet snel kan ontwikkelen.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.91 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.91

gebruiksfunctie	leden van toepassing												grenswaarden												
	binnenoppervlak						buitenoppervlak						zijde grenzend aan een			boven									
	bezoekbaar vlak		vrijgesteld		verbouw		tijdelijke bouw		brand- en rookvrije vluchtroute	rookvrije vluchtroute	overig	brand- en rookvrije vluchtroute	rookvrije vluchtroute	overig	brand- en rookvrije vluchtroute	rookvrije vluchtroute	overig								
artikel	2.92	2.93					2.94	2.95		2.96		2.97		2.92	2.93			2.94							
lid	*	1	2	3	4	5	6	1	2	1	2	1	2	1	2	1			2						
		[klasse]															[klasse]			[klasse]					
1 Woonfunctie																									
a woonfunctie van een woonwagen	*	1	-	-	-	-	-	1	2	1	-	-	-	-	-	-	4	-	-	4	-	-	T3		
b woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 500 m ² , niet gelegen in een woongebouw en niet van een woonwagen	*	1	2	-	-	5	-	1	2	1	-	-	-	-	-	2	4	4	2	4	4	T1	T3	T3	
c andere woonfunctie	*	1	2	3	-	5	-	1	2	1	-	1	-	1	-	2	2	4	2	2	4	T1	T1	T3	
2 Bijeenkomstfunctie	*	1	2	3	-	5	-	1	2	1	-	1	-	1	-	2	4	4	2	4	4	T1	T3	T3	
3 Celfunctie	*	1	2	3	-	5	-	1	2	1	-	1	-	1	-										
1 niet-gemeenschappelijke ruimte																	1	1	3	1	1	4	T1	T2	T2
2 gemeenschappelijke ruimte																	1	1	4	1	1	4	T1	T3	T3
4 Gezondheidszorgfunctie																									
a gezondheidszorgfunctie voor aan bedgebonden patiënten	*	1	2	3	-	5	-	1	2	1	-	1	-	1	-	2	2	4	2	2	4	T1	T3	T3	
b andere gezondheidszorgfunctie	*	1	2	3	-	5	-	1	2	1	-	1	-	1	-	2	4	4	2	4	4	T1	T3	T3	
5 Industriefunctie	*	1	2	3	-	5	-	1	2	1	-	1	-	1	-	2	4	4	2	4	4	T1	T3	T3	
6 Kantoorfunctie	*	1	2	3	-	5	-	1	2	1	-	1	-	1	-	2	4	4	2	4	4	T1	T3	T3	
7 Logiesfunctie																									
a logiesfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 500 m ² , niet gelegen in een logiesgebouw	*	1	2	3	-	5	-	1	2	1	-	1	-	1	-	2	4	4	2	4	4	T1	T3	T3	
b andere logiesfunctie	*	1	2	3	-	5	-	1	2	1	-	1	-	1	-	2	2	4	2	2	4	T1	T3	T3	
8 Onderwijsfunctie	*	1	2	3	-	5	-	1	2	1	-	1	-	1	-	2	4	4	2	4	4	T1	T3	T3	
9 Sportfunctie	*	1	2	3	-	5	-	1	2	1	-	1	-	1	-	2	4	4	2	4	4	T1	T3	T3	
10 Winkelfunctie	*	1	2	3	-	5	-	1	2	1	-	1	-	1	-	2	4	4	2	4	4	T1	T3	T3	
11 Overige gebruiksfunctie	*	1	2	3	-	5	-	1	2	1	-	1	-	1	-	2	4	4	2	4	4	T1	T3	T3	
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde																									
a tunnel of tunnelvormig bouwwerk voor verkeer	-	1	2	-	4	5	6	1	2	-	2	-	2	-	2	-	-	-	2	4	4	T1	T3	T3	
b ander bouwwerk geen gebouw zijnde	-	1	2	-	4	5	-	1	2	-	2	-	2	-	2	-	-	-	2	4	4	T1	T3	T3	

Binnenoppervlak

Artikel 2.92

Een constructie-onderdeel heeft aan een zijde die niet grenst aan de buitenlucht, een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting, die voldoet aan de klasse die voor die zijde is aangegeven in tabel 2.91.

Buitenoppervlak

Artikel 2.93

1. Een constructie-onderdeel niet zijnde een deur, een raam, een kozijn of een daarmee gelijk te stellen constructie-onderdeel, heeft aan een zijde die grenst aan de buitenlucht, een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting, die voldoet aan de klasse die voor die zijde is aangegeven in tabel 2.91. Een deur, een raam, een kozijn of een daarmee gelijk te stellen constructie-onderdeel voldoet aan klasse 4.
2. Een gedeelte van een constructie-onderdeel dat hoger ligt dan 13 m boven het meetniveau, heeft aan een zijde die grenst aan de buitenlucht, een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting, die voldoet aan klasse 2.
3. Een constructie-onderdeel van een bouwwerk waarvan een vloer van een verblijfsgebied hoger ligt dan 5 m boven het meetniveau, heeft aan een zijde die grenst aan de buitenlucht, vanaf het aansluitende terrein tot een hoogte van ten minste 2,5 m daarboven, een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting, die voldoet aan klasse 1.
4. Een constructie-onderdeel van een bouwwerk, waarvan een voor mensen toegankelijke vloer hoger ligt dan 5 m boven het meetniveau, heeft aan een zijde die grenst aan de buitenlucht, vanaf het aansluitende terrein tot een hoogte van ten minste 2,5 m daarboven, een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting, die voldoet aan klasse 1.
5. Het tweede tot en met vierde lid gelden niet voor:
  - a. een deur,
  - b. een raam,
  - c. een kozijn en
  - d. een aan een deur, een raam of een kozijn gelijk te stellen constructie-onderdeel.
6. Een constructie-onderdeel heeft aan een zijde die grenst aan de buitenlucht en is toegekeerd naar een weg, een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting, die voldoet aan klasse 1.

Beloopbaar vlak

Artikel 2.94

1. De artikelen 2.92 en artikel 2.93 gelden niet voor de bovenzijde van:
  - a. een vloer,
  - b. een hellingbaan,
  - c. een trap en
  - d. een dak.
2. Een vloer, een hellingbaan of een trap heeft aan de bovenzijde een volgens NEN 1775 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting, die voldoet aan de klasse die is aangegeven in tabel 2.91.

Vrijgesteld

Artikel 2.95

1. Op ten hoogste 5 % van de totale oppervlakte van de constructie-onderdelen van elke afzonderlijke ruimte, waarvoor volgens de artikelen 2.92 tot en met 2.94 een eis geldt, is de eis niet van toepassing.
2. Voor bouwwerken geen gebouw zijnde is op ten hoogste 5 % van de totale oppervlakte van de constructie-onderdelen, waarvoor volgens de artikelen 2.92 tot en met 2.94 een

eis geldt, de eis niet van toepassing.

Verbouw

Artikel 2.96

1. Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk geen ontheffing van artikel 2.93, derde lid.
2. Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk geen gebouw zijnde geen ontheffing van artikel 2.93, vierde lid.

Tijdelijke bouw

Artikel 2.97

1. Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk is artikel 2.93, derde lid, van toepassing.
2. Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk geen gebouw zijnde is artikel 2.93, vierde lid, van toepassing.

§ 2.12.2. Bestaande bouw

Artikel 2.98

1. Een bestaand bouwwerk is zodanig, dat brand zich niet snel kan ontwikkelen..
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.98 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.98

gebruiksfunctie	leden van toepassing				grenswaarden		
	binnenoppervlak	buitenoppervlak	beloopbaar vlak	vrijgesteld	zijde grenzend aan een		
					binnen	buiten	boven
artikel lid	2.99	2.100	2.101	2.102	2.99	2.100	2.101
	*	*	1	2	1	2	*
					[klasse]	1	[klasse]
1 Woonfunctie							
a woonfunctie van een woonwagen	*	*	1	2	1	-	- T3
b woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van ten hoogste 1.000 m ² , niet gelegen in een woongebouw en niet van een woonwagen	*	*	1	2	1	-	2 4 4 T1 T3
c andere woonfunctie	*	*	1	2	1	-	2 2 4 T1 T3
2 Bijeenkomstfunctie	*	*	1	2	1	-	2 4 4 T1 T3
3 Celfunctie	*	*	1	2	1	-	
1 niet-gemeenschappelijke ruimte							1 1 3 T1 T2
2 gemeenschappelijke ruimte							1 1 4 T1 T3
4 Gezondheidszorgfunctie							
a gezondheidszorgfunctie voor aan bed gebonden patiënten	*	*	1	2	1	-	2 2 4 T1 T3
b andere gezondheidszorgfunctie	*	*	1	2	1	-	2 4 4 T1 T3
5 Industriefunctie	*	*	1	2	1	-	2 4 4 T1 T3
6 Kantoorfunctie	*	*	1	2	1	-	2 4 4 T1 T3
7 Logiesfunctie							
a logiesfunctie met een gebruiksoppervlakte van ten hoogste 1.000 m ² , niet gelegen in een logiesgebouw	*	*	1	2	1	-	2 4 4 T1 T3
b andere logiesfunctie	*	*	1	2	1	-	2 2 4 T1 T3
8 Onderwijsfunctie	*	*	1	2	1	-	2 4 4 T1 T3
9 Sportfunctie	*	*	1	2	1	-	2 4 4 T1 T3
10 Winkelfunctie	*	*	1	2	1	-	2 4 4 T1 T3
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde							
a tunnel of tunnelvormig bouwwerk voor het verkeer	-	*	1	2	-	2	- 2 4 4 T1 T3
b ander bouwwerk geen gebouw zijnde	-	*	1	2	-	2	- 2 4 4 T1 T3

Binnenoppervlak

Artikel 2.99

Een constructie-onderdeel heeft aan een zijde die niet grenst aan de buitenlucht een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting, die voldoet aan de klasse die voor die zijde is aangegeven in tabel 2.98.

Buitenoppervlak

Artikel 2.100

Een constructie-onderdeel niet zijnde een deur, een raam, een kozijn of een daarmee gelijk te stellen constructie-onderdeel, heeft aan een zijde die grenst aan de buitenlucht, een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting, die voldoet aan de klasse die voor die zijde is aangegeven in tabel 2.98. Een deur, een raam, een kozijn of een daarmee gelijk te stellen constructie-onderdeel voldoet aan klasse 4.

Beloopbaar vlak

Artikel 2.101

1. De artikelen 2.99 en 2.100 gelden niet voor de bovenzijde van:

- a. een vloer,
  - b. een hellingbaan,
  - c. een trap en
  - d. een dak.
2. Een vloer, een hellingbaan of een trap heeft aan de bovenzijde een volgens NEN 1775 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting, die ten hoogste gelijk is aan de klasse die is aangegeven in tabel 2.98.

Vrijgesteld

Artikel 2.102

1. Op ten hoogste 5 % van de totale oppervlakte van de constructie-onderdelen van elke afzonderlijke ruimte waarvoor volgens de artikelen 2.99 tot en met 2.101 een eis geldt, is de eis niet van toepassing.
2. Voor bouwwerken geen gebouw zijnde is op ten hoogste 5 % van de totale oppervlakte van de constructie-onderdelen waarvoor volgens de artikelen 2.99 tot en met 2.101 een eis geldt, de eis niet van toepassing.

Afdeling 2.13. Beperking van uitbreiding van brand

§ 2.13.1. Nieuwbouw

Artikel 2.103

1. Een te bouwen bouwwerk is zodanig dat de uitbreiding van brand voldoende wordt beperkt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.103 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.103

gebruiksfunctie	leden van toepassing											grens- waarden																			
	ligging								omvang			wbdbo		zelfsluitende deur	verbouw	tijdelijke bouw	afmetingen	wbdbo													
artikel	2.104								2.105			2.106		2.107	2.108	2.109	2.105	2.106													
lid	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	1	2	3	4	5	6	7	*	*	*	4	3
1 Woonfunctie																														[m ²]	[m]
a woonfunctie gelegen in een woongebouw	1	2	3	-	-	-	-	-	1	2	-	4	5	6	7	-	-	-	1	2	3	4	5	-	-	*	*	*	1.000	7	
b woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-		
c andere woonfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	3	4	-	6	7	-	-	-	1	2	3	4	5	-	-	*	*	*	1.000	7	
2 Bijeenkomstfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	4	-	6	7	8	-	-	1	-	3	-	5	-	7	*	-	*	1.000	5	
3 Celfunctie																															
a celfunctie gelegen in een cellengebouw	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	4	-	6	7	8	9	10	1	-	-	-	5	-	7	*	-	*	1.000	-	
b celfunctie niet gelegen in een cellengebouw	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	4	-	6	7	8	-	10	1	-	3	-	5	-	7	*	-	*	1.000	5	
4 Gezondheidszorgfunctie																															
a gezondheidszorgfunctie voor aan bed gebonden patiënten	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	4	-	6	7	8	-	11	1	-	-	-	5	-	7	*	-	*	1.000	-	
b andere gezondheidszorgfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	4	-	6	7	8	-	-	1	-	3	-	5	-	7	*	-	*	1.000	5	
5 Industriefunctie																															
a lichte industriefunctie	1	2	3	4	5	6	7	-	1	-	-	4	-	6	7	8	-	-	1	-	3	-	5	-	7	*	-	*	1.000	5	
b andere industriefunctie	1	2	3	4	5	-	-	-	1	-	-	4	-	6	7	8	-	-	1	-	3	-	5	-	7	*	-	*	1.000	5	
6 Kantoorfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	4	-	6	7	8	-	-	1	-	3	-	5	-	7	*	-	*	1.000	5	
7 Logiesfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	4	-	6	7	8	-	-	1	-	3	-	5	-	7	*	-	*	500	5	
8 Onderwijsfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	4	-	6	7	8	-	-	1	-	3	-	5	-	7	*	-	*	1.000	5	
9 Sportfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	4	-	6	7	8	-	-	1	-	3	-	5	-	7	*	-	*	1.000	5	
10 Winkelfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	4	-	6	7	8	-	-	1	-	3	-	5	-	7	*	-	*	1.000	5	
11 Overige gebruiksfunctie	1	2	3	4	5	-	-	8	1	-	-	4	-	6	7	8	-	-	1	-	3	-	5	-	7	*	-	*	1.000	5	
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Ligging

Artikel 2.104

1. Een besloten ruimte ligt in een brandcompartiment. Dit geldt niet voor een toiletruimte, een badruimte, een meterruimte en een opstelplaats voor een verbrandingstoestel niet gelegen in een stookruimte als bedoeld in artikel 4.88, vierde en vijfde lid, en een liftschacht die wat betreft de klasse van de brandvoortplanting en de mate van rookproductie voldoet aan de eisen van een brand- en rookvrije vluchtroute.
2. Onverminderd het eerste lid, liggen een technische ruimte met een gebruiksoppervlakte van meer dan 50 m², een ruimte voor de opslag van bij ministeriële regeling aangegeven brandbare, brandbevorderende of bij brand gevaar opleverende stoffen en een stookruimte als bedoeld in artikel 4.88, vierde en vijfde lid, in een brandcompartiment.
3. In afwijking van het eerste lid, ligt een ruimte waardoor een brand- en rookvrije vluchtroute voert, niet in een brandcompartiment.

4. Een niet besloten verblijfsgebied ligt in een brandcompartiment.
5. Het eerste en vierde lid zijn niet van toepassing op een gebruiksfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 1.000 m² en met een volgens NEN 6090 bepaalde vuurbelasting van ten hoogste 500 MJ/m².
6. Het eerste en vierde lid zijn niet van toepassing op een lichte industriefunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 50 m², die uitsluitend is bestemd voor de opslag van goederen of materialen, niet zijnde bij ministeriële regeling aangegeven brandbare, brandbevorderende of bij brand gevaar opleverende stoffen.
7. Het eerste en vierde lid zijn niet van toepassing op een lichte industriefunctie, die uitsluitend is bestemd voor het bedrijfsmatig telen, kweken of opslaan van gewassen of daarmee vergelijkbare producten, met een volgens NEN 6090 bepaalde permanente vuurbelasting van ten hoogste 150 MJ/m².
8. Het eerste en vierde lid zijn niet van toepassing op een overige gebruiksfunctie met een gebruiksoppervlakte van ten hoogste 50 m², die niet is bestemd voor de opslag van bij ministeriële regeling aangegeven brandbare, brandbevorderende of bij brand gevaar opleverende stoffen.

Omvang

Artikel 2.105

1. Een brandcompartiment strekt zich uit over niet meer dan een perceel.
2. In een brandcompartiment van een woongebouw liggen uitsluitend woonfuncties.
3. In een brandcompartiment liggen ten hoogste een woonfunctie en nevenfuncties van die woonfunctie.
4. Een brandcompartiment heeft een gebruiksoppervlakte die niet groter is dan de in tabel 2.103 aangegeven grenswaarde.
5. Indien een woonfunctie gelegen in een woongebouw is aangewezen op geheel of gedeeltelijk samenvallende vluchtroutes als bedoeld in artikel 2.157, derde tot en met vijfde lid, liggen in het brandcompartiment waarin die woonfunctie ligt, ten hoogste:
  - a. zes woonfuncties of
  - b. woonfuncties met een totale gebruiksoppervlakte van ten hoogste 800 m².
6. Een stookruimte als bedoeld in artikel 4.88, vierde en vijfde lid, is een brandcompartiment.
7. Een technische ruimte met een gebruiksoppervlakte van meer dan 50 m² is een brandcompartiment.
8. Een ruimte voor de opslag van bij ministeriële regeling aangegeven brandbare, brandbevorderende of bij brand gevaar opleverende stoffen, is een brandcompartiment.
9. Een brandcompartiment waarin een groep van niet-gemeenschappelijke ruimten ligt, heeft een gebruiksoppervlakte die kleiner is dan 77 % van de totale gebruiksoppervlakte aan brandcompartiment in het gebouw waarin de celfunctie ligt. Dit geldt niet, indien de volgens NEN 6068 bepaalde weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag tussen een subbrandcompartiment als bedoeld in artikel 2.116, waarin de niet-gemeenschappelijke ruimten liggen en een aangrenzende celfunctie of een besloten gemeenschappelijke ruimte ten minste 60 minuten is. Daarbij kan tussen een niet-gemeenschappelijk verblijfsgebied van de celfunctie en de gemeenschappelijke verkeersruimte die toegang geeft tot dat gebied, worden volstaan met ten minste 30 minuten indien:
  - a. die gemeenschappelijke verkeersruimte twee toegangen heeft die een toegang zijn van het brandcompartiment of aansluiten op een route die uitsluitend door gemeen-

schappelijke verkeersruimten voert naar een toegang van het brandcompartiment, en

b. de afstand tussen die toegangen ten minste 5 m is.

Indien zich tussen een niet-gemeenschappelijk verblijfsgebied en de gemeenschappelijke verkeersruimte een deur bevindt, blijft bij het bepalen van de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag buiten beschouwing een oppervlak, gelegen onder die deur, dat niet groter is dan 0,02 m² en waarvan de hoogte, gemeten vanaf de vloer, niet groter is dan 0,05 m.

10. In afwijking van het vierde lid, heeft een brandcompartiment waarin een subbrandcompartiment ligt als bedoeld in artikel 2.116, een gebruiksoppervlakte van ten hoogste 500 m².
11. Een brandcompartiment waarin een gedeelte van een gezondheidszorgfunctie bestemd voor aan bed gebonden patiënten ligt, heeft per bouwlaag een gebruiksoppervlakte die kleiner is dan 77 % van de totale gebruiksoppervlakte aan brandcompartiment op die bouwlaag.

Weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag (Wbdbo)

Artikel 2.106

1. De volgens NEN 6068 bepaalde weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag van een brandcompartiment naar een ander brandcompartiment, een besloten ruimte waardoor een van rook en van brand gevrijwaarde vluchtroute voert, en een niet besloten veiligheidstrappenhuis is niet lager dan 60 minuten.
2. In afwijking van het eerste lid, kan worden volstaan met 30 minuten, indien de volgens NEN 6090 bepaalde permanente vuurbelasting van het brandcompartiment niet groter is dan 500 MJ/m². Dit geldt niet voor de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag naar een veiligheidstrappenhuis.
3. In afwijking van het eerste lid, kan worden volstaan met 30 minuten, indien:
  - a. het brandcompartiment en de besloten ruimte op hetzelfde perceel liggen, en
  - b. in een gebouw geen vloer van een verblijfsgebied hoger boven het meetniveau ligt dan de in tabel 2.103 aangegeven grenswaarde.
 Dit geldt niet voor de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag naar een veiligheidstrappenhuis.
4. In afwijking van het eerste lid, kan tussen een brandcompartiment en een besloten ruimte waardoor een brand- en rookvrije vluchtroute voert, worden volstaan met 30 minuten. Dit geldt niet voor de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag naar een veiligheidstrappenhuis.
5. Bij het bepalen van de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag van een brandcompartiment van de gebruiksfunctie naar een brandcompartiment, een besloten ruimte waardoor een van brand en van rook gevrijwaarde vluchtroute voert, en een niet besloten veiligheidstrappenhuis van een gebouw op een aangrenzend perceel, wordt voor het gebouw op het aangrenzende perceel uitgegaan van een identiek doch spiegelsymmetrisch ten opzichte van de perceelsgrens gelegen gebouw. Deze spiegeling heeft plaats ten opzichte van het hart van de openbare weg, het openbaar water of het openbaar groen indien het perceel grenst aan die weg, dat water of dat groen.
6. De volgens NEN 6068 bepaalde weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag van een woonwagen naar een andere woonwagen is niet lager dan 30 minuten. Bij de bepaling van deze weerstand wordt uitgegaan van een identieke, doch spiegelsymmetrisch

- op een afstand van 5 m geplaatste woonwagen.
7. Het derde geldt niet voor een brandcompartiment bestemd voor de opslag van bij ministeriële regeling aangegeven brandbare, brandbevorderende of bij brand gevaar opleverende stoffen.

Zelfsluitende deur

Artikel 2.107

In een inwendige scheidingsconstructie van een brandcompartiment waarvoor een eis voor de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag geldt, bevindt zich geen ander beweegbaar constructie-onderdeel dan een zelfsluitende deur.

Verbouw

Artikel 2.108

Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk geen ontheffing van artikel 2.107.

Tijdelijke bouw

Artikel 2.109

Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk zijn de artikelen 2.104 en 2.105 van toepassing, waarbij voor de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag telkens 30 minuten wordt aangehouden.

§ 2.13.2. Bestaande bouw

Artikel 2.110

1. Een bestaand bouwwerk is zodanig dat de uitbreiding van brand voldoende wordt beperkt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.110 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.110

gebruiksfunctie	leden van toepassing										grens- waarden											
	ligging		omvang								wbdo	zelfsluitende deur	afmetingen									
artikel	2.111								2.112		2.113	2.114	2.112									
lid	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	*	4
1 Woonfunctie																						
a woonfunctie gelegen in een woongebouw	1	2	3	-	-	-	-	-	1	2	-	4	5	6	-	-	-	-	1	2	-	2.000
b woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
c andere woonfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	3	4	5	6	-	-	-	-	1	2	-	2.000
2 Bijeenkomstfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	4	5	6	7	-	-	-	1	2	*	2.000
3 Celfunctie																						
a celfunctie gelegen in een cellengebouw	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	4	5	6	7	8	9	-	1	2	*	2.000
b celfunctie niet gelegen in een cellengebouw	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	4	5	6	7	-	-	-	1	2	*	2.000
4 Gezondheidszorgfunctie																						
a gezondheidszorgfunctie voor aan bed gebonden patiënten	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	4	5	6	7	-	-	10	1	2	*	2.000
b andere gezondheidszorgfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	4	5	6	7	-	-	-	1	2	*	2.000
5 Industriefunctie																						
a lichte industriefunctie	1	2	3	4	5	6	7	-	1	-	-	4	5	6	7	-	-	-	1	2	*	3.000
b andere industriefunctie	1	2	3	4	5	-	-	-	1	-	-	4	5	6	7	-	-	-	1	2	*	3.000
6 Kantoorfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	4	5	6	7	-	-	-	1	2	*	2.000
7 Logiesfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	4	5	6	7	-	-	-	1	2	*	1.000
8 Onderwijsfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	4	5	6	7	-	-	-	1	2	*	3.000
9 Sportfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	4	5	6	7	-	-	-	1	2	*	3.000
10 Winkelfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	4	5	6	7	-	-	-	1	2	*	2.000
11 Overige gebruiksfunctie	1	2	3	4	5	-	-	8	1	-	-	4	5	6	7	-	-	-	1	2	*	2.000
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Ligging

Artikel 2.111

1. Een besloten ruimte van een gebouw ligt in een brandcompartiment. Dit geldt niet voor een toiletruimte, een badruimte, een meterruimte en een opstelplaats voor een verbrandingstoestel niet gelegen in een stookruimte als bedoeld in artikel 4.92, vierde lid, en een liftschaft die wat betreft de klasse van de brandvoortplanting en de mate van rookproductie voldoet aan de eisen van een brand- en rookvrije vluchtroute.
2. Onverminderd het eerste lid, liggen een technische ruimte met een gebruiksoppervlakte van meer dan 100 m², een ruimte voor de opslag van bij ministeriële regeling aangegeven brandbare, brandbevorderende of bij brand gevaar opleverende stoffen en een stookruimte als bedoeld in artikel 4.92, derde en vierde lid, in een brandcompartiment.
3. In afwijking van het eerste lid, ligt een ruimte waardoor een brand- en rookvrije vluchtroute voert, niet in een brandcompartiment.
4. Een niet besloten verblijfsruimte ligt in een brandcompartiment.

5. Het eerste en vierde lid zijn niet van toepassing op een gebruiksfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 2.000 m² en een volgens NEN 6090 bepaalde vuurbelasting van ten hoogste 500 MJ/m².
6. Het eerste en vierde lid zijn niet van toepassing op een lichte industriefunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 100 m², die uitsluitend is bestemd voor de opslag van goederen of materialen, niet zijnde bij ministeriële regeling aangegeven brandbare, brandbevorderende of bij brand gevaar opleverende stoffen.
7. Het eerste en vierde lid zijn niet van toepassing op een lichte industriefunctie met een volgens NEN 6090 bepaalde permanente vuurbelasting van ten hoogste 200 MJ/m².
8. Het eerste en vierde lid zijn niet van toepassing op een overige gebruiksfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 100 m², die niet is bestemd voor de opslag van bij ministeriële regeling aangegeven brandbare, brandbevorderende of bij brand gevaar opleverende stoffen.

Omvang

Artikel 2.112

1. Een brandcompartiment strekt zich uit over niet meer dan een perceel.
2. In een brandcompartiment van een woongebouw liggen uitsluitend woonfuncties.
3. In een brandcompartiment liggen ten hoogste een woonfunctie en nevenfuncties van die woonfunctie.
4. Een brandcompartiment heeft een gebruiksoppervlakte die niet groter is dan de in tabel 2.110 aangegeven grenswaarde.
5. Een stookruimte als bedoeld in artikel 4.92, vierde lid, is een brandcompartiment.
6. Een technische ruimte met een gebruiksoppervlakte van meer dan 100 m² is een brandcompartiment.
7. Een ruimte, die bestemd is voor de opslag van bij ministeriële regeling aangegeven brandbare, brandbevorderende of bij brand gevaar opleverende stoffen, is een brandcompartiment.
8. Een brandcompartiment waarin een groep van niet-gemeenschappelijke ruimten ligt, heeft een gebruiksoppervlakte die kleiner is dan 77 % van de totale gebruiksoppervlakte aan brandcompartiment in het gebouw waarin de celfunctie ligt. Dit geldt niet indien de volgens NEN 6068 bepaalde weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag tussen een subbrandcompartiment als bedoeld in artikel 2.121 waarin de niet-gemeenschappelijke ruimten liggen, en een aangrenzende celfunctie of een besloten gemeenschappelijke ruimte ten minste 60 minuten is. Daarbij kan tussen een niet-gemeenschappelijk verblijfsgebied en de gemeenschappelijke verkeersruimte die toegang geeft tot dat gebied, worden volstaan met ten minste 30 minuten indien:
  - a. die gemeenschappelijke verkeersruimte twee toegangen heeft die een toegang zijn van het brandcompartiment of aansluiten op een route die uitsluitend door gemeenschappelijke verkeersruimten voert naar een toegang van het brandcompartiment, en
  - b. de afstand tussen die toegangen ten minste 5 m is.

Indien zich tussen een niet-gemeenschappelijk verblijfsgebied van de celfunctie en de gemeenschappelijke verkeersruimte een deur bevindt, blijft bij het bepalen van de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag buiten beschouwing een oppervlak gelegen onder die deur, dat niet groter is dan 0,02 m² en waarvan de hoogte, gemeten vanaf de vloer, niet groter is dan 0,05 m.

9. In afwijking van het vierde lid, heeft een brandcompartiment waarin een subbrandcompartiment als bedoeld in artikel 2.121 ligt, een gebruiksoppervlakte van ten hoogste 1.000 m².
10. Een brandcompartiment waarin een gedeelte van een gezondheidszorgfunctie bestemd voor aan bed gebonden patiënten ligt, heeft per bouwlaag een gebruiksoppervlakte die kleiner is dan 77 % van de totale gebruiksoppervlakte aan brandcompartiment op die bouwlaag.

Weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag

Artikel 2.113

1. De volgens NEN 6068 bepaalde weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag van een brandcompartiment naar een ander brandcompartiment, een besloten ruimte waardoor een brand- en rookvrije vluchtroute voert, en een niet besloten veiligheids-trappenhuis, is niet lager dan 20 minuten.
2. Bij het bepalen van de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag van een brandcompartiment van de gebruiksfunctie naar een brandcompartiment, een besloten ruimte waardoor een van brand en van rook gevrijwaarde vluchtroute voert en een niet besloten veiligheidstrappenhuis van een gebouw op een ander perceel, wordt voor het gebouw op het aangrenzende perceel uitgegaan van een identiek doch spiegelsymmetrisch ten opzichte van de perceelsgrens gelegen gebouw. Deze spiegeling heeft plaats ten opzichte van het hart van de openbare weg, het openbaar water of het openbaar groen indien het perceel grenst aan die weg, dat water of dat groen.

Zelfsluitende deur

Artikel 2.114

In een inwendige scheidingsconstructie van een brandcompartiment waarvoor een eis voor de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag geldt, bevindt zich geen ander beweegbaar constructie-onderdeel dan een zelfsluitende deur.

Afdeling 2.14. Verdere beperking van uitbreiding van brand

§ 2.14.1. Nieuwbouw

Artikel 2.115

1. Een te bouwen bouwwerk is zodanig dat uitbreiding van brand in verdergaande mate wordt beperkt dan bepaald in paragraaf 2.13.1.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.115 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.115

gebruiksfunctie	leden van toepassing															grens- waarden	
	ligging				omvang						wbdo					zelfsluitende deu	wbdo
	2.116				2.117						2.118					2.119	2.118
artikel	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	*	1
lid																	[minuten]
1 Woonfunctie																	
a woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 500 m ² , gelegen in een woongebouw	1	2	-	4	1	2	3	-	5	-	1	-	3	4	-	-	60
b woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van meer dan 500 m ² , gelegen in een woongebouw	1	2	-	4	1	2	3	4	5	-	1	2	3	4	-	-	60
c woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van meer dan 500 m ² , niet gelegen in een woongebouw en niet van een woonwagen	1	-	-	4	1	-	-	4	-	-	1	2	3	4	-	-	60
d andere woonfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Bijeenkomstfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Celfunctie																	
a celfunctie gelegen in een cellengebouw	1	-	-	4	1	2	-	-	-	-	1	-	-	-	5	-	30
b celfunctie niet gelegen in een cellengebouw	1	-	-	4	1	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	30
4 Gezondheidszorgfunctie																	
a gedeelte voor aan bed gebonden patiënten	-	-	3	4	1	-	-	-	-	6	1	-	-	-	5	*	30
b overige gedeelten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5 Industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6 Kantoorfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Logiesfunctie																	
a logiesfunctie niet gelegen in een logiesgebouw	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw	1	2	-	4	1	2	3	-	-	-	1	-	-	-	-	*	30
8 Onderwijsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Sportfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10 Winkelfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Ligging

Artikel 2.116

1. Een niet-gemeenschappelijke ruimte ligt in een subbrandcompartiment. Dit geldt niet voor een toiletruimte, een badruimte, een meterruimte, en een opstelplaats voor een ver-

brandingstoestel niet gelegen in een stookruimte als bedoeld in artikel 4.88, vierde en vijfde lid.

2. Een gemeenschappelijk verblijfsgebied ligt in een subbrandcompartiment.
3. Een verblijfsruimte ligt in een subbrandcompartiment.
4. Een subbrandcompartiment ligt in een brandcompartiment

Omvang

Artikel 2.117

1. Een subbrandcompartiment strekt zich uit over niet meer dan een brandcompartiment.
2. Een subbrandcompartiment als bedoeld in artikel 2.116, eerste lid, omvat in afwijking van artikel 2.105, tweede lid, uitsluitend niet gemeenschappelijke ruimten van niet meer dan één gebruiksfunctie en nevenfuncties van die gebruiksfunctie.
3. Een subbrandcompartiment heeft een gebruiksoppervlakte die niet groter is dan 500 m².
4. Een subbrandcompartiment waarin een verblijfsruimte ligt, omvat uitsluitend:
  - a. een of meer met elkaar in verbinding staande ruimten met een totale gebruiksoppervlakte van niet meer dan 40 m², of
  - b. die verblijfsruimte, indien de vloeroppervlakte van die verblijfsruimte groter is dan 40 m².
5. Een gemeenschappelijk verblijfsgebied is een subbrandcompartiment.
6. Een subbrandcompartiment omvat uitsluitend een of meer verblijfsruimten voor aan bed gebonden patiënten en ruimten die ten dienste staan van die verblijfsruimten met een totale gebruiksoppervlakte van:
  - a. niet meer dan 50 m², indien die verblijfsruimten niet permanent worden bewaakt, of
  - b. niet meer dan 500 m², indien die verblijfsruimten permanent worden bewaakt.

Weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag

Artikel 2.118

1. De volgens NEN 6068 bepaalde weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag van een sub-brandcompartiment naar een ruimte in het brandcompartiment, een ander brandcompartiment, een besloten ruimte waardoor een brand- en rookvrije vluchtroute voert, en een niet besloten veiligheidstrappenhuis is niet lager dan de in tabel 2.115 aangegeven grenswaarde.
2. In afwijking van het eerste lid, is de volgens NEN 6068 bepaalde weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag van een subbrandcompartiment naar een ruimte als bedoeld in het eerste lid, die in dezelfde woonfunctie ligt, niet lager dan 30 minuten.
3. In afwijking van het eerste lid, kan worden volstaan met 30 minuten, indien:
  - a. de volgens NEN 6090 bepaalde permanente vuurbelasting van het subbrandcompartiment niet groter is dan 500 MJ/m² en
  - b. in het gebouw geen vloer van een verblijfsgebied hoger ligt dan 7 m boven het meetniveau.
4. In afwijking van het eerste lid, kan tussen een subbrandcompartiment en een besloten ruimte waardoor een rookvrije vluchtroute loopt zijn volstaan met 30 minuten.
5. Indien zich tussen een subbrandcompartiment en een aangrenzende ruimte die toegang geeft tot dat subbrandcompartiment, een deur bevindt, blijft bij het bepalen van de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag buiten beschouwing een oppervlak gelegen onder die deur, dat niet groter is dan 0,02 m² en waarvan de hoogte, gemeten vanaf de vloer, niet groter is dan 0,05 m.

Zelfsluitende deur

Artikel 2.119

In een inwendige scheidingsconstructie van een subbrandcompartiment waarvoor een eis voor de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag geldt, bevindt zich geen ander beweegbaar constructie-onderdeel dan een zelfsluitende deur.

§ 2.14.2. Bestaande bouw

Artikel 2.120

1. Een bestaand bouwwerk is zodanig dat uitbreiding van brand in verdergaande mate wordt beperkt dan bepaald in paragraaf 2.13.2
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.120 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.120

gebruiksfunctie	leden van toepassing									
	ligging		omvang					w/bdbo		zelfsluitende deu
	artikel		2.122					2.123		2.124
lid	1	2	1	2	3	4	5	1	2	*
1 Woonfunctie										
a woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 1000 m ² , gelegen in een woongebouw	1	2	1	2	3	-	-	1	-	-
b woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van meer dan 1000 m ² , gelegen in een woongebouw	1	2	1	2	3	4	-	1	-	-
c woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van meer dan 1000 m ² , niet gelegen in een woongebouw en niet van een woonwagen	1	2	1	-	-	4	-	1	-	-
d andere woonfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Bijeenkomstfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Celfunctie										
a celfunctie gelegen in een cellengebouw	1	2	1	2	-	-	-	1	2	-
b celfunctie niet gelegen in een cellengebouw	1	2	1	2	-	-	-	1	-	-
4 Gezondheidszorgfunctie										
1 gedeelte voor aan bed gebonden patiënten	1	2	1	-	-	-	5	1	2	*
2 overige gedeelten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5 Industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6 Kantoorfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Logiesfunctie	1	2	1	2	3	-	-	1	-	*
8 Onderwijsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Sportfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10 Winkelfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Ligging

Artikel 2.121

1. Een al dan niet-gemeenschappelijke ruimte ligt in een subbrandcompartiment. Dit geldt niet voor een toiletruimte, een badruimte, een meterruimte, en een opstelplaats voor een verbrandingstoestel niet gelegen in een stookruimte als bedoeld in artikel 4.92, vierde lid.
2. Een subbrandcompartiment ligt in een brandcompartiment.

Omvang

Artikel 2.122

1. Een subbrandcompartiment strekt zich uit over niet meer dan een brandcompartiment.
2. Een subbrandcompartiment als bedoeld in artikel 2.121, omvat, in afwijking van artikel 2.112, tweede lid, uitsluitend niet-gemeenschappelijke ruimten van een gebruiksfunctie en een of meer nevenfuncties van die gebruiksfunctie.
3. Een subbrandcompartiment met een gemeenschappelijke verblijfsruimte omvat uitsluitend met die verblijfsruimte in verbinding staande gemeenschappelijke verblijfsruimten, gemeenschappelijke verkeersruimten, gemeenschappelijke toiletruimten en gemeenschappelijke badruimten.
4. Een subbrandcompartiment waarin een verblijfsruimte ligt, omvat uitsluitend:
  - a. een of meer met elkaar in verbinding staande ruimten met een totale gebruiksoppervlakte van niet meer dan 60 m², of
  - b. die verblijfsruimte, indien de vloeroppervlakte van die verblijfsruimte groter is dan 60 m².
5. Een subbrandcompartiment omvat uitsluitend een of meer verblijfsruimten voor aan bed gebonden patiënten en ruimten die ten dienste staan van die verblijfsruimten met een totale gebruiksoppervlakte van:
  - a. niet meer dan 100 m², indien die verblijfsruimten niet permanent worden bewaakt, of
  - b. niet meer dan 1000 m², indien die verblijfsruimten permanent worden bewaakt.

Weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag

Artikel 2.123

1. De volgens NEN 6068 bepaalde weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag van een subbrandcompartiment naar een ruimte in het brandcompartiment, een ander brandcompartiment, een besloten ruimte waardoor een brand- en rookvrije vluchtroute voert, en een niet besloten veiligheidstrappenhuis is niet lager dan 20 minuten.
2. Indien zich tussen een subbrandcompartiment en een aangrenzende besloten ruimte die toegang geeft tot dat subbrandcompartiment een deur bevindt, blijft bij het bepalen van de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag het oppervlak gelegen onder die deur buiten beschouwing, indien dat oppervlak niet groter is dan 0,02 m², en de hoogte van dat oppervlak, gemeten vanaf de vloer, niet groter is dan 0,05 m.

Zelfsluitende deur

Artikel 2.124

In een inwendige scheidingsconstructie van een subbrandcompartiment waarvoor een eis voor de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag geldt, bevindt zich geen ander beweegbaar constructie-onderdeel dan een zelfsluitende deur.

Afdeling 2.15. Beperking van ontstaan van rook

§ 2.15.1. Nieuwbouw

Artikel 2.125

1. Een te bouwen bouwwerk is zodanig dat het zich snel ontwikkelen van rook voldoende wordt beperkt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.125 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.125

gebruiksfunctie	leden van toepassing														beloopbaar vlak	vrijgesteld	tijdelijke bouw
	algemeen																
artikel	2.126														2.127	2.128	2.129
lid	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	*	*	*
1 Woonfunctie																	
a woonfunctie van een woonwagen	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*
b woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 500 m ² , niet gelegen in een woongebouw en niet van een woonwagen	1	-	-	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	*
c andere woonfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	1	-	-	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	*
3 Celfunctie	1	-	-	4	5	6	7	8	9	-	-	-	-	-	*	*	*
4 Gezondheidszorgfunctie																	
1 gedeelte voor aan bed gebonden patiënten	1	2	3	-	-	-	-	-	-	10	11	-	-	-	*	*	*
2 ander gedeelte	1	-	-	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	*
5 Industriefunctie	1	-	-	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	*
6 Kantoorfunctie	1	-	-	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	*
7 Logiesfunctie																	
a logiesfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 500 m ² , niet gelegen in een logiesgebouw	1	-	-	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	*
b andere logiesfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	*
8 Onderwijsfunctie	1	-	-	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	*
9 Sportfunctie	1	-	-	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	*
10 Winkelfunctie	1	-	-	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	*
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde																	
a tunnel of tunnelvormig bouwwerk voor het verkeer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	13	14	*	*	*
b ander bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Algemeen

Artikel 2.126

1. Een constructie-onderdeel heeft aan een zijde die grenst aan de binnenlucht, een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste 10 m⁻¹.
2. Indien een constructie-onderdeel aan een zijde die grenst aan de binnenlucht in een besloten ruimte waardoor een rookvrije vluchtroute voert, een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting heeft die voldoet aan klasse 2, maar niet aan klasse 1, heeft dat constructie-onderdeel aan die zijde, in afwijking van het eerste lid, een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste 2,2 m⁻¹.

3. Indien een constructie-onderdeel aan een zijde die grenst aan de binnenlucht in een besloten ruimte waardoor een rookvrije vluchtroute voert, een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting heeft die voldoet aan klasse 1, heeft dat constructie-onderdeel aan die zijde, in afwijking van het eerste lid, een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste $5,4 \text{ m}^{-1}$.
4. Indien een constructie-onderdeel aan een zijde die grenst aan de binnenlucht in een besloten ruimte waardoor een brand- en rookvrije vluchtroute voert, een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting heeft die voldoet aan klasse 2, maar niet aan klasse 1, heeft dat constructie-onderdeel aan die zijde, in afwijking van het eerste lid, een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste $2,2 \text{ m}^{-1}$.
5. Indien een constructie-onderdeel aan een zijde die grenst aan de binnenlucht in een besloten ruimte waardoor een brand- en rookvrije vluchtroute voert, een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting heeft die voldoet aan klasse 1, heeft dat constructie-onderdeel aan die zijde, in afwijking van het eerste lid, een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste $5,4 \text{ m}^{-1}$.
6. Indien een constructie-onderdeel aan een zijde die grenst aan de binnenlucht in een besloten niet-gemeenschappelijke ruimte een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting heeft die voldoet aan klasse 2 of klasse 3, maar niet aan klasse 1, heeft dat constructie-onderdeel aan die zijde, in afwijking van het eerste lid, een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste $2,2 \text{ m}^{-1}$.
7. Indien een constructie-onderdeel aan een zijde grenst aan de binnenlucht in een besloten niet-gemeenschappelijke ruimte een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting heeft die voldoet aan klasse 1, heeft dat constructie-onderdeel aan die zijde, in afwijking van het eerste lid, een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste $5,4 \text{ m}^{-1}$.
8. In afwijking van het eerste lid, heeft een constructie-onderdeel aan een zijde die grenst aan de binnenlucht in een besloten ruimte waardoor een rookvrije vluchtroute voert, een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste $5,4 \text{ m}^{-1}$.
9. In afwijking van het eerste lid, heeft een constructie-onderdeel aan een zijde die grenst aan de binnenlucht in een ruimte waardoor een verkeersroute voert, die ligt tussen de toegang van een subbrandcompartiment en een toegang van het rookcompartiment waarin het subbrandcompartiment ligt, een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste $5,4 \text{ m}^{-1}$.
10. Indien een constructie-onderdeel aan een zijde grenst aan de binnenlucht in een ruimte waardoor een verkeersroute voert, die ligt tussen de toegang van een subbrandcompartiment en een toegang van het rookcompartiment waarin het subbrandcompartiment ligt, een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting heeft die voldoet aan klasse 2, maar niet aan klasse 1, heeft dat constructie-onderdeel aan die zijde, in afwijking van het eerste lid, een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste $2,2 \text{ m}^{-1}$.
11. Indien een constructie-onderdeel aan een zijde die grenst aan de binnenlucht in een ruimte waardoor een verkeersroute voert, die ligt tussen de toegang van een subbrandcompartiment en een toegang van het rookcompartiment waarin het subbrandcompartiment ligt, een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting heeft die voldoet aan klasse 1, heeft dat constructie-onderdeel aan die zijde, in afwij-

- king van het eerste lid, een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste $5,4 \text{ m}^{-1}$.
12. Een constructie-onderdeel heeft aan een zijde die grenst aan de lucht in een tunnel, een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste 10 m^{-1} .
  13. Indien een constructie-onderdeel aan een zijde die grenst aan de lucht in een ruimte waardoor een brand- en rookvrije vluchtroute voert, een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting heeft die voldoet aan klasse 2, maar niet aan klasse 1, heeft dat constructie-onderdeel aan die zijde een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste $2,2 \text{ m}^{-1}$.
  14. Indien een constructie-onderdeel aan een zijde die grenst aan de lucht in een ruimte waardoor een brand- en rookvrije vluchtroute voert, een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting heeft die voldoet aan klasse 1, heeft dat constructie-onderdeel aan die zijde een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste $5,4 \text{ m}^{-1}$.

Beloopbaar vlak

Artikel 2.127

Artikel 2.126, tweede tot en met elfde, dertiende en veertiende lid, geldt niet voor de bovenzijde van:

- a. een vloer,
- b. een hellingbaan en
- c. een trap.

Vrijgesteld

Artikel 2.128

Op ten hoogste 5% van de totale oppervlakte van de constructie-onderdelen van elke afzonderlijke ruimte waarvoor volgens artikel 2.126 een eis geldt, is die eis niet van toepassing.

Tijdelijke bouw

Artikel 2.129

Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk zijn de artikelen 2.126 tot en met 2.128 van toepassing.

§ 2.15.2. Bestaande bouw

Artikel 2.130

1. Een bestaand bouwwerk is zodanig dat het zich snel ontwikkelen van rook voldoende wordt beperkt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.130 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.130

gebruiksfunctie	leden van toepassing										beloopbaar vlak	vrijgesteld
	algemeen											
artikel	2.131									2.132	2.133	
	lid	1	2	3	4	5	6	7	8	9	*	*
1 Woonfunctie												
a woonfunctie van een woonwagen	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*
b woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 1000 m ² , niet gelegen in een woongebouw en niet van een woonwagen	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	*
c andere woonfunctie	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*
2 Bijeenkomstfunctie	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	*
3 Celfunctie	1	-	3	4	5	-	-	-	-	-	-	*
4 Gezondheidszorgfunctie												
a gedeelte voor aan bed gebonden patiënten	1	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	*
b ander gedeelte	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	*
5 Industriefunctie	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	*
6 Kantoorfunctie	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	*
7 Logiesfunctie												
a logiesfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 1000 m ² , niet gelegen in een logiesgebouw	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	*
b andere logiesfunctie	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*
8 Onderwijsfunctie	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	*
9 Sportfunctie	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	*
10 Winkelfunctie	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	*
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde												
a tunnel of tunnelvormig bouwwerk voor het verkeer	-	-	-	-	-	-	7	8	9	-	-	*
b ander bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Algemeen

Artikel 2.131

1. Een constructie-onderdeel heeft aan een zijde die grenst aan de binnenlucht, een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste 10 m⁻¹.
2. In afwijking van het eerste lid, heeft een constructie-onderdeel aan een zijde die grenst aan de binnenlucht in een besloten ruimte waardoor een rookvrije vluchtroute voert, een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste 5,4 m⁻¹.
3. In afwijking van het eerste lid, heeft een constructie-onderdeel aan een zijde die grenst aan de binnenlucht in een besloten ruimte waardoor een brand- en rookvrije vluchtroute voert, een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste 5,4 m⁻¹.
4. In afwijking van het eerste lid, heeft een constructie-onderdeel aan een zijde die

- grenst aan de binnenlucht in een besloten niet-gemeenschappelijke ruimte, een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste $5,4 \text{ m}^{-1}$.
5. In afwijking van het eerste lid, heeft een constructie-onderdeel aan een zijde die grenst aan de binnenlucht in een ruimte waardoor een verkeersroute voert, gelegen tussen de toegang van een subbrandcompartiment en een toegang van het rookcompartiment waarin het subbrandcompartiment ligt, een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste $5,4 \text{ m}^{-1}$.
  6. Een constructie-onderdeel heeft aan een zijde die grenst aan de binnenlucht in een ruimte waardoor een verkeersroute voert, die ligt tussen de toegang van een subbrandcompartiment en een toegang van het rookcompartiment waarin het subbrandcompartiment ligt, een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste $5,4 \text{ m}^{-1}$.
  7. Een constructie-onderdeel heeft aan een zijde die grenst aan de lucht in een ruimte, een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste 10 m^{-1} .
  8. Indien een constructie-onderdeel aan een zijde die grenst aan de lucht in een ruimte waardoor een brand- en rookvrije vluchtroute voert, een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting heeft die voldoet aan klasse 2, maar niet aan klasse 1, heeft het constructie-onderdeel aan die zijde een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste $2,2 \text{ m}^{-1}$.
  9. Indien een constructie-onderdeel aan een zijde die grenst aan de lucht in een ruimte waardoor een brand- en rookvrije vluchtroute voert, een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting heeft die voldoet aan klasse 1, heeft het constructie-onderdeel aan die zijde een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste $5,4 \text{ m}^{-1}$.

Beloopbaar vlak

Artikel 2.132

Artikel 2.131, tweede tot en met achtste lid, geldt niet voor de bovenzijde van:

- a. een vloer
- b. een hellingbaan en
- c. een trap.

Vrijgesteld

Artikel 2.133

Op ten hoogste 5% van de totale oppervlakte van de constructie-onderdelen van elke afzonderlijke ruimte waarvoor volgens artikel 2.131 een eis geldt, is die eis niet van toepassing.

Afdeling 2.16. Beperking van verspreiding van rook

§ 2.16.1. Nieuwbouw

Artikel 2.134

1. Een te bouwen bouwwerk is zodanig dat bij brand rook zich niet binnen korte tijd kan verspreiden naar een ander deel van het bouwwerk zodat op veilige wijze het aansluitende terrein kan worden bereikt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.134 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.134

gebruiksfunctie	leden van toepassing														grenswaarden					
	ligging		omvang							weerstand rookdoorgang	zelfsluitende constructieonderdelen			tijdelijke bouw	loopafstand					
	2.135	2.136	1	2	3	4	5	6	7	2.137	2.138			2.139	2.136					
1 Woonfunctie	1	2	1	2	3	4	5	6	7	*	1	2	3	*	2 en 3 [m]					
a woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
b woonfunctie gelegen in een woongebouw	1	2	-	-	-	-	-	-	-	*	1	2	-	*	-					
c andere woonfunctie	1	2	-	-	-	-	-	-	-	*	1	-	-	*	-					
			bijbezettinggraadklasse													B1	B2	B3	B4	B5
2 Bijeenkomstfunctie																				
a bijeenkomstfunctie voor het aanschouwen van sport	1	2	-	2	3	4	-	-	-	*	-	-	3	*	30	30	n.t.	n.t.	n.t.	
b andere bijeenkomstfunctie	1	2	-	2	3	4	-	-	-	*	-	-	3	*	30	30	30	n.t.	n.t.	
3 Celfunctie	1	2	-	2	3	4	5	6	-	*	-	-	3	*	30	30	30	45	n.t.	
1 ruimte voor bezoekers															30	30	30	n.t.	n.t.	
2 andere ruimte															30	30	30	45	n.t.	
4 Gezondheidszorgfunctie	1	2	-	2	3	4	-	-	-	*	-	-	3	*	30	30	30	n.t.	n.t.	
1 ruimte voor bezoekers															30	30	30	45	n.t.	
2 andere ruimte															30	30	30	45	n.t.	
5 Industriefunctie	1	2	-	2	3	4	-	-	7	*	-	-	3	*	30	30	30	45	60	
6 Kantoorfunctie	1	2	-	2	3	4	-	-	-	*	-	-	3	*	30	30	30	45	n.t.	
7 Logiesfunctie																				
a logiesfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 500 m ² , niet gelegen in een logiesgebouw	1	2	-	-	-	4	-	-	-	*	-	-	3	*	-	-	-	-	n.t.	
b logiesfunctie met een gebruiksoppervlakte van meer dan 500 m ² , niet gelegen in een logiesgebouw	1	2	-	2	3	4	-	-	-	*	-	-	3	*	30	30	30	30	n.t.	
c logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw	1	2	1	2	3	4	-	-	-	*	-	-	3	*	30	30	30	30	n.t.	
8 Onderwijsfunctie	1	2	-	2	3	4	-	-	-	*	-	-	3	*	30	30	30	n.t.	n.t.	
9 Sportfunctie	1	2	-	2	3	4	-	-	-	*	-	-	3	*	30	30	30	45	60	
10 Winkelfunctie	1	2	-	2	3	4	-	-	-	*	-	-	3	*	30	30	30	45	60	
11 Overige gebruiksfunctie	1	2	-	2	3	-	-	-	-	*	-	-	3	*	30	30	30	45	60	
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Ligging

Artikel 2.135

1. Een brandcompartiment is ingedeeld in een of meer rookcompartimenten.
2. Tussen een toegang van een verblijfsgebied en een toegang van een besloten vluchttrappenhuis van een gebouw waarin een vloer van een verblijfsgebied hoger ligt dan 50 m boven het meetniveau, ligt een verkeersruimte met een lengte van ten minste 2 m. Indien de verkeersruimte een besloten ruimte is, is deze een rookcompartiment.

Omvang

Artikel 2.136

1. Een subbrandcompartiment is een rookcompartiment.
2. De loopafstand tussen een punt in een verblijfsgebied en een toegang van het rookcompartiment waarin het verblijfsgebied ligt, is niet groter dan de in tabel 2.134 aangege-

- ven grenswaarde. Bij het bepalen van de loopafstand wordt een constructie-onderdeel, niet zijnde een bouwconstructie, dat in het verblijfsgebied ligt, buiten beschouwing gelaten en wordt de loopafstand die in het verblijfsgebied ligt, met 1,5 vermenigvuldigd.
3. De loopafstand tussen een punt in een verblijfsruimte en een toegang van het rookcompartiment waarin de verblijfsruimte ligt, is niet groter dan de in tabel 2.134 aangegeven grenswaarde.
  4. Het hoogteverschil tussen de vloer van een verblijfsgebied en een vloer ter plaatse van een toegang waarop het verblijfsgebied is aangewezen, van het rookcompartiment waarin het verblijfsgebied ligt, is niet groter dan 4 m.
  5. In afwijking van het tweede lid, is de loopafstand tussen een punt in een niet-gemeenschappelijk verblijfsgebied en een toegang van het rookcompartiment waarin het verblijfsgebied ligt, niet groter dan 22,5 m.
  6. Een hoogteverschil tussen vloeren van verblijfsgebieden die in hetzelfde rookcompartiment liggen, is niet groter dan 12 m.
  7. Het vierde lid geldt niet, indien de bouwlagen met elkaar in open verbinding staan, tenzij de op vloerniveau gemeten open verbinding kleiner of gelijk is aan 25 % van de kleinste vloeroppervlakte van de bouwlagen die binnen de omhullende scheidingsconstructies van het rookcompartiment liggen.

Weerstand rookdoorgang

Artikel 2.137

De volgens NEN 6075 bepaalde weerstand tegen rookdoorgang van een rookcompartiment naar een besloten ruimte is niet lager dan 30 minuten.

Zelfsluitende constructieonderdelen

Artikel 2.138

1. In een inwendige scheidingsconstructie van een rookcompartiment waarvoor een weerstand tegen rookdoorgang geldt, bevindt zich geen beweegbaar constructie-onderdeel anders dan een zelfsluitend constructie-onderdeel.
2. Het eerste lid geldt niet voor een toegang van een woonfunctie gelegen in een woongebouw.
3. In een inwendige scheidingsconstructie van een rookcompartiment waarvoor een weerstand tegen rookdoorgang geldt, bevindt zich geen beweegbaar constructie-onderdeel anders dan een zelfsluitende deur.

Tijdelijke bouw

Artikel 2.139

Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk zijn de artikelen 2.135 tot en met 2.138 van toepassing.

§ 2.16.2. Bestaande bouw

Artikel 2.140

1. Een bestaand bouwwerk is zodanig dat verspreiding van rook voldoende wordt beperkt zodat op veilige wijze het aansluitende terrein kan worden bereikt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.140 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.140

gebruiksfunctie	leden van toepassing				grens- waarden
	ligging	omvang	weerstand rookdoorgang	zelfsluitende constructie- onderdelen	loopafstand
artikel	2.141	2.142	2.143	2.144	2.142
lid	*	1 2	*	1 2 3	2 [m]
1 Woonfunctie					
a woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-
b woonfunctie gelegen in een woongebouw	*	-	*	1 2 -	-
c andere woonfunctie	*	-	*	1 - -	-
2 Bijeenkomstfunctie	*	- 2	*	- - 3	60
3 Celfunctie	*	- 2	*	- - 3	75
4 Gezondheidszorgfunctie	*	- 2	*	- - 3	75
5 Industriefunctie	*	- 2	*	- - 3	75
6 Kantoorfunctie	*	- 2	*	- - 3	75
7 Logiesfunctie					
a logiesfunctie met een gebruiksoppervlakte van meer dan 1000 m ² , niet gelegen in een logiesgebouw	*	- 2	*	- - 3	75
b logiesfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 1000 m ² , niet gelegen in een logiesgebouw	*	- -	*	- - 3	-
c logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw	*	1 2	*	- - 3	75
8 Onderwijsfunctie	*	- 2	*	- - 3	60
9 Sportfunctie	*	- 2	*	- - 3	75
10 Winkelfunctie	*	- 2	*	- - 3	75
11 Overige gebruiksfunctie	*	- 2	*	- - 3	75
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	- -	-	- - -	-

Ligging

Artikel 2.141

Een brandcompartiment is ingedeeld in een of meer rookcompartimenten

Omvang

Artikel 2.142

1. Een subbrandcompartiment is een rookcompartiment.
2. De loopafstand tussen een punt in een verblijfsruimte en een toegang van het rookcompartiment waarin de verblijfsruimte ligt, is niet groter dan de in tabel 2.140 aangegeven grenswaarde.

Weerstand rookdoorgang

Artikel 2.143

De volgens NEN 6075 bepaalde weerstand tegen rookdoorgang van een rookcompartiment naar een besloten ruimte is niet lager dan 20 minuten.

*Zelfsluitende constructieonderdelen***Artikel 2.144**

1. In een inwendige scheidingsconstructie van een rookcompartiment waarvoor een weerstand tegen rookdoorgang geldt, bevindt zich geen beweegbaar constructie-onderdeel anders dan een zelfsluitend constructie-onderdeel.
2. Het eerste lid geldt niet voor een toegang van een woonfunctie gelegen in een woongebouw.
3. In een inwendige scheidingsconstructie van een rookcompartiment, waarvoor een weerstand tegen rookdoorgang geldt, bevindt zich geen beweegbaar constructie-onderdeel anders dan een zelfsluitende deur.

- bij ten minste een toegang begint een route die uitsluitend door gemeenschappelijke verkeersruimten naar een toegang van dat subbrandcompartiment voert. De toegang van die verblijfsruimte mag de toegang van een andere verblijfsruimte zijn, op voorwaarde dat die ruimte ten minste twee toegangen heeft waarbij een route begint die uitsluitend door verkeersruimten naar een toegang van het subbrandcompartiment voert.
5. Het eerste, het tweede en het derde lid gelden niet voor een gemeenschappelijk verblijfsgebied dat in een subbrandcompartiment ligt met een gebruiksoppervlakte van minder dan 500 m².
  6. De loopafstand tussen de toegang van een niet-gemeenschappelijke verblijfsruimte en ten minste een toegang van het brandcompartiment of het subbrandcompartiment waarin die ruimte ligt, is ten hoogste 15 m.
  7. Een toegang als bedoeld in het zesde lid, van een niet-gemeenschappelijke verblijfsruimte, is een toegang van een brandcompartiment of een subbrandcompartiment, of ter plaatse van die toegang begint een route naar de toegang van een brandcompartiment of een subbrandcompartiment. Een besloten ruimte op die route heeft een niet-ioniserende rookmelder die is aangesloten op een voorziening voor elektriciteit en die voldoet aan de primaire inrichtingseisen en de primaire producteisen volgens NEN 2555.
  8. De getalwaarde van de breedte van de totale vrije doorgang in mm van de toegangen van een verblijfsgebied of van een verblijfsruimte, is ten minste de getalwaarde van de op die toegangen aangewezen vloeroppervlakte van dat verblijfsgebied of die verblijfsruimte in m², vermenigvuldigd met de in tabel 2.145.1 aangegeven waarde, met een minimum van 600 mm voor elke toegang.
  9. De deur van een toegang van een verblijfsgebied of een verblijfsruimte draait bij het openen niet tegen de vluchtrichting in, indien de op die toegang aangewezen vloeroppervlakte van dat verblijfsgebied of van die verblijfsruimte groter is dan de in tabel 2.145.1 aangegeven waarde.
  10. De loopafstand tussen een punt in een verblijfsruimte en ten minste een toegang van die ruimte is niet groter dan de in tabel 2.145.1 aangegeven waarde.
  11. De loopafstand tussen een punt in een ruimte die bestemd is voor de opslag van of waar gewerkt wordt met bij ministeriële regeling aangegeven brandbare, brandbevorderende, bij brand gevaar opleverende of voor de gezondheid schadelijke stoffen, en ten minste een toegang van die ruimte, is ten hoogste 20 m.
  12. Een toegang als bedoeld in het tiende lid:
    - a. is een toegang van het rookcompartiment waarin die ruimte ligt,
    - b. is een toegang waarbij een route begint die niet door een verblijfsruimte, een toiletruimte, een badruimte of een technische ruimte naar een toegang van het rookcompartiment voert, of
    - c. is een toegang van een andere verblijfsruimte, indien die verblijfsruimte ten minste twee toegangen heeft als bedoeld in onderdeel a of onderdeel b van dit lid.
  13. Het twaalfde lid geldt niet voor een verblijfsruimte die in een subbrandcompartiment ligt.
  14. Indien volgens het eerste tot en met vierde lid, het tiende of het twaalfde lid twee toegangen zijn vereist, is de afstand tussen een punt van de ene toegang en een punt van de andere toegang ten minste 5 m.
  15. Ten minste een toegang van een verblijfsruimte voor aan bed gebonden patiënten en ten minste een verkeersroute die vanuit een aangrenzend brandcompartiment naar die toegang voert, hebben een vrije doorgang waardoor een blok met een lengte van 2,3 m,

een hoogte van 1,2 m en een breedte van 1,1 m horizontaal kan worden voortbewogen. Deze verkeersroute voert niet over een trap of door een lift.

16. De loopafstand tussen de toegang van een verblijfsruimte die in een rookcompartiment ligt en de toegang van dat rookcompartiment is ten hoogste 15 m, indien dat rookcompartiment niet meer dan een toegang heeft.

Subbrandcompartiment

Artikel 2.147

1. Een toegang van een subbrandcompartiment als bedoeld in artikel 2.146, eerste en tweede lid:
  - a. is een toegang van het rookcompartiment waarin dat subbrandcompartiment ligt, of
  - b. is een toegang waarbij een route begint die niet door een verblijfsruimte, een toilet ruimte, een badruimte of een technische ruimte naar een toegang van het rookcompartiment voert.
2. Een subbrandcompartiment met een gebruiksoppervlakte van meer dan 500 m² heeft ten minste twee toegangen.

Rookcompartiment

Artikel 2.148

1. De afstand tussen een stookplaats en de verticale projectie van een trap is ten minste 1,5 m.
2. Een rookcompartiment heeft een of meer toegangen, met een minimum van twee indien de gebruiksoppervlakte van het rookcompartiment groter is dan de in tabel 2.145.2 gegeven grenswaarde.
3. De getalwaarde van de breedte van de totale vrije doorgang in mm van de toegangen van een rookcompartiment, is ten minste de getalwaarde van de op die toegangen aangewezen gebruiksoppervlakte van dat rookcompartiment in m², vermenigvuldigd met de in tabel 2.145.2 aangegeven waarde, met een minimum van 600 mm voor elke toegang.
4. Een deur van een toegang van een rookcompartiment draait bij het openen niet tegen de vluchtrichting in, indien de op die toegang aangewezen gebruiksoppervlakte van dat rookcompartiment groter is dan de in tabel 2.145.2 aangegeven grenswaarde.
5. Een deur van een toegang van een rookcompartiment draait bij het openen niet tegen de vluchtrichting in, indien de deur van een toegang van een in dat compartiment gelegen verblijfsgebied of verblijfsruimte niet indraait tegen de vluchtrichting als bedoeld in artikel 2.146, negende lid.
6. Een besloten ruimte waardoor een verkeersroute voert heeft tussen twee toegangen een loopafstand die niet groter is dan de in tabel 2.145.2 aangegeven grenswaarde.

Tijdelijke bouw

Artikel 2.149

1. Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk zijn de artikelen 2.146, zesde lid, en 2.147, eerste lid, van toepassing.
2. Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk zijn de artikelen 2.146 tot en met 2.148 van toepassing.

§ 2.17.2. Bestaande bouw

Artikel 2.150

1. Een bestaand bouwwerk is zodanig dat een rookcompartiment en een subbrandcompartiment op veilige wijze kunnen worden verlaten.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.150 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.150

gebruiksfunctie	leden van toepassing												grenswaarden					
	verblijfsruimte						rookcompartiment						verblijfsruimte			rookcompartiment		
	artikel						2.152						2.151			2.152		
	lid												2	3	4	1	2	3
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	[m]	[-]	[m ²]	[m ²]	[-]	[m ²]
1 Woonfunctie																		
a woonfunctie gelegen in een woongebouw	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	500	-	-
b woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van meer dan 1.000 m ² , niet gelegen in een woongebouw en niet van een woonwag	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	500	-	-
c andere woonfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Bijeenkomstfunctie																		
a bijeenkomstfunctie voor het aanschouwen van sport	-	2	3	4	5	-	1	2	3	4	-	6	40	2,77	80	600	1,85	120
b andere bijeenkomstfunctie	-	2	3	4	5	-	1	2	3	4	-	6	40	1,49	200	1125	1	300
3 Celfunctie	-	2	3	4	5	-	1	2	3	4	-	6	50	0,62	480	2000	0,42	720
4 Gezondheidszorgfunctie	-	2	3	4	5	6	1	2	3	4	-	6	50	0,62	480	2000	0,42	720
5 Industriefunctie	-	2	3	4	5	-	1	2	3	4	5	-	50	0,29	1200	2000	0,2	1800
6 Kantoorfunctie	-	2	3	4	5	-	1	2	3	4	-	6	50	0,62	480	2000	0,42	720
7 Logiesfunctie																		
a logiesfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 1.000 m ² , niet gelegen in een logiesgebouw	-	2	3	4	5	-	-	-	3	4	-	6	50	0,62	480	-	0,42	720
b andere logiesfunctie	-	2	3	4	5	-	1	2	3	4	-	6	50	0,62	480	1000	0,42	720
8 Onderwijsfunctie	-	2	3	4	5	-	1	2	3	4	-	6	40	1,49	200	1125	1	300
9 Sportfunctie	-	2	3	4	5	-	1	2	3	4	-	6	50	0,29	1200	3000	0,2	1800
10 Winkelfunctie	-	2	3	4	5	-	1	2	3	4	-	6	50	0,29	1200	2000	0,2	1800
11 Overige gebruiksfunctie	-	2	3	4	5	-	1	2	3	4	-	6	50	0,29	1200	2000	0,2	1800
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Verbljfsruimte

Artikel 2.151

1. De loopafstand tussen een punt in een verblijfsruimte en een toegang van het subbrandcompartiment waarin de verblijfsruimte ligt, is ten hoogste 45 m.
2. De loopafstand tussen een punt in een verblijfsruimte en een toegang van de verblijfsruimte is niet groter dan de in tabel 2.150 aangegeven grenswaarde.
3. De getalwaarde van de breedte van de totale vrije doorgang in mm van de toegangen van een verblijfsruimte, is ten minste de getalwaarde van de op die toegangen aangewezen vloeroppervlakte van die verblijfsruimte in m², vermenigvuldigd met de in tabel 2.150 aangegeven waarde, met een minimum van 500 mm voor elke toegang.
4. Een deur van een toegang van een verblijfsruimte draait bij het openen niet in tegen de vluchtrichting, indien de op die toegang aangewezen vloeroppervlakte van die verblijfs-

- ruimte groter is dan de in tabel 2.150 aangegeven grenswaarde.
5. De loopafstand tussen een punt in een ruimte die bestemd is voor de opslag van of waar gewerkt wordt met bij ministeriële regeling aangegeven brandbare, brandbevorderende, bij brand gevaar op leverende, of voor de gezondheid schadelijke stoffen, en ten minste een toegang van die ruimte, is ten hoogste 37,5 m.
  6. Ten minste een toegang van een verblijfsruimte voor aan bed gebonden patiënten en ten minste een verkeersroute die vanuit een aangrenzend brandcompartiment naar die toegang voert, hebben een vrije doorgang waardoor een blok met een lengte van 2,3 m, een hoogte van 1,2 m en een breedte van 1,1 m horizontaal kan worden voortbewogen. Deze verkeersroute voert niet over een trap of door een lift.

Rookcompartiment

Artikel 2.152

1. Een rookcompartiment heeft een of meer toegangen, met een minimum van twee, indien de gebruiksoppervlakte van het rookcompartiment groter is dan de in tabel 2.150 gegeven grenswaarde. Bij iedere toegang begint een rookvrije vluchtroute die niet met een rookvrije vluchtroute van de andere toegang samenvalt.
2. De getalwaarde van de breedte van de totale vrije doorgang in mm van de toegangen van een rookcompartiment is ten minste de getalwaarde van de op die toegangen aangewezen gebruiksoppervlakte van dat rookcompartiment in m², vermenigvuldigd met de in tabel 2.150 aangegeven waarde, met een minimum van 500 mm voor elke toegang.
3. Een deur van een toegang van een rookcompartiment draait bij het openen niet tegen de vluchtrichting in, indien de op die toegang aangewezen gebruiksoppervlakte van dat rookcompartiment groter is dan de in tabel 2.150 aangegeven grenswaarde.
4. Een deur van een toegang van een rookcompartiment draait bij het openen niet tegen de vluchtrichting in, indien de deur van een toegang van een in dat compartiment gelegen verblijfsgebied of verblijfsruimte niet indraait tegen de vluchtrichting als bedoeld in artikel 2.151, vierde lid.
5. Indien de loopafstand tussen ten minste een toegang van een verblijfsruimte en een toegang van het rookcompartiment waarin de verblijfsruimte ligt, kleiner is dan 30 m, heeft het brandcompartiment, in afwijking van het eerste lid, ten minste een toegang.
6. De loopafstand tussen de toegang van een verblijfsruimte die in een rookcompartiment ligt en de toegang van dat rookcompartiment is ten hoogste 20 m, indien dat rookcompartiment niet meer dan een toegang heeft.

2. Een rookvrije vluchtroute van een nevenfunctie van een celfunctie, leidt, in afwijking van het eerste lid, naar een ander brandcompartiment.
3. Een rookvrije vluchtroute leidt naar een ander brandcompartiment.

Algemeen

Artikel 2.155

Een bouwwerk geen gebouw zijnde heeft, afhankelijk van zijn bestemming en grootte, voldoende vluchtroutes.

Uit rookcompartiment

Artikel 2.156

1. Ter plaatse van een toegang van een rookcompartiment beginnen ten minste twee rookvrije vluchtroutes die behalve bij de toegang nergens samenvallen. Dit geldt niet voor een rookcompartiment met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 250 m² waarin geen verblijfsruimte ligt.
2. In afwijking van het eerste lid, kan worden volstaan met één vluchtroute, indien het rookcompartiment meer dan een toegang heeft en ten minste twee van de ter plaatse van die toegangen beginnende vluchtroutes nergens samenvallen.
3. Delen van de twee vluchtroutes als bedoeld in het eerste en tweede lid, kunnen voorzover deze in een veiligheidstrappenhuis liggen, samenvallen.
4. Indien het rookcompartiment een technische ruimte is, kunnen, in afwijking van het eerste lid, de eerste gedeelten van de twee vluchtroutes over een lengte van niet meer dan 8 m samenvallen.
5. In afwijking van het eerste lid, kunnen de eerste gedeelten van de twee vluchtroutes samenvallen, als de totale gebruiksoppervlakte aan rookcompartiment die is aangewezen op deze gedeelten, niet groter is dan de grenswaarde die is aangegeven in tabel 2.153.
6. In afwijking van het eerste lid, kunnen de eerste gedeelten van de twee vluchtroutes samenvallen, indien deze gedeelten een brand- en rookvrije vluchtroute zijn en de totale gebruiksoppervlakte aan rookcompartiment die is aangewezen op deze gedeelten, niet groter is dan de grenswaarde die is aangegeven in tabel 2.153.
7. Onverminderd het zesde lid, kunnen de eerste gedeelten van de twee vluchtroutes uitsluitend samenvallen over een lengte die niet groter is dan de grenswaarde die is aangegeven in tabel 2.153. Bij het bepalen van de lengte worden gedeelten die in een veiligheidstrappenhuis liggen buiten beschouwing gelaten.
8. De eerste gedeelten van de twee vluchtroutes als bedoeld in het zesde lid, kunnen uitsluitend samenvallen over een lengte van niet meer dan 20 m.
9. Het hoogteverschil tussen een vloer van een verblijfsgebied dat is aangewezen op samenvallende vluchtroutes als bedoeld in het zesde lid en het meetniveau, is niet groter dan 12,5 meter.
10. Ter plaatse van ten minste een toegang van een rookcompartiment begint een rookvrije vluchtroute die naar een toegang van een ander brandcompartiment voert. Het gedeelte van deze vluchtroute, dat tussen de toegang van het rookcompartiment en de toegang van het andere brandcompartiment ligt, voert niet over een trap.

Uit subbrandcompartiment

Artikel 2.157

1. Ter plaatse van een toegang van een subbrandcompartiment beginnen ten minste twee rookvrije vluchtroutes die nergens samenvallen.
2. In afwijking van het eerste lid, kan worden volstaan met één rookvrije vluchtroute, indien het subbrandcompartiment meer dan een toegang heeft en ten minste twee van de ter plaatse van die toegangen beginnende rookvrije vluchtroutes nergens samenvallen.
3. In afwijking van het eerste lid, kunnen de twee rookvrije vluchtroutes geheel of gedeeltelijk samenvallen, als het samenvallende gedeelte niet in een trappenhuis ligt en niet aan een ander subbrandcompartiment grenst.
4. In afwijking van het derde lid, kan het samenvallende gedeelte aan een ander subbrandcompartiment grenzen, indien:
  - a. het samenvallende gedeelte aan niet meer dan één ander subbrandcompartiment grenst,
  - b. de toegang van het subbrandcompartiment en de toegang van het andere subbrandcompartiment recht tegenover elkaar liggen en
  - c. het samenvallende gedeelte niet langs een beweegbaar constructie-onderdeel voert, tenzij dit deel uitmaakt van de toegang van het andere subbrandcompartiment.
5. In afwijking van het derde lid, kan het samenvallende gedeelte in een trappenhuis liggen en aan een ander subbrandcompartiment grenzen, indien:
  - a. de totale gebruiksoppervlakte van de woonfuncties die zijn aangewezen op dat trappenhuis niet groter is dan 800 m², geen vloer van een verblijfsgebied van die woonfuncties hoger ligt dan 12,5 m boven het meetniveau en geen van de woonfuncties een gebruiksoppervlakte heeft van meer dan 150 m²,
  - b. op dat trappenhuis niet meer dan zes woonfuncties zijn aangewezen, waarvan geen vloer van een verblijfsgebied hoger ligt dan 6 m boven het meetniveau, of
  - c. dat trappenhuis een veiligheidstrappenhuis is.

Vluchttrappenhuis

Artikel 2.158

Een vluchttrappenhuis waarbinnen een hoogteverschil van meer dan 8 m kan worden overbrugd, voldoet aan de voorschriften die van toepassing zijn op een ruimte waardoor een brand- en rookvrije vluchtroute voert.

Tijdelijk bouwwerk

Artikel 2.159

Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk zijn de artikelen 2.155 tot en met 2.158 van toepassing.

§ 2.18.2. Bestaande bouw

Artikel 2.160

1. Een bestaand bouwwerk heeft voldoende routes waarlangs bij brand een veilige plaats kan worden bereikt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.160 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.160

gebruiksfunctie	leden van toepassing													grenswaarden						
	veilige plaats				rookcompartiment					vluchtrappenhuis				rookcompartiment						
	algemeen			*	algemeen				algemeen				2	4						
artikel	2.161			2.162				2.163					2.164				2.165		2.163	
lid	1	2	3	*	1	2	3	4	5	1	2	3	4	*	2	4				
															[m2]	[m2]				
1 Woonfunctie																				
a woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
b andere woonfunctie	1	-	-	-	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	500	1500				
2 Bijeenkomstfunctie																				
a bijeenkomstfunctie voor het aanschouwen van sport	1	2	-	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	*	150	600				
b andere bijeenkomstfunctie	1	2	-	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	*	300	1500				
3 Celfunctie																				
a celfunctie	-	-	3	-	1	-	3	4	-	-	-	-	-	*	-	2700				
4 Gezondheidszorgfunctie																				
a gezondheidszorgfunctie voor aan bed gebonden patiënten	1	2	-	-	1	-	3	4	5	-	-	-	-	*	-	2700				
b andere gezondheidszorgfunctie	1	2	-	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	*	1400	5600				
5 Industriefunctie	1	2	-	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	*	1400	5600				
6 Kantoorfunctie	1	2	-	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	*	675	2700				
7 Logiesfunctie																				
a logiesfunctie met een gebruiksoppervlakte van meer dan 1000 m2	1	2	-	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	*	200	1000				
b logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 1000 m2	1	2	-	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	*	200	1000				
c logiesfunctie niet gelegen in een logiesgebouw met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 1000 m2	1	2	-	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	*	1400	5600				
8 Onderwijsfunctie	1	2	-	-	1	-	3	4	-	-	-	-	-	*	-	1500				
9 Sportfunctie	1	2	-	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	*	1400	5600				
10 Winkelfunctie	1	2	-	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	*	1400	5600				
11 Overige gebruiksfunctie																				
a overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer	1	2	-	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	*	1400	5600				
b andere overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	1	2	-	*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				

Veilige plaats

Artikel 2.161

1. Een rookvrije vluchtroute leidt naar het aansluitende terrein en vandaar naar de openbare weg zonder dat deuren worden gepasseerd die met een sleutel moeten worden geopend.
2. Een rookvrije vluchtroute van een nevenfunctie van een celfunctie, leidt, in afwijking van het eerste lid, naar een ander brandcompartiment.
3. Een rookvrije vluchtroute leidt naar een ander brandcompartiment.

Algemeen

Artikel 2.162

Een bouwwerk geen gebouw zijnde heeft, afhankelijk van zijn bestemming en grootte, voldoende vluchtroutes.

Rookcompartiment

Artikel 2.163

1. Ter plaatse van een toegang van een rookcompartiment beginnen ten minste twee rookvrije vluchtroutes die behalve bij de toegang nergens samenvallen. Dit geldt niet voor rookcompartiment met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 500 m² waarin geen verblijfsruimte ligt.
2. In afwijking van het eerste lid, kan worden volstaan met één rookvrije vluchtroute, indien de totale gebruiksoppervlakte van de rookcompartimenten die zijn aangewezen op die rookvrije vluchtroute, niet groter is dan de in tabel 2.160 aangegeven grenswaarde.
3. In afwijking van het eerste lid, kan worden volstaan met één rookvrije vluchtroute, indien het rookcompartiment meer dan een toegang heeft en ten minste twee van de ter plaatse van die toegangen beginnende rookvrije vluchtroutes nergens samenvallen.
4. In afwijking van het eerste lid, kunnen de twee rookvrije vluchtroutes geheel of gedeeltelijk samenvallen, indien het samenvallende gedeelte een brand- en rookvrije vluchtroute is. Indien het samenvallende gedeelte niet in een veiligheidstrappenhuis ligt, is de totale gebruiksoppervlakte aan rookcompartimenten die is aangewezen op dit gedeelte, niet groter dan de grenswaarde die is aangegeven in tabel 2.160.
5. Ter plaatse van ten minste een toegang van een rookcompartiment begint een rookvrije vluchtroute die naar een toegang van een ander brandcompartiment voert. Het gedeelte van deze rookvrije vluchtroute, dat tussen de toegang van het rookcompartiment en de toegang van het andere brandcompartiment ligt, voert niet over een trap.

Subbrandcompartiment

Artikel 2.164

1. Ter plaatse van de toegang van een subbrandcompartiment beginnen ten minste twee rookvrije vluchtroutes die nergens samenvallen.
2. In afwijking van het eerste lid, kan worden volstaan met één rookvrije vluchtroute, indien het subbrandcompartiment meer dan een toegang heeft en ten minste twee van de ter plaatse van die toegangen beginnende rookvrije vluchtroutes nergens samenvallen.
3. In afwijking van het eerste lid, kunnen de twee rookvrije vluchtroutes geheel of gedeeltelijk samenvallen, indien de totale gebruiksoppervlakte aan subbrandcompartiment die is aangewezen op dit gedeelte niet groter is dan 500 m².
4. In afwijking van het derde lid, kan de totale gebruiksoppervlakte groter zijn dan 500 m², indien:
  - a. het samenvallende gedeelte in een veiligheidstrappenhuis ligt, of
  - b. het samenvallende gedeelte een brand- en rookvrije vluchtroute is en de totale gebruiksoppervlakte aan subbrandcompartimenten die is aangewezen op het samenvallende gedeelte, niet groter is dan 1.500 m².

Vluchttrappenhuis

Artikel 2.165

Een vluchttrappenhuis waarbinnen een hoogteverschil van meer dan 12,5 m kan worden overbrugd, voldoet aan de voorschriften die van toepassing zijn op een ruimte waardoor een brand- en rookvrije vluchtroute voert.

1. Een rookvrije vluchtroute heeft een vrije doorgang met een breedte die niet kleiner is dan 0,6 m en een hoogte van ten minste 1,9 m.
2. In afwijking van het eerste lid, heeft een rookvrije vluchtroute die voert naar een ander brandcompartiment, een vrije doorgang waardoor een blok met een lengte van 2,3 m, een hoogte van 1,9 m en een breedte van 1,1 m horizontaal kan worden voortbewogen.

Scheidingsconstructie tussen vluchtmogelijkheden

Artikel 2.168

1. De volgens NEN 6068 bepaalde weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag tussen rookvrije vluchtroutes bedraagt ten minste 30 minuten. Dit geldt niet voor een samenvallend gedeelte en aan het begin van twee rookvrije vluchtroutes als bedoeld in de artikelen 2.156, eerste lid en 2.157, eerste lid.
2. Een inwendige scheidingsconstructie tussen twee rookvrije vluchtroutes bevat geen ander beweegbaar constructie-onderdeel dan een zelfsluitende deur.

Luchttoevoer en rookafvoer

Artikel 2.169

Een niet-besloten ruimte waardoor een rookvrije vluchtroute voert, heeft een voorziening voor afvoer van rook met een component voor toevoer van verse lucht en een component voor afvoer van rook, met een zodanige capaciteit dat die ruimte tijdens brand gedurende langere tijd kan worden gebruikt om te vluchten.

Permanente vuurbelasting

Artikel 2.170

1. Het product van de volgens NEN 6090 bepaalde permanente vuurbelasting en de netto-vloeroppervlakte van een veiligheidstrappenhuis is per bouwlaag ten hoogste 3.500 MJ.
2. Een vluchtrappenhuis, anders dan een veiligheidstrappenhuis is niet rechtstreeks bereikbaar vanuit een besloten ruimte waardoor een rookvrije vluchtroute voert, een toiletruimte, een liftschacht of een technische ruimte, tenzij het product van de volgens NEN 6090 bepaalde permanente vuurbelasting en de som van de netto-vloeroppervlakten van dat vluchtrappenhuis, de besloten ruimte, de toiletruimte, de liftschacht en de technische ruimte per bouwlaag ten hoogste 3500 MJ is. Dit geldt niet voor een trappenhuis dat voldoet aan artikel 2.157, vijfde lid..

Draairichting deur

Artikel 2.171

1. Een deur tussen een besloten ruimte waardoor een rookvrije vluchtroute voert, en een vluchtrappenhuis draait bij het openen niet tegen de vluchtrichting in.
2. Een deur die in de rookvrije vluchtroute ligt, draait bij het openen niet tegen de vluchtrichting in, indien de totale op die deur aangewezen gebruiksoppervlakte aan rookcompartiment, groter is dan de in tabel 2.166 aangegeven grenswaarde.
3. Indien een deur van een toegang van een rookcompartiment niet tegen de vluchtrichting indraait, als bedoeld in artikel 2.148, vierde lid, draait geen enkele deur die in een rookvrije vluchtroute van dat rookcompartiment ligt, bij het openen tegen de vluchtrichting in.

Loopafstand

Artikel 2.172

Een besloten ruimte waardoor een rookvrije vluchtroute voert, heeft tussen twee toegangen die in de rookvrije vluchtroute liggen, een loopafstand die niet groter is dan 30 m. Dit geldt niet voor een vluchtrappenhuis.

Opvang- en doorstroomcapaciteit

Artikel 2.173

Een ruimte waardoor een rookvrije vluchtroute voert, heeft een opvangcapaciteit en een doorstroomcapaciteit, die voldoen aan de bij ministeriële regeling gegeven voorschriften.

Inrichting

Artikel 2.174

Een bouwwerk geen gebouw zijnde heeft zodanig ingerichte vluchtroutes, dat in geval van brand op doeltreffende en veilige wijze kan worden gevluht.

§ 2.19.2. Bestaande bouw

Artikel 2.175

1. Een bestaand bouwwerk heeft zodanig ingerichte rookvrije vluchtroutes, dat in geval van brand snel en veilig kan worden gevlucht.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.175 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.175

gebruiksfunctie	leden van toepassing								grens- waarden			
	afmetingen doorgang		scheidingconstructie tussen vluchtroutes		luchttoevoer en rookafvoer	permanente vuurbelasting	draairichting deur	loopafstand		inrichting	draairichting deur	
artikel	2.176	2.177	2.178	2.179	2.180	2.181	2.182	2.180				
lid	1	2	1	2	*	*	1	2	*	*	1	
1 Woonfunctie												1
a woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b andere woonfunctie	1	-	1	2	*	*	-	-	-	-	-	-
2 Bijeenkomstfunctie												
a bijeenkomstfunctie voor het aanschouwen van sport	1	-	1	2	*	*	1	2	-	-	-	120
b andere bijeenkomstfunctie	1	-	1	2	*	*	1	2	-	-	-	300
3 Celfunctie	1	-	1	2	*	*	1	2	-	-	-	720
4 Gezondheidszorgfunctie												
a gedeelte voor bedgebonden patiënten	1	2	1	2	*	*	1	2	-	-	-	720
b gedeelte niet voor bedgebonden patiënten	1	-	1	2	*	*	1	2	-	-	-	720
5 Industriefunctie	1	-	1	2	*	*	1	2	-	-	-	1800
6 Kantoorfunctie	1	-	1	2	*	*	1	2	-	-	-	720
7 Logiesfunctie												
a logiesfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 1000 m ² , niet gelegen in een logiesgebouw	1	-	1	2	*	*	1	2	*	-	-	1800
b logiesfunctie met een gebruiksoppervlakte van meer dan 1000 m ² , niet gelegen in een logiesgebouw	1	-	1	2	*	*	1	2	*	-	-	720
c logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw	1	-	1	2	*	*	1	2	*	-	-	720
8 Onderwijsfunctie	1	-	1	2	*	*	1	2	-	-	-	300
9 Sportfunctie	1	-	1	2	*	*	1	2	-	-	-	1800
10 Winkelfunctie	1	-	1	2	*	*	1	2	-	-	-	1800
11 Overige gebruiksfunctie	1	-	1	2	*	*	1	2	-	-	-	1800
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	-	-

Afmetingen doorgang

Artikel 2.176

1. Een rookvrije vluchtroute heeft een vrije doorgang met een breedte die niet kleiner is dan 0,5 m en een hoogte van ten minste 1,2 m.
2. In afwijking van het eerste lid, heeft een rookvrije vluchtroute die voert naar een ander brandcompartiment, een vrije doorgang waardoor een blok met een lengte van 2,3 m, een hoogte van 1,2 m en een breedte van 1,1 m horizontaal kan worden voortbewogen.

Scheidingconstructie tussen vluchtmogelijkheden

Artikel 2.177

1. De volgens NEN 6068 bepaalde weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag tussen rookvrije vluchtroutes bedraagt ten minste 20 minuten. Dit geldt niet voor een samenvallend gedeelte en aan het begin van twee rookvrije vluchtroutes als bedoeld in de artikelen 2.163, eerste lid, en 2.164, eerste lid.

2. Een inwendige scheidingsconstructie tussen twee rookvrije vluchtroutes bevat geen ander beweegbaar constructie-onderdeel dan een zelfsluitende deur.

Luchttoevoer en rookafvoer

Artikel 2.178

Een niet-besloten ruimte waardoor een rookvrije vluchtroute voert, heeft een voorziening voor afvoer van rook met een component voor toevoer van verse lucht en een component voor afvoer van rook met een zodanige capaciteit dat die ruimte tijdens brand gedurende langere tijd kan worden gebruikt om te vluchten.

Permanente vuurbelasting

Artikel 2.179

Het product van de volgens NEN 6090 bepaalde permanente vuurbelasting en de netto-vloeroppervlakte van een bouwlaag van een veiligheidstrappenhuis is niet groter dan 7.000 MJ.

Draairichting deur

Artikel 2.180

1. Een deur van een ruimte waardoor een rookvrije vluchtroute voert, draait bij het openen niet tegen de vluchtrichting in, indien de totale gebruiksoppervlakte aan rookcompartiment die is aangewezen op die deur groter is dan de grenswaarde, gegeven in tabel 2.175.
2. Indien een deur van een toegang van een rookcompartiment niet tegen de vluchtrichting indraait, als bedoeld in artikel 2.152, derde lid, draait geen enkele deur die in de rookvrije vluchtroute van dat rookcompartiment ligt, bij het openen tegen de vluchtrichting in.

Loopafstand

Artikel 2.181

Een besloten ruimte waardoor een rookvrije vluchtroute voert, heeft tussen twee toegangen die in de rookvrije vluchtroute liggen, een loopafstand die niet groter is dan 35 m. Dit geldt niet voor een vluchttrappenhuis.

Inrichting

Artikel 2.182

Een bouwwerk geen gebouw zijnde heeft zodanig ingerichte vluchtroutes, dat in geval van brand op doeltreffende en veilige wijze kan worden gevlucht.

Afdeling 2.20. Voorkoming en beperking van ongevallen bij brand

§ 2.20.1. Nieuwbouw

Artikel 2.183

1. Een te bouwen bouwwerk is zodanig dat personen kunnen worden gered en brand kan worden bestreden.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.183 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.183

gebruiksfunctie	leden van toepassing									
	aanwezigheid		loopafstand				inrichting		tijdelijke bouw	
artikel	2.184	2.185	2.186				2.187			
lid	1	2	1	2	3	4	1	2	*	
1 Woonfunctie										
a woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
b woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 500 m ² , gelegen in een woongebouw voor de huisvesting van minder zelfredzame personen	-	2	1	2	-	-	1	-	*	
c andere woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van meer dan 500 m ²	-	2	1	2	-	-	1	-	*	
d andere woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 500 m ²	1	-	1	2	-	-	1	-	*	
2 Bijeenkomstfunctie	1	-	-	-	3	4	1	-	*	
3 Celfunctie	1	-	-	-	3	4	1	-	*	
4 Gezondheidszorgfunctie	1	-	-	-	3	4	1	-	*	
5 Industriefunctie	1	-	-	-	3	4	1	-	*	
6 Kantoorfunctie	1	-	-	-	3	4	1	-	*	
7 Logiesfunctie	1	-	-	-	3	4	1	-	*	
8 Onderwijsfunctie	1	-	-	-	3	4	1	-	*	
9 Sportfunctie	1	-	-	-	3	4	1	-	*	
10 Winkelfunctie	1	-	-	-	3	4	1	-	*	
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	3	-	1	-	*	
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	2	*	

Aanwezigheid

Artikel 2.184

1. Een gebruiksfunctie waarin een vloer van een verblijfsgebied hoger ligt dan 20 m boven het meetniveau, heeft een al dan niet gemeenschappelijke brandweerlift.
2. Een gebruiksfunctie met een lift heeft een al dan niet gemeenschappelijke brandweerlift.

Loopafstand

Artikel 2.185

1. De loopafstand tussen een toegang van een subbrandcompartiment of een rookcompartiment en ten minste een toegang van een vluchtrappenhuis is niet groter dan 45 m.
2. De loopafstand tussen een toegang van een subbrandcompartiment en ten minste een toegang van een brandweerlift is niet groter dan 90 m.
3. De loopafstand tussen een toegang van een rookcompartiment en ten minste een toegang van een vluchtrappenhuis is niet groter dan 30 m.
4. De loopafstand tussen een toegang van een rookcompartiment en van ten minste een

toegang van een brandweerlift is niet groter dan 75 m.

Inrichting

Artikel 2.186

1. Een niet-besloten ruimte waardoor een rookvrije vluchtroute voert, heeft een voorziening voor de afvoer van rook met een component voor toevoer van verse lucht en een component voor afvoer van rook, met een zodanige capaciteit dat die ruimte tijdens brand gedurende langere tijd kan worden gebruikt voor het uitvoeren van reddingswerkzaamheden en bluswerkzaamheden.
2. Een bouwwerk geen gebouw zijnde is zodanig ingericht dat gebruikers daarvan bij brand binnen redelijke tijd door de brandweer kunnen worden gered.

Tijdelijke bouw

Artikel 2.187

Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk zijn de artikelen 2.184 tot en met 2.186 van toepassing.

§ 2.20.2. Bestaande bouw

Artikel 2.188

1. Een bestaand bouwwerk is zodanig dat personen kunnen worden gered en brand kan worden bestreden.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.188 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.188

gebruiksfunctie	leden van toepassing	
	inrichting	
	artikel 2.189	
	lid	1 2
1 Woonfunctie		
a woonfunctie van een woonwagen		- -
b andere woonfunctie		1 -
2 Bijeenkomstfunctie		1 -
3 Celfunctie		1 -
4 Gezondheidszorgfunctie		1 -
5 Industriefunctie		1 -
6 Kantoorfunctie		1 -
7 Logiesfunctie		1 -
8 Onderwijsfunctie		1 -
9 Sportfunctie		1 -
10 Winkelfunctie		1 -
11 Overige gebruiksfunctie		1 -
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde		- 2

Inrichting

Artikel 2.189

1. Een niet-besloten ruimte waardoor een rookvrije vluchtroute voert heeft een voorziening voor de afvoer van rook met een component voor toevoer van verse lucht en een component voor afvoer van rook, met een zodanige capaciteit dat die ruimte tijdens brand gedurende langere tijd kan worden gebruikt voor het uitvoeren van reddingswerkzaamheden en bluswerkzaamheden.
2. Een bouwwerk geen gebouw zijnde is zodanig ingericht, dat de gebruikers van dat bouwwerk bij brand binnen redelijke tijd door de brandweer kunnen worden gered.

Afdeling 2.21. Bestrijding van brand

§ 2.21.1. Nieuwbouw

Artikel 2.190

1. Een te bouwen bouwwerk heeft zodanige voorzieningen voor de bestrijding van brand, dat brand binnen redelijke tijd kan worden bestreden.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.190 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.190

gebruiksfunctie	leden van toepassing												grenswaarden					
	aanwezigheid				aantal				veiligheid				aantal		aanwezigheid			
artikel	2.191				2.192				2.193				2.194		2.195		2.191	
	1	2	3	4	1	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	2	
1 Woonfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
a woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b woonfunctie gelegen in een woongebouw voor minder zelfredzame personen	1	-	3	-	1	-	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	-	-
c andere woonfunctie	1	2	-	-	1	-	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	500	-
2 Bijeenkomstfunctie	1	2	-	-	-	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	500	-
3 Celfunctie	1	-	3	-	-	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	-	-
4 Gezondheidszorgfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
a gezondheidszorgfunctie bestemd voor aan bed gebonden patiënten	1	-	3	-	-	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	-	-
b ander gezondheidszorgfunctie	1	2	-	-	-	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	500	-
5 Industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
a lichte industriefunctie	1	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	*	-	-
b andere industriefunctie	1	2	-	-	-	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	1000	-
6 Kantoorfunctie	1	2	-	-	-	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	500	-
7 Logiesfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
a logiesfunctie niet gelegen in een logiesgebouw	1	2	-	-	-	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	500	-
b logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw	1	-	3	-	-	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	-	-
8 Onderwijsfunctie	1	-	3	-	-	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	-	-
9 Sportfunctie	1	2	-	-	-	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	500	-
10 Winkelfunctie	1	2	-	-	-	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	500	-
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
a overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer met een gebruiksoppervlakte van meer dan 50 m ²	1	-	3	-	-	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	-	-
b andere overige gebruiksfunctie	1	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	*	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Aanwezigheid

Artikel 2.191

1. Een gebruiksfunctie met een verblijfsgebied waarvan de vloer hoger ligt dan 20 m boven het meetniveau, heeft ten minste een al dan niet gemeenschappelijke droge blusleiding.
2. Een gebruiksfunctie met een gebruiksoppervlakte die groter is dan de grenswaarde vermeld in tabel 2.190, heeft ten minste een al dan niet gemeenschappelijke brandslanghaspel.
3. Een gebruiksfunctie heeft ten minste een al dan niet gemeenschappelijke brandslanghaspel.
4. Een bouwwerk geen gebouw zijnde heeft, afhankelijk van zijn bestemming en grootte, zodanige voorzieningen dat een brand binnen redelijke tijd kan worden geblust.

Aantal

Artikel 2.192

1. Het aantal droge blusleidingen is zodanig dat de loopafstand tussen een brandslangaansluiting van een droge blusleiding en een toegang van een op die aansluiting aangewezen subbrandcompartiment niet groter is dan 50 m.
2. Het aantal droge blusleidingen is zodanig dat de loopafstand tussen een brandslangaansluiting van een droge blusleiding en een toegang van een op die aansluiting aangewezen rookcompartiment niet groter is dan 35 m.
3. Het aantal brandslanghaspels is zodanig dat de loopafstand tussen een brandslanghaspel en elk punt van de vloer van een gebruiksfunctie niet groter is dan de lengte van de brandslang, vermeerderd met 5 m. Dit geldt niet voor de vloer van een niet in een verblijfsgebied gelegen ruimte, die vanaf de toegang van de gebruiksfunctie niet door besloten ruimten kan worden bereikt.
4. Bij het bepalen van de loopafstand als bedoeld in het derde lid, wordt een constructieonderdeel niet zijnde een bouwconstructie, gelegen in een verblijfsgebied, buiten beschouwing gelaten.
5. Bij het bepalen van de loopafstand als bedoeld in het derde lid, wordt de loopafstand gelegen in een verblijfsgebied met 1,5 vermenigvuldigd.

Veiligheid

Artikel 2.193

1. Een droge blusleiding als bedoeld in artikel 2.191, eerste lid, voldoet aan NEN 1594.
2. Een brandslanghaspel als bedoeld in artikel 2.191, tweede en derde lid:
  - a. is aangesloten op een voorziening voor drinkwater als bedoeld in artikel 3.120, en
  - b. ligt niet in een vluchttrappenhuis.
3. Een brandslanghaspel als bedoeld in artikel 2.191, tweede en derde lid, heeft een slang met:
  - a. een lengte van niet meer dan 30 m en
  - b. een statische druk van niet minder dan 100 kPa en een capaciteit van 1,3 m³/h, bij gelijktijdig gebruik van twee brandslanghaspels aangesloten op dezelfde voorziening voor drinkwater.

Verbouw

Artikel 2.194

Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk geen ontheffing van de artikelen 2.191, tweede en derde lid, 2.192, derde tot en met vijfde lid, en 2.193, tweede en derde lid.

Tijdelijke bouw

Artikel 2.195

Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk zijn de artikelen 2.191 tot en met 2.193 van toepassing.

§ 2.21.2. Bestaande bouw

Artikel 2.196

1. Een bestaand bouwwerk heeft zodanige voorzieningen voor de bestrijding van brand, dat brand binnen redelijke tijd kan worden bestreden.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.196 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.196

gebruiksfunctie	leden van toepassing			
	aanwezigheid		veiligheid	
	aantal			
artikel	2.197	2.198	2.199	
lid	1	2	*	*
1 Woonfunctie				
a woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-
b woonfunctie gelegen in een woongebouw	1	-	*	*
c andere woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van meer dan 1000 m ²	1	-	*	*
d andere woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 1000 m ²	-	-	-	-
2 Bijeenkomstfunctie	1	-	*	*
3 Celfunctie	1	-	*	*
4 Gezondheidszorgfunctie	1	-	*	*
5 Industriefunctie	1	-	*	*
6 Kantoorfunctie	1	-	*	*
7 Logiesfunctie	1	-	*	*
8 Onderwijsfunctie	1	-	*	*
9 Sportfunctie	1	-	*	*
10 Winkelfunctie	1	-	*	*
11 Overige gebruiksfunctie	1	-	*	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	2	-	-

Aanwezigheid

Artikel 2.197

1. Een gebruiksfunctie met een verblijfsruimte waarvan de vloer hoger ligt dan 20 m boven het meetniveau, heeft ten minste een al dan niet gemeenschappelijke droge blusleiding.
2. Een bouwwerk geen gebouw zijnde heeft, afhankelijk van zijn bestemming en grootte, zodanige voorzieningen dat een brand binnen redelijke tijd kan worden geblust.

Aantal

Artikel 2.198

Het aantal droge blusleidingen is zodanig, dat de loopafstand tussen een brandslangaansluiting van een droge blusleiding en een toegang van een op die aansluiting aangewezen rookcompartiment niet groter is dan 70 m.

Veiligheid

Artikel 2.199

De inrichting van een droge blusleiding, als bedoeld in artikel 2.197, eerste lid, voldoet aan NEN 1594 voor:

- a. de drukbestendigheid,
- b. de onbrandbaarheid van het materiaal van de leiding,
- c. de soorten koppelingen voor de aansluiting van brandslangen,
- d. de aanduiding van de brandslangaansluitingen en
- e. de aanduiding van de voedingsaansluitingen.

Afdeling 2.22. Grote brandcompartimenten

§ 2.22.1. Nieuwbouw

Artikel 2.200

1. Een te bouwen bouwwerk met een brandcompartiment of een subbrandcompartiment, waarvan de gebruiksoppervlakte groter is dan de toelaatbare gebruiksoppervlakte als bedoeld in paragraaf 2.13.1, onderscheidenlijk 2.14.1, is zodanig ingericht dat het brandveilig is.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.200 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.200

gebruiksfunctie	leden van toepassing		
	Inrichting	Vluchtroute	Bestrijding van brand
artikel	2.201	2.202	2.203
lid	*	*	*
1 Woonfunctie	-	-	-
2 Bijeenkomstfunctie	*	*	*
3 Celfunctie	*	*	*
4 Gezondheidszorgfunctie	*	*	*
5 Industriefunctie	*	*	*
6 Kantoorfunctie	*	*	*
7 Logiesfunctie	*	*	*
8 Onderwijsfunctie	*	*	*
9 Sportfunctie	*	*	*
10 Winkelfunctie	*	*	*
11 Overige gebruiksfunctie	*	*	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-

Inrichting

Artikel 2.201

Een brandcompartiment en een subbrandcompartiment met een gebruiksoppervlakte die groter is dan de toelaatbare gebruiksoppervlakte als bedoeld in paragraaf 2.13.1, onderscheidenlijk 2.14.1, zijn zodanig ingericht dat het uitbreiden van brand wordt beperkt op een wijze die leidt tot een mate van brandveiligheid als beoogd met die paragrafen.

Vluchtroute

Artikel 2.202

De loopafstand tussen een punt in een brandcompartiment als bedoeld in artikel 2.201, en het aansluitende terrein is zodanig dat bij brand het aansluitende terrein snel en veilig kan worden bereikt op een wijze als beoogd met de paragrafen 2.16.1, 2.17.1, 2.18.1, 2.19.1 en 2.20.1.

Bestrijding van brand

Artikel 2.203

Een brandcompartiment als bedoeld in artikel 2.201, heeft zodanige voorzieningen dat een brand kan worden bestreden op een wijze die leidt tot een mate van brandveiligheid als beoogd met paragraaf 2.21.1.

§ 2.22.2. Bestaande bouw

Artikel 2.204

1. Een bestaand bouwwerk met een brandcompartiment of subbrandcompartiment waarvan de gebruiksoppervlakte groter is dan de toelaatbare gebruiksoppervlakte als bedoeld in paragraaf 2.13.2, onderscheidenlijk 2.14.2, is zodanig ingericht dat het brandveilig is.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.204 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.204

gebruiksfunctie	leden van toepassing		
	Inrichting	Vluchtroute	Bestrijding van brand
	artikel 2.205	2.206	2.207
lid	*	*	*
1 Woonfunctie	-	-	-
2 Bijeenkomstfunctie	*	*	*
3 Celfunctie	*	*	*
4 Gezondheidszorgfunctie	*	*	*
5 Industriefunctie	*	*	*
6 Kantoorfunctie	*	*	*
7 Logiesfunctie	*	*	*
8 Onderwijsfunctie	*	*	*
9 Sportfunctie	*	*	*
10 Winkelfunctie	*	*	*
11 Overige gebruiksfunctie	*	*	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-

Inrichting

Artikel 2.205

Een brandcompartiment en een subbrandcompartiment met een gebruiksoppervlakte die groter is dan de toelaatbare gebruiksoppervlakte als bedoeld in paragraaf 2.13.2, onderscheidenlijk 2.14.2, zijn zodanig ingericht dat het uitbreiden van brand wordt beperkt op een wijze die leidt tot een mate van brandveiligheid als beoogd met die paragrafen.

Vluchtroute

Artikel 2.206

De loopafstand tussen een punt in een brandcompartiment als bedoeld in artikel 2.205 en het aansluitende terrein is zodanig dat bij brand het aansluitende terrein snel en veilig kan worden bereikt op een wijze als beoogd met de paragrafen 2.16.2, 2.17.2, 2.18.2, 2.19.2 en 2.20.2.

Bestrijding van brand

Artikel 2.207

Een brandcompartiment als bedoeld in artikel 2.205, heeft zodanige voorzieningen dat een brand kan worden bestreden op een wijze die leidt tot een mate van brandveiligheid als beoogd met paragraaf 2.21.2.

Afdeling 2.23. Hoge en ondergrondse gebouwen, nieuwbouw

Artikel 2.208

1. Een te bouwen bouwwerk waarin een vloer van een verblijfsgebied hoger dan 70 m boven of lager dan 8 m onder het meetniveau ligt, is zodanig ingericht dat het bouwwerk brandveilig is.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.208 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 2.208

gebruiksfunctie	leden van toepassing	
	Inrichting	
	artikel 2.209	
	lid	1 2
1 Woonfunctie		
a woonfunctie van een woonwaggen		- -
b andere woonfunctie		1 -
2 Bijeenkomstfunctie		1 2
3 Celfunctie		1 2
4 Gezondheidszorgfunctie		1 2
5 Industriefunctie		1 2
6 Kantoorfunctie		1 2
7 Logiesfunctie		1 2
9 Onderwijsfunctie		1 2
10 Sportfunctie		1 2
11 Winkelfunctie		1 2
12 Overige gebruiksfunctie		1 2
13 Bouwwerk geen gebouw zijnde		- -

Inrichting

Artikel 2.209

1. Een bouwwerk waarin een vloer van een verblijfsgebied hoger dan 70 m boven het meetniveau ligt, is zodanig ingericht dat het bouwwerk een mate van brandveiligheid heeft als beoogd met de paragrafen 2.11.1, 2.12.1, 2.13.1, 2.14.1, 2.15.1, 2.16.1, 2.17.1, 2.18.1, 2.19.1, 2.20.1 en 2.21.1.
2. Een bouwwerk waarin een vloer van een verblijfsgebied lager dan 8 m onder het meetniveau ligt, is zodanig ingericht dat het bouwwerk een mate van brandveiligheid heeft als beoogd met de paragrafen 2.11.1, 2.12.1, 2.13.1, 2.14.1, 2.15.1, 2.16.1, 2.17.1, 2.18.1, 2.19.1, 2.20.1 en 2.21.1.

Afdeling 2.24. Toegang van een bouwwerk

§ 2.24.1. Nieuwbouw

Artikel 2.210

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een zodanige toegang dat veel voorkomende criminaliteit wordt tegengegaan.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.210 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 2.210 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 2.210

gebruiksfunctie	aanwezigheid	
	artikel 2.211 lid 1	2
1 Woonfunctie		
a woonfunctie gelegen in een woongebouw	1	2
b andere woonfunctie	-	-
2 Bijeenkomstfunctie	-	-
3 Celfunctie	-	-
4 Gezondheidszorgfunctie	-	-
5 Industriefunctie	-	-
6 Kantoorfunctie	-	-
7 Logiesfunctie	-	-
8 Onderwijsfunctie	-	-
9 Sportfunctie	-	-
10 Winkelfunctie	-	-
11 Overige gebruiksfunctie	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-

Aanwezigheid

Artikel 2.211

1. Een toegang van een woongebouw heeft een zelfsluitende deur die van buitenaf uitsluitend met een sleutel kan worden geopend.
2. Ten minste een toegang van het woongebouw:
  - a. heeft aan de buitenkant een voorziening waarmee een signaal kan worden gegeven, dat in een niet-gemeenschappelijk verblijfsgebied van een op die toegang aangewezen woonfunctie waarneembaar is,
  - b. heeft een spreekinstallatie die vanuit een niet-gemeenschappelijke ruimte van een op die toegang aangewezen woonfunctie kan worden bediend en
  - c. kan vanuit een niet-gemeenschappelijke ruimte van een op die toegang aangewezen woonfunctie worden geopend.

§ 2.24.2. Bestaande bouw

Artikel 2.212

1. Een bestaand bouwwerk heeft een zodanige toegang dat veel voorkomende criminaliteit wordt tegengegaan.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.212 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 2.212 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 2.212

gebruiksfunctie	aanwezigheid	
	artikel 2.213	
	1	2
1 Woonfunctie		
a woonfunctie gelegen in een woongebouw	1	2
b andere woonfunctie	-	-
2 Bijeenkomstfunctie	-	-
3 Celfunctie	-	-
4 Gezondheidszorgfunctie	-	-
5 Industriefunctie	-	-
6 Kantoorfunctie	-	-
7 Logiesfunctie	-	-
8 Onderwijsfunctie	-	-
9 Sportfunctie	-	-
10 Winkelfunctie	-	-
11 Overige gebruiksfunctie	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-

Aanwezigheid

Artikel 2.213

1. Een toegang van een woongebouw heeft een zelfsluitende deur die van buitenaf uitsluitend met een sleutel kan worden geopend.
2. Ten minste een toegang van een woongebouw heeft aan de buitenkant een voorziening waarmee een signaal kan worden gegeven, dat in een niet-gemeenschappelijke ruimte van een op die toegang aangewezen woonfunctie waarneembaar is.

Afdeling 2.25. Inbraakwerendheid, nieuwbouw

Artikel 2.214

1. Een te bouwen bouwwerk biedt weerstand tegen inbraak.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 2.214 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 2.214 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 2.214

gebruiksfunctie	leden van toepassing
	hoedanigheid
	artikel 2.215
	lid *
1 Woonfunctie	
a woonfunctie van een woonwagen	-
b andere woonfunctie	*
2 Bijeenkomstfunctie	-
3 Celfunctie	-
4 Gezondheidszorgfunctie	-
5 Industriefunctie	-
6 Kantoorfunctie	-
7 Logiesfunctie	-
8 Onderwijsfunctie	-
9 Sportfunctie	-
10 Winkelfunctie	-
11 Overige gebruiksfunctie	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-

Hoedanigheid

Artikel 2.215

Deuren, ramen, kozijnen en daarmee gelijk te stellen constructie-onderdelen in een uitwendige scheidingsconstructie van een niet-gemeenschappelijke ruimte, die volgens NEN 5087 bereikbaar zijn voor inbraak, hebben een volgens NEN 5096 bepaalde inbraakwerendheid die voldoet aan de in die norm aangegeven weerstandsklasse 2. Dit geldt ook voor een inwendige scheidingsconstructie tussen een niet-gemeenschappelijke ruimte en een aangrenzende gebruiksfunctie of een aangrenzende gemeenschappelijke ruimte.

Hoofdstuk 3. Voorschriften uit het oogpunt van gezondheid

Afdeling 3.1. Bescherming tegen geluid van buiten, nieuwbouw

Artikel 3.1

1. Een te bouwen bouwwerk biedt in een verblijfsgebied bescherming tegen geluid van buiten.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.1 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.1 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.1

gebruiksfunctie	leden van toepassing												grenswaarde							
	industrie-, weg- of railverkeerslawaa						luchtvaartlawaa				verbouw			tijdelijke bouw		industrie-, weg- of railverkeerslawaa				
	artikel 3.2						3.3				3.4		3.5		3.2					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	1	
1 Woonfunctie																				
a woonfunctie van een woonwagen	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
b andere woonfunctie																				
1 verblijfsgebied voor nachtverblijf	1	-	-	4	5	6	1	-	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	35	
2 ander verblijfsgebied	1	-	-	4	5	6	1	-	-	4	5	1	2	3	-	1	2	-	35	
2 Bijeenkomstfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3 Celfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4 Gezondheidszorgfunctie																				
a algemeen, categoriaal of academisch ziekenhuis; verpleeghuis																				
1 verblijfsgebied voor nachtverblijf van aan bed gebonden patiënten	1	-	-	4	5	6	1	-	3	4	5	1	2	-	4	1	2	3	35	
2 verblijfsgebied voor onderzoek of behandeling van patiënten	1	-	-	4	5	6	1	-	-	4	5	1	2	-	-	1	2	-	30	
3 ander verblijfsgebied	1	-	-	4	5	6	1	-	-	4	5	1	2	-	-	1	2	-	35	
b andere gezondheidszorgfunctie																				
1 verblijfsgebied voor nachtverblijf van aan bed gebonden patiënten	1	-	-	4	5	6	1	-	3	4	5	1	2	-	4	1	2	3	30	
3 ander verblijfsgebied	1	-	-	4	5	6	1	-	-	4	5	1	2	-	-	1	2	-	30	
5 Industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6 Kantoorfunctie	-	-	3	4	5	6	-	2	-	4	5	1	2	-	-	1	2	-	-	
7 Logiesfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8 Onderwijsfunctie																				
1 geluidsgevoelig verblijfsgebied zoals bedoeld in de Wet geluidhinder	1	-	-	4	5	6	1	-	-	4	5	1	2	-	-	1	2	-	30	
2 ander verblijfsgebied	1	-	-	4	5	6	1	-	-	4	5	1	2	-	-	1	2	-	35	
9 Sportfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10 Winkelfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Industrie-, weg of railverkeerslawaa

Artikel 3.2

1. Een uitwendige scheidingsconstructie van een gebruiksfunctie die gevoelig is voor industrie-, weg- of railverkeerslawaa, die de scheiding vormt tussen een verblijfsgebied en de buitenlucht, heeft een volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke geluidwe-

- ring, die niet kleiner is dan het verschil tussen de volgens de Wet geluidhinder bepaalde geluidsbelasting van die scheidingsconstructie en de grenswaarde voor het geluidsniveau in het verblijfsgebied als aangegeven in tabel 3.1, met een minimum van 20 dB(A).
2. Een uitwendige scheidingsconstructie die de scheiding vormt tussen de woonwagen en de buitenlucht, heeft een volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke geluidwering met een minimum van 20 dB(A).
  3. Een uitwendige scheidingsconstructie die de scheiding vormt tussen een verblijfsgebied en de buitenlucht, heeft een volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke geluidwering die niet kleiner is dan het verschil tussen de volgens de Wet geluidhinder bepaalde geluidsbelasting van die scheidingsconstructie en 40 dB(A), met een minimum van 20 dB(A). Bij de berekening of meting van de geluidsbelasting wordt uitgegaan van het geluidsniveau over de periode van 7.00 uur tot 19.00 uur.
  4. Indien krachtens de Wet geluidhinder in het verblijfsgebied een hoger geluidsniveau is toegestaan dan bedoeld in het eerste en derde lid, heeft de uitwendige scheidingsconstructie een volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke geluidwering die niet kleiner is dan het verschil tussen de geluidsbelasting van die scheidingsconstructie en het krachtens de Wet geluidhinder toegestane geluidsniveau.
  5. Op een inwendige scheidingsconstructie van een verblijfsgebied als bedoeld in het eerste en derde lid, die niet de scheiding vormt met een aangrenzend verblijfsgebied van een andere gebruiksfunctie die gevoelig is voor industrie-, weg- of railverkeerslawaai, zijn het eerste, derde en vierde lid van overeenkomstige toepassing.
  6. Een scheidingsconstructie als bedoeld in het eerste en het derde tot en met vijfde lid van een verblijfsruimte heeft een volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke geluidwering die maximaal 2 dB(A) lager ligt dan de karakteristieke geluidwering als bedoeld in het eerste en het derde tot en met vijfde lid, van het verblijfsgebied waarin die verblijfsruimte ligt.

Luchtvaartlawaai

Artikel 3.3

1. Een uitwendige scheidingsconstructie van een gebruiksfunctie die gevoelig is voor luchtvaartlawaai, die de scheiding vormt tussen een verblijfsgebied en de buitenlucht, heeft een volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke geluidwering die, afhankelijk van de volgens de Luchtvaartwet bepaalde geluidsbelasting van die scheidingsconstructie, niet kleiner is dan de waarde die is aangegeven in tabel 3.3.1. Indien de geluidsbelasting ligt tussen de Ke-waarden, gegeven in de eerste kolom, wordt de te bereiken waarde van de geluidwering bepaald door middel van rechtevenredige interpolatie tussen de dB(A)-waarden, gegeven in de tweede kolom.

Tabel 3.3.1

Geluidwering in geval van luchtvaartlawaai	
Geluidsbelasting in Ke	Vereiste karakteristieke geluidwering in dB(A)
36-40	30-33
41-45	33-36
46-50	36-40
meer dan 50	40

2. Een uitwendige scheidingsconstructie die de scheiding vormt tussen een verblijfsgebied en de buitenlucht, heeft een volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke geluidwering die, afhankelijk van de volgens de Luchtvaartwet bepaalde geluidsbelasting van die scheidingsconstructie, niet kleiner is dan de waarde die is aangegeven in tabel 3.3.2. Indien de geluidsbelasting ligt tussen de Ke-waarden, gegeven in de eerste kolom, wordt de te bereiken waarde van de geluidwering bepaald door middel van recht-evenredige interpolatie tussen de dB(A)-waarden, gegeven in de tweede kolom.

Tabel 3.3.2

Geluidwering in geval van luchtvaartlawaai	
Geluidsbelasting in Ke	Vereiste karakteristieke geluidwering in dB(A)
36-40	27-30
41-45	30-33
46-50	33-36
meer dan 50	36

3. Een uitwendige scheidingsconstructie die de scheiding vormt tussen een verblijfsgebied van een gebruiksfunctie die bijzonder gevoelig is voor luchtvaartlawaai en de buitenlucht, heeft een volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke geluidwering die niet kleiner is dan het verschil tussen de L_{Aeq} geluidsbelasting veroorzaakt door structureel uitgevoerd nachtelijk vliegverkeer, op die constructie en een L_{Aeq} geluidsniveau van 26 dB(A). De L_{Aeq} geluidsbelasting voor startend en landend vliegverkeer buiten een gebruiksfunctie, uitgedrukt in dB(A), wordt berekend overeenkomstig de Regeling berekening nachtelijke geluidsbelasting, waarbij de geluidwering van de uitwendige scheidingsconstructie, onderscheiden naar startend en landend vliegverkeer ($L_{gevel,m}$), gelijk wordt gesteld aan 0 dB(A).
4. Op een inwendige scheidingsconstructie van een verblijfsgebied, als bedoeld in het eerste tot en met derde lid, die niet de scheiding vormt met een aangrenzend verblijfsgebied van een voor luchtvaartlawaai gevoelige gebruiksfunctie, zijn het eerste tot en met derde lid van overeenkomstige toepassing.
5. Een scheidingsconstructie als bedoeld in het eerste tot en met vierde lid, van een verblijfsruimte heeft een volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke geluidwering die maximaal 2 dB(A) lager is dan de karakteristieke geluidwering als bedoeld in het eerste tot en met vierde lid, van het verblijfsgebied waarin de verblijfsruimte ligt.

Verbouw

Artikel 3.4

1. Burgemeester en wethouders kunnen bij het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk ontheffing verlenen van de karakteristieke geluidwering, bedoeld in artikel 3.2, tot een niveau dat maximaal 10 dB(A) lager ligt.
2. Burgemeester en wethouders kunnen bij het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk ontheffing verlenen van de karakteristieke geluidwering, bedoeld in artikel 3.3, tweede, vierde en vijfde lid, tot een niveau dat maximaal 10 dB(A) lager ligt.
3. In afwijking van het tweede lid verlenen burgemeester en wethouders bij het gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een woonfunctie ontheffing van de karakteristieke geluidwering, bedoeld de in artikel 3.3, eerste, vierde en vijfde lid, tot het in tabel 3.4 genoemde niveau. Indien de geluidsbelasting ligt tussen de Ke-waarden, gegeven in de eerste kolom, wordt de te bereiken waarde van de geluidwering bepaald door middel van rechtevenredige interpolatie tussen de dB(A)-waarden, gegeven in de tweede kolom.

Tabel 3.4

Geluidwering in geval van luchtvaartlawaai	
Geluidsbelasting in Ke	Vereiste karakteristieke geluidwering in dB(A)
40-50	30-35
51-55	35-40
meer dan 55	40

4. Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk ontheffing van de karakteristieke geluidwering, bedoeld in artikel 3.3, derde lid, voor L_{Aeq} tot een niveau van 30 dB(A).

Tijdelijke bouw

Artikel 3.5

1. Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk is artikel 3.2 van overeenkomstige toepassing, waarbij het geluidsniveau maximaal 10 dB(A) hoger ligt.
2. Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk is artikel 3.3, eerste, tweede, vierde en vijfde lid, van overeenkomstige toepassing, waarbij de karakteristieke geluidwering ten minste de in tabel 3.4 genoemde waarde heeft. Indien de geluidsbelasting ligt tussen de Ke-waarden, gegeven in de eerste kolom, wordt de te bereiken waarde van de geluidwering bepaald door middel van rechtevenredige interpolatie tussen de dB(A)-waarden, gegeven in de tweede kolom.
3. Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk is artikel 3.3, derde lid, van overeenkomstige toepassing, waarbij het geluidsniveau L_{Aeq} geen grotere waarde heeft dan 30 dB(A).

Afdeling 3.2. Bescherming tegen geluid van installaties, nieuwbouw

Artikel 3.6

1. Een te bouwen bouwwerk biedt bescherming tegen geluid van installaties.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.6 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.6 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.6

gebruiksfunctie	leden van toepassing					
	aangrenzend perceel	zelfde perceel			verbouw	tijdelijke bouw
	artikel 3.7	artikel 3.8			artikel 3.9	artikel 3.10
lid	*	1	2	3	*	*
1 Woonfunctie						
a woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-	-
b andere woonfunctie	*	1	-	-	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	*	-	-	3	*	*
3 Celfunctie	*	-	-	3	*	*
4 Gezondheidszorgfunctie	*	-	-	3	*	*
5 Industriefunctie	*	-	-	3	*	*
6 Kantoorfunctie	*	-	-	3	*	*
7 Logiesfunctie						
a logiesfunctie niet gelegen in een logiesgebouw	*	-	-	3	*	*
b logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw	*	-	2	3	*	*
8 Onderwijsfunctie	*	-	-	3	*	*
9 Sportfunctie	*	-	-	3	*	*
10 Winkelfunctie	*	-	-	3	*	*
11 Overige gebruiksfunctie	*	-	-	3	*	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-

Aangrenzend perceel

Artikel 3.7

Een toilet met waterspoeling, een kraan, een mechanisch ventilatiesysteem, een warmwatertoestel, een installatie voor het verhogen van waterdruk of een lift van een gebruiksfunctie veroorzaakt in een verblijfsgebied van een gebruiksfunctie op een aangrenzend perceel een volgens NEN 5077 bepaald karakteristiek geluidsniveau van ten hoogste 30 dB(A). Dit geldt niet voor een op een aangrenzend perceel gelegen lichte industriefunctie of een overige gebruiksfunctie.

Zelfde perceel

Artikel 3.8

1. Een toilet met waterspoeling, een kraan, een mechanisch ventilatiesysteem, een warmwatertoestel, een installatie voor verhoging van waterdruk of een lift veroorzaakt in een niet-gemeenschappelijk verblijfsgebied van een andere op hetzelfde perceel gelegen woonfunctie een volgens NEN 5077 bepaald karakteristiek geluidsniveau van ten hoogste 30 dB(A).
2. Een toilet met waterspoeling, een kraan, een mechanisch ventilatiesysteem, een warmwatertoestel, een installatie voor verhoging van waterdruk of een lift van een lo-

giesfunctie gelegen in een logiesgebouw, veroorzaakt in een verblijfsgebied van een andere op hetzelfde perceel gelegen logiesfunctie een volgens NEN 5077 bepaald karakteristiek geluidsniveau van ten hoogste 35 dB(A).

3. Een toilet met waterspoeling, een kraan, een mechanisch ventilatiesysteem, een warmwatertoestel, een installatie voor verhoging van waterdruk of een lift veroorzaakt in een verblijfsgebied van een op hetzelfde perceel gelegen woonfunctie een volgens NEN 5077 bepaald karakteristiek geluidsniveau van ten hoogste 30 dB(A).

Verbouw

Artikel 3.9

Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel of gedeeltelijk veranderen of het vergroten van een bouwwerk ontheffing van het toegestane karakteristieke geluidsniveau als bedoeld in de artikelen 3.7 en 3.8, tot een niveau dat maximaal 10 dB(A) hoger is.

Tijdelijke bouw

Artikel 3.10

Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk zijn de artikelen 3.7 en 3.8, van overeenkomstige toepassing, waarbij het geluidsniveau maximaal 10 dB(A) hoger ligt.

Afdeling 3.3. Geluidwering tussen verblijfsruimten van dezelfde gebruiksfunctie, nieuwbouw

Artikel 3.11

1. Een te bouwen bouwwerk biedt bescherming tegen onderlinge geluidsoverlast tussen niet-gemeenschappelijke verblijfsruimten van dezelfde gebruiksfunctie.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.11 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.11 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.11

gebruiksfunctie	leden van toepassing						
	isolatie-index					verbouw	tijdelijke bouw
	artikel 3.12						
lid	1	2	3	4	5	*	*
1 Woonfunctie							
a woonfunctie van een woonwagen							
b andere woonfunctie	1	-	-	-	-	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	-	-	-	-	-	-	-
3 Celfunctie	-	-	-	-	-	-	-
4 Gezondheidszorgfunctie	-	-	-	-	-	-	-
5 Industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-
6 Kantoorfunctie	-	-	-	-	-	-	-
7 Logiesfunctie	-	-	-	-	-	-	-
8 Onderwijsfunctie							
a onderwijsfunctie voor het basis- of speciaal onderwijs	-	2	3	4	5	*	-
b andere onderwijsfunctie	-	-	-	-	-	-	-
9 Sportfunctie	-	-	-	-	-	-	-
10 Winkelfunctie	-	-	-	-	-	-	-
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-

Isolatie-index

Artikel 3.12

1. De volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke isolatie-index voor luchtgeluid en de isolatie-index voor contactgeluid voor de geluidsoverdracht van een verblijfsruimte naar een andere verblijfsruimte van dezelfde woonfunctie is ten minste – 20 dB. Dit voorschrift geldt niet, indien de verblijfsruimten op dezelfde bouwlaag zijn gelegen en met elkaar in open verbinding staan, of indien de ene ruimte vanuit de andere rechtstreeks bereikbaar is door een deuropening.
2. De volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke isolatie-index voor luchtgeluid voor de geluidsoverdracht van een verblijfsruimte voor spelactiviteiten van een onderwijsfunctie voor het basis- of speciaal onderwijs naar een andere verblijfsruimte voor het geven van onderwijs aan een groep leerlingen van dezelfde onderwijsfunctie, is ten minste 0 dB.
3. De volgens NEN 5077 bepaalde isolatie-index voor contactgeluid voor de geluidsoverdracht van een verblijfsruimte bestemd voor spelactiviteiten van een onderwijsfunctie voor het basis- of speciaal onderwijs naar een andere verblijfsruimte voor het geven van onderwijs aan een groep leerlingen van dezelfde onderwijsfunctie, is ten minste 10 dB.

4. De volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke isolatie-index voor luchtgeluid voor de geluidsoverdracht van een verblijfsruimte bestemd voor het met behulp van gereedschappen bewerken van materialen van een onderwijsfunctie voor het basis- of speciaal onderwijs naar een andere verblijfsruimte voor het geven van onderwijs aan een groep leerlingen van dezelfde onderwijsfunctie, is ten minste 0 dB.
5. De volgens NEN 5077 bepaalde isolatie-index voor contactgeluid voor de geluidsoverdracht van een verblijfsruimte voor het met behulp van gereedschappen bewerken van materialen van een onderwijsfunctie voor het basis- of speciaal onderwijs naar een andere verblijfsruimte voor het geven van onderwijs aan een groep leerlingen van dezelfde onderwijsfunctie, is ten minste 10 dB.

Verbouw

Artikel 3.13

Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel of gedeeltelijk veranderen of het vergroten van een bouwwerk ontheffing van de vereiste geluidwering, bedoeld in artikel 3.12, tot een niveau dat maximaal 10 dB(A) lager ligt.

Tijdelijke bouw

Artikel 3.14

Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk is artikel 3.12, eerste lid, van overeenkomstige toepassing, waarbij de karakteristieke isolatie-index voor luchtgeluid en de isolatie-index voor contactgeluid maximaal 10 dB(A) lager ligt.

Afdeling 3.4. Beperking van galm, nieuwbouw

Artikel 3.15

1. Een te bouwen bouwwerk heeft in een verblijfsruimte of een gemeenschappelijke verkeersruimte een zodanige geluidsabsorptie, dat geluidhinder door galm wordt beperkt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.15 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.15 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.15

gebruiksfunctie	leden van toepassing		grenswaarden
	galm		verblijfsruimte
	artikel 3.16		3.16
	lid		2
	1	2	[s]
1 Woonfunctie			
a woonfunctie gelegen in een woongebouw	1	-	-
b andere woonfunctie	-	-	-
2 Bijeenkomstfunctie	-	-	-
3 Celfunctie	-	-	-
4 Gezondheidszorgfunctie	-	-	-
5 Industriefunctie	-	-	-
6 Kantoorfunctie	-	-	-
7 Logiesfunctie	-	-	-
8 Onderwijsfunctie			
a onderwijsfunctie voor het basis- of speciaal onderwijs	-	2	1
b andere onderwijsfunctie	-	-	-
9 Sportfunctie			
a sportfunctie behorend tot een onderwijsfunctie voor het basis- of speciaal onderwijs	-	2	1,5
b andere sportfunctie	-	-	-
10 Winkelfunctie	-	-	-
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-

Galm

Artikel 3.16

1. Een aan een niet-gemeenschappelijke ruimte van een woonfunctie grenzende besloten gemeenschappelijke verkeersruimte voor het ontsluiten van een woonfunctie gelegen in een woongebouw, heeft een volgens NEN 5078 bepaalde totale geluidsabsorptie met een getalwaarde, uitgedrukt in m^2 , die niet kleiner is dan $1/8$ van de getalwaarde van de inhoud van die ruimte, uitgedrukt in m^3 , in elk van de octaafbanden met middenfrequenties van 250, 500, 1.000 en 2.000 Hz.
2. Een verblijfsruimte heeft een volgens NEN 5077 bepaalde gemiddelde nagalmtijd van niet meer dan de in tabel 3.15 aangegeven grenswaarde.

Afdeling 3.5. Geluidwering tussen ruimten van verschillende gebruiksfuncties, nieuwbouw

Artikel 3.17

1. Een te bouwen bouwwerk biedt bescherming tegen onderlinge geluidsoverlast tussen gebruiksfuncties.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.17 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.17 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.17

gebruiksfunctie	leden van toepassing													grenswaarden															
	ander perceel					hetzelfde perceel								verbouw	tijdelijke bouw	ander perceel				hetzelfde perceel									
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8			9	10	11	12	13	3.20	3.21	3.18	1	2	3	4	3.19	1
artikel	3.18					3.19								3.20	3.21	3.18				3.19									
lid	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	*	*	1	2	3	4	1	2	3	4	
1 Woonfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
a woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
b woonfunctie gelegen in een woongebouw	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	6	7	-	-	-	-	-	*	*	0	5	-5	0	0	5	-5	0		
c andere woonfunctie	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	0	5	-5	0	0	5	-5	0		
2 Bijeenkomstfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	10	10	5	5	10	10	5	5		
a bijeenkomstfunctie voor geluidbelastende activiteiten	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	0	0	-5	-5	0	0	-5	-5		
b andere bijeenkomstfunctie	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	0	0	-5	-5	0	0	-5	-5		
3 Celfunctie	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	-	8	-	-	-	-	-	*	*	0	0	-5	-5	0	0	-5	-5		
4 Gezondheidszorgfunctie	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	0	0	-5	-5	0	0	-5	-5		
5 Industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	5	5	0	0	5	5	0	0		
a industriefunctie voor geluidbelastende activiteiten	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	0	0	-5	-5	0	0	-5	-5		
b andere industriefunctie	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	0	0	-5	-5	0	0	-5	-5		
6 Kantoorfunctie	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	0	0	-5	-5	0	0	-5	-5		
7 Logiesfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	0	0	-5	-5	0	0	-5	-5		
a logiesfunctie niet gelegen in een logiesgebouw	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	0	0	-5	-5	0	0	-5	-5		
b logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	-	9	-	-	-	-	-	*	*	0	0	-5	-5	0	0	-5	-5		
8 Onderwijsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	0	0	-5	-5	0	0	-5	-5		
a onderwijsfunctie voor het basis- of speciaal onderwijs	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	-	-	-	10	11	-	-	*	*	0	0	-5	-5	0	0	-5	-5		
b andere onderwijsfunctie	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	0	0	-5	-5	0	0	-5	-5		
9 Sportfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	0	0	-5	-5	0	0	-5	-5		
a sportfunctie behorend tot een onderwijsfunctie voor het basis- of speciaal onderwijs	1	2	3	4	5	1	2	3	4	-	-	-	-	-	-	12	13	*	*	0	0	-5	-5	0	0	-5	-5		
b andere sportfunctie	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	0	0	-5	-5	0	0	-5	-5		
10 Winkelfunctie	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	0	0	-5	-5	0	0	-5	-5		
11 Overige gebruiksfunctie	1	2	3	4	-	1	2	3	4	5	-	-	-	-	-	-	-	*	*	0	0	-5	-5	0	0	-5	-5		
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		

Ander perceel

Artikel 3.18

1. De volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke isolatie-index voor luchtgeluid voor de geluidsoverdracht van een besloten ruimte naar een verblijfsgebied van een op een ander perceel gelegen, aangrenzende gebruiksfunctie, is niet kleiner dan de in tabel 3.17 aangegeven grenswaarde. Dit voorschrift geldt niet indien de aangrenzende gebruiksfunctie een lichte industriefunctie of een overige gebruiksfunctie is.
2. De volgens NEN 5077 bepaalde isolatie-index voor contactgeluid voor de geluidsoverdracht van een besloten ruimte naar een verblijfsgebied van een op een ander perceel ge-

legen, aangrenzende gebruiksfunctie, is niet kleiner dan de in tabel 3.17 aangegeven grenswaarde. Dit voorschrift geldt niet indien de aangrenzende gebruiksfunctie een lichte industriefunctie of een overige gebruiksfunctie is.

3. De volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke isolatie-index voor luchtgeluid voor de geluidsoverdracht van een besloten ruimte naar een besloten ruimte niet zijnde een verblijfsgebied, van een op een ander perceel gelegen, aangrenzende woonfunctie, is niet kleiner dan de in tabel 3.17 aangegeven grenswaarde.
4. De volgens NEN 5077 bepaalde isolatie-index voor contactgeluid voor de geluidsoverdracht van een besloten ruimte naar een besloten ruimte niet zijnde een verblijfsgebied, van een op een ander perceel gelegen, aangrenzende woonfunctie, is niet kleiner dan de in tabel 3.17 aangegeven grenswaarde.
5. In afwijking van het tweede lid, is de volgens NEN 5077 bepaalde isolatie-index voor contactgeluid voor de geluidsoverdracht van een besloten ruimte naar een verblijfsgebied van een op een ander perceel gelegen, aangrenzende onderwijsfunctie, niet kleiner dan 10 dB.

Hetzelfde perceel

Artikel 3.19

1. De volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke isolatie-index voor luchtgeluid voor de geluidsoverdracht van een besloten ruimte naar een verblijfsgebied van een op hetzelfde perceel gelegen aangrenzende woonfunctie, is niet kleiner dan de in tabel 3.17 aangegeven grenswaarde.
2. De volgens NEN 5077 bepaalde isolatie-index voor contactgeluid voor de geluidsoverdracht van een besloten ruimte naar een verblijfsgebied van een op hetzelfde perceel gelegen aangrenzende woonfunctie, is niet kleiner dan de in tabel 3.17 aangegeven grenswaarde.
3. De volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke isolatie-index voor luchtgeluid van een besloten ruimte naar een besloten ruimte niet zijnde een verblijfsgebied van een op hetzelfde perceel gelegen aangrenzende woonfunctie, is niet kleiner dan de in tabel 3.17 aangegeven grenswaarde.
4. De volgens NEN 5077 bepaalde isolatie-index voor contactgeluid voor de geluidsoverdracht van een besloten ruimte naar een besloten ruimte niet zijnde een verblijfsgebied van een op hetzelfde perceel gelegen aangrenzende woonfunctie, is niet kleiner dan de in tabel 3.17 aangegeven grenswaarde.
5. In afwijking van het eerste tot en met vierde lid, is geen eis gesteld aan de karakteristieke isolatie-index voor luchtgeluid en de isolatie-index voor contactgeluid, voor de geluidsoverdracht van een nevenfunctie van een woonfunctie naar die woonfunctie.
6. In afwijking van het derde en vierde lid, is geen eis gesteld aan de karakteristieke isolatie-index voor luchtgeluid en de isolatie-index voor contactgeluid, voor de geluidsoverdracht van een besloten ruimte naar een op hetzelfde perceel gelegen, besloten gemeenschappelijke verkeersruimte.
7. In afwijking van het eerste tot en met vierde lid, geldt geen eis voor de karakteristieke isolatie-index voor luchtgeluid en de isolatie-index voor contactgeluid, voor de geluidsoverdracht van een gemeenschappelijke ruimte naar een andere gemeenschappelijke ruimte indien op die ruimten uitsluitend dezelfde gebruiksfuncties zijn aangewezen.
8. De volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke isolatie-index voor luchtgeluid en de isolatie-index voor contactgeluid, voor de geluidsoverdracht van een besloten niet-

- gemeenschappelijke ruimte naar een binnen hetzelfde gebouw gelegen verblijfsgebied van een andere celfunctie, zijn niet kleiner dan -5 dB.
9. De volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke isolatie-index voor luchtgeluid en de isolatie-index voor contactgeluid, voor de geluidsoverdracht van een niet-gemeenschappelijke besloten ruimte van een logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw naar een gemeenschappelijk verblijfsgebied van een logiesfunctie of een niet-gemeenschappelijk verblijfsgebied van een andere logiesfunctie gelegen in hetzelfde logiesgebouw, zijn niet kleiner dan -5 dB.
  10. De volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke isolatie-index voor luchtgeluid voor de geluidsoverdracht van een verblijfsruimte voor spelactiviteiten of een verblijfsruimte voor het met behulp van gereedschappen bewerken van materialen naar een verblijfsruimte voor een groep leerlingen van een andere op hetzelfde perceel gelegen onderwijsfunctie voor het basis- of speciaal onderwijs, is niet kleiner dan 0 dB.
  11. De volgens NEN 5077 bepaalde isolatie-index voor contactgeluid voor de geluidsoverdracht van een verblijfsruimte voor spelactiviteiten of een verblijfsruimte voor het met behulp van gereedschappen bewerken van materialen naar een verblijfsruimte voor een groep leerlingen van een andere op hetzelfde perceel gelegen onderwijsfunctie voor het basis- of speciaal onderwijs, is niet kleiner dan 10 dB.
  12. De volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke isolatie-index voor luchtgeluid voor de geluidsoverdracht van een besloten ruimte naar een verblijfsgebied van een op hetzelfde perceel gelegen aangrenzende onderwijsfunctie, is niet kleiner dan 0 dB.
  13. In afwijking van het tweede lid is de volgens NEN 5077 bepaalde isolatie-index voor contactgeluid voor de geluidsoverdracht van een besloten ruimte naar een verblijfsgebied van een op hetzelfde perceel gelegen aangrenzende onderwijsfunctie niet kleiner dan 10 dB.

Verbouw

Artikel 3.20

Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel of gedeeltelijk veranderen of het vergroten van een bouwwerk ontheffing van de vereiste geluidwering, bedoeld in de artikelen 3.18 en 3.19, tot een niveau dat maximaal 10 dB(A) lager ligt.

Tijdelijke bouw

Artikel 3.21

Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk zijn de artikelen 3.18 en 3.19 van overeenkomstige toepassing, waarbij de karakteristieke isolatie-index voor luchtgeluid en de isolatie-index voor contactgeluid maximaal 10 dB(A) lager ligt.

Afdeling 3.6. Wering van vocht van buiten

§ 3.6.1. Nieuwbouw

Artikel 3.22

1. Een te bouwen bouwwerk heeft zodanige uitwendige scheidingsconstructies, dat het binnendringen van vocht in verblijfsgebieden, toiletruimten en badruimten voldoende wordt beperkt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.22 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.22 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.22

gebruiksfunctie	leden van toepassing			
	algemeen			
	artikel 3.23			
	lid 1	2	3	4
1 Woonfunctie				
a woonfunctie van een woonwagen	1	-	3	-
b andere woonfunctie	1	2	3	4
2 Bijeenkomstfunctie	1	2	3	4
3 Celfunctie	1	2	3	4
4 Gezondheidszorgfunctie	1	2	3	4
5 Industriefunctie				
a lichte industriefunctie	-	-	-	-
b andere industriefunctie	1	2	3	4
6 Kantoorfunctie	1	2	3	4
7 Logiesfunctie	1	2	3	4
8 Onderwijsfunctie	1	2	3	4
9 Sportfunctie	1	2	3	4
10 Winkelfunctie	1	2	3	4
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-

Algemeen

Artikel 3.23

1. Een uitwendige scheidingsconstructie van een verblijfsgebied, een toiletruimte of een badruimte is, bepaald volgens NEN 2778, waterdicht.
2. Een constructie die de scheiding vormt tussen een verblijfsgebied, een toiletruimte of een badruimte, en een kruipruimte, met inbegrip van de op die constructie aansluitende delen van andere constructies, voorzover die delen van invloed zijn op het kunnen binnendringen van vocht in het verblijfsgebied, de toiletruimte of de badruimte, is, bepaald volgens NEN 2778, waterdicht.
3. Een inwendige scheidingsconstructie van een verblijfsgebied, een toiletruimte of een badruimte, voorzover die scheidingsconstructie niet grenst aan een ander verblijfsgebied voor het verblijven van mensen, een andere toiletruimte of een andere badruimte, is, bepaald volgens NEN 2778, waterdicht.

4. Een constructie die de scheiding vormt tussen een verblijfsgebied, een toiletruimte of een badruimte, en een kruipruimte, met inbegrip van de op die constructie aansluitende delen van andere constructies, voorzover die delen van invloed zijn op de specifieke lucht volumestroom naar het verblijfsgebied, de toiletruimte of de badruimte, heeft een volgens NEN 2690 bepaalde, specifieke lucht volumestroom van ten hoogste $20 \cdot 10^{-6} \text{ m}^3 / (\text{m}^2 \cdot \text{s})$.

§ 3.6.2. Bestaande bouw

Artikel 3.24

1. Een bestaand bouwwerk heeft zodanige uitwendige scheidingsconstructies, dat het binnendringen van vocht in verblijfsruimten, toiletruimten en badruimten voldoende wordt beperkt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.24 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.24 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.24

gebruiksfunctie	leden van toepassing			
	algemeen			
	artikel 3.25			
	lid	1	2	3
1 Woonfunctie				
a woonfunctie van een woonwagen		1	-	3
b andere woonfunctie		1	2	3
2 Bijeenkomstfunctie		1	2	3
3 Celfunctie		1	2	3
4 Gezondheidszorgfunctie		1	2	3
5 Industriefunctie				
a lichte industriefunctie		-	-	-
b andere industriefunctie		1	2	3
6 Kantoorfunctie		1	2	3
7 Logiesfunctie		1	2	3
8 Onderwijsfunctie		1	2	3
9 Sportfunctie		1	2	3
10 Winkelfunctie		1	2	3
11 Overige gebruiksfunctie		-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde		-	-	-

Algemeen

Artikel 3.25

1. Een uitwendige scheidingsconstructie van een verblijfsruimte, een toiletruimte of een badruimte is, bepaald volgens NEN 2778, waterdicht.
2. Een constructie die de scheiding vormt tussen een verblijfsruimte, een toiletruimte of een badruimte en een kruipruimte, met inbegrip van de op die constructie aansluitende delen van andere constructies, voorzover die delen van invloed zijn op het kunnen binnendringen van vocht in de verblijfsruimte, de toiletruimte of de badruimte, is, bepaald volgens NEN 2778, waterdicht.
3. Een inwendige scheidingsconstructie van een verblijfsruimte, een toiletruimte of een badruimte, voorzover die scheidingsconstructie niet grenst aan een andere verblijfsruimte voor het verblijven van mensen, een andere toiletruimte of een andere badruimte, is, bepaald volgens NEN 2778, waterdicht.

Afdeling 3.7. Wering van vocht van binnen

§ 3.7.1. Nieuwbouw

Artikel 3.26

1. Een te bouwen bouwwerk heeft zodanige scheidingsconstructies dat de vorming van allergenen voldoende wordt beperkt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.26 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.26 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.26

gebruiksfunctie	leden van toepassing							grens- waarden
	factor van de temperatuur					wateropname		factor van de temperatuur
	artikel 3.27					3.28		3.27
	lid 1	2	3	4	5	1	2	1-3
1 Woonfunctie								
a woonfunctie van een woonwagen	1	-	3	4	-	1	2	0,65
b andere woonfunctie	1	2	3	4	-	1	2	0,65
2 Bijeenkomstfunctie	1	2	3	4	-	1	2	0,5
3 Celfunctie	1	2	3	4	-	1	2	0,5
4 Gezondheidszorgfunctie	1	2	3	4	-	1	2	0,5
5 Industriefunctie								
a lichte industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-	-
b andere industriefunctie	1	2	3	4	5	1	2	0,5
6 Kantoorfunctie	1	2	3	4	-	1	2	0,5
7 Logiesfunctie								
a een niet-verwarmde logiesfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-
b andere logiesfunctie	1	2	3	4	-	1	2	0,5
8 Onderwijsfunctie	1	2	3	4	-	1	2	0,5
9 Sportfunctie	1	2	3	4	-	1	2	0,5
10 Winkelfunctie	1	2	3	4	-	1	2	0,5
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-

Factor van de temperatuur

Artikel 3.27

1. Een uitwendige scheidingsconstructie heeft aan de zijde die grenst aan een verblijfsgebied, een volgens NEN 2778 bepaalde factor van de temperatuur van de binnenoppervlakte, die niet kleiner is dan de in tabel 3.26 aangegeven grenswaarde.
2. Een constructie die de scheiding vormt tussen een verblijfsgebied en een kruipruimte, met inbegrip van de hierop aansluitende delen van andere constructies, voorzover die delen van invloed zijn op de factor van de temperatuur van de binnenoppervlakte, heeft aan de zijde die grenst aan een verblijfsgebied een volgens NEN 2778 bepaalde factor van de temperatuur van de binnenoppervlakte, die niet kleiner is dan de in tabel 3.26 aangegeven grenswaarde.
3. Een inwendige scheidingsconstructie die de scheiding vormt tussen een verblijfsgebied en een ruimte die niet wordt verwarmd of die uitsluitend wordt verwarmd voor een an-

der doel dan het verblijven van mensen, heeft aan een zijde die grenst aan een verblijfsgebied een volgens NEN 2778 bepaalde factor van de temperatuur van de binnenoppervlakte, die niet kleiner is dan de in tabel 3.26 aangegeven grenswaarde.

4. Het eerste tot en met derde lid gelden niet voor ramen, deuren, kozijnen en daarmee gelijk te stellen constructie-onderdelen.
5. Het eerste tot en met derde lid gelden niet, indien het verblijfsgebied uitsluitend wordt verwarmd voor een ander doel dan het verblijven van mensen.

Wateropname

Artikel 3.28

1. Een scheidingsconstructie van een toiletruimte of een badruimte, heeft aan een zijde die grenst aan die ruimte, tot 1,2 m hoogte boven de vloer van die ruimte een volgens NEN 2778 bepaalde wateropname die gemiddeld niet groter is dan $0.01 \text{ kg}/(\text{m}^2 \cdot \text{s}^{1/2})$ en op geen enkele plaats groter dan $0,2 \text{ kg}/(\text{m}^2 \cdot \text{s}^{1/2})$.
2. Voor een badruimte geldt het in het eerste lid gestelde voorschrift ter plaatse van een bad of een douche over een lengte van ten minste 3 m, tot een hoogte van 2,1 m boven de vloer van die ruimte.

§ 3.7.2. Bestaande bouw

Artikel 3.29

1. Een bestaand bouwwerk heeft zodanige scheidingsconstructies dat de vorming van allergenen voldoende wordt beperkt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.29 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.29 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.29

gebruiksfunctie	leden van toepassing
	wateropname
	artikel 3.30
	lid
1 Woonfunctie	*
2 Bijeenkomstfunctie	*
3 Celfunctie	*
4 Gezondheidszorgfunctie	*
5 Industriefunctie	
a lichte industriefunctie	-
b andere industriefunctie	*
6 Kantoorfunctie	*
7 Logiesfunctie	
a een niet-verwarmde logiesfunctie	-
b andere logiesfunctie	*
8 Onderwijsfunctie	*
9 Sportfunctie	*
10 Winkelfunctie	*
11 Overige gebruiksfunctie	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-

Wateropname

Artikel 3.30

Een scheidingsconstructie van een badruimte, heeft aan een zijde die grenst aan die ruimte tot 1 m boven de vloer van die ruimte een volgens NEN 2778 bepaalde wateropname die gemiddeld niet groter is dan $0.01 \text{ kg}/(\text{m}^2 \cdot \text{s}^{1/2})$ en op geen enkele plaats groter dan $0,2 \text{ kg}/(\text{m}^2 \cdot \text{s}^{1/2})$.

Afdeling 3.8. Afvoer van afvalwater en fecaliën

§ 3.8.1. Nieuwbouw

Artikel 3.31

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een zodanige voorziening voor de afvoer van afvalwater en fecaliën dat een voor de gezondheid nadelige situatie wordt voorkomen.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.31 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 3.31

gebruiksfunctie	leden van toepassing					
	Aanwezigheid		Aansluitingen		Capaciteit	Lucht/waterdichting
artikel	3.32	3.33	3.34	3.35		
lid	1	2	1	2	*	*
1 Woonfunctie	1	-	1	2	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	-	2	1	2	*	*
3 Celfunctie	-	2	1	2	*	*
4 Gezondheidszorgfunctie	-	2	1	2	*	*
5 Industriefunctie	-	2	1	2	*	*
6 Kantoorfunctie	-	2	1	2	*	*
7 Logiesfunctie	-	2	1	2	*	*
8 Onderwijsfunctie	-	2	1	2	*	*
9 Sportfunctie	-	2	1	2	*	*
10 Winkelfunctie	-	2	1	2	*	*
11 Overige gebruiksfunctie	-	2	1	2	*	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	2	1	2	*	*

Aanwezigheid

Artikel 3.32

1. Een gebruiksfunctie heeft een voorziening voor de afvoer van afvalwater en fecaliën.
2. Een gebruiksfunctie met een lozingstoestel heeft een voorziening voor de afvoer van afvalwater en fecaliën.

Aansluitingen

Artikel 3.33

1. Een voorziening voor de afvoer van afvalwater en fecaliën heeft een aansluitmogelijkheid voor aansluiting op het openbaar riool.
2. Een voorziening voor afvalwater en fecaliën heeft een aansluitpunt ter plaatse van een lozingstoestel.

Capaciteit

Artikel 3.34

Een voorziening voor de afvoer van afvalwater en fecaliën heeft een volgens NEN 3215 bepaalde capaciteit die niet kleiner is dan de volgens NEN 3215 bepaalde belasting van die voorziening.

Lucht-/waterdicht

Artikel 3.35

Een voorziening voor de afvoer van afvalwater en fecaliën is, bepaald volgens NEN 3215, lucht- en waterdicht.

§ 3.8.2. Bestaande bouw

Artikel 3.36

1. Een bestaand bouwwerk heeft een zodanige voorziening voor de afvoer van afvalwater en fecaliën dat een voor de gezondheid nadelige situatie wordt voorkomen.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.36 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 3.36

gebruiksfunctie	leden van toepassing					
	Aanwezigheid		Aansluitingen		Capaciteit	Lucht/waterdicht
artikel	3.37	3.38	3.39	3.40		
lid	1	2	1	2	*	*
1 Woonfunctie	1	-	1	-	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	-	2	1	-	*	*
3 Celfunctie	-	2	1	-	*	*
4 Gezondheidszorgfunctie	-	2	1	-	*	*
5 Industriefunctie	-	2	1	-	*	*
6 Kantoorfunctie	-	2	1	-	*	*
7 Logiesfunctie	-	2	1	-	*	*
8 Onderwijsfunctie	-	2	1	-	*	*
9 Sportfunctie	-	2	1	-	*	*
10 Winkelfunctie	-	2	1	-	*	*
11 Overige gebruiksfunctie	-	2	1	-	*	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	2	1	2	*	*

Aanwezigheid

Artikel 3.37

1. Een gebruiksfunctie heeft een voorziening voor de afvoer van afvalwater en fecaliën.
2. Een gebruiksfunctie met een lozingstoestel heeft een voorziening voor de afvoer van afvalwater en fecaliën.

Aansluitingen

Artikel 3.38

1. Een voorziening voor de afvoer van afvalwater en fecaliën heeft een aansluitmogelijkheid voor aansluiting op het openbaar riool.
2. Een voorziening voor afvoer van afvalwater en fecaliën heeft een aansluitpunt ter plaatse van een lozingstoestel.

Capaciteit

Artikel 3.39

Een voorziening voor de afvoer van afvalwater en fecaliën heeft een zodanige capaciteit dat elk op die voorziening aangesloten lozingstoestel binnen ten hoogste 5 minuten is geleegd.

Lucht-/waterdicht

Artikel 3.40

Een voorziening voor de afvoer van afvalwater en fecaliën is, bepaald volgens NEN 3215, lucht- en waterdicht.

Afdeling 3.9. Afvoer van hemelwater, nieuwbouw

Artikel 3.41

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een zodanige voorziening voor de opvang en afvoer van hemelwater dat een voor de gezondheid nadelige situatie wordt voorkomen.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.41 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.41 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.41

gebruiksfunctie	leden van toepassing				
	Aanwezigheid	Aansluitingen		Capaciteit	Lucht/waterdicht
artikel	3.42	3.43		3.44	3.45
lid	*	1	2	*	*
1 Woonfunctie					
a woonfunctie van een woonwagen	*	1	2	*	-
b andere woonfunctie	*	1	2	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	*	1	2	*	*
3 Celfunctie	*	1	2	*	*
4 Gezondheidszorgfunctie	*	1	2	*	*
5 Industriefunctie	-	-	-	-	-
6 Kantoorfunctie	*	1	2	*	*
7 Logiesfunctie					
a logiesfunctie niet gelegen in een logiesgebouw	-	-	-	-	-
b logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw	*	1	2	*	*
8 Onderwijsfunctie	*	1	2	*	*
9 Sportfunctie	*	1	2	*	*
10 Winkelfunctie	*	1	2	*	*
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-

Aanwezigheid

Artikel 3.42

Een dak heeft een voorziening voor de opvang en afvoer van hemelwater.

Aansluitingen

Artikel 3.43

1. Een voorziening voor de opvang en afvoer van hemelwater, als bedoeld in artikel 3.42, heeft een aansluitmogelijkheid voor aansluiting op het openbaar riool.
2. Een voorziening voor de opvang en afvoer van hemelwater, als bedoeld in artikel 3.42, kan worden samengevoegd met een voorziening voor afvalwater en fecaliën, als bedoeld in artikel 3.32, tenzij er een openbaar riool aanwezig is, dat uitsluitend is bestemd voor de afvoer van hemelwater.

Capaciteit

Artikel 3.44

Een voorziening voor de opvang en afvoer van hemelwater, als bedoeld in artikel 3.42, of een samengevoegde voorziening, als bedoeld in artikel 3.43, tweede lid, heeft een volgens NEN 3215 bepaalde capaciteit die ten minste gelijk is aan de volgens NEN 3215 bepaalde belasting van die voorziening.

Lucht-/waterdicht

Artikel 3.45

Een voorziening voor de opvang en afvoer van hemelwater, als bedoeld in artikel 3.42, die binnen een gebouw ligt, is, bepaald volgens NEN 3215, lucht- en waterdicht.

Afdeling 3.10. Luchtverversing van een verblijfsgebied, verblijfsruimte, toiletruimte en badruimte

§ 3.10.1. Nieuwbouw

Artikel 3.46

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een zodanige voorziening voor luchtverversing van een verblijfsgebied, een verblijfsruimte, een toiletruimte en een badruimte, dat het ontstaan van een voor de gezondheid nadelige kwaliteit van de binnenlucht voldoende wordt beperkt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.46.1 en tabel 3.46.2 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.46.1 en tabel 3.46.2 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.46.1

Tabel 3.46.2

gebruiksfunctie	leden van toepassing																			
	thermisch comfort			regelbaarheid				stromingsrichting				plaats van de opening				luchtkwaliteit				
artikel	3.49	3.50			3.51				3.52				3.53							
lid	*	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6		
1 Woonfunctie																				
a woonfunctie gelegen in een woongebouw	*	1	2	-	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	-	4	5	-		
b woonfunctie van een woonwagen	*	1	2	-	1	2	3	4	1	2	3	-	1	-	-	4	5	-		
c andere woonfunctie	*	1	2	-	1	2	3	4	1	2	3	4	1	-	-	4	5	-		
2 Bijeenkomstfunctie	*	1	2	-	1	2	3	4	1	2	3	4	-	-	3	4	5	6		
1 ruimte voor activiteiten die de binnenlucht verontreinigen																		6		
2 andere ruimte																		-		
3 Celfunctie	*	1	2	-	1	2	3	4	1	2	3	4	-	-	3	4	5	6		
1 ruimte met toiletpot																		6		
2 ruimte voor activiteiten die de binnenlucht verontreinigen																		6		
3 andere ruimte																		-		
4 Gezondheidszorgfunctie	*	1	2	-	1	2	3	4	1	2	3	4	-	-	3	4	5	6		
1 ruimte voor activiteiten die de binnenlucht verontreinigen																		6		
2 andere ruimte																		-		
5 Industriefunctie																				
a lichte industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	5	-		
b andere industriefunctie	-	-	-	-	1	2	3	4	1	2	3	4	-	-	3	4	5	-		
1 ruimte voor activiteiten die de binnenlucht verontreinigen																		6		
2 andere ruimte																		-		
6 Kantoorfunctie	*	1	2	-	1	2	3	4	1	2	3	4	-	-	3	4	5	-		
7 Logiesfunctie																				
a logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw	*	1	2	-	1	2	3	4	1	2	3	4	-	-	3	4	5	-		
b logiesfunctie niet gelegen in een logiesgebouw	*	1	2	-	1	2	3	4	1	2	3	4	1	-	-	4	5	-		
8 Onderwijsfunctie	*	1	2	-	1	2	3	4	1	2	3	4	-	-	3	4	5	6		
1 ruimte voor activiteiten die de binnenlucht verontreinigen																		6		
2 andere ruimte																		-		
9 Sportfunctie	*	1	2	-	1	2	3	4	1	2	3	4	-	-	3	4	5	6		
1 ruimte voor activiteiten die de binnenlucht verontreinigen																		6		
2 andere ruimte																		-		
10 Winkelfunctie	*	1	2	-	1	2	3	4	1	2	3	4	-	-	3	4	5	6		
1 ruimte voor activiteiten die de binnenlucht verontreinigen																		6		
2 andere ruimte																		-		
11 Overige gebruiksfunctie																				
a overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen	-	-	-	3	1	2	3	4	-	-	-	-	-	-	3	4	5	6		
b overige gebruiksfunctie voor het opslaan van afval	-	-	-	3	1	2	3	4	1	2	3	4	-	-	3	4	5	6		
c andere overige gebruiksfunctie	-	1	2	-	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-		
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		

Aanwezigheid

Artikel 3.47

1. Een verblijfsgebied en een verblijfsruimte hebben een voorziening voor luchtverversing, bestaande uit een component voor toevoer van verse lucht en een component voor afvoer van binnenlucht.

2. Een toiletruimte en een badruimte hebben een voorziening voor luchtverversing, bestaande uit een component voor toevoer van verse lucht en een component voor afvoer van binnenlucht.

Capaciteit

Artikel 3.48

1. Een voorziening voor luchtverversing voor een verblijfsgebied heeft een volgens NEN 1087 bepaalde capaciteit van ten minste de grenswaarde, als aangegeven in tabel 3.46.1.
2. Een voorziening voor luchtverversing voor een verblijfsruimte heeft een volgens NEN 1087 bepaalde capaciteit van ten minste de grenswaarde, als aangegeven in tabel 3.46.1.
3. Een voorziening voor luchtverversing voor een verblijfsgebied of een verblijfsruimte, met een opstelplaats voor een kooktoestel of met een opstelplaats voor een warmwatertoestel heeft een volgens NEN 1087 bepaalde capaciteit van ten minste 21 dm³/s. Bij de toepassing van dit voorschrift blijven buiten beschouwing:
  - a. een opstelplaats voor een kooktoestel met een nominale belasting van meer dan 15 kW en
  - b. een opstelplaats voor een warmwatertoestel met een nominale belasting van meer dan 15 kW of voor een warmwatertoestel dat geen open verbrandingstoestel is.
4. Een voorziening voor luchtverversing voor een toiletruimte heeft een volgens NEN 1087 bepaalde capaciteit van ten minste 7 dm³/s. Een voorziening voor luchtverversing voor een badruimte heeft een volgens NEN 1087 bepaalde capaciteit van ten minste 14 dm³/s. Dit geldt ook voor een met een toiletruimte samengevoegde badruimte.
5. Een voorziening voor luchtverversing voor meer dan een verblijfsgebied heeft een capaciteit die niet kleiner is dan de hoogste waarde die volgens het eerste en derde lid geldt voor elk afzonderlijk verblijfsgebied.
6. Een voorziening voor luchtverversing voor meer dan een verblijfsgebied of verblijfsruimte heeft een capaciteit die niet kleiner is dan de totale waarde die volgens het eerste, tweede en derde lid geldt voor alle verblijfsgebieden en verblijfsruimten, die op de voorziening zijn aangewezen.
7. In afwijking van het vijfde lid, heeft een voorziening voor luchtverversing voor meer dan een gemeenschappelijk verblijfsgebied een capaciteit die niet kleiner is dan de totale waarde die volgens het eerste en derde lid geldt voor alle gemeenschappelijke verblijfsgebieden die op de voorziening zijn aangewezen.

Thermisch comfort

Artikel 3.49

De toevoer van lucht veroorzaakt in de leefzone van een verblijfsgebied voor het verblijven van mensen een volgens NEN 1087 bepaalde luchtsnelheid die niet groter is dan 0,2 m/s.

Regelbaarheid

Artikel 3.50

1. Een component voor toevoer van verse lucht is door de gebruiker regelbaar in het gebied van 0% tot 25% van de capaciteit als bedoeld in artikel 3.48. De voorziening

laat in de nulstand niet meer door dan 10% van de capaciteit. De fijnregeling heeft, bepaald volgens NEN 1087, naast de nulstand, ten minste twee instelstanden die onderling ten minste 10% van de capaciteit verschillen. De luchtvolumestroom door een zelfregelende voorziening mag over het drukverschil van 1 Pa tot 25 Pa niet meer dan 20% van de nominale capaciteit verschillen.

2. In afwijking van het eerste lid, behoeft een overstroomcomponent als bedoeld in NEN 1087 niet regelbaar te zijn.
3. Een opening van een voorziening voor luchtverversing is niet afsluitbaar.

Stromingsrichting

Artikel 3.51

1. De volgens NEN 1087 bepaalde richting van de luchtstroming voor de toevoer van verse lucht gaat vanuit een voorziening voor luchtverversing naar een verblijfsgebied of een verblijfsruimte. Bij het bepalen van de richting van de luchtstroming blijven bouwwerken en daarmee gelijk te stellen belemmeringen die op een ander perceel liggen, buiten beschouwing.
2. De volgens NEN 1087 bepaalde richting van de luchtstroming voor de toevoer van verse lucht gaat vanuit een voorziening voor luchtverversing naar een toiletruimte of een badruimte. Bij het bepalen van de richting van de luchtstroming blijven bouwwerken en daarmee gelijk te stellen belemmeringen die op een ander perceel liggen, buiten beschouwing.
3. De volgens NEN 1087 bepaalde richting van de luchtstroming voor de afvoer van binnenlucht gaat vanuit een verblijfsgebied of een verblijfsruimte naar de voorziening voor luchtverversing. Bij het bepalen van de richting van de luchtstroming blijven bouwwerken en daarmee gelijk te stellen belemmeringen die op een ander perceel liggen, buiten beschouwing.
4. De volgens NEN 1087 bepaalde richting van de luchtstroming voor de afvoer van binnenlucht gaat vanuit een toiletruimte of een badruimte naar de voorziening voor luchtverversing. Bij het bepalen van de richting van de luchtstroming blijven bouwwerken en daarmee gelijk te stellen belemmeringen die op een ander perceel liggen, buiten beschouwing.

Plaats van de opening

Artikel 3.52

1. Een instroomopening voor de toevoer van verse lucht van een voorziening voor luchtverversing als bedoeld in artikel 3.47, is zodanig geplaatst, dat de volgens NEN 1087 bepaalde verdunningsfactor van de rook en verdunningsfactor van de binnenlucht die afkomstig is van een uitmonding van:
  - a. een voorziening voor de afvoer van rook, en
  - b. een voorziening voor luchtverversing voor de afvoer van binnenlucht,
 niet groter zijn dan voor die afvoervoorziening is aangegeven in tabel 3.52. Bij het bepalen van de plaats van de instroomopening blijven uitmondingen van een voorziening voor de afvoer van rook en uitstroomopeningen voor de afvoer van binnenlucht van een voorziening voor luchtverversing, die op een ander perceel liggen, buiten beschouwing.

2. Een uitmonding voor de afvoer van binnenlucht van een voorziening voor luchtverversing als bedoeld in artikel 3.47, is zodanig geplaatst, dat de volgens NEN 1087 bepaalde verdunningsfactoren van de binnenlucht ter plaatse van een instroomopening van:
  - a. een voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht, die via een verblijfsgebied of een verblijfsruimte naar een verbrandingstoestel stroomt, en
  - b. een voorziening voor luchtverversing voor de toevoer van verse lucht naar een verblijfsgebied of een verblijfsruimte,
 niet groter zijn dan voor de afvoervoorziening is aangegeven in tabel 3.52. Bij het bepalen van de plaats van een uitmonding blijven buiten beschouwing instroomopeningen van een voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht en van een voorziening voor luchtverversing voor de toevoer van verse lucht, die op een ander perceel liggen. Voorts blijven buiten beschouwing instroomopeningen van een voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht, die liggen in een uitwendige scheidingsconstructie van een verblijfsgebied anders dan voor het verblijven van mensen, en voorzieningen voor het snel kunnen afvoeren van sterk verontreinigde lucht.
3. Bij het bepalen van de verdunningsfactoren als bedoeld in het eerste en tweede lid, blijven bouwwerken en daarmee gelijk te stellen belemmeringen, die op een ander perceel liggen, buiten beschouwing.
4. Een instroomopening en een uitstroomopening van een voorziening voor luchtverversing liggen, gemeten loodrecht op de uitwendige scheidingsconstructie van een gebruiksfunctie, op een afstand van ten minste 2 m van de perceelsgrens. Indien het perceel waarop de gebruiksfunctie ligt, grenst aan een openbare weg, openbaar water of openbaar groen, wordt die afstand aangehouden tot het hart van die weg, dat water of dat groen.

Tabel 3.52 Verdunningsfactoren voor verschillende soorten afvoeren.

soort afvoer	verdunningsfactor
Luchtverversing	0,01
rookafvoer voor met gas gestookte toestellen	0,01
rookafvoer voor toestellen met andere brandstoffen	0,0015

Luchtkwaliteit

Artikel 3.53

1. De toevoer van verse lucht naar een niet-gemeenschappelijk verblijfsgebied vindt rechtstreeks of via een ander niet-gemeenschappelijk verblijfsgebied of via een niet-gemeenschappelijke verkeersruimte plaats. Ten minste 50% van een toevoercapaciteit bepaald volgens artikel 3.48, vindt rechtstreeks van buiten plaats.
2. De toevoer van verse lucht naar een gemeenschappelijk verblijfsgebied vindt rechtstreeks van buiten plaats.
3. De toevoer van verse lucht naar een verblijfsgebied vindt rechtstreeks van buiten plaats.
4. De afvoer van binnenlucht uit een verblijfsgebied of een verblijfsruimte waarin zich een opstelplaats voor een kooktoestel, als bedoeld in artikel 3.48, derde lid, bevindt, vindt rechtstreeks naar buiten plaats.
5. De afvoer van binnenlucht uit een toiletruimte of een badruimte vindt rechtstreeks naar buiten plaats.

6. De afvoer van binnenlucht uit een ruimte vindt rechtstreeks naar buiten plaats.

§ 3.10.2. Bestaande bouw

Artikel 3.54

1. Een bestaand bouwwerk heeft een zodanige voorziening voor luchtverversing van een verblijfsruimte, een toiletruimten en een badruimte, dat het ontstaan van een voor de gezondheid nadelige kwaliteit van de binnenlucht voldoende wordt beperkt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.54 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.54 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.54

gebruiksfunctie	leden van toepassing												grenswaarden										
	aanwezigheid		capaciteit						regelbaarheid			stromingsrichting			luchtkwaliteit		capaciteit						
artikel	3.55		3.56						3.57			3.58			3.59			3.56					
lid	1	2	1	2	3	4	5	6	*	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1				
																				dm ³ /s per m ²	dm ³ /s		
1 Woonfunctie																							
a woonfunctie gelegen in een woongebouw	1	2	1	2	3	4	5	-	-	1	2	3	1	2	-				0,7	7			
b woonfunctie van een woonwagen	1	2	1	2	3	4	-	-	-	1	2	3	1	2	-				0,8	7			
c andere woonfunctie	1	2	1	2	3	4	-	-	-	1	2	3	1	2	-				0,7	7			
2 Bijeenkomstfunctie	1	2	1	2	3	-	-	6	-	-	-	-	1	2	-								
1 ruimte voor alcoholgebruik																					3,8	7	
2 ruimte voor activiteiten die de binnenlucht verontreinigen																					3	0,8	7
3 ruimte voor het aanschouwen van sport																					-	1,5	7
4 andere ruimte																					-	0,6	7
3 Celfunctie	1	2	1	2	3	-	-	6	-	-	-	-	1	2	-								
1 ruimte niet voor dag- en nachtverblijf met een toilet																					3	0,4	11
2 ruimte niet voor dag- en nachtverblijf zonder een toilet																					-	0,4	7
3 ruimte met een toilet																					3	0,8	11
4 ruimte voor dag- en nachtverblijf zonder een toilet																					-	0,8	7
5 ruimte voor activiteiten die de binnenlucht verontreinigen																					3	0,8	7
6 andere ruimte																					-	0,4	7
4 Gezondheidszorgfunctie	1	2	1	2	3	-	-	6	-	-	-	-	1	2	-								
1 voor activiteiten die de binnenlucht verontreinigen																					3	1	7
2 andere ruimte																					-	1	7
5 Industriefunctie																							
a lichte industriefunctie	-	2	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-				-	-			
b andere industriefunctie	1	2	1	2	3	-	-	6	-	-	-	-	1	2	-								
1 ruimte voor activiteiten die de binnenlucht verontreinigen																					3	0,8	7
2 andere ruimte																					-	0,4	7
6 Kantoorfunctie	1	2	1	2	3	-	-	6	-	-	-	-	1	2	-				1	10			
7 Logiesfunctie	1	2	1	2	3	-	-	6	-	-	-	-	1	2	-				0,8	7			
8 Onderwijsfunctie	1	2	1	2	3	-	-	6	-	-	-	-	1	2	-								
1 ruimte voor activiteiten die de binnenlucht verontreinigen																					3	1,1	7
2 andere ruimte																					-	1,1	7
9 Sportfunctie	1	2	1	2	3	-	-	6	-	-	-	-	1	2	-								
2 ruimte voor activiteiten die de binnenlucht verontreinigen																					3	0,8	7
3 andere ruimte																					-	0,4	7
10 Winkelfunctie	1	2	1	2	3	-	-	6	-	-	-	-	1	2	-								
1 ruimte voor activiteiten die de binnenlucht verontreinigen																					3	0,8	7
2 andere ruimte																					-	0,4	7
11 Overige gebruiksfunctie																							
a overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen	1	2	1	2	3	-	-	6	*	-	-	-	1	2	3				3	-			
b overige gebruiksfunctie voor het opslaan van afval	1	2	1	2	3	-	-	6	*	-	-	-	1	2	3				-	100			
c andere overige gebruiksfunctie	-	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-				-	-			
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				-	-			

Aanwezigheid

Artikel 3.55

1. Een verblijfsruimte heeft een voorziening voor luchtverversing, bestaande uit een component voor toevoer van verse lucht en een component voor afvoer van binnenlucht.
2. Een toiletruimte en een badruimte hebben een voorziening voor luchtverversing, bestaande uit een component voor toevoer van verse lucht en een component voor afvoer van binnenlucht.

Capaciteit

Artikel 3.56

1. Een voorziening voor luchtverversing voor een verblijfsruimte heeft een volgens NEN 8087 bepaalde capaciteit van ten minste de in tabel 3.54 aangegeven grenswaarde.

2. Een voorziening voor luchtverversing voor een verblijfsruimte met een opstelplaats voor een kooktoestel of met een opstelplaats voor een warmwatertoestel heeft een volgens NEN 8087 bepaalde capaciteit van ten minste 21 dm³/s. Bij de toepassing van dit voorschrift blijven buiten beschouwing:
  - a. een opstelplaats voor een kooktoestel met een nominale belasting van meer dan 15 kW en
  - b. een opstelplaats voor een warmwatertoestel met een nominale belasting van meer dan 15 kW of voor een warmwatertoestel dat geen open verbrandingstoestel is.
3. Een voorziening voor luchtverversing voor een toiletruimte heeft een volgens NEN 8087 bepaalde capaciteit van ten minste 7 dm³/s. Een voorziening voor luchtverversing voor een badruimte heeft een volgens NEN 8087 bepaalde capaciteit van ten minste 14 dm³/s. Dit geldt ook voor een met een toiletruimte samengevoegde badruimte.
4. Een voorziening voor luchtverversing voor meer dan een verblijfsruimte heeft een capaciteit die niet kleiner is dan de hoogste waarde die volgens het eerste en tweede lid geldt voor elke afzonderlijke verblijfsruimte die op de voorziening is aangewezen.
5. In afwijking van het vierde lid, heeft een voorziening voor luchtverversing voor meer dan een gemeenschappelijke verblijfsruimte een capaciteit die niet kleiner is dan de totale waarde die volgens het eerste en tweede lid geldt voor alle gemeenschappelijke verblijfsruimten die op de voorziening zijn aangewezen.
6. Een voorziening voor luchtverversing voor meer dan een verblijfsruimte heeft een capaciteit die niet kleiner is dan de totale waarde die volgens het eerste en tweede lid geldt voor alle verblijfsruimten die op de voorziening zijn aangewezen.

Regelbaarheid

Artikel 3.57

Een opening van de voorziening voor luchtverversing van een gebruiksfunctie is niet afsluitbaar.

Stromingsrichting

Artikel 3.58

1. De richting van de luchtstroming voor de toevoer van verse lucht gaat vanuit de voorziening voor luchtverversing naar een verblijfsruimte, een toiletruimte en een badruimte.
2. De richting van de luchtstroming voor de afvoer van binnenlucht gaat vanuit een verblijfsruimte, een toiletruimte of een badruimte naar de voorziening voor luchtverversing.
3. Bij het bepalen van de richting van een luchtstroming als bedoeld in het eerste en het tweede lid, blijven bouwwerken en daarmee gelijk te stellen belemmeringen die op een ander perceel liggen, buiten beschouwing.

Luchtkwaliteit

Artikel 3.59

1. De afvoer van binnenlucht uit een verblijfsruimte waarin zich een opstelplaats voor een kooktoestel bevindt, vindt rechtstreeks naar buiten plaats.
2. De afvoer van binnenlucht uit een toiletruimte of een badruimte vindt rechtstreeks naar buiten plaats.
3. De afvoer van binnenlucht uit een ruimte vindt rechtstreeks naar buiten plaats.

Afdeling 3.11. Spuivoorziening

§ 3.11.1. Nieuwbouw

Artikel 3.60

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een voorziening voor het zo nodig snel kunnen afvoeren van sterk verontreinigde binnenlucht.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.60 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.60 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.60

gebruiksfunctie	leden van toepassing		
	aanwezigheid	capaciteit	plaats van de opening
artikel	3.61	3.62	3.63
lid	*	*	*
1 Woonfunctie			
a woonfunctie van een woonwagen	*	*	*
b andere woonfunctie	*	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	-	-	-
3 Celfunctie	-	-	-
4 Gezondheidszorgfunctie	-	-	-
5 Industriefunctie	-	-	-
6 Kantoorfunctie	-	-	-
7 Logiesfunctie	-	-	-
8 Onderwijsfunctie	-	-	-
9 Sportfunctie	-	-	-
10 Winkelfunctie	-	-	-
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-

Aanwezigheid

Artikel 3.61

De uitwendige scheidingsconstructie heeft beweegbare onderdelen voor het snel kunnen afvoeren van sterk verontreinigde binnenlucht.

Capaciteit

Artikel 3.62

Beweegbare onderdelen als bedoeld in artikel 3.61, geven een volgens NEN 1087 bepaalde capaciteit van de spuiventilatie voor een niet-gemeenschappelijk verblijfsgebied van ten minste 6 dm³/s per m² vloeroppervlakte van dat gebied. Voor een niet-gemeenschappelijke verblijfsruimte is de capaciteit ten minste 3 dm³/s per m² vloeroppervlakte van die ruimte.

Plaats van de opening

Artikel 3.63

Een beweegbaar onderdeel als bedoeld in artikel 3.61, ligt, gemeten loodrecht op de uitwendige scheidingsconstructie van de woonfunctie, op een afstand van ten minste 2 m van de perceelsgrens. Indien het perceel waarop de woonfunctie ligt, grenst aan een openbare weg, openbaar water of openbaar groen, wordt de afstand aangehouden tot het hart van die weg, dat water of dat groen.

§ 3.11.2. Bestaande bouw

Artikel 3.64

1. Een bestaand bouwwerk heeft een voorziening voor het zo nodig snel kunnen afvoeren van sterk verontreinigde binnenlucht.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.64 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.64 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.64

gebruiksfunctie	leden van toepassing	
	aanwezigheid	capaciteit
artikel	3.65	3.66
lid	*	*
1 Woonfunctie	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	-	-
3 Celfunctie	-	-
4 Gezondheidszorgfunctie	-	-
5 Industriefunctie	-	-
6 Kantoorfunctie	-	-
7 Logiesfunctie	-	-
8 Onderwijsfunctie	-	-
9 Sportfunctie	-	-
10 Winkelfunctie	-	-
11 Overige gebruiksfunctie	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-

Aanwezigheid

Artikel 3.65

De uitwendige scheidingsconstructie heeft beweegbare onderdelen voor het snel kunnen afvoeren van sterk verontreinigde binnenlucht.

Capaciteit

Artikel 3.66

Beweegbare onderdelen als bedoeld in artikel 3.65, geven een volgens NEN 8087 bepaalde capaciteit van de spuiventilatie voor een niet-gemeenschappelijke verblijfsruimte van ten minste 3 dm³/s per m² vloeroppervlakte van die ruimte.

Afdeling 3.12. Luchtverversing van overige ruimten

§ 3.12.1. Nieuwbouw

Artikel 3.67

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een zodanige voorziening voor luchtverversing voor een meterruimte voor een voorziening voor gas, een liftkooi, een liftschacht voor een brandweerlift, een gemeenschappelijke verkeersruimte, een ruimte met een netto-inhoud van meer dan 3 m³ voor het opslaan van afval en een tunnelruimte, dat het ontstaan van een voor de gezondheid nadelige kwaliteit van de binnenlucht voldoende wordt beperkt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.67 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.67 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.67

gebruiksfunctie	leden van toepassing																							
	aanwezigheid						capaciteit						regelbaarheid		stromingsrichting		plaats van de opening		luchtkwaliteit					
	artikel 3.68						3.69						3.70		3.71		3.72		3.73					
lid	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
1 Woonfunctie																								
a woonfunctie gelegen in een woongebouw	1	2	3	4	5	-	1	2	3	4	5	-	1	2	1	2	3	-	2	1	2	3		
b woonfunctie van een woonwagen	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	
c woonfunctie niet gelegen in een woongebouw	1	2	3	4	-	-	-	2	3	4	5	-	1	2	1	2	3	-	2	1	-	-	3	
2 Bijeenkomstfunctie	1	2	3	4	-	-	-	2	3	4	5	-	-	2	1	2	3	1	2	1	-	-	3	
3 Celfunctie	1	2	3	4	-	-	-	2	3	4	5	-	-	2	1	2	3	1	2	1	-	-	3	
4 Gezondheidszorgfunctie	1	2	3	4	-	-	-	2	3	4	5	-	-	2	1	2	3	1	2	1	-	-	3	
5 Industriefunctie	1	2	3	4	-	-	-	2	3	4	5	-	-	2	1	2	3	1	2	1	-	-	3	
6 Kantoorfunctie	1	2	3	4	-	-	-	2	3	4	5	-	-	2	1	2	3	1	2	1	-	-	3	
7 Logiesfunctie																								
a logiesfunctie niet gelegen in een logiesgebouw	1	2	3	4	-	-	-	2	3	4	5	-	-	2	1	2	3	1	2	1	-	-	3	
b logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw	1	2	3	4	5	-	1	2	3	4	5	-	-	2	1	2	3	1	2	1	2	3		
8 Onderwijsfunctie	1	2	3	4	-	-	-	2	3	4	5	-	-	2	1	2	3	1	2	1	-	-	3	
9 Sportfunctie	1	2	3	4	-	-	-	2	3	4	5	-	-	2	1	2	3	1	2	1	-	-	3	
10 Winkelfunctie	1	2	3	4	-	-	-	2	3	4	5	-	-	2	1	2	3	1	2	1	-	-	3	
11 Overige gebruiksfunctie	1	2	3	-	-	-	-	2	3	4	-	-	-	-	1	2	3	1	2	-	-	-	3	
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde																								
a tunnel of tunnelvormig bouwwerk voor verkeer	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
b ander bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Aanwezigheid

Artikel 3.68

1. Een meterruimte voor een voorziening voor gas heeft een voorziening voor luchtverversing, bestaande uit een component voor toevoer van verse lucht en een component voor afvoer van binnenlucht.
2. Een liftkooi heeft een voorziening voor luchtverversing, bestaande uit een component voor toevoer van verse lucht en een component voor afvoer van binnenlucht.
3. Een liftschacht voor een brandweerlift heeft een voorziening voor luchtverversing, bestaande uit een component voor toevoer van verse lucht en een component voor afvoer van binnenlucht.
4. Een ruimte, niet zijnde een verblijfsgebied of een verblijfsruimte, met een netto-inhoud van meer dan 3 m³ voor het opslaan van afval heeft een voorziening voor luchtverver-

sing, bestaande uit een component voor toevoer van verse lucht en een component voor afvoer van binnenlucht.

5. Een gemeenschappelijke verkeersruimte heeft een voorziening voor luchtverversing, bestaande uit een component voor toevoer van verse lucht en een component voor afvoer van binnenlucht.
6. Een tunnel of een tunnelvormig bouwwerk voor verkeer heeft, afhankelijk van zijn bestemming en grootte, een voorziening voor luchtverversing.

Capaciteit

Artikel 3.69

1. Een voorziening voor luchtverversing van een besloten gemeenschappelijke verkeersruimte heeft een volgens NEN 1087 bepaalde capaciteit van ten minste 0,7 dm³/s per m² vrije vloeroppervlakte van de gemeenschappelijke verkeersruimte, gemeten over de ten minste vereiste breedte van die ruimte.
2. Een voorziening voor luchtverversing van een meterruimte voor een voorziening voor gas heeft een volgens NEN 1087 bepaalde capaciteit van ten minste 2 dm³/s per m³ netto-inhoud van de meterruimte, met een minimum van 2 dm³/s.
3. Een voorziening voor luchtverversing van een liftkooi heeft een volgens NEN 1087 bepaalde capaciteit van ten minste 6 dm³/s per m² vrije vloeroppervlakte van de liftkooi.
4. Een voorziening voor luchtverversing van een liftschacht voor een brandweerlift heeft een capaciteit overeenkomstig de voorziening voor luchtverversing voor een liftschacht als voorgeschreven in NEN-EN 81-1 en NEN-EN 81-2.
5. Een voorziening voor luchtverversing van een ruimte voor het opslaan van afval als bedoeld in artikel 3.68, vierde lid, heeft een volgens NEN 1087 bepaalde capaciteit van ten minste 100 dm³/s.
6. Een voorziening voor luchtverversing heeft, afhankelijk van zijn bestemming en grootte, een zodanige capaciteit dat geen gevaar ontstaat voor de gezondheid van de gebruikers van het bouwwerk.

Regelbaarheid

Artikel 3.70

1. Een opening van een voorziening voor luchtverversing van een meterruimte voor een voorziening voor gas, een liftkooi, een liftschacht voor een brandweerlift of een gemeenschappelijke verkeersruimte is niet afsluitbaar.
2. Een opening van een voorziening voor luchtverversing van een ruimte voor het opslaan van afval als bedoeld in artikel 3.68, vierde lid, is niet afsluitbaar.

Stromingsrichting

Artikel 3.71

1. De volgens NEN 1087 bepaalde richting van de luchtstroming voor de toevoer van verse lucht gaat vanuit een voorziening voor luchtverversing naar ruimten als bedoeld in artikel 3.68.
2. De volgens NEN 1087 bepaalde richting van de luchtstroming voor de afvoer van binnenlucht gaat vanuit ruimten als bedoeld in artikel 3.68, naar de voorziening voor luchtverversing.

3. Voor de toepassing van de voorschriften als bedoeld in het eerste en tweede lid blijven buiten beschouwing bouwwerken en andere daarmee gelijk te stellen belemmeringen die op een ander perceel liggen.

Plaats van de opening

Artikel 3.72

1. Een uitmonding voor de afvoer van binnenlucht van een voorziening voor luchtverversing is zodanig geplaatst, dat de volgens NEN 1087 bepaalde verdunningsfactor van de binnenlucht ter plaatse van een op hetzelfde perceel gelegen instroomopening van:
  - a. een voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht die via een verblijfsgebied of een verblijfsruimte voor het verblijven van mensen naar een verbrandingstoestel stroomt, en
  - b. een voorziening voor luchtverversing voor de toevoer van verse lucht naar een verblijfsgebied of een verblijfsruimte voor het verblijven van mensenniet groter is dan 0,01. Voor de toepassing van dit voorschrift blijven bouwwerken en daarmee gelijk te stellen belemmeringen die op een ander perceel liggen, buiten beschouwing.
2. Een opening van een voorziening voor luchtverversing als bedoeld in artikel 3.68, ligt, gemeten loodrecht op de uitwendige scheidingsconstructie van de gebruiksfunctie, op een afstand van ten minste 2 m van de perceelsgrens. Indien het perceel waarop de gebruiksfunctie ligt, grenst aan een openbare weg, openbaar water of openbaar groen, wordt deze afstand aangehouden tot het hart van die weg, dat water of dat groen.

Luchtkwaliteit

Artikel 3.73

1. Toevoer van verse lucht naar een ruimte voor het opslaan van afval als bedoeld in artikel 3.68, vierde lid, vindt rechtstreeks van buiten plaats. Afvoer van binnenlucht uit een ruimte voor het opslaan van afval als bedoeld in artikel 3.68, vierde lid, vindt rechtstreeks naar buiten plaats.
2. Toevoer van verse lucht naar een gemeenschappelijke verkeersruimte vindt rechtstreeks van buiten plaats. Afvoer van binnenlucht uit een gemeenschappelijke verkeersruimte vindt rechtstreeks naar buiten plaats.
3. Toevoer van verse lucht naar een liftschacht voor een brandweerlift vindt rechtstreeks of via de liftmachineruimte van buiten plaats. Afvoer van binnenlucht uit een liftschacht voor een brandweerlift vindt rechtstreeks of via de liftmachineruimte naar buiten plaats.

§ 3.12.2. Bestaande bouw

Artikel 3.74

1. Een bestaand bouwwerk heeft een zodanige voorziening voor luchtverversing voor een besloten ruimte voor centrale meetapparatuur voor gas, een liftkooi, een liftschacht voor een brandweerlift, een ruimte met een netto-inhoud van meer dan 3 m³ voor het opslaan van afval en een tunnelruimte, dat het ontstaan van een voor de gezondheid nadelige kwaliteit van de binnenlucht voldoende wordt beperkt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.74 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.74 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.74

gebruiksfunctie	leden van toepassing										regelbaarheid		
	aanwezigheid					capaciteit					regelbaarheid	luchtkwaliteit	
	artikel 3.75					3.76							3.77
lid	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	*	1	2
1 Woonfunctie													
a woonfunctie van een woonwagen	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
b andere woonfunctie	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	*	1	2
2 Bijeenkomstfunctie	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	*	1	2
3 Celfunctie	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	*	1	2
4 Gezondheidszorgfunctie	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	*	1	2
5 Industriefunctie	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	*	1	2
6 Kantoorfunctie	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	*	1	2
7 Logiesfunctie	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	*	1	2
8 Onderwijsfunctie	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	*	1	2
9 Sportfunctie	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	*	1	2
10 Winkelfunctie	1	2	3	4	-	1	2	3	4	-	*	1	2
11 Overige gebruiksfunctie	1	2	3	-	-	1	2	3	-	-	-	1	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde													
a tunnel of tunnelvormig bouwwerk voor verkeer	-	-	-	-	5	-	-	-	-	5	-	-	-
b ander bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Aanwezigheid

Artikel 3.75

1. Een besloten ruimte waarin zich centrale meetapparatuur voor gas bevindt, heeft een voorziening voor luchtverversing, bestaande uit een component voor toevoer van verse lucht en een component voor afvoer van binnenlucht.
2. Een liftkooi heeft een voorziening voor luchtverversing, bestaande uit een component voor toevoer van verse lucht en een component voor afvoer van binnenlucht.
3. Een liftschacht voor een brandweerlift heeft een voorziening voor luchtverversing, bestaande uit een component voor toevoer van verse lucht en een component voor afvoer van binnenlucht.
4. Een ruimte voor opslag van afval met een netto-inhoud van meer dan 3 m³, niet zijnde een verblijfsgebied of een verblijfsruimte, heeft een voorziening voor luchtverversing, bestaande uit een component voor toevoer van verse lucht en een component voor afvoer van binnenlucht.
5. Een tunnel of een tunnelvormig bouwwerk voor verkeer heeft, afhankelijk van zijn bestemming en grootte, een voorziening voor luchtverversing.

Capaciteit

Artikel 3.76

1. Een voorziening voor luchtverversing van een besloten ruimte waarin zich centrale meetapparatuur voor gas bevindt, heeft een volgens NEN 8087 bepaalde capaciteit van ten minste 2 dm³/s per m³ netto-inhoud van de bedoelde ruimte, met een minimum van 2 dm³/s.
2. Een voorziening voor luchtverversing van een liftkooi heeft een volgens NEN 8087 bepaalde capaciteit van ten minste 6 dm³/s per m² vrije vloeroppervlakte van de liftkooi.
3. Een voorziening voor luchtverversing van een liftschacht voor een brandweerlift heeft een capaciteit overeenkomstig de voorziening voor luchtverversing van een liftschacht als voorgeschreven in NEN-EN 81-1 en NEN-EN 81-2.
4. Een voorziening voor luchtverversing van een ruimte voor het opslaan van afval als bedoeld in artikel 3.75, vierde lid, heeft een volgens NEN 8087 bepaalde capaciteit van ten minste 100 dm³/s.
5. Een voorziening voor luchtverversing heeft, afhankelijk van zijn bestemming en grootte, een zodanige capaciteit dat geen gevaar ontstaat voor de gezondheid van de gebruikers van het bouwwerk.

Regelbaarheid

Artikel 3.77

Een opening van een voorziening voor luchtverversing van een ruimte voor het opslaan van afval als bedoeld in artikel 3.75, is niet afsluitbaar.

Luchtkwaliteit

Artikel 3.78

1. Toevoer van verse lucht naar een liftschacht voor een brandweerlift vindt rechtstreeks of via de liftmachineruimte van buiten plaats. Afvoer van binnenlucht uit een liftschacht voor een brandweerlift vindt rechtstreeks of via de liftmachineruimte naar buiten plaats.
2. Toevoer van verse lucht naar een ruimte voor het opslaan van afval als bedoeld in artikel 3.75, vierde lid, vindt rechtstreeks van buiten plaats. Afvoer van binnenlucht uit de ruimte voor het opslaan van afval vindt rechtstreeks naar buiten plaats.

Afdeling 3.13. Toevoer van verbrandingslucht

§ 3.13.1. Nieuwbouw

Artikel 3.79

1. Een te bouwen bouwwerk waarin zich een opstelplaats voor een verbrandingstoestel bevindt, heeft een zodanige voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht dat het door onvolledige verbranding ontstaan van een voor de gezondheid nadelige kwaliteit van de binnenlucht wordt voorkomen.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.79 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.79 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.79

gebruiksfunctie	leden van toepassing										
	aanwezigheid			capaciteit			stromingsrichting		plaats van de opening	comfort	verbouw
artikel	3.80	3.81			3.82	3.83			3.84	3.85	3.86
lid	*	1	2	3	*	1	2	3	*	*	*
1 Woonfunctie	*	1	2	3	*	1	2	3	*	*	*
a woonfunctie van een woonwag	*	1	2	-	*	1	-	3	*	*	*
b andere woonfunctie	*	1	2	3	*	1	2	3	*	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	*	1	2	3	*	1	2	3	*	*	*
3 Celfunctie	*	1	2	3	*	1	2	3	*	*	*
4 Gezondheidszorgfunctie	*	1	2	3	*	1	2	3	*	*	*
5 Industriefunctie	*	1	2	3	*	1	2	3	*	*	*
6 Kantoorfunctie	*	1	2	3	*	1	2	3	*	*	*
7 Logiesfunctie	*	1	2	3	*	1	2	3	-	*	*
8 Onderwijsfunctie	*	1	2	3	*	1	2	3	*	*	*
9 Sportfunctie	*	1	2	3	*	1	2	3	*	*	*
10 Winkelfunctie	*	1	2	3	*	1	2	3	*	*	*
11 Overige gebruiksfunctie	*	1	2	3	*	1	2	3	*	*	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Aanwezigheid

Artikel 3.80

Een ruimte met een opstelplaats voor een verbrandingstoestel heeft een voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht. Bij de toepassing van dit voorschrift blijft een opstelplaats voor een kooktoestel of een warmwatertoestel, met een nominale belasting van ten hoogste 15 kW, buiten beschouwing.

Capaciteit

Artikel 3.81

1. Een voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht voor een opstelplaats voor verbrandingstoestellen met een totale nominale belasting van meer dan 130 kW heeft een zodanige capaciteit, dat de verbranding in de toestellen doeltreffend plaats kan vinden. Een voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht voor een opstelplaats

voor verbrandingstoestellen met een totale nominale belasting van niet meer dan 130 kW heeft een volgens NEN 1087 bepaalde capaciteit die niet kleiner is dan de totale volgens tabel 3.81.1 benodigde capaciteit.

2. Onverminderd het eerste lid, heeft een voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht voor een opstelplaats voor verbrandingstoestellen met een totale nominale belasting van niet meer dan 130 kW een volgens NEN 1087 bepaalde capaciteit die niet kleiner is dan de volgens tabel 3.81.1 benodigde capaciteit voor:
  - a. een verbrandingstoestel met een nominale belasting van ten minste 30 W per m² van de op het toestel aangewezen gebruiksoppervlakte van een gebruiksfunctie, met een minimum van 6 kW, indien de opstelplaats bestemd is voor een met gas gestookt stooktoestel als bedoeld in artikel 4.87,
  - b. een verbrandingstoestel met een nominale belasting van ten minste 20 W per m² van de op het toestel aangewezen gebruiksoppervlakte van een gebruiksfunctie, met een minimum van 6 kW, indien de opstelplaats bestemd is voor een met gas gestookt warmwatertoestel als bedoeld in artikel 4.95,
  - c. een verbrandingstoestel met een nominale belasting van ten minste 30 W per m² van de op het toestel aangewezen gebruiksoppervlakte van een gebruiksfunctie, met een minimum van 6 kW, indien de opstelplaats bestemd is voor een met gas gestookt stooktoestel dat is samengevoegd met een warmwatertoestel als bedoeld in artikel 4.96, en
  - d. een verbrandingstoestel met open vuur met een nominale belasting van ten minste 15 kW, indien de opstelplaats bestemd is voor een met vaste brandstof gestookte open haard met open vuur.

Tabel 3.81.1

verbrandingstoestel		benodigde capaciteit van de toevoer van verbrandingslucht per kW nominale belasting
	brandstof	[m ³ /s]
gesloten vuur met trekonderbreker	aardgas/butaan/propane	0,78 · 10 ⁻³
open vuur (blokkenvuurttoestel type II)	aardgas	3,35 · 10 ⁻³
gesloten vuur, met ventilator, zonder trekonderbreker	aardgas/butaan/propane	0,38 · 10 ⁻³
gesloten vuur	olie	0,32 · 10 ⁻³
gesloten vuur	kolen	0,52 · 10 ⁻³
open vuur, vaste brandstof (open haard).	vaste brandstof	2,8 · 10 ⁻³

3. Een toevoervoorziening voor verbrandingslucht van een CLV-systeem heeft een doorlaat met een oppervlakte, zoals voor de uitvoering van dat systeem is aangegeven in tabel 3.81.2.

Tabel 3.81.2

uitvoering CLV-systeem	Benodigde oppervlakte van de doorlaat in cm ²
Concentrisch	2,5 tot en met 3,5 maal de oppervlakte van de doorlaat van de rookafvoervoorziening
Parallel	2 tot en met 3 keer de oppervlakte van de doorlaat van de rookafvoervoorziening

Stromingsrichting

Artikel 3.82

De volgens NEN 1087 bepaalde richting van de luchtstroming voor de toevoer van verbrandingslucht gaat vanuit de voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht naar een opstelplaats van een verbrandingstoestel. Bij de bepaling van de stromingsrichting blijven bouwwerken en daarmee gelijk te stellen belemmeringen, die op een ander perceel liggen, buiten beschouwing.

Plaats van de opening

Artikel 3.83

1. Indien de verbrandingslucht wordt toegevoerd via een verblijfsgebied voor het verblijven van mensen, wordt de instroomopening van de voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht zodanig geplaatst, dat de volgens NEN 1087 bepaalde verdunningsfactor van de rook en verdunningsfactor van de binnenlucht die afkomstig zijn van een uitmonding van:
  - a. een voorziening voor de afvoer van rook en
  - b. een voorziening voor luchtverversing, bestemd voor de afvoer van binnenlucht, niet groter is dan voor die afvoervoorziening is aangegeven in tabel 3.83. Voor de toepassing van dit voorschrift blijven uitmondingen, bouwwerken en met een bouwwerk gelijk te stellen belemmeringen die op een ander perceel liggen, buiten beschouwing.
2. Een instroomopening van de voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht ligt, gemeten loodrecht op de uitwendige scheidingsconstructie van een gebruiksfunctie, op een afstand van ten minste 2 m van de perceelsgrens. Indien het perceel waarop een gebruiksfunctie ligt, grenst aan een openbare weg, openbaar water of openbaar groen, wordt de afstand gerekend tot het hart van die weg, dat water of dat groen.
3. De onderzijde van de instroomopening van een voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht, gelegen boven een constructie-onderdeel of het aansluitende terrein, ligt, ter voorkoming van gehele of gedeeltelijke afsluiting van de opening door ophoping van vuil of sneeuw, ten minste 0,3 m boven de bovenzijde van dat constructie-onderdeel of dat terrein.

Tabel 3.83

Afvoervoorziening	toegestane verdunningsfactor
Luchtverversing	0,01
rookafvoer voor met gas gestookte toestellen	0,01
rookafvoer voor toestellen met andere brandstoffen	0,0015

Comfort

Artikel 3.84

De toevoer van verbrandingslucht veroorzaakt in de leefzone van een verblijfsgebied voor het verblijven van mensen een volgens NEN 1087 bepaalde luchtsnelheid die niet groter is dan 0,2 m/s.

Verbouw

Artikel 3.85

Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk geen ontheffing van de artikelen 3.83 en 3.84.

Tijdelijke bouw

Artikel 3.86

Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk zijn de artikelen 3.83 en 3.84 van toepassing.

§ 3.13.2. Bestaande bouw

Artikel 3.87

1. Een bestaand bouwwerk waarin zich een opstelplaats voor een verbrandingstoestel bevindt, heeft een zodanige voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht dat het door onvolledige verbranding ontstaan van een voor de gezondheid nadelige kwaliteit van de binnenlucht wordt voorkomen.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.87 oorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.87 een voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.87

gebruiksfunctie	leden van toepassing		
	aanwezigheid	capaciteit	stromingsrichting
artikel	3.88	3.89	3.90
lid	*	*	*
1 Woonfunctie	*	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	*	*	*
3 Celfunctie	*	*	*
4 Gezondheidszorgfunctie	*	*	*
5 Industriefunctie	*	*	*
6 Kantoorfunctie	*	*	*
7 Logiesfunctie	*	*	*
8 Onderwijsfunctie	*	*	*
9 Sportfunctie	*	*	*
10 Winkelfunctie	*	*	*
11 Overige gebruiksfunctie	*	*	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-

Aanwezigheid

Artikel 3.88

Een ruimte met een opstelplaats voor een verbrandingstoestel heeft een voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht. Bij de toepassing van dit voorschrift blijft een opstelplaats voor een kooktoestel of een warmwatertoestel, met een nominale belasting van ten hoogste 15 kW buiten beschouwing.

Capaciteit

Artikel 3.89

Een voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht voor een opstelplaats voor verbrandingstoestellen met een totale nominale belasting van meer dan 130 kW heeft een zodanige capaciteit, dat de verbranding in de toestellen doeltreffend plaats kan vinden. Een voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht voor een opstelplaats voor verbrandingstoestellen

met een totale nominale belasting van niet meer dan 130 kW heeft een volgens NEN 8087* bepaalde capaciteit die niet kleiner is dan de totale volgens tabel 3.87 benodigde capaciteit.

Tabel 3.89

verbrandingstoestel		benodigde capaciteit van de toevoer van verbrandingslucht per kW nominale belasting
	brandstof	[m ³ /s]
gesloten vuur met trekonderbreker	aardgas/butaan/propaan	0,78 · 10 ⁻³
open vuur (blokkenvuurtoestel type II)	aardgas	3,35 · 10 ⁻³
gesloten vuur, met ventilator, zonder trekonderbreker	aardgas/butaan/propaan	0,38 · 10 ⁻³
gesloten vuur	olie	0,32 · 10 ⁻³
gesloten vuur	kolen	0,52 · 10 ⁻³
open vuur, vaste brandstof (open haard).	vaste brandstof	2,8 · 10 ⁻³

Stromingsrichting

Artikel 3.90

De richting van de luchtstroming voor de toevoer van verbrandingslucht gaat vanuit een voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht naar een opstelplaats voor een verbrandingstoestel. Bij de bepaling van de stromingsrichting blijven bouwwerken en daarmee gelijk te stellen belemmeringen, die op een ander perceel liggen, buiten beschouwing.

---

* In Staatsblad 410 is abusievelijk NEN 1087 vermeld.

Afdeling 3.14. Afvoer van rook

§ 3.14.1. Nieuwbouw

Artikel 3.91

1. Een te bouwen bouwwerk waarin zich een opstelplaats voor een verbrandingstoestel bevindt, heeft een zodanige voorziening voor de afvoer van rook dat geen voor de gezondheid nadelige kwaliteit van de binnenlucht ontstaat.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.91 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.91 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.91

gebruiksfunctie	leden van toepassing													
	aanwezigheid		capaciteit					plaats uitmonding			stromingsrichting	rookdoorlatendheid	kap	verbouw
artikel	3.92	3.93					3.94			3.95	3.96	3.97	3.98	3.99
lid	*	1	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	*
1 Woonfunctie	*									*	*	*	*	*
a woonfunctie van een woonwagen	*	1	2	3	4	5	1	-	3	*	*	*	*	*
b andere woonfunctie	*	1	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	*	1	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	*
3 Celfunctie	*	1	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	*
4 Gezondheidszorgfunctie	*	1	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	*
5 Industriefunctie	*	1	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	*
6 Kantoorfunctie	*	1	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	*
7 Logiesgebouw	*	1	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	*
8 Onderwijsfunctie	*	1	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	*
9 Sportfunctie	*	1	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	*
10 Winkelfunctie	*	1	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	*
11 Onbenoemde functie	*	1	2	3	4	5	1	2	3	*	*	*	*	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Aanwezigheid

Artikel 3.92

Een ruimte met een opstelplaats voor een verbrandingstoestel heeft een voorziening voor de afvoer van rook. Bij de toepassing van dit voorschrift blijft een opstelplaats voor een kooktoestel of een warmwatertoestel, met een nominale belasting van ten hoogste 15 kW buiten beschouwing.

Capaciteit

Artikel 3.93

1. Een voorziening voor de afvoer van rook voor een opstelplaats voor verbrandingsto-

stellen met een totale nominale belasting van meer dan 130 kW heeft een zodanige capaciteit, dat de verbranding in de toestellen doeltreffend plaatsvindt. Een voorziening voor de afvoer van rook voor een opstelplaats voor verbrandingstoestellen met een totale nominale belasting van ten hoogste 130 kW heeft een volgens NEN 2757 bepaalde capaciteit die niet kleiner is dan de totale normaalvolumestroom van de rook bij de nominale belasting van de verbrandingstoestellen die op die voorziening zijn aangewezen. De normaalvolumestroom van een open verbrandingstoestel wordt bepaald met formule 3.93.

2. Onverminderd het eerste lid, heeft een voorziening voor de afvoer van rook voor een opstelplaats voor verbrandingstoestellen met een totale nominale belasting van niet meer dan 130 kW een volgens NEN 2757 bepaalde capaciteit die niet kleiner is dan de volgens tabel 3.93 bepaalde normaalvolumestroom voor:
  - a. een verbrandingstoestel met een nominale belasting van ten minste 30 W per m² van de op het toestel aangewezen gebruiksoppervlakte van een gebruiksfunctie, met een minimum van 6 kW, indien de opstelplaats bestemd is voor een met gas gestookt stooktoestel als bedoeld in artikel 4.87,
  - b. een verbrandingstoestel met een nominale belasting van ten minste 20 W per m² van de op het toestel aangewezen gebruiksoppervlakte van een gebruiksfunctie, met een minimum van 6 kW, indien de opstelplaats bestemd is voor een met gas gestookt warmwatertoestel als bedoeld in artikel 4.95,
  - c. een verbrandingstoestel met een nominale belasting van ten minste 30 W per m² van de op het toestel aangewezen gebruiksoppervlakte van een gebruiksfunctie, met een minimum van 6 kW, indien de opstelplaats bestemd is voor een met gas gestookt stooktoestel dat is samengevoegd met een warmwatertoestel als bedoeld in artikel 4.96, en
  - d. een verbrandingstoestel met open vuur met een nominale belasting van ten minste 15 kW, indien de opstelplaats bestemd is voor een met vaste brandstof gestookte open haard met open vuur.

Formule 3.93

$q_{vn} = B \times 0,27 \times 10^{-3} \times n'$
waarin: q_{vn} is de normaalvolumestroom in m ³ /s; B is de nominale belasting van het toestel, in kW; n' is de 'rekenwaarde verdunningsfactor van rook' zoals aangegeven in tabel 3.93.

Tabel 3.93

verbrandingstoestel		rekenwaarde verdunningsfactor van rook (n')	
		afvoer zonder ventilator	afvoer met ventilator
	brandstof	[-]	[-]
gesloten vuur, zonder ventilator, met trekonderbreker	aardgas/butaan/propaan	3,0	5,0
open vuur, zonder ventilator (blokkenvuurtoestel type II)	aardgas	12,5	12,5
gesloten vuur, zonder ventilator	olie (HBO I)	1,3	2,6
gesloten vuur, zonder ventilator	kolen, hout	2,0	4,0
open vuur, zonder ventilator	vaste brandstof	10,0	10,0

3. In afwijking van het eerste lid, heeft een voorziening voor de afvoer van rook voor een opstelplaats voor een open verbrandingstoestel met ventilator en een nominale belasting van ten hoogste 130 kW, een volgens NEN 2757 bepaalde capaciteit die gelijk is aan de door de toestelventilator opgewekte volumestroom.
4. Een combinatie van een component voor afvoer van binnenlucht van een voorziening voor luchtverversing en een voorziening voor afvoer van rook van een verbrandingstoestel heeft een volgens NEN 2757 bepaalde capaciteit die gelijk is aan de hoogste waarde die geldt voor de component en de voorziening afzonderlijk.
5. Een CLV-systeem heeft een volgens NEN 2757 bepaald positief drukverschil tussen het afvoerkanaal voor rook en het toevoer kanaal voor verbrandingslucht.

Plaats van de opening

Artikel 3.94

1. Een uitmonding van een voorziening voor de afvoer van rook wordt zodanig geplaatst, dat de volgens NEN 2757 bepaalde verdunningsfactor van de rook, ter plaatse van een op hetzelfde perceel als die voorziening gelegen instroomopening van:
  - a. een voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht, indien de toevoer van verbrandingslucht plaatsvindt via een verblijfsgebied voor het verblijven van mensen, en
  - b. een voorziening voor luchtverversing voor de toevoer van verse lucht naar een verblijfsgebied voor het verblijven van mensen,
 niet groter is dan voor die afvoervoorziening is aangegeven in tabel 3.94. Daarbij blijven een bouwwerk en met een bouwwerk gelijk te stellen belemmeringen die op een ander perceel liggen, buiten beschouwing.

Tabel 3.94

Afvoervoorziening voor	toegestane verdunningsfactor
rook afkomstig van een met gas gestookt toestel	0,01
rook afkomstig van een met een andere brandstof gestookt toestel	0,0015

2. De uitmonding van een voorziening voor de afvoer van rook ligt, gemeten langs zij aan een uitwendige scheidingsconstructie van een gebruiksfunctie, niet zijnde het dak, op een afstand van ten minste 1 m van de perceelsgrens. De afstand gemeten loodrecht op die uitwendige scheidingsconstructie is ten minste 2 m. Indien het perceel waarop de gebruiksfunctie ligt, grenst aan een openbare weg, openbaar water of openbaar groen, wordt de afstand gerekend tot het hart van die weg, dat water of dat groen.
3. De onderzijde van de uitmonding van een voorziening voor de afvoer van rook, gelegen boven een constructieonderdeel of het aansluitende terrein, ligt, ter voorkoming van gehele of gedeeltelijke afsluiting van de opening door ophoping van vuil of sneeuw, ten minste 0,3 m boven de bovenzijde van dat constructie-onderdeel of dat terrein.

Stromingsrichting

Artikel 3.95

De rook stroomt, bepaald volgens NEN 2757, vanaf de opstelplaats van een verbrandingstoe-

stel naar de uitmonding van de voorziening voor de afvoer van rook. Bij de bepaling van de stromingsrichting blijven bouwwerken en andere daarmee gelijk te stellen belemmeringen, die op een ander perceel liggen, buiten beschouwing.

Rookdoorlatendheid

Artikel 3.96

Een voorziening voor de afvoer van rook heeft, ter voorkoming van onaanvaardbare verspreiding van voor de gezondheid schadelijke of hinderlijke bestanddelen uit de rook door ondichtheden, een volgens NEN 2757 bepaalde doorlatendheid die niet groter is dan in tabel 3.96 is aangegeven.

Tabel 3.96

voorziening voor de afvoer van rook	toegestane doorlatendheid
een overdrukvoorziening als bedoeld in NEN 2757	$0,0056 \times 10^{-3} \text{ m}^3/\text{s}$ per m^2 inwendig oppervlak van de voorziening, gemeten bij een drukverschil van 200 Pa
een onderdrukvoorziening als bedoeld in NEN 2757	$3 \times 10^{-3} \text{ m}^3/\text{s}$ per m^2 inwendig oppervlak van de voorziening, gemeten bij een drukverschil van 40 Pa

Kap

Artikel 3.97

Een voorziening voor de natuurlijke afvoer van rook als bedoeld in artikel 3.92, is, ter voorkoming van het terugstromen van rook, voorzien van een goed functionerende kap.

Verbouw

Artikel 3.98

Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk geen ontheffing van de artikelen 3.94 tot en met 3.96.

Tijdelijke bouw

Artikel 3.99

Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk zijn de artikelen 3.94 tot en met 3.96 van toepassing.

§ 3.14.2. Bestaande bouw

Artikel 3.100

1. Een bestaand bouwwerk waarin zich een opstelplaats voor een verbrandingstoestel bevindt, heeft een zodanige voorziening voor de afvoer van rook dat geen voor de gezondheid nadelige kwaliteit van de binnenlucht ontstaat.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.100 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.100 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.100

gebruiksfunctie	leden van toepassing									
	aanwezigheid		capaciteit				stromingsrichting	rookdoortendheid	kap	
artikel	3.101	3.102				3.103	3.104	3.105		
lid	*	1	2	3	4	*	*	*		
1 Woonfunctie	*	1	2	3	4	*	*	*		
2 Bijeenkomstfunctie	*	1	2	3	4	*	*	-		
3 Celfunctie	*	1	2	3	4	*	*	-		
4 Gezondheidszorgfunctie	*	1	2	3	4	*	*	-		
5 Industriefunctie	*	1	2	3	4	*	*	-		
6 Kantoorfunctie	*	1	2	3	4	*	*	-		
7 Logiesfunctie	*	1	2	3	4	*	*	-		
8 Onderwijsfunctie	*	1	2	3	4	*	*	-		
9 Sportfunctie	*	1	2	3	4	*	*	-		
10 Winkelfunctie	*	1	2	3	4	*	*	-		
11 Overige gebruiksfunctie	*	1	2	3	4	*	*	-		
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-		

Aanwezigheid

Artikel 3.101

Een ruimte met een opstelplaats voor een verbrandingstoestel heeft een voorziening voor de afvoer van rook. Bij de toepassing van dit voorschrift blijft een opstelplaats voor een kooktoestel of een warmwatertoestel, met een nominale belasting van ten hoogste 15 kW, buiten beschouwing.

Capaciteit

Artikel 3.102

1. Een voorziening voor de afvoer van rook voor een opstelplaats voor verbrandingstoestellen met een totale nominale belasting van meer dan 130 kW, heeft een zodanige capaciteit, dat de verbranding in het toestel doeltreffend plaatsvindt. Een voorziening voor de afvoer van rook voor een opstelplaats voor verbrandingstoestellen met een totale nominale belasting van ten hoogste 130 kW heeft een volgens NEN 2757 bepaalde capaciteit, die niet kleiner is dan de totale normaalvolumestroom van de rook bij de nominale belasting van de verbrandingstoestellen die op die voorziening zijn aangewezen. De normaalvolumestroom van een open verbrandingstoestel wordt bepaald met

formule 3.102.

Formule 3.102

$q_{vn} = B \times 0,27 \times 10^{-3} \times n'$
<p>waarin:</p> <p>q_{vn} is de normaalvolumestroom in m^3/s;</p> <p>B is de nominale belasting van het toestel, in kW;</p> <p>n' is de 'rekenwaarde verdunningsfactor rook' zoals aangegeven in tabel 3.102.</p>

Tabel 3.102

verbrandingstoestel	brandstof	rekenwaarde verdunningsfactor van rook (n')	
		afvoer zonder ventilator	afvoer met ventilator
		[-]	[-]
gesloten vuur, zonder ventilator, met trekonderbreker	aardgas/butaan/propaan	3,0	5,0
open vuur, zonder ventilator (blokkenvuurtoestel type II)	aardgas	12,5	12,5
gesloten vuur, zonder ventilator	olie (HBO I)	1,3	2,6
gesloten vuur, zonder ventilator	kolen, hout	2,0	4,0
open vuur, zonder ventilator	vaste brandstof	10,0	10,0

- In afwijking van het eerste lid, heeft een voorziening voor de afvoer van rook, als bedoeld in artikel 3.101, voor een open verbrandingstoestel met ventilator, met nominale belasting van ten hoogste 130 kW, een volgens NEN 2757 bepaalde afvoercapaciteit die gelijk is aan de door de toestelventilator opgewekte volumestroom.
- Een combinatie van een component voor de afvoer van binnenlucht van een voorziening voor luchtverversing en een voorziening voor de afvoer van rook van een verbrandingstoestel heeft een volgens NEN 2757 bepaalde capaciteit, die gelijk is aan de hoogste waarde die geldt voor de component en de voorziening afzonderlijk.
- Een CLV-systeem heeft een volgens NEN 2757 bepaald positief drukverschil tussen het afvoerkanaal voor rook en het toevoer kanaal voor verbrandingslucht.

Stromingsrichting

Artikel 3.103

De afgevoerde rook stroomt, bepaald volgens NEN 2757, vanaf de opstelplaats van een verbrandingstoestel naar de uitmonding van de voorziening voor de afvoer van rook. Bij de bepaling van de stromingsrichting blijven bouwwerken en andere daarmee gelijk te stellen belemmeringen, die op een ander perceel liggen, buiten beschouwing.

Rookdoorlatendheid

Artikel 3.104

Een overdrukvoorziening voor de afvoer van rook heeft, ter voorkoming van onaanvaardbare verspreiding van voor de gezondheid schadelijke of hinderlijke bestanddelen uit de rook door ondichtheden, een volgens NEN 2757 bepaalde toelaatbare rookdoorlatendheid bij een drukverschil van 200 Pa, van ten hoogste $0,0056 \times 10^{-3} m^3/s$ per m^2 inwendig oppervlak van de wand van de voorziening.

Artikel 3.105

Een voorziening voor de natuurlijke afvoer van rook, als bedoeld in artikel 3.101, is, ter voorkoming van het terugstromen van rook, voorzien van een goed functionerende kap.

Afdeling 3.15. Beperking van de toepassing van schadelijke materialen, nieuwbouw

Artikel 3.106

1. Een te bouwen bouwwerk is zodanig dat de aanwezigheid van voor de gezondheid schadelijke stoffen, en van ioniserende stralen beperkt is.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.106 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 3.106

gebruiksfunctie	leden van toepassing		
	ministeriële regeling	verbouw	tijdelijke bouw
	artikel 3.107	3.108	3.109
lid	*	*	*
1 Woonfunctie	*	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	*	*	*
3 Celfunctie	*	*	*
4 Gezondheidszorgfunctie	*	*	*
5 Industriefunctie	*	*	*
6 Kantoorfunctie	*	*	*
7 Logiesfunctie	*	*	*
8 Onderwijsfunctie	*	*	*
9 Sportfunctie	*	*	*
10 Winkelfunctie	*	*	*
11 Overige gebruiksfunctie	*	*	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	*	*	*

Ministeriële regeling

Artikel 3.107

Bij ministeriële regeling kunnen voorschriften worden gegeven omtrent het in een bouwwerk toepassen van materialen waaruit giftige of hinderlijke stoffen kunnen vrijkomen of waaruit ioniserende stralen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel e, van de Kernenergiewet, kunnen ontstaan.

Verbouw

Artikel 3.108

Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk geen ontheffing van artikel 3.107.

Tijdelijke bouw

Artikel 3.109

Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk is artikel 3.107 van toepassing.

Afdeling 3.16. Beperking van het kunnen binnendringen van uit de grond afkomstige schadelijke stoffen of straling, nieuwbouw

Artikel 3.110

1. Een te bouwen bouwwerk is zodanig dat gebruikers ervan zo min mogelijk worden blootgesteld aan uit de bodem afkomstige schadelijke stoffen of aan straling.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.110 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.110 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.110

gebruiksfunctie	leden van toepassing		
	ministeriële regeling	verbouw	tijdelijke bouw
	artikel 3.111	3.112	3.113
lid	*	*	*
1 Woonfunctie	*	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	*	*	*
3 Celfunctie	*	*	*
4 Gezondheidszorgfunctie	*	*	*
5 Industriefunctie	*	*	*
a lichte industriefunctie	-	-	-
b andere industriefunctie	*	*	*
6 Kantoorfunctie	*	*	*
7 Logiesfunctie	*	*	*
8 Onderwijsfunctie	*	*	*
9 Sportfunctie	*	*	*
10 Winkelfunctie	*	*	*
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-

Ministeriële regeling

Artikel 3.111

Bij ministeriële regeling kunnen voorschriften worden gegeven waaraan een uitwendige scheidingsconstructie moet voldoen, die de scheiding vormt met de grond of met de kruipruimte, met inbegrip van delen van andere constructies die aansluiten op die constructie, voorzover die delen van invloed zijn op het voldoen aan artikel 3.110, eerste lid.

Verbouw

Artikel 3.112

Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk geen ontheffing van artikel 3.111.

Tijdelijke bouw

Artikel 3.113

Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk is artikel 3.111 van toepassing.

Afdeling 3.17. Bescherming tegen ratten en muizen**§ 3.17.1. Nieuwbouw**

Artikel 3.114

1. Een te bouwen bouwwerk is zodanig dat het binnendringen van ratten en muizen wordt tegengegaan.
2. Voorzover voor een gebruiksfuncties in tabel 3.114 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.114 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.114

gebruiksfunctie	leden van toepassing					
	openingen			schem		
	artikel 3.115			3.116		
	1	2	1	2	3	
1 Woonfunctie						
a woonfunctie van een woonwagen	1	-	-	-	-	-
b andere woonfunctie	1	2	1	2	3	
2 Bijeenkomstfunctie	1	2	1	2	3	
3 Celfunctie	1	2	1	2	3	
4 Gezondheidszorgfunctie	1	2	1	2	3	
5 Industriefunctie	-	-	-	-	-	-
6 Kantoorfunctie	1	2	1	2	3	
7 Logiesfunctie						
a logiesfunctie niet gelegen in een logiesgebouw	1	2	-	-	-	
b logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw	1	2	1	2	3	
8 Onderwijsfunctie	1	2	1	2	3	
9 Sportfunctie	1	2	1	2	3	
10 Winkelfunctie	1	2	1	2	3	
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-

Openingen

Artikel 3.115

1. Een uitwendige scheidingsconstructie heeft geen openingen die breder zijn dan 0,01 m. Dit geldt niet voor een afsluitbare opening en een opening die de uitmonding is van een voorziening voor:
  - a. luchtverversing,
  - b. de afvoer van rook of
  - c. de ont- en beluchting van een voorziening voor de afvoer van afvalwater en fecaliën.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op een inwendige scheidingsconstructie die de scheiding vormt met een gebruiksfunctie waarop het eerste lid niet van toepassing is.

Scherf

Artikel 3.116

1. Een gebruiksfunctie heeft ter plaatse van een uitwendige scheidingsconstructie, een scherm tot een vanaf het aansluitende terrein gemeten diepte van ten minste 0,6 m. Het scherm heeft geen openingen die breder zijn dan 0,01 m.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op een inwendige scheidingsconstructie die de scheiding vormt met een gebruiksfunctie waarop het eerste lid niet van toepassing is.
3. Het eerste en het tweede lid zijn niet van toepassing op een scheidingsconstructie van een meterruimte of van een opstelplaats voor een stooktoestel, indien zich, ter plaatse van de inwendige scheidingsconstructies die de scheiding vormen tussen die ruimte en een andere ruimte van de gebruiksfunctie, een scherm als bedoeld in het eerste lid, bevindt.

§ 3.17.2. Bestaande bouw

Artikel 3.117

1. Een bestaand bouwwerk is zodanig dat het binnendringen van ratten en muizen wordt tegengegaan.
2. Voorzover voor een gebruiksfuncties in tabel 3.117 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.117 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.117

gebruiksfunctie	leden van toepassing	
	openingen	
	artikel 3.118	
	1	2
1 Woonfunctie		
a woonfunctie van een woonwagen	1	-
b andere woonfunctie	1	2
2 Bijeenkomstfunctie	1	2
3 Celfunctie	1	2
4 Gezondheidszorgfunctie	1	2
5 Industriefunctie	-	-
6 Kantoorfunctie	1	2
7 Logiesfunctie	1	2
8 Onderwijsfunctie	1	2
9 Sportfunctie	1	2
10 Winkelfunctie	1	2
11 Overige gebruiksfunctie	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-

Openingen

Artikel 3.118

1. Een uitwendige scheidingsconstructie van een verblijfsruimte, een toiletruimte of een badruimte heeft geen openingen die breder zijn dan 0,01 m. Dit geldt niet voor een afsluitbare opening en een opening die de uitmonding is van een voorziening voor:
  - a. luchtverversing,
  - b. de afvoer van rook of
  - c. de ont- en beluchting van een voorziening voor de afvoer van afvalwater en fecaliën.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op een inwendige scheidingsconstructie die de scheiding vormt met een gebruiksfunctie waarop het eerste lid niet van toepassing is.

Afdeling 3.18. Drinkwatervoorziening

§ 3.18.1. Nieuwbouw

Artikel 3.119

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een zodanige voorziening voor drinkwater dat kan worden beschikt over water, geschikt voor menselijke consumptie en hygiëne.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.119 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 3.119

gebruiksfunctie	leden van toepassing			
	aanwezigheid	aansluitmogelijkheid		hygiëne
	artikel 3.120	3.121	3.122	
lid	*	1	2	*
1 Woonfunctie	*	1	2	*
2 Bijeenkomstfunctie	*	1	2	*
3 Celfunctie	*	1	2	*
4 Gezondheidszorgfunctie	*	1	2	*
5 Industriefunctie				
a lichte industriefunctie	-	-	-	*
b andere industriefunctie	*	1	2	*
6 Kantoorfunctie	*	1	2	*
7 Logiesfunctie	*	1	2	*
8 Onderwijsfunctie	*	1	2	*
9 Sportfunctie	*	1	2	*
10 Winkelfunctie	*	1	2	*
11 Overige gebruiksfunctie				
a overige gebruiksfunctie voor het personenverkeer met een gebruiksoppervlakte van meer dan 50 m ²	*	-	-	*
b andere overige gebruiksfunctie	-	-	-	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	*

Aanwezigheid

Artikel 3.120

Een gebruiksfunctie heeft een voorziening voor drinkwater.

Aansluitmogelijkheid

Artikel 3.121

1. Een voorziening voor drinkwater heeft in een meterruimte als bedoeld in afdeling 4.12, een aansluitmogelijkheid voor aansluiting op het distributienet voor drinkwater.

2. Een voorziening voor drinkwater heeft een aansluitpunt bij een opstelplaats voor een waterverbruikstoestel.

Hygiëne

Artikel 3.122

Een voorziening voor drinkwater voldoet aan bij ministeriële regeling aangewezen voorschriften.

§ 3.18.2. Bestaande bouw

Artikel 3.123

1. Een bestaand bouwwerk heeft een zodanige voorziening voor drinkwater dat kan worden beschikt over water, geschikt voor menselijke consumptie en hygiëne.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.123 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 3.123

gebruiksfunctie	leden van toepassing		
	aansluiting	aansluitingen	hygiëne
artikel	3.124	3.125	3.126
lid	*	*	*
1 Woonfunctie	*	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	*	*	*
3 Celfunctie	*	*	*
4 Gezondheidszorgfunctie	*	*	*
5 Industriefunctie			
a lichte industriefunctie	-	-	*
b andere industriefunctie	*	*	*
6 Kantoorfunctie	*	*	*
7 Logiesfunctie	*	*	*
8 Onderwijsfunctie	*	*	*
9 Sportfunctie	*	*	*
10 Winkelfunctie	*	*	*
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	*

Aanwezigheid

Artikel 3.124

Een gebruiksfunctie heeft een voorziening voor drinkwater.

Aansluitingen

Artikel 3.125

Een voorziening voor drinkwater heeft een aansluitmogelijkheid voor aansluiting op het distributienet voor drinkwater.

Hygiëne

Artikel 3.126

Een voorziening voor drinkwater voldoet aan bij ministeriële regeling aangewezen voorschriften.

Afdeling 3.19. Warmwatervoorziening

§ 3.19.1. Nieuwbouw

Artikel 3.127

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een zodanige voorziening dat kan worden beschikt over warm water voor de menselijke hygiëne.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.127 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 3.127

gebruiksfunctie	leden van toepassing		
	aanwezigheid	aansluitingen	hygiëne
artikel	3.128	3.129	3.130
lid	*	*	*
1 Woonfunctie	*	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	-	-	*
3 Celfunctie	*	*	*
4 Gezondheidszorgfunctie	*	*	*
5 Industriefunctie	-	-	*
6 Kantoorfunctie	-	-	*
7 Logiesfunctie	*	*	*
8 Onderwijsfunctie	*	*	*
9 Sportfunctie	*	*	*
10 Winkelfunctie	-	-	*
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	*

Aanwezigheid

Artikel 3.128

Een gebruiksfunctie met een badruimte als bedoeld in artikel 4.46, heeft een voorziening voor warm water.

Aansluitingen

Artikel 3.129

Een warmwatervoorziening als bedoeld in artikel 3.128, heeft een aansluitpunt:

- a. in een badruimte als bedoeld in artikel 4.46, en
- b. bij een opstelplaats voor een warmwatertoestel als bedoeld in artikel 4.95.

Hygiëne

Artikel 3.130

Een voorziening voor warm water voldoet aan bij ministeriële regeling aangewezen voorschriften.

§ 3.19.2. Bestaande bouw

Artikel 3.131

1. Een bestaand bouwwerk heeft een zodanige voorziening dat kan worden beschikt over warm water voor de menselijke hygiëne.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.131 voorschriften zijn gegeven, wordt aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 3.131

gebruiksfunctie	leden van toepassing
	hygiëne
artikel	3.132
lid	*
1 Woonfunctie	*
2 Bijeenkomstfunctie	*
3 Celfunctie	*
4 Gezondheidszorgfunctie	*
5 Industriefunctie	*
6 Kantoorfunctie	*
7 Logiesfunctie	*
8 Onderwijsfunctie	*
9 Sportfunctie	*
10 Winkelfunctie	*
11 Overige gebruiksfunctie	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	*

Hygiëne

Artikel 3.132

Een voorziening voor warm water voldoet aan bij ministeriële regeling aangewezen voorschriften.

Afdeling 3.20. Daglicht

§ 3.20.1. Nieuwbouw

Artikel 3.133

1. Een te bouwen bouwwerk is zodanig dat daglicht in voldoende mate kan toetreden.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.133 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.133 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.133

gebruiksfunctie	leden van toepassing							grenswaarden		
	daglichtoppervlakte							daglichtoppervlakte		
	artikel 3.134							3.134		
	lid	1	2	3	4	5	6	7	1	2
									[%]	[m ²]
1 Woonfunctie										
a woonfunctie van een woonwagen		1	2	3	-	5	-	-	8	0,5
b andere woonfunctie		1	2	3	4	-	-	-	10	0,5
2 Bijeenkomstfunctie		-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Celfunctie										
1 ruimte voor dag- en nachtverblijf		1	2	3	4	-	6	-	3	0,15
2 andere ruimte		-	-	-	-	-	-	-	-	-
4 Gezondheidszorgfunctie										
1 ruimte voor aan bed gebonden patiënten		1	2	3	4	-	6	-	5	0,5
2 andere ruimte		-	-	-	-	-	-	-	-	-
5 Industriefunctie										
6 Kantoorfunctie		1	2	3	4	-	6	-	2,5	0,5
7 Logiesfunctie		1	2	3	4	-	6	-	7	0,35
8 Onderwijsfunctie		1	2	3	4	-	6	7	5	0,5
9 Sportfunctie		-	-	-	-	-	-	-	-	-
10 Winkelfunctie		-	-	-	-	-	-	-	-	-
11 Overige gebruiksfunctie		-	-	-	-	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde		-	-	-	-	-	-	-	-	-

Daglichtoppervlakte

Artikel 3.134

1. Een verblijfsgebied heeft een volgens NEN 2057 bepaalde equivalente daglichtoppervlakte in m² waarvan de getalwaarde niet kleiner is dan de getalwaarde van het in tabel 3.133 aangegeven deel van de vloeroppervlakte in m² van dat verblijfsgebied.
2. Een verblijfsruimte heeft een volgens NEN 2057 bepaalde equivalente daglichtoppervlakte die niet kleiner is dan de in tabel 3.133 gegeven oppervlakte.
3. Een equivalente daglichtoppervlakte als bedoeld in het eerste en tweede lid, wordt niet gerealiseerd door middel van een lichtopening in een inwendige scheidingsconstructie die de scheiding vormt met een aangrenzend verblijfsgebied, een toiletruimte, een badruimte of een technische ruimte.

4. Bij het bepalen van een equivalente daglichtoppervlakte als bedoeld in het eerste en tweede lid:
  - a. blijven bouwwerken en daarmee gelijk te stellen belemmeringen, die op een ander perceel liggen, buiten beschouwing,
  - b. blijven daglichtopeningen in een uitwendige scheidingsconstructie, die op een loodrecht op het projectievlak van die openingen gemeten afstand van minder dan 2 m vanaf de perceelsgrens liggen, buiten beschouwing, waarbij, indien het perceel waarop de gebruiksfunctie ligt, grenst aan een openbare weg, openbaar water of openbaar groen, de afstand wordt aangehouden tot het hart van de weg, het openbaar groen of het openbaar water, en
  - c. is de in rekening te brengen belemmeringshoek α , bedoeld in NEN 2057, voor elk te onderscheiden segment niet kleiner dan 25° .
5. Bij het bepalen van een equivalente daglichtoppervlakte als bedoeld in het eerste of tweede lid:
  - a. blijven bouwwerken, niet zijnde de woonwagens, en andere daarmee gelijk te stellen belemmeringen buiten beschouwing, en
  - b. is de in rekening te brengen belemmeringshoek α , bedoeld in NEN 2057, voor elk te onderscheiden segment niet kleiner dan 25° .
6. Het eerste en tweede lid gelden niet voor een bouwwerk of een gedeelte daarvan voor de landsverdediging of de bescherming van de bevolking.
7. Het tweede lid geldt niet voor een verblijfsruimte met een vloeroppervlakte van meer dan 150 m^2 . Bij het bepalen van de equivalente daglichttoetreding van het verblijfsgebied waarin die verblijfsruimte ligt, blijft, in afwijking van het eerste lid, de vloeroppervlakte van die ruimte buiten beschouwing.

§ 3.20.2. Bestaande bouw

Artikel 3.135

1. Een bestaand bouwwerk is zodanig dat daglicht in voldoende mate kan toetreden.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.135 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.135 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.135

gebruiksfunctie	leden van toepassing						grens- waarden
	daglichtoppervlakte						daglichtoppervlakte
artikel	3.136						3.136
lid	1	2	3	4	5	6	1 [m ²]
1 Woonfunctie							
a woonfunctie van een woonwagen	1	-	-	4	-	-	0,5
b andere woonfunctie	1	2	3	-	-	-	0,5
2 Bijeenkomstfunctie	-	-	-	-	-	-	-
3 Celfunctie							
1 ruimte voor dag- en nachtverblijf	1	2	3	-	5	-	0,15
2 andere ruimte	-	-	-	-	-	-	-
4 Gezondheidszorgfunctie							
1 ruimte voor aan bed gebonden patiënten	1	2	3	-	5	-	0,5
2 andere ruimte	-	-	-	-	-	-	-
5 Industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-
6 Kantoorfunctie	1	2	3	-	5	-	0,5
7 Logiesfunctie	1	2	3	-	5	-	0,35
8 Onderwijsfunctie	1	2	3	-	5	6	0,5
9 Sportfunctie	-	-	-	-	-	-	-
10 Winkelfunctie	-	-	-	-	-	-	-
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-

Daglichtoppervlakte

Artikel 3.136

1. Een verblijfsruimte heeft een volgens NEN 2057 bepaalde equivalente daglichtoppervlakte die niet kleiner is dan de in tabel 3.135 gegeven oppervlakte.
2. De equivalente daglichtoppervlakte als bedoeld in het eerste lid, wordt niet gerealiseerd door middel van een lichtopening in een inwendige scheidingsconstructie die de scheiding vormt met een toiletruimte, een badruimte of een technische ruimte.
3. Bij het bepalen van de equivalente daglichtoppervlakte als bedoeld in het eerste lid:
  - a. blijven bouwwerken en daarmee gelijk te stellen belemmeringen, die op een ander perceel liggen, buiten beschouwing;
  - b. blijven daglichtopeningen in een uitwendige scheidingsconstructie die op een loodrecht op het projectievlak van die openingen gemeten afstand van minder dan 2 m vanaf de perceelsgrens liggen buiten beschouwing, waarbij, indien het perceel waarop de gebruiksfunctie ligt, grenst aan een openbare weg, openbaar water

- of openbaar groen, de afstand mag worden aangehouden tot het hart van de weg, het openbaar groen of het openbaar water, en
- c. is de in rekening te brengen belemmeringshoek α , als bedoeld in NEN 2057, voor elk te onderscheiden segment niet kleiner dan 25° .
4. Bij het bepalen van de equivalente daglichtoppervlakte als bedoeld in het eerste lid:
    - a. blijven bouwwerken, niet zijnde de woonwagen, en andere daarmee gelijk te stellen belemmeringen buiten beschouwing, en
    - b. is de in rekening te brengen belemmeringshoek α , bedoeld in NEN 2057, voor elk te onderscheiden segment niet kleiner dan 25° .
  5. Het eerste lid geldt niet voor een bouwwerk of een gedeelte daarvan voor de landsverdediging of de bescherming van de bevolking.
  6. Het eerste lid geldt niet voor een verblijfsruimte met een vloeroppervlakte van meer dan 150 m^2 .

Hoofdstuk 4. Voorschriften uit het oogpunt van bruikbaarheid

Afdeling 4.1. Oppervlakte van de standplaats, nieuwbouw

Artikel 4.1

1. Een te bouwen woonfunctie van een woonwagen heeft een zodanige standplaats, dat er plaats is voor een woonwagen met bijbehorende voorzieningen.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.1 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.1 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 4.1

	leden van toepassing
	Aanwezigheid
	artikel 4.2
	lid *
1 Woonfunctie	
a woonfunctie van een woonwagen	*
b andere woonfunctie	-
2 Bijeenkomstfunctie	-
3 Celfunctie	-
4 Gezondheidszorgfunctie	-
5 Industriefunctie	-
6 Kantoorfunctie	-
7 Logiesfunctie	-
8 Onderwijsfunctie	-
9 Sportfunctie	-
10 Winkelfunctie	-
11 Overige gebruiksfunctie	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-

Aanwezigheid

Artikel 4.2

Een standplaats heeft een oppervlakte van ten minste 160 m². Een gedeelte van de standplaats heeft een oppervlakte van ten minste 16,5 m x 7,5 m.

Afdeling 4.2. Toegankelijkheidssector, nieuwbouw

Artikel 4.3

1. Een te bouwen bouwwerk is voldoende toegankelijk voor rolstoelgebruikers.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.3 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.3 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 4.3

gebruiksfunctie	leden van toepassing											grens waarden		
	aanwezigheid			verkeersruimte			hoogteverschil			afmetingen liftkooi		loopafstand	verbouw	aanwezigheid
	4.4	4.4	4.4	4.5	4.5	4.5	4.6	4.6	4.6	4.7	4.7	4.8	4.9	
artikel	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	*	*	3
lid	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	*	*	3
1 Woonfunctie														
a woonfunctie gelegen in een woongebouw	1	2	-	1	2	3	1	2	-	-	2	*	*	-
b woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van meer dan 500 m ² , niet gelegen in een woongebouw en niet van een woonwag ^{en}	1	-	-	-	2	3	1	-	-	1	-	-	*	-
c andere woonfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Bijeenkomstfunctie														
a voor alcohol gebruik	-	-	3	-	2	-	1	-	3	1	-	-	-	150
b andere bijeenkomstfunctie	-	-	3	-	2	-	1	-	3	1	-	-	-	400
3 Celfunctie														
a celfunctie niet voor dag- en nachtverblijf	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b celfunctie voor dag- en nachtverblijf	-	-	3	-	2	-	1	-	3	1	-	-	-	400
4 Gezondheidszorgfunctie	-	-	3	-	2	-	1	-	3	1	-	-	-	400
5 Industriefunctie														
a lichte industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b andere industriefunctie	-	-	3	-	2	-	1	-	3	1	-	-	-	400
6 Kantoorfunctie	-	-	3	-	2	-	1	-	3	1	-	-	-	400
7 Logiesfunctie	-	-	3	-	2	-	1	-	3	1	-	-	-	400
8 Onderwijsfunctie	-	-	3	-	2	-	1	-	3	1	-	-	-	400
9 Sportfunctie	-	-	3	-	2	-	1	-	3	1	-	-	-	400
10 Winkelfunctie	-	-	3	-	2	-	1	-	3	1	-	-	-	400
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Aanwezigheid

Artikel 4.4

1. Een woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van meer dan 500 m² heeft een toegankelijkheidssector.
2. Een woonfunctie heeft een gemeenschappelijke toegankelijkheidssector, indien:
  - a. de vloer van een verblijfsgebied in het woongebouw hoger ligt dan 12,5 m boven het meetniveau of
  - b. het woongebouw een gebruiksoppervlakte heeft van meer dan 3.500 m² die hoger ligt dan 1,5 m boven het meetniveau.

3. Een gebruiksfunctie heeft een al dan niet gemeenschappelijke toegankelijkheidssector. Dit geldt niet indien de gebruiksoppervlakte van een gebruiksfunctie, vermeerderd met het totaal aan gebruiksoppervlakte van een of meer soortgelijke gebruiksfuncties gelegen op hetzelfde perceel, kleiner is dan de in tabel 4.3 aangegeven grenswaarde.

Verkeersruimte

Artikel 4.5

1. Een toegang van een woonfunctie met een gemeenschappelijke toegankelijkheidssector als bedoeld in artikel 4.4, tweede lid, is bereikbaar langs een route die uitsluitend voert door gemeenschappelijke verkeersruimten gelegen in een toegankelijkheidssector.
2. Een ruimte die in een toegankelijkheidssector ligt, is rechtstreeks bereikbaar vanaf het aansluitende terrein of langs een route die uitsluitend door een toegankelijkheidssector voert.
3. Een route als bedoeld in het tweede lid, voert niet door een niet-gemeenschappelijke ruimte van een andere gebruiksfunctie.

Hoogteverschil

Artikel 4.6

1. Een hoogteverschil van meer dan 0,02 m tussen vloeren die in een toegankelijkheidssector liggen is, onverminderd artikel 2.24, overbrugd door een lift of een hellingbaan.
2. Indien het hoogteverschil tussen een vloer ter plaatse van de toegang van een woonfunctie gelegen in een woongebouw en de vloer ter plaatse van een toegang van een toegankelijkheidssector als bedoeld in artikel 4.18, eerste lid, groter is dan 0,02 m, is dat hoogteverschil, onverminderd artikel 2.24, overbrugd door een lift.
3. Indien het hoogteverschil tussen de vloer ter plaatse van een toegang van een toegankelijkheidssector als bedoeld in artikel 4.18, tweede lid, en het aansluitende terrein groter is dan 0,02 m, is dat hoogteverschil overbrugd door een hellingbaan.

Afmetingen liftkooi

Artikel 4.7

1. De kooi van een lift als bedoeld in artikel 4.6, eerste lid, heeft een vrije vloeroppervlakte van ten minste 1,05 m x 1,35 m.
2. De kooi van een lift als bedoeld in artikel 4.6, tweede lid, heeft een vrije vloeroppervlakte van ten minste 1,05 m x 2,05 m.

Loopafstand

Artikel 4.8

De loopafstand tussen de toegang van een woonfunctie en een toegang van een lift als bedoeld in artikel 4.6, tweede lid, is ten hoogste 90 m.

Verbouw

Artikel 4.9

Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel vernieuwen van een bouwwerk geen ontheffing van de artikelen 4.4 en 4.5.

Vrije doorgang toegang

Artikel 4.11

1. Een toegang van een ruimte, niet zijnde een toegang van een lift, heeft een vrije doorgang met een breedte van ten minste 0,85 m en een hoogte van ten minste de grenswaarde als aangegeven in tabel 4.10. Dit geldt uitsluitend voor:
  - a. een verblijfsgebied,
  - b. een verblijfsruimte,
  - c. een toiletruimte,
  - d. een badruimte,
  - e. een gemeenschappelijke opslagruimte voor huishoudelijk afval als bedoeld in artikel 4.59,
  - f. een ruimte voor het bereiken van een in dit lid genoemde ruimte, en
  - g. een ruimte voor het bereiken van een lift.
2. De toegang van een lift heeft een vrije doorgang met een breedte van ten minste 0,85 m en een hoogte van ten minste 2,1 m.

Vrije doorgang route

Artikel 4.12

1. Een verkeersroute die begint bij een toegang als bedoeld in artikel 4.11, heeft over de volle lengte een vrije doorgang met een breedte van ten minste 0,85 m en een hoogte van ten minste de grenswaarde als aangegeven in tabel 4.10. De breedte geldt niet voor een verkeersroute voor zover deze over een trap voert.
2. Onverminderd het eerste lid, heeft een gemeenschappelijke verkeersroute over de volle lengte een vrije doorgang met een breedte van ten minste 1,2 m.
3. Onverminderd het tweede lid, ontsluit ten minste een toegang van een woongebouw een gemeenschappelijke verkeersruimte die nabij die toegang, over een lengte van 1,5 m een vrije doorgang heeft met een breedte van ten minste 1,5 m.
4. Onverminderd het tweede lid, sluit een toegang van een lift aan op een gemeenschappelijke verkeersruimte die nabij die toegang, over een lengte van 1,5 m een vrije doorgang heeft met een breedte van ten minste 1,5 m.
5. Onverminderd het tweede lid, heeft een gemeenschappelijke verkeersruimte, over een lengte van 1,5 m een vrije doorgang met een breedte van ten minste 1,5 m. Deze eis geldt niet indien een rolstoelgebruiker vanuit die verkeersruimte zonder te keren het aansluitende terrein kan bereiken.
6. In afwijking van het eerste lid, heeft een verkeersroute die in een toegankelijkheidssector ligt als bedoeld in artikel 4.4, derde lid, over de volle lengte een vrije doorgang met een breedte van ten minste 1,1 m.
7. In afwijking van het eerste lid, heeft een gemeenschappelijke verkeersroute over de volle lengte een vrije doorgang met een breedte van ten minste 1,1 m.

Verbouw

Artikel 4.13

Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel vernieuwen van een bouwwerk geen ontheffing van de artikelen 4.11 en 4.12.

§ 4.3.2. Bestaande bouw

Artikel 4.14

1. Een bestaand bouwwerk heeft toegangen en verkeersroutes met een zodanige vrije doorgang, dat het gebouw voldoende toegankelijk is.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.14 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eisen voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.14 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 4.14

gebruiksfunctie	leden van toepassing
	vrije doorgang route
	artikel 4.15
	lid *
1 Woonfunctie	-
2 Bijeenkomstfunctie	-
3 Celfunctie	-
a celfunctie niet gelegen in een cellingebouw	-
b celfunctie gelegen in een cellingebouw	*
4 Gezondheidszorgfunctie	-
5 Industriefunctie	-
6 Kantoorfunctie	-
7 Logiesfunctie	-
8 Onderwijsfunctie	-
9 Sportfunctie	-
10 Winkelfunctie	-
11 Overige gebruiksfunctie	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-

Vrije doorgang route

Artikel 4.15

Een gemeenschappelijke verkeersroute heeft over de volle lengte een vrije doorgang met een breedte van ten minste 1,1 m en een hoogte van ten minste 2,1 m.

Afdeling 4.4. Bereikbaarheid, nieuwbouw

Artikel 4.16

1. Een te bouwen bouwwerk is zodanig, dat het bouwwerk door rolstoelgebruikers kan worden binnengegaan en verlaten.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.16 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.16 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 4.16

gebruiksfunctie	leden van toepassing								
	algemeen			toegankelijkheidssector			opstelplaats lift		
	artikel 4.17			4.18			4.19		
lid	1	2	3	1	2	3	*		
1 Woonfunctie									
a woonfunctie gelegen in een woongebouw	1	2	3	1	-	3			*
b woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-	-			-
c andere woonfunctie	1	-	3	1	-	3			-
2 Bijeenkomstfunctie	-	-	-	-	2	3			-
3 Celfunctie									
a celfunctie niet voor dag- en nachtverblijf	-	-	-	-	-	-			-
b celfunctie voor dag- en nachtverblijf	-	-	-	-	2	3			-
4 Gezondheidszorgfunctie	-	-	-	-	2	3			-
5 Industriefunctie									
a lichte industriefunctie	-	-	-	-	-	-			-
b andere industriefunctie	-	-	-	-	2	3			-
6 Kantoorfunctie	-	-	-	-	2	3			-
7 Logiesfunctie	-	-	-	-	2	3			-
8 Onderwijsfunctie	-	-	-	-	2	3			-
9 Sportfunctie	-	-	-	-	2	3			-
10 Winkelfunctie	-	-	-	-	2	3			-
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-			-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-			-

Algemeen

Artikel 4.17

1. De vloer ter plaatse van ten minste een toegang van een woonfunctie heeft een hoogteverschil met, de vloer van een gemeenschappelijke verkeersruimte of het aansluitende terrein, dat niet groter is dan 0,02 m.
2. De vloer ter plaatse van ten minste een toegang van een woongebouw heeft een hoogteverschil met het aansluitende terrein ter plaatse van die toegang, dat niet groter is dan 0,02 m.
3. Een drempel in een toegang als bedoeld in het eerste en tweede lid, heeft ter plaatse van die toegang een hoogteverschil met een aansluitende vloer, het aansluitende terrein of een aansluitende hellingbaan, dat niet groter is dan 0,02 m.

Toegankelijkheidssector

Artikel 4.18

1. De vloer ter plaatse van ten minste een toegang van een toegankelijkheidssector heeft een hoogteverschil met het aansluitende terrein ter plaatse van die toegang, dat niet groter is dan 0,02 m.
2. De vloer ter plaatse van ten minste een toegang van een toegankelijkheidssector heeft een hoogteverschil met het aansluitende terrein ter plaatse van die toegang, dat niet groter is dan 1 m.
3. Een drempel in een vloer van een toegankelijkheidssector heeft een hoogteverschil met de aansluitende vloer, het aansluitende terrein of een aansluitende hellingbaan, dat niet groter is dan 0,02 m.

Opstelplaats lift

Artikel 4.19

Een woongebouw waarin de vloer ter plaatse van de toegang van een woonfunctie hoger ligt dan 3 m boven het meetniveau, heeft op elke bouwlaag een opstelplaats voor een lift. De oppervlakte van deze opstelplaats is afgestemd op het kunnen plaatsen van een lift die een liftkooi heeft met een vrije vloeroppervlakte van ten minste 1,05 m x 2,05 m.

Afdeling 4.5. Verblijfsgebied, nieuwbouw

Artikel 4.20

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een of meer verblijfsgebieden waar de voor de betrokken gebruiksfunctie kenmerkende activiteiten kunnen plaatsvinden.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.20 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.20 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 4.20

gebruiksfunctie	leden van toepassing												grenswaarden								
	aanwezigheid			bereikbaarheid			integraal toegankelijk			afmetingen			aanwezigheid			integraal toegankelijk			afmetingen		
	4.21			4.22			4.23			4.24			4.21			4.23			4.24		
artikel	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	3	2	1	2	3		
lid	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	3	2	1	2	3		
1 Woonfunctie														%		%	m ²	m	m		
a woonfunctie van een woonwagen	1	2	3	-	1	2	-	-	-	1	2	3	60	4 m x 3 m	-	4	1,6	2,2			
b andere woonfunctie	1	2	3	4	1	2	3	1	-	1	2	3	55	3,3m x 3,3m	-	5	1,8	2,6			
2 Bijeenkomstfunctie																					
a. bijeenkomstfunctie voor alcoholgebruik	1	-	3	-	-	-	-	-	2	1	2	3	55	35 m ²	40	10	1,8	2,4			
b. andere bijeenkomstfunctie	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	3	55	-	40	10	1,8	2,4			
3 Celfunctie	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	3	55	-	-	4	1,8	2,4			
1 niet-gemeenschappelijk verblijfsgebied uitsluitend voor kortstondig verblijf																40	6	1,8	2,4		
2 niet-gemeenschappelijk verblijfsgebied voor dag- en nachtverblijf, met een toiletpot																					
3 ander verblijfsgebied																	40	5	1,8	2,4	
4 Gezondheidszorgfunctie	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	3	55	-	40	10	1,8	2,4			
5 Industriefunctie																					
a lichte industriefunctie	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	3	55	-	40	5	1,8	2,4			
b andere industriefunctie	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	3	55	-	40	5	1,8	2,4			
6 Kantoorfunctie	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	3	55	-	40	10	1,8	2,4			
7 Logiesfunctie																					
a logiesfunctie niet gelegen in logiesgebouw	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	3	55	-	40						
1 verblijfsgebied gelegen in een toegankelijkheidssector																	14	3,2	2,4		
2 ander verblijfsgebied																	4	1,5	2,1		
b logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	3	55	-	40						
1 verblijfsgebied in een toegankelijkheidssector																	14	3,2	2,4		
2 ander verblijfsgebied																	5	1,8	2,4		
8 Onderwijsfunctie																					
a onderwijsfunctie voor basisonderwijs	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	3	55	-	100						
1 verblijfsgebied voor een groep leerlingen																	42	1,8	2,8		
2 verblijfsgebied voor spelactiviteiten																	84	1,8	3,5		
3 ander verblijfsgebied																	8	1,8	2,4		
b onderwijsfunctie voor speciaal onderwijs	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	3	55	-	100						
1 verblijfsgebied voor bouwkundig onderwijs																	42	1,8	3,5		
2 verblijfsgebied voor een groep leerlingen																	42	1,8	2,8		
3 verblijfsgebied voor spelactiviteiten																	84	1,8	3,5		
4 verblijfsgebied voor het onderwijzend personeel																	16	1,8	2,4		
5 ander verblijfsgebied																	8	1,8	2,4		
c andere onderwijsfunctie	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	3	55	-	100						
8 1,8 2,4																	8	1,8	2,4		
9 Sportfunctie																					
a sportfunctie behorend tot een onderwijsfunctie voor basisonderwijs	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	3	55	-	40						
1 verblijfsgebied voor lichamelijke oefening																	252	1,8	5		
2 ander verblijfsgebied																	10	1,8	2,4		
b sportfunctie behorend tot een onderwijsfunctie voor speciaal onderwijs	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	3	55	-	40						
1 verblijfsgebied voor lichamelijke oefening																	252	1,8	5		
2 verblijfsgebied voor watergewinningstherapie																	30	1,8	2,4		
3 verblijfsgebied voor bewegingstherapie																	70	1,8	2,4		
4 ander verblijfsgebied																	10	1,8	2,4		
c andere sportfunctie	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	3	55	-	40						
10 1,8 2,4																	10	1,8	2,4		
10 Winkelfunctie																					
a winkelfunctie voor het slijtersbedrijf	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	3	55	-	40						
b andere winkelfunctie	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	3	55	-	40						
11 Overige gebruiksfunctie																					
a. functie voor het personenvervoer, met een gebruiksoppervlakte van meer dan 50 m ²	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	3	55	-	-		5	1,8	2,4		
b. andere overige gebruiksfunctie	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	3	55	-	-		-	-	-		
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		

Aanwezigheid

Artikel 4.21

- Ten minste het in tabel 4.20 aangegeven deel van de gebruiksoppervlakte van een gebruiksfunctie is verblijfsgebied.
- Een woonfunctie heeft een vloeroppervlakte van ten minste 24 m² aan verblijfsgebied.
- Een gebruiksfunctie heeft ten minste een verblijfsgebied met een vloeroppervlakte van ten minste de grenswaarde die is aangegeven in tabel 4.20.
- Ten hoogste 35% van de totale vloeroppervlakte aan verblijfsgebied als bedoeld in het

eerste lid, is gemeenschappelijk verblijfsgebied, op voorwaarde dat:

- a. ten minste 24 m² niet-gemeenschappelijk verblijfsgebied is, of
- b. ten minste 18 m² niet-gemeenschappelijk verblijfsgebied is en ten minste een gemeenschappelijk verblijfsgebied een vloeroppervlakte heeft van ten minste 18 m².

Op het gemeenschappelijke verblijfsgebied zijn uitsluitend woonfuncties aangewezen.

Bereikbaarheid

Artikel 4.22

1. Een verblijfsgebied als bedoeld in artikel 4.21, is vanaf de toegang van de woonfunctie bereikbaar via besloten niet-gemeenschappelijke ruimten van die woonfunctie.
2. Een verblijfsgebied is vanaf de toegang van de woonfunctie bereikbaar zonder het betreden van een toiletruimte, badruimte of technische ruimte.
3. In afwijking van het eerste lid, is een vloeroppervlakte aan gemeenschappelijk verblijfsgebied, als bedoeld in artikel 4.21, vierde lid, vanaf de toegang van de woonfunctie bereikbaar via besloten al dan niet gemeenschappelijke verkeersroutes.

Integraal toegankelijk

Artikel 4.23

1. Indien de gebruiksoppervlakte van een woonfunctie groter is dan 500 m², ligt ten minste 35 % van het totaal van de vloeroppervlakte aan verblijfsgebied in een toegankelijkheidssector.
2. Indien de gebruiksoppervlakte van een gebruiksfunctie, vermeerderd met het totaal aan gebruiksoppervlakte van een of meer soortgelijke gebruiksfuncties, gelegen op hetzelfde perceel, groter is dan of gelijk aan 400 m², ligt het in tabel 4.20 aangegeven deel van de vloeroppervlakte aan verblijfsgebied in een toegankelijkheidssector.

Afmetingen

Artikel 4.24

1. Een verblijfsgebied heeft een vloeroppervlakte van ten minste de grenswaarde die is aangegeven in tabel 4.20.
2. Een vloeroppervlakte als bedoeld in het eerste lid, heeft een breedte van ten minste de grenswaarde die is aangegeven in tabel 4.20.
3. Een vloeroppervlakte als bedoeld in het eerste lid, heeft een hoogte boven de vloer van ten minste de grenswaarde die is aangegeven in tabel 4.20.

Afdeling 4.6. Verblijfsruimte

§ 4.6.1. Nieuwbouw

Artikel 4.25

1. De verblijfsruimten van een te bouwen bouwwerk hebben zodanige afmetingen en een zodanige bereikbaarheid, dat het bouwwerk doelmatig kan worden gebruikt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.25 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.25 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 4.25

gebruiksfunctie	leden van toepassing												grenswaarden								
	aanwezigheid						bereikbaarheid						aanwezigheid			afmetingen					
	4.26		4.27				4.28		4.29		4.26			4.28							
artikel	lid	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	*	opp.	[n]	[m ²]	[m]	[m]	
1	Woonfunctie																				
	a woonfunctie van een woonwagen	1	-	-	-	-	-	1	2	3	4	1	2	3	-	4 m x 3 m	-	4	1,6	2,2	
	b andere woonfunctie	1	-	-	-	-	-	1	2	3	-	1	2	3	-	3,3m x 3,3m	-	5	1,8	2,6	
2	Bijeenkomstfunctie																				
	a bijeenkomstfunctie voor alcoholgebruik	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	3	*	35 m ²	-	10	1,8	2,4	
	b andere bijeenkomstfunctie	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	3	*	10 m ²	-	10	1,8	2,4	
3	Celfunctie																				
	1 niet-gemeenschappelijke verblijfsruimte uitsluitend voor dagverblijf	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	3	*	4 m ²	-		4	1,8	2,4
	2 niet-gemeenschappelijke verblijfsruimte voor dag- en nachtverblijf, met een toilet																		6	1,8	2,4
	3 andere verblijfsruimte																		5	1,8	2,4
4	Gezondheidszorgfunctie																				
	1 verblijfsruimte voor personen niet ouder dan vijf jaar	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	3	*	5 m ²	-		5	1,8	2,4
	2 andere verblijfsruimte																		10	1,8	2,4
5	Industriefunctie																				
	1 verblijfsruimte voor personen niet ouder dan vijf jaar	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	3	*	5 m ²	-		5	1,8	2,4
6	Kantoorfunctie																				
	1 verblijfsruimte voor personen niet ouder dan vijf jaar	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	3	*	10 m ²	-		10	1,8	2,4
7	Logiesfunctie																				
	a Logiesfunctie niet gelegen in een logiesgebouw	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	3	*	4 m ²	-				
	1 verblijfsruimte gelegen in een toegankelijkheidssector																		14	3,2	2,4
	2 andere verblijfsruimte																		4	1,5	2,1
	b. Logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	3	*	5 m ²	-				
	1 verblijfsruimte gelegen in een toegankelijkheidssector																		14	3,2	2,4
	2 andere verblijfsruimte																		5	1,8	2,4
8	Onderwijsfunctie																				
	a Onderwijsfunctie voor basisonderwijs	1	2	3	-	5	-	1	-	-	-	1	2	3	*	8 m ²	4				
	1 verblijfsruimte voor een groep leerlingen																		42	1,8	2,8
	2 verblijfsruimte voor spelactiviteiten																		84	1,8	3,5
	3 andere verblijfsruimte																		8	1,8	2,4
	b Onderwijsfunctie voor speciaal onderwijs	1	-	-	4	5	-	1	-	-	-	1	2	3	*	8 m ²	2				
	1 verblijfsruimte voor bouwkundig onderwijs																		42	1,8	3,5
	2 verblijfsruimte voor een groep leerlingen																		42	1,8	2,8
	3 verblijfsruimte voor spelactiviteiten																		84	1,8	3,5
	4 verblijfsruimte voor het onderwijzend personeel																		16	1,8	2,4
	5 andere verblijfsruimte																		8	1,8	2,4
	c andere onderwijsfunctie	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	3	*	8 m ²	-		8	1,8	2,4
9	Sportfunctie																				
	a sportfunctie behorend tot een onderwijsfunctie voor basisonderwijs	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	3	*	10 m ²	-				
	1 verblijfsruimte voor lichamelijke oefening																		252	1,8	5
	2 andere verblijfsruimte																		10	1,8	2,4
	b sportfunctie behorend tot een onderwijsfunctie voor speciaal onderwijs	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	3	*	30 m ²	-				
	1 verblijfsruimte voor lichamelijke oefening																		252	1,8	5
	2 verblijfsruimte voor watergewinning																		30	1,8	2,4
	3 verblijfsruimte voor bewegingstherapie																		70	1,8	2,4
	4 andere verblijfsruimte																		10	1,8	2,4
	c andere sportfunctie	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	3	*	10 m ²	-		10	1,8	2,4
10	Winkelfunctie																				
	a winkelfunctie voor het slijtersbedrijf	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	3	*	15 m ²	-		15	1,8	2,4
	b andere winkelfunctie	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	3	*	10 m ²	-		10	1,8	2,4
11	Overige gebruiksfunctie																				
	a overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer met een gebruiksoppervlakte van meer dan 50 m ²	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	3	*	5 m ²	-		5	1,8	2,4
	b andere overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Aanwezigheid

Artikel 4.26

1. Een gebruiksfunctie heeft ten minste een verblijfsruimte met een vloeroppervlakte van ten minste de grenswaarde die is aangegeven in tabel 4.25.
2. Een onderwijsfunctie voor het basisonderwijs heeft ten minste een verblijfsruimte waarin spelactiviteiten kunnen plaatsvinden, en ten minste twee van deze verblijfsruimten, indien het een onderwijsfunctie voor het basisonderwijs betreft met meer dan dertien verblijfsruimten voor een groep leerlingen.
3. Een onderwijsfunctie voor het basisonderwijs heeft een verblijfsruimte voor het

- onderwijzend personeel met een oppervlakte van ten minste 8 m². Deze oppervlakte wordt vermeerderd met 2 m² voor elke verblijfsruimte voor een groep leerlingen.
4. Een onderwijsfunctie voor het speciaal onderwijs heeft een verblijfsruimte voor het onderwijzend personeel met een oppervlakte van ten minste 16 m². Indien deze gebruiksfunctie meer dan vier verblijfsruimten voor een groep leerlingen heeft, wordt deze oppervlakte vermeerderd met 2 m² voor elke volgende zodanige verblijfsruimte.
  5. Een gebruiksfunctie met meer dan het in tabel 4.25 aangegeven aantal verblijfsruimten voor een groep leerlingen, heeft een verblijfsruimte voor het hoofd van de school.
  6. Een andere overige gebruiksfunctie heeft een verblijfsruimte.

Bereikbaarheid

Artikel 4.27

1. Een verblijfsruimte ligt in een verblijfsgebied.
2. Een verblijfsruimte als bedoeld in artikel 4.26, is vanaf de toegang van de woonfunctie bereikbaar via al dan niet gemeenschappelijke besloten ruimten van die woonfunctie.
3. Een verblijfsruimte is vanaf de toegang van de woonfunctie bereikbaar zonder het betreden van een toiletruimte, badruimte, of technische ruimte.
4. Een verblijfsruimte van een woonwagen als bedoeld in artikel 4.26, eerste lid, ligt op een afstand van ten minste 0,9 m van de toegang van de woonwagen.

Afmetingen

Artikel 4.28

1. Een verblijfsruimte heeft een vloeroppervlakte van ten minste de grenswaarde die is aangegeven in tabel 4.25.
2. Een vloeroppervlakte als bedoeld in het eerste lid, heeft een breedte van ten minste de grenswaarde als aangegeven in tabel 4.25.
3. Een vloeroppervlakte als bedoeld in het eerste lid, heeft een hoogte boven de vloer van ten minste de grenswaarde als aangegeven in tabel 4.25.

Bezettingsgraadklasse

Artikel 4.29

Voor een verblijfsruimte geldt dezelfde bezettingsgraadklasse als voor het verblijfsgebied waarin deze ligt.

§ 4.6.2. Bestaande bouw

Artikel 4.30

1. Een bestaand bouwwerk heeft een of meer verblijfsruimten die zodanig zijn dat daarin de voor de gebruiksfunctie kenmerkende activiteiten kunnen plaatsvinden.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.30 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eisen voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.30 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 4.30

gebruiksfunctie	leden van toepassing								grenswaarden											
	aanwezigheid				bereikbaarheid				afmetingen											
	aanwezigheid				afmetingen				afmetingen											
artikel	4.31				4.32				4.33				4.31				4.33			
lid	1	2	3	4	*	1	2	3	4	2	4	opp.	breedte	1	2	3	4			
										[m ²]	[m ²]	[m]	[m ²]							
1 Woonfunctie																				
a woonfunctie van een woonwagen	1	2	-	-	*	-	-	-	4	9,4	-	-	-	-	-	-	-	-		
b andere woonfunctie	1	2	3	4	*	-	-	-	4	14	7,5	2,4	-	-	-	-	-	-		
2 Bijeenkomstfunctie																				
a bijeenkomstfunctie voor alcoholgebruik	1	-	-	4	-	1	2	3	-	-	35	1,5	-	-	-	-	-	8		
b andere bijeenkomstfunctie	1	-	-	-	-	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8		
3 Celfunctie																				
1 niet-gemeenschappelijke verblijfsruimte uitsluitend voor kortstondig verblijf																		3		
2 niet-gemeenschappelijke verblijfsruimte voor dag- en nachtverblijf, met een toilet																		5		
3 andere verblijfsruimte																		4		
4 Gezondheidszorgfunctie																				
1 verblijfsruimte voor het verblijf van personen niet ouder dan vijf jaar	1	-	-	-	-	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5		
2 andere verblijfsruimte																		8		
5 Industriefunctie	1	-	-	-	-	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4		
6 Kantoorfunctie	1	-	-	-	-	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8		
7 Logiesfunctie	1	-	-	-	-	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4		
8 Onderwijsfunctie	1	-	-	-	-	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8		
9 Sportfunctie	1	-	-	-	-	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8		
10 Winkelfunctie																				
a winkelfunctie voor het slijtersbedrijf	1	-	-	-	-	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15		
b andere winkelfunctie	1	-	-	-	-	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8		
11 Overige gebruiksfunctie																				
a functie voor het personenvervoer, met een vloeroppervlakte van meer dan 100 m ²	1	-	-	-	-	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4		
b andere overige gebruiksfunctie	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		

Aanwezigheid

Artikel 4.31

1. Een gebruiksfunctie heeft een of meer verblijfsruimten.
2. Een woonfunctie heeft een totale vloeroppervlakte aan verblijfsruimte van ten minste de grenswaarde die is aangegeven in tabel 4.30.
3. De vloeroppervlakte aan verblijfsruimte van een woonfunctie als bedoeld in het tweede lid, mag op 10 m² na deel uitmaken van gemeenschappelijke verblijfsruimten.
4. Een gebruiksfunctie heeft ten minste een verblijfsruimte met een vloeroppervlakte en een breedte van ten minste de grenswaarde die is aangegeven in tabel 4.30.

Bereikbaarheid

Artikel 4.32

Een verblijfsruimte als bedoeld in artikel 4.31, tweede lid, is vanaf de toegang van de woonfunctie bereikbaar via al dan niet gemeenschappelijke besloten ruimten van de woonfunctie, zonder het betreden van een toiletruimte, badruimte of technische ruimte.

Afmetingen

Artikel 4.33

1. Een verblijfsruimte heeft een vloeroppervlakte van ten minste de grenswaarde die is aangegeven in tabel 4.30.
2. Een vloeroppervlakte als bedoeld in het eerste lid, heeft een breedte van ten minste 1,5 m.
3. Een vloeroppervlakte als bedoeld in het eerste lid, heeft een hoogte boven de vloer van ten minste 2,1 m.
4. Een vloeroppervlakte van een verblijfsruimte heeft een hoogte boven de vloer van ten minste 2,1 m.

Afdeling 4.7. Toiletruimte

§ 4.7.1. Nieuwbouw

Artikel 4.34

1. Een te bouwen bouwwerk heeft voldoende toiletruimten.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.34 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.34 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 4.34

gebruiksfunctie	leden van toepassing										grenswaarden																								
	aanwezigheid					integraal toegankelijk					bereikbaarheid					afmetingen					aanwezigheid					afmetingen									
artikel	4.35					4.36					4.37					4.38					4.39					4.35					4.38				
lid	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	*	1	4					5					4
	[n]	[m ²]					[m ²]					[m]						[n]	[m ²]					[m ²]					[m]						
1 Woonfunctie																							*	1	4					5					4
a woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan dan 50 m ² , gelegen in een woongebouw	1	-	3	-	-	-	-	2	-	-	-	1	2	-	4	5	6	-	1	-	3	4	*	1	-					-					2,3
b woonfunctie van een woonwagen	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	2	-	4	*	1	-					-					2,1
c andere woonfunctie	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	6	-	-	1	-	3	4	*	-	-					-					2,3
		bij bezettingsgraadklasse												B1 B2 B3 B4 B5					B1 B2 B3 B4 B5																
2 Bijeenkomstfunctie																							*	2	-					-					2,1
a bijeenkomstfunctie voor alcoholgebruik, met een gebruiksoppervlakte van meer dan 150 m ²	1	-	-	-	-	6	-	-	3	-	-	-	-	-	-	6	7	-	1	-	3	4	*	2	-					-					2,1
b bijeenkomstfunctie voor het aanschouwen van sport	-	-	-	4	5	6	-	-	-	4	-	-	-	-	-	6	-	-	1	-	3	4	*	-	60	60	n.t.	n.t.	n.t.	30	30	n.t.	n.t.	n.t.	2,1
c andere bijeenkomstfunctie	1	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	7	-	1	-	4	-	*	2	-					-					2,1
3 Celfunctie																							-	-	360	360	360	360	n.t.	180	180	180	180	n.t.	2,1
a celfunctie voor langdurig dag- en nachtverblijf	-	-	-	4	5	6	-	-	-	4	-	-	-	-	-	6	-	-	1	-	3	4	-	-	360	360	360	360	n.t.	180	180	180	180	n.t.	2,1
b andere celfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4 Gezondheidszorgfunctie	-	-	-	4	5	6	-	-	-	4	-	-	-	-	-	6	-	-	1	-	3	4	*	-	360	360	360	360	n.t.	180	180	180	180	n.t.	2,1
5 Industriefunctie																							-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
a lichte industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b andere industriefunctie	-	-	-	4	5	6	-	-	-	4	-	-	-	-	-	6	-	-	1	-	3	4	*	-	60	60	150	360	>360	30	30	75	180	450	2,1
6 Kantoorfunctie	-	-	-	4	5	6	-	-	-	4	-	-	-	-	-	6	-	-	1	-	3	4	*	-	60	60	150	360	n.t.	30	30	75	180	n.t.	2,1
7 Logiesfunctie																							*	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,1
a logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw	1	2	3	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	6	-	-	1	-	3	4	*	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,1	
b logiesfunctie met een gebruiksoppervlakte van meer dan 400 m ² , niet gelegen in een logiesgebouw	-	2	3	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	4	*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,1	
c logiesfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 400 m ² , niet gelegen in een logiesgebouw	1	-	3	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	4	*	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,1	
8 Onderwijsfunctie	-	-	-	4	5	6	-	-	-	5	-	-	-	-	-	6	-	-	1	-	3	4	*	-	60	60	150	n.t.	n.t.	30	30	75	n.t.	n.t.	2,1
9 Sportfunctie	-	-	-	4	5	6	-	-	-	4	-	-	-	-	-	6	-	-	1	-	3	4	*	-	60	60	150	360	360	30	30	75	180	180	2,1
10 Winkelfunctie	-	-	-	4	5	6	-	-	-	4	-	-	-	-	-	6	-	-	1	-	3	4	*	-	60	60	150	360	>360	400	400	400	400	450	2,1
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Aanwezigheid

Artikel 4.35

1. Een gebruiksfunctie heeft een aantal toiletruimten, dat niet kleiner is dan de grenswaarde die is aangegeven in tabel 4.34.
2. Een gebruiksfunctie heeft voor elke 125 m² gebruiksoppervlakte of een gedeelte daarvan ten minste een toiletruimte.
3. Een toiletruimte kan een gemeenschappelijke toiletruimte zijn. Op deze toiletruimte zijn uitsluitend gebruiksfuncties van dezelfde soort aangewezen, met een totale gebruiksoppervlakte van niet meer dan 125 m².

4. Een gebruiksfunctie heeft een zodanig aantal toiletruimten dat op een toiletruimte niet meer is aangewezen dan de in tabel 4.34 aangegeven gebruiksoppervlakte aan gebruiksfunctie, met een minimum van twee toiletruimten.
5. In afwijking van het vierde lid, kan worden volstaan met één toiletruimte, indien de totale gebruiksoppervlakte van een of meer op deze toiletruimte aangewezen gebruiksfuncties niet groter is dan de in tabel 4.34 aangegeven gebruiksoppervlakte.
6. Een toiletruimte kan een gemeenschappelijke toiletruimte zijn.

Integraal toegankelijk

Artikel 4.36

1. Ten minste een toiletruimte van een woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van meer dan 500 m² is integraal toegankelijk.
2. Een woonfunctie gelegen in een woongebouw met een toegankelijkheidssector als bedoeld in artikel 4.4, zonder niet-gemeenschappelijke toiletruimte, heeft ten minste een gemeenschappelijke toiletruimte die integraal toegankelijk is.
3. Ten minste een toiletruimte is integraal toegankelijk.
4. Indien de gebruiksoppervlakte van een gebruiksfunctie, vermeerderd met het totaal aan gebruiksoppervlakte van een of meer gebruiksfuncties van dezelfde soort, gelegen op hetzelfde perceel, groter is dan of gelijk aan 400 m², is het aantal integraal toegankelijke toiletruimten ten minste gelijk aan de getalwaarde van het aantal toiletruimten, bedoeld in artikel 4.35, vierde lid, gedeeld door tien, op een geheel getal naar boven afgerond.
5. Indien de gebruiksoppervlakte van een onderwijsfunctie, vermeerderd met het totaal aan gebruiksoppervlakte van een of meer gebruiksfuncties van dezelfde soort, gelegen op hetzelfde perceel, groter is dan of gelijk aan 400 m², is het aantal integraal toegankelijke toiletruimten ten minste gelijk aan de getalwaarde van het aantal toiletruimten, bedoeld in artikel 4.35, vierde lid, gedeeld door 35, op een geheel getal naar boven afgerond.

Bereikbaarheid

Artikel 4.37

1. Een toiletruimte als bedoeld in artikel 4.35, eerste en tweede lid, en 4.36, eerste en tweede lid, is vanaf de toegang van de woonfunctie bereikbaar via besloten niet-gemeenschappelijke ruimten van die woonfunctie.
2. In afwijking van het eerste lid, is de toiletruimte vanaf de toegang van de woonfunctie bereikbaar via besloten al dan niet gemeenschappelijke verkeersroutes.
3. Een toiletruimte ligt niet buiten de standplaats.
4. Het hoogteverschil tussen ten minste een vloer waarop een toegang van de woonfunctie zich bevindt en de vloer van ten minste een gemeenschappelijke toiletruimte als bedoeld in artikel 4.35, derde lid, is niet meer dan 3 m. Dit geldt niet voor een integraal toegankelijke toiletruimte en een woonfunctie met een niet-gemeenschappelijke toiletruimte.
5. De loopafstand tussen ten minste een toegang van de woonfunctie en de toegang van ten minste een gemeenschappelijke toiletruimte als bedoeld in artikel 4.35, derde lid, is niet groter dan 25 m. Dit geldt niet voor een integraal toegankelijke toiletruimte en een woonfunctie met een niet-gemeenschappelijke toiletruimte.

6. Een integraal toegankelijke toiletruimte ligt in een toegankelijkheidssector als bedoeld in artikel 4.4.
7. Een toiletruimte is niet rechtstreeks toegankelijk vanuit een verblijfsruimte.

Afmetingen

Artikel 4.38

1. Een toiletruimte als bedoeld in artikel 4.35, eerste tot en met zesde lid, heeft een vloeroppervlakte van ten minste 0,9 m x 1,2 m.
2. Een toiletruimte als bedoeld in artikel 4.35, eerste lid, heeft een vloeroppervlakte van ten minste 1 m². De breedte van die vloeroppervlakte is ten minste 0,8 m.
3. Een integraal toegankelijke toiletruimte heeft een vloeroppervlakte van ten minste 1,65 m x 2,2 m.
4. Een vloeroppervlakte als bedoeld in het eerste tot en met derde lid, heeft een hoogte boven de vloer van ten minste de grenswaarde als aangegeven in tabel 4.34.

Inrichting

Artikel 4.39

Een toiletruimte als bedoeld in artikel 4.35 is afsluitbaar.

§ 4.7.2. Bestaande bouw

Artikel 4.40

1. Een bestaand bouwwerk heeft voldoende toiletruimten.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.40 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.40 geen voorschrift is gegeven.

Tabel 4.40

gebruiksfunctie	leden van toepassing								grenswaarden			
	aanwezigheid					bereikbaarheid		afmetingen	inrichting	aanwezigheid		
	artikel 4.41					4.42		4.43	4.44	4.41		
lid	1	2	3	4	5	1	2	*	*	1	2	3
										[n]	[m ²]	[m ²]
1 Woonfunctie												
a woonfunctie gelegen in een woongebouw	1	2	-	-	-	1	-	*	*	1	165	-
b woonfunctie van een woonwagen	1	-	-	-	-	-	-	*	-	1	-	-
c woonfunctie niet gelegen in een woongebouw	1	-	-	-	-	-	-	*	*	1	-	-
2 Bijeenkomstfunctie												
a bijeenkomstfunctie voor alcoholgebruik	1	-	-	-	5	-	2	*	*	2	-	-
b bijeenkomstfunctie voor het aanschouwen van sport	-	-	3	4	5	-	-	*	*	-	-	150
c andere bijeenkomstfunctie	1	-	-	-	5	-	-	*	*	2	-	-
3 Celfunctie	-	-	3	4	5	-	-	*	-	-	-	450
4 Gezondheidszorgfunctie	-	-	3	4	5	-	-	*	*	-	-	450
5 Industriefunctie												
a van lichte constructie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b andere industriefunctie	1	-	-	4	5	-	-	*	*	2	-	-
6 Kantoorfunctie	-	-	3	4	5	-	-	*	*	-	-	450
7 Logiesfunctie	1	2	-	-	-	-	-	*	*	1	200	-
8 Onderwijsfunctie	-	-	3	4	5	-	-	*	*	-	-	225
9 Sportfunctie	1	-	3	4	5	-	-	*	*	2	-	-
10 Winkelfunctie	1	-	-	4	5	-	-	*	*	2	-	-
11 overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Aanwezigheid

Artikel 4.41

1. Een gebruiksfunctie heeft een aantal toiletruimten, dat niet kleiner is dan de grenswaarde die is aangegeven in tabel 4.40.
2. Een gebruiksfunctie zonder niet-gemeenschappelijke toiletruimte, heeft voor elke in tabel 4.40 aangegeven gebruiksoppervlakte of gedeelte daarvan, ten minste een, al dan niet gemeenschappelijke toiletruimte.
3. Een gebruiksfunctie heeft voor elke in tabel 4.40 aangegeven gebruiksoppervlakte of gedeelte daarvan, een al dan niet gemeenschappelijke toiletruimte, met een minimum van twee toiletruimten.
4. In afwijking van het eerste en derde lid, kan worden volstaan met één al dan niet gemeenschappelijke toiletruimte, indien de totale gebruiksoppervlakte van de op deze toiletruimten aangewezen gebruiksfuncties niet groter is dan 600 m².
5. Een toiletruimte kan een gemeenschappelijke toiletruimte zijn.

Bereikbaarheid

Artikel 4.42

1. Een gemeenschappelijke toiletruimte als bedoeld in artikel 4.41, tweede lid, is, vanaf de toegang van de woonfunctie bereikbaar door al dan niet gemeenschappelijke besloten ruimten van de woonfunctie.
2. Een toiletruimte als bedoeld in artikel 4.41, is niet rechtstreeks toegankelijk vanuit een verblijfsruimte.

Afmetingen

Artikel 4.43

Een toiletruimte als bedoeld in artikel 4.41, eerste tot en met derde lid, heeft een vloeroppervlakte van ten minste 0,64 m². De breedte van die vloeroppervlakte is ten minste 0,6 m en de hoogte daarboven is ten minste 2 m.

Inrichting

Artikel 4.44

Een toiletruimte als bedoeld in artikel 4.41 is afsluitbaar.

Afdeling 4.8. Badruimte

§ 4.8.1. Nieuwbouw

Artikel 4.45

1. Een te bouwen bouwwerk heeft voldoende badruimten.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.45 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.45 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 4.45

5. Een badruimte als bedoeld in het eerste lid, mag een gemeenschappelijke badruimte zijn. Het aantal gemeenschappelijke badruimten is zodanig dat op een badruimte in totaal niet meer dan 250 m² gebruiksoppervlakte aan woonfuncties is aangewezen.
6. Een badruimte als bedoeld in het eerste tot en met vierde lid, mag een gemeenschappelijke badruimte zijn.
7. Een badruimte mag zijn samengevoegd met een toiletruimte.

Integrale toegankelijkheid

Artikel 4.47

1. Ten minste een badruimte als bedoeld in artikel 4.46, tweede lid, is een integraal toegankelijke badruimte.
2. Indien een woonfunctie gelegen in een woongebouw geen niet-gemeenschappelijke badruimte heeft, is ten minste een badruimte als bedoeld in artikel 4.46, vijfde lid, een integraal toegankelijke badruimte. Dit geldt uitsluitend, indien:
  - a. in het woongebouw een vloer van een verblijfsgebied hoger ligt dan 12,5 m boven het meetniveau, of
  - b. het woongebouw een gebruiksoppervlakte heeft van meer dan 3.500 m², die hoger ligt dan 1,5 m boven het meetniveau.
3. Indien de gebruiksoppervlakte van een gebruiksfunctie, vermeerderd met het totaal aan gebruiksoppervlakte van een of meer gebruiksfuncties van dezelfde soort, gelegen op hetzelfde perceel, groter is dan of gelijk aan 400 m², is het aantal integraal toegankelijke badruimten ten minste gelijk aan de getalwaarde van het aantal aanwezige badruimten gedeeld door 20, op een geheel getal naar boven afgerond.
4. Een gezondheidszorgfunctie voor aan bed gebonden patiënten heeft een zodanig aantal integraal toegankelijke badruimten, dat op een integraal toegankelijke badruimte niet meer dan 750 m² gebruiksoppervlakte van de gebruiksfunctie is aangewezen, met een minimum van een integraal toegankelijke badruimte.
5. Een integraal toegankelijke badruimte als bedoeld in het eerste tot en met vierde lid, kan zijn samengevoegd met een toiletruimte.

Bereikbaarheid

Artikel 4.48

1. Een badruimte als bedoeld in artikel 4.46, is vanaf de toegang van de woonfunctie bereikbaar via besloten niet-gemeenschappelijke ruimten van die woonfunctie.
2. In afwijking van het eerste lid, is een badruimte vanaf ten minste een toegang van de woonfunctie bereikbaar via besloten al dan niet gemeenschappelijke verkeersroutes.
3. Het hoogteverschil tussen de vloer ter plaatse van ten minste een toegang van de woonfunctie en de vloer van ten minste een gemeenschappelijke badruimte als bedoeld in het tweede lid, is niet meer dan 3 m. Dit geldt niet voor een integraal toegankelijke badruimte als bedoeld in artikel 4.47, en een woonfunctie met een niet-gemeenschappelijke toiletruimte.
4. De loopafstand tussen ten minste een toegang van de woonfunctie en de toegang van een badruimte die wordt bereikt via een of meer gemeenschappelijke verkeersroutes als bedoeld in het tweede lid, is niet groter dan 25 m, opdat die badruimte binnen redelijke tijd kan worden bereikt. Dit geldt niet voor een integraal toegankelijke badruimte als bedoeld in artikel 4.47, en een woonfunctie met een niet-gemeenschappelijke toiletruimte.

5. Een badruimte als bedoeld in artikel 4.46, eerste lid, ligt niet buiten de standplaats.
6. Een integraal toegankelijke badruimte ligt in een toegankelijkheidssector.

Afmetingen

Artikel 4.49

1. Een badruimte als bedoeld in artikel 4.46, eerste, tweede en vierde lid, heeft een vloeroppervlakte van ten minste de in tabel 4.45 aangegeven grenswaarde.
2. Een badruimte als bedoeld in artikel 4.46, derde lid, heeft een vloeroppervlakte van ten minste 1% van de totale gebruiksoppervlakte van de niet-gemeenschappelijke ruimten van de op deze badruimte aangewezen celfuncties, met een minimum van 1,6 m².
3. Een badruimte die is samengevoegd met een toiletruimte als bedoeld in artikel 4.46, zevende lid, heeft een vloeroppervlakte van ten minste de grenswaarde die is aangegeven in tabel 4.45.
4. Een vloeroppervlakte als bedoeld in het eerste tot en met derde lid, heeft een breedte van ten minste de grenswaarde die is aangegeven in tabel 4.45.
5. Een integraal toegankelijke badruimte als bedoeld in artikel 4.47, eerste tot en met vierde lid, heeft een vloeroppervlakte van ten minste de grenswaarde die is aangegeven in tabel 4.45.
6. Een integraal toegankelijke badruimte die is samengevoegd met een toiletruimte als bedoeld in artikel 4.47, vijfde lid, heeft een vloeroppervlakte ten minste 7,8 m². De breedte van de vloeroppervlakte is ten minste 2,2 m.
7. Een vloeroppervlakte als bedoeld in het eerste tot en met zesde lid, heeft een hoogte boven de vloer van ten minste de grenswaarde als aangegeven in tabel 4.45.

Afsluitbaarheid

Artikel 4.50

Een badruimte als bedoeld in artikel 4.46 is afsluitbaar.

§ 4.8.2. Bestaande bouw

Artikel 4.51

1. Een bestaand bouwwerk heeft voldoende badruimten.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.51 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.51 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 4.51

gebruiksfunctie	leden van toepassing												grenswaarde
	aanwezigheid				afmetingen				afsluitbaarheid	aanwezigheid			
	artikel 4.52				4.53				4.54	4.52			
	lid	1	2	3	4	1	2	3	4	*	3		
												[m ²]	
1 Woonfunctie													
a woonfunctie van een woonwagen	1	-	-	4	1	2	-	4	*		-		
b andere woonfunctie	-	-	-	-	1	2	-	4	-		-		
2 Bijeenkomstfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-		
3 Celfunctie													
a celfunctie voor langdurig dag- en nachtverblijf	-	2	-	4	-	2	3	4	-		-		
b andere celfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-		
4 Gezondheidszorgfunctie													
a gezondheidszorgfunctie voor aan bed gebonden patiënten	1	-	3	4	1	2	-	4	*		750		
b andere gezondheidszorgfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-		
5 Industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-		
6 Kantoorfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-		
7 Logiesfunctie													
a logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw	1	-	3	4	1	2	-	4	*		400		
b logiesfunctie niet gelegen in een logiesgebouw	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-		
8 Onderwijsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-		
9 Sportfunctie													
a sportfunctie voor de zwemsport	1	-	3	4	1	2	-	4	*		150		
b andere sportfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-		
10 Winkelfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-		
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-		
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-		

Aanwezigheid

Artikel 4.52

1. Een gebruiksfunctie heeft ten minste een al dan niet gemeenschappelijke badruimte.
2. Een celfunctie voor langdurig dag- en nachtverblijf heeft een gemeenschappelijke badruimte waarop alleen cellen zijn aangewezen die in hetzelfde cellenblok liggen.
3. Onverminderd het eerste lid, heeft een gebruiksfunctie een zodanig aantal al dan niet gemeenschappelijke badruimten, dat op een badruimte niet meer dan de in tabel 4.51 aangegeven gebruiksoppervlakte van de gebruiksfunctie is aangewezen.
4. Een badruimte kan zijn samengevoegd met een toiletruimte.

Afmetingen

Artikel 4.53

1. Een badruimte als bedoeld in artikel 4.52, eerste lid, heeft een vloeroppervlakte die niet kleiner is dan 0,36 m².
2. Een badruimte die is samengevoegd met een toiletruimte als bedoeld in artikel 4.52, vierde lid, heeft een vloeroppervlakte die niet kleiner is dan 1 m².
3. Een badruimte als bedoeld in artikel 4.52, tweede lid, heeft een vloeroppervlakte van ten minste 1% van de totale gebruiksoppervlakte van de op deze badruimte aangewezen cellen, met een minimum van 0,36 m².
4. Een vloeroppervlakte als bedoeld in het eerste tot en met derde lid, heeft een breedte van ten minste 0,6 m. De hoogte boven de vloeroppervlakte is ten minste 2 m.

*Afsluitbaarheid***Artikel 4.54**

Een badruimte als bedoeld in artikel 4.52 is afsluitbaar.

Afdeling 4.9. Kleedruimte, nieuwbouw

Artikel 4.55

1. Een te bouwen bouwwerk heeft voldoende gelegenheid voor omkleden.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.55 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.55 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 4.55

gebruiksfunctie	leden van toepassing								
	aanwezigheid				afmetingen				
	artikel 4.56				artikel 4.57				
lid	1	2	3	4	1	2	3		
1 Woonfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Bijeenkomstfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Celfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4 Gezondheidszorgfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5 Industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6 Kantoorfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Logiesfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Onderwijsfunctie									
a onderwijsfunctie voor het speciaal bouwkundig onderwijs	1	-	-	-	1	-	3		
b andere onderwijsfunctie	-	-	-	-	-	-	-		
9 Sportfunctie									
a sportfunctie behorend tot een onderwijsfunctie voor basisonderwijs	-	2	-	4	-	2	3		
b sportfunctie behorend tot een onderwijsfunctie voor speciaal onderwijs	-	2	3	4	1	2	3		
c andere sportfunctie	-	-	-	-	-	-	-		
10 Winkelfunctie	-	-	-	-	-	-	-		
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-		
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-		

Aanwezigheid

Artikel 4.56

1. Een onderwijsfunctie voor het speciaal bouwkundig onderwijs heeft bij een verblijfsruimte waarin bouwkundig onderwijs wordt gegeven, een kleedruimte.
2. Een sportfunctie heeft ten minste twee afsluitbare kleedruimten voor leerlingen.
3. In afwijking van het tweede lid, heeft een sportfunctie die behoort tot een onderwijsfunctie voor speciaal onderwijs en uitsluitend is bestemd voor watergewinning of bewegingstherapie, ten minste een kleedruimte.
4. Een sportfunctie heeft een afsluitbare kleedruimte voor de leerkracht.

Afmetingen

Artikel 4.57

1. Een kleedruimte als bedoeld in artikel 4.56, eerste en derde lid, heeft een vloeroppervlakte van ten minste 10 m².
2. Een kleedruimte als bedoeld in artikel 4.56, vierde lid, heeft een vloeroppervlakte van ten minste 4 m².
3. Een vloeroppervlakte als bedoeld in het eerste en tweede lid, heeft een breedte van ten minste 1 m en een hoogte boven de vloer van ten minste 2,4 m.

Afdeling 4.10. Gemeenschappelijke opslagruimte voor huishoudelijk afval, nieuwbouw

Artikel 4.58

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een ruimte waar huishoudelijk afval gescheiden kan worden opgeslagen.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.58 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.58 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 4.58

gebruiksfunctie	leden van toepassing					
	aanwezigheid		bereikbaarheid			afsluitbaarheid
artikel	4.59		4.60			4.61
lid	1	2	1	2	3	*
1 Woonfunctie						
a woonfunctie gelegen in woongebouw	1	2	1	2	3	*
b andere woonfunctie	-	-	-	-	-	-
2 Bijeenkomstfunctie	-	-	-	-	-	-
3 Celfunctie	-	-	-	-	-	-
4 Gezondheidszorgfunctie	-	-	-	-	-	-
5 Industriefunctie	-	-	-	-	-	-
6 Kantoorfunctie	-	-	-	-	-	-
7 Logiesfunctie	-	-	-	-	-	-
8 Onderwijsfunctie	-	-	-	-	-	-
9 Sportfunctie	-	-	-	-	-	-
10 Winkelfunctie	-	-	-	-	-	-
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-

Aanwezigheid

Artikel 4.59

1. Een woonfunctie gelegen in een woongebouw, heeft een gemeenschappelijke opslagruimte voor het plaatsen van containers voor huishoudelijk afval. Dit geldt niet indien de woonfunctie beschikt over een rechtstreeks vanaf het aansluitende terrein bereikbare bergruimte en de afmetingen van de bergruimte, de loopafstand en het hoogteverschil tussen een toegang van de woonfunctie en een toegang van die bergruimte geen beletsel vormen voor het gescheiden kunnen opslaan van huishoudelijk afval.
2. Een gemeenschappelijke opslagruimte als bedoeld in het eerste lid, heeft een vloeroppervlakte van ten minste 0,75 % van de totale gebruiksoverlakte van de op die opslagruimte aangewezen woonfuncties, met een minimum van 1,6 m². De vloeroppervlakte heeft een breedte van ten minste 0,8 m en een hoogte boven de vloer van ten minste 2,1 m.

Bereikbaarheid

Artikel 4.60

1. Een gemeenschappelijke opslagruimte als bedoeld in artikel 4.59, eerste lid, is vanaf een toegang van de woonfunctie bereikbaar via gemeenschappelijke verkeersruimten.
2. De loopafstand tussen een toegang van een opslagruimte als bedoeld in artikel 4.59, en een toegang van de woonfunctie mag geen beletsel vormen voor een doeltreffend gebruik van de in de opslagruimte geplaatste containers.
3. Een hoogteverschil van meer dan 0,02 m tussen de vloer van een opslagruimte als bedoeld in artikel 4.59, en het aansluitende terrein is overbrugd door een hellingbaan.

Afsluitbaarheid

Artikel 4.61

Een gemeenschappelijke opslagruimte als bedoeld in artikel 4.59, is afsluitbaar en een deur van die ruimte kan van buitenaf uitsluitend met een sleutel worden geopend.

Afdeling 4.11. Stallingsruimte voor fietsen, nieuwbouw

Artikel 4.62

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een stallingsruimte voor fietsen.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.62 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door de toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.62 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 4.62

gebruiksfunctie	leden van toepassing		grenswaarden				
	aanwezigheid	ligging	aanwezigheid				
	artikel 4.63	4.64	4.63				
	lid *	*	*				
			[%]				
1 Woonfunctie							
			bij bezettingsgraadklasse				
2 Bijeenkomstfunctie	*	*	B1	B2	B3	B4	B5
3 Celfunctie	*	*	12,5	5,0	3,0	0,8	n.t.
4 Gezondheidszorgfunctie	*	*	0,8	0,8	0,8	0,8	n.t.
5 Industriefunctie	*	*	12,5	5,0	3,0	0,8	n.t.
a lichte industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-
b andere industriefunctie	*	*	12,5	5,0	3,0	0,8	0,3
6 Kantoorfunctie	*	*	12,5	5,0	3,0	0,8	n.t.
7 Logiesfunctie	*	*	12,5	5,0	3,0	0,8	n.t.
8 Onderwijsfunctie	*	*	12,5	5,0	3,0	n.t.	n.t.
9 Sportfunctie	*	*	12,5	5,0	3,0	0,8	0,3
10 Winkelfunctie	*	*	12,5	5,0	3,0	0,8	0,3
11 overige gebruiksfunctie							
a functie voor het personenvervoer	*	*	12,5	5,0	3,0	0,8	0,3
b andere overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-

Aanwezigheid

Artikel 4.63

Een gebruiksfunctie heeft als nevenfunctie of als buitenruimte een al dan niet gemeenschappelijke stallingsruimte voor fietsen, waarvan de totale vloeroppervlakte niet kleiner is dan het in tabel 4.62 aangegeven deel van de totale gebruiksoppervlakte van de op die stallingsruimte aangewezen gebruiksfuncties, met een minimum van 2 m². De vloeroppervlakte heeft een breedte van ten minste 0,8 m en indien deze overdekt is een hoogte boven de vloer van ten minste 2,1 m.

Ligging

Artikel 4.64

Een stallingsruimte voor fietsen als bedoeld in artikel 4.63, is vanaf de openbare weg rechtstreeks bereikbaar via het aansluitende terrein.

Afdeling 4.12. Meterruimte, nieuwbouw

Artikel 4.65

1. Een te bouwen bouwwerk waarin zich een voorziening voor elektriciteit, gas, drinkwater of verwarming bevindt, heeft een meterruimte waarin de centrale schakel-, verdeel- en meetapparatuur voor die voorziening kan worden geplaatst.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.65 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.65 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 4.65

gebruiksfunctie	leden van toepassing									
	aanwezigheid		afmetingen			bereikbaarheid			regenwerendheid	
	artikel 4.66		artikel 4.67			artikel 4.68			artikel 4.69	
lid	1	2	1	2	3	1	2	3	*	
1 Woonfunctie										
a woonfunctie van een woonwagen	1	-	1	-	-	-	-	-	*	
b woonfunctie gelegen in een woongebouw	1	2	1	2	-	1	2	3	*	
c andere woonfunctie	1	-	1	-	-	1	2	-	*	
2 Bijeenkomstfunctie	1	-	-	-	3	-	-	-	*	
3 Celfunctie	1	-	-	-	3	-	-	-	*	
4 Gezondheidszorgfunctie	1	-	-	-	3	-	-	-	*	
5 Industriefunctie	1	-	-	-	3	-	-	-	*	
6 Kantoorfunctie	1	-	-	-	3	-	-	-	*	
7 Logiesfunctie	1	-	-	-	3	-	-	-	*	
8 Onderwijsfunctie	1	-	-	-	3	-	-	-	*	
9 Sportfunctie	1	-	-	-	3	-	-	-	*	
10 Winkelfunctie	1	-	-	-	3	-	-	-	*	
11 Overige gebouwfuncties	1	-	-	-	3	-	-	-	*	
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Aanwezigheid

Artikel 4.66

1. Een gebruiksfunctie met een voorziening voor elektriciteit, gas, drinkwater of verwarming, die een aansluitmogelijkheid heeft op het desbetreffende openbare net, heeft een al dan niet gemeenschappelijke meterruimte.
2. Onverminderd het eerste lid, heeft een woonfunctie met een gemeenschappelijke voorziening voor elektriciteit, gas, drinkwater of verwarming, een gemeenschappelijke meterruimte.

Afmetingen

Artikel 4.67

1. Een meterruimte als bedoeld in artikel 4.66, heeft afmetingen, een indeling en leidingdoorvoeren, die voldoen aan NEN 2768.

2. Onverminderd het eerste lid, worden voor een meterruimte als bedoeld in artikel 4.66, tweede lid, afmetingen en leidingdoorvoeren afgestemd op de in de meterruimte te plaatsen apparatuur.
3. Een meterruimte als bedoeld in artikel 4.66, eerste lid, heeft afmetingen, een indeling en leidingdoorvoeren, die zijn afgestemd op de in de meterruimte te plaatsen apparatuur.

Bereikbaarheid

Artikel 4.68

1. Een meterruimte als bedoeld in artikel 4.66, is niet rechtstreeks toegankelijk vanuit een verblijfsruimte, toiletruimte of badruimte.
2. De loopafstand tussen een meterruimte als bedoeld in artikel 4.66 en de toegang van een woonfunctie is ten hoogste 3 m, indien die afstand wordt afgelegd door een niet-gemeenschappelijke ruimte.
3. Een gemeenschappelijke meterruimte als bedoeld in artikel 4.66, die niet rechtstreeks vanaf de openbare weg toegankelijk is, is vanaf een toegang van het woongebouw bereikbaar door gemeenschappelijke verkeersruimten.

Regenwerendheid

Artikel 4.69

De uitwendige scheidingsconstructie van een meterruimte als bedoeld in artikel 4.66, is, bepaald volgens NEN 2778, regenwerend.

Afdeling 4.13. Liftschacht, nieuwbouw

Artikel 4.70

1. Een te bouwen bouwwerk met een lift heeft, voor het veilig en doelmatig functioneren van die lift, een liftschacht.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.70 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 4.70

gebruiksfunctie	leden van toepassing			
	aanwezigheid	afmetingen	inrichting	waterdichtheid
artikel	4.71	4.72	4.73	4.74
lid	*	1 2	*	*
1 Woonfunctie	*	1 2	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	*	1 2	*	*
3 Celfunctie	*	1 2	*	*
4 Gezondheidszorgfunctie	*	1 2	*	*
5 Industriefunctie	*	1 2	*	*
6 Kantoorfunctie	*	1 2	*	*
7 Logiesfunctie	*	1 2	*	*
8 Onderwijsfunctie	*	1 2	*	*
9 Sportfunctie	*	1 2	*	*
10 Winkelfunctie	*	1 2	*	*
11 Overige gebruiksfunctie	*	1 2	*	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	*	1 2	*	*

Aanwezigheid

Artikel 4.71

Een gebruiksfunctie met een lift heeft een liftschacht.

Afmetingen

Artikel 4.72

1. De vloer van een liftschacht ligt:
  - a. indien het hoogteverschil tussen de laagste en hoogste vloer, die door de lift worden ontsloten, ten hoogste 50 m is, ten minste 1,4 m onder de laagste vloer die door de lift wordt ontsloten, en
  - b. indien het hoogteverschil tussen de laagste en hoogste vloer, die door de lift worden ontsloten, groter is dan 50 m, ten minste 1,6 m onder de laagste vloer die door de lift wordt ontsloten.
2. Het plafond van een liftschacht ligt:
  - a. indien het hoogteverschil tussen de hoogste en laagste vloer, die door de lift worden ontsloten, ten hoogste 50 m is, ten minste 3,6 m boven de hoogste vloer die door de lift wordt ontsloten, en
  - b. indien het hoogteverschil tussen de hoogste en laagste vloer, die door de lift wor-

den ontsloten, groter is dan 50 m, ten minste 3,8 m boven de hoogste vloer die door de lift wordt ontsloten.

Inrichting

Artikel 4.73

In een liftschacht zijn uitsluitend leidingen of installaties aanwezig, die nodig zijn voor het veilig functioneren van de lift.

Waterdichtheid

Artikel 4.74

De uitwendige scheidingsconstructie van een liftschacht is, bepaald volgens NEN 2778, waterdicht.

Afdeling 4.14. Liftmachineruimte, nieuwbouw

Artikel 4.75

1. Een bouwwerk met een lift heeft een liftmachineruimte voor het veilig en doelmatig functioneren van die lift.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.75 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.

Tabel 4.75

gebruiksfunctie	leden van toepassing			
	aanwezigheid	bereikbaarheid	afmetingen	regenwerendheid
artikel	4.76	4.77	4.78	4.79
lid	*	*	*	*
1 Woonfunctie	*	*	*	*
a woonfunctie gelegen in een woongebouw	*	*	*	*
b andere woonfunctie	*	-	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	*	-	*	*
3 Celfunctie	*	-	*	*
4 Gezondheidszorgfunctie	*	-	*	*
5 Industriefunctie	*	-	*	*
6 Kantoorfunctie	*	-	*	*
7 Logiesfunctie	*	-	*	*
8 Onderwijsfunctie	*	-	*	*
9 Sportfunctie	*	-	*	*
10 Winkelfunctie	*	-	*	*
11 Overige gebruiksfunctie	*	-	*	*
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	*	-	*	*

Aanwezigheid

Artikel 4.76

Een gebruiksfunctie met een lift heeft een liftmachineruimte.

Bereikbaarheid

Artikel 4.77

Een gemeenschappelijke liftmachineruimte is, voor het onbelemmerd kunnen bereiken van die ruimte, vanaf de toegang van het woongebouw uitsluitend bereikbaar door een of meer gemeenschappelijke verkeersruimten.

Afmetingen

Artikel 4.78

Een liftmachineruimte heeft een vloeroppervlakte die is afgestemd op de omvang van de te plaatsen apparatuur.

Regenwerendheid

Artikel 4.79

De uitwendige scheidingsconstructie van een liftmachineruimte is, bepaald volgens NEN 2778, regenwerend.

Afdeling 4.15. Opstelplaats voor een aanrecht en opstelplaats voor een kooktoestel

§ 4.15.1. Nieuwbouw

Artikel 4.80

1. Een te bouwen bouwwerk heeft opstelplaatsen voor een aanrecht en een kooktoestel, zodat vaatwerk kan worden gereinigd en voedsel en dranken kunnen worden bereid.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.80 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.80 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 4.80

gebruiksfunctie	leden van toepassing								
	aanwezigheid					afmetingen			
	artikel 4.81					4.82			
	lid	1	2	3	4	5	1	2	3
1 Woonfunctie									
a woonfunctie van een woonwagen		1	-	-	4	-	1	-	3
b andere woonfunctie		1	2	3	-	-	1	2	3
2 Bijeenkomstfunctie									
a bijeenkomstfunctie voor alcoholgebruik		-	-	-	-	5	-	-	-
b andere bijeenkomstfunctie		-	-	-	-	-	-	-	-
3 Celfunctie		-	-	-	-	-	-	-	-
4 Gezondheidszorgfunctie		-	-	-	-	-	-	-	-
5 Industriefunctie		-	-	-	-	-	-	-	-
6 Kantoorfunctie		-	-	-	-	-	-	-	-
7 Logiesfunctie		-	-	-	-	-	-	-	-
8 Onderwijsfunctie		-	-	-	-	-	-	-	-
9 Sportfunctie		-	-	-	-	-	-	-	-
10 Winkelfunctie		-	-	-	-	-	-	-	-
11 Overige gebruiksfunctie		-	-	-	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde		-	-	-	-	-	-	-	-

Aanwezigheid

Artikel 4.81

1. Een woonfunctie heeft in dezelfde verblijfsruimte een opstelplaats voor een aanrecht en een opstelplaats voor een kooktoestel.
2. Het eerste lid geldt niet, indien in een gemeenschappelijke verblijfsruimte waarop de woonfunctie is aangewezen, een opstelplaats voor een gemeenschappelijk aanrecht en een opstelplaats voor een gemeenschappelijk kooktoestel aanwezig zijn.
3. Een opstelplaats als bedoeld in het eerste lid, bevindt zich niet op de vloeroppervlakte van 3,3 m x 3,3 m als bedoeld in artikel 4.26, eerste lid. De afstand van de voorkant van de opstelplaats tot de rand van die vloeroppervlakte is niet kleiner dan 0,6 m.
4. Een opstelplaats bevindt zich niet op de vloeroppervlakte van 4 m x 3 m als bedoeld in artikel 4.26, eerste lid.

5. Een gebruiksfunctie heeft een opstelplaats voor een aanrecht.

Afmetingen

Artikel 4.82

1. Een opstelplaats voor een aanrecht als bedoeld in artikel 4.81, eerste lid, heeft een vloeroppervlakte van ten minste 1,5 m x 0,6 m.
2. Een opstelplaats voor een gemeenschappelijk aanrecht als bedoeld in artikel 4.81, tweede lid, heeft een vloeroppervlakte van ten minste 2,1 m x 0,6 m.
3. Een opstelplaats voor een kooktoestel als bedoeld in artikel 4.81, eerste en tweede lid, heeft een vloeroppervlakte van ten minste 0,6 m x 0,6 m.

§ 4.15.2. Bestaande bouw

Artikel 4.83

1. Een bestaand bouwwerk heeft opstelplaatsen voor een aanrecht en een kooktoestel, zodat vaatwerk kan worden gereinigd en voedsel en dranken kunnen worden bereid.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.83 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.83 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 4.83

gebruiksfunctie	leden van toepassing						
	aanwezigheid				afmetingen		
	artikel 4.84				4.85		
	1	2	3	4	1	2	3
1 Woonfunctie							
a woonfunctie van een woonwagen	1	-	-	-	1	-	3
b andere woonfunctie	1	2	3	-	1	2	3
2 Bijeenkomstfunctie							
a bijeenkomstfunctie voor alcoholgebruik	-	-	-	4	-	-	-
b andere bijeenkomstfunctie	-	-	-	-	-	-	-
3 Celfunctie	-	-	-	-	-	-	-
4 Gezondheidszorgfunctie	-	-	-	-	-	-	-
5 Industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-
6 Kantoorfunctie	-	-	-	-	-	-	-
7 Logiesfunctie	-	-	-	-	-	-	-
8 Onderwijsfunctie	-	-	-	-	-	-	-
9 Sportfunctie	-	-	-	-	-	-	-
10 Winkelfunctie	-	-	-	-	-	-	-
11 overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-

Aanwezigheid

Artikel 4.84

1. Een woonfunctie heeft in dezelfde besloten ruimte een opstelplaats voor een aanrecht en een opstelplaats voor een kooktoestel.
2. Het eerste lid geldt niet, indien in een gemeenschappelijke verblijfsruimte waarop de woonfunctie is aangewezen, een opstelplaats voor een gemeenschappelijk aanrecht en een opstelplaats voor een gemeenschappelijk kooktoestel aanwezig zijn.
3. Een opstelplaats als bedoeld in het eerste lid, bevindt zich niet op de vloeroppervlakte van 7,5 m² als bedoeld in artikel 4.31, vierde lid.
4. Een bijeenkomstfunctie voor alcoholgebruik heeft een opstelplaats voor een aanrecht.

Afmetingen

Artikel 4.85

1. Een opstelplaats voor een aanrecht als bedoeld in artikel 4.84, eerste lid, heeft een vloeroppervlakte van ten minste 0,7 m x 0,4 m.
2. Een opstelplaats voor een gemeenschappelijk aanrecht als bedoeld in artikel 4.84, tweede lid, heeft een vloeroppervlakte van ten minste 1,5 m x 0,5 m.

3. Een opstelplaats voor een kooktoestel als bedoeld in artikel 4.84, eerste en tweede lid, heeft een vloeroppervlakte van ten minste 0,4 m x 0,4 m.

Afdeling 4.16. Opstelplaats voor een stooktoestel

§ 4.16.1. Nieuwbouw

Artikel 4.86

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een opstelplaats voor een stooktoestel, zodat verwarmingsapparatuur kan worden geplaatst.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.86 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.86 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 4.86

gebruiksfunctie	leden van toepassing									
	aanwezigheid	plaatsbepaling					afmetingen			
		4.87	4.88					4.89		
artikel lid	*	1	2	3	4	5	1	2		
1 Woonfunctie										
a woonfunctie van een woonwagen	*	1	2	-	-	-	1	2		
b andere woonfunctie	*	1	2	3	4	5	1	2		
2 Bijeenkomstfunctie	*	1	2	3	4	-	1	2		
3 Celfunctie	*	1	2	3	4	-	1	2		
4 Gezondheidszorgfunctie	*	1	2	3	4	-	1	2		
5 Industriefunctie	-	1	2	3	4	-	1	2		
6 Kantoorfunctie	*	1	2	3	4	-	1	2		
7 Logiesfunctie										
a logiesfunctie niet gelegen in logiesgebouw	-	1	2	3	4	-	1	2		
b logiesfunctie gelegen in logiesgebouw	*	1	2	3	4	5	1	2		
8 Onderwijsfunctie	*	1	2	3	4	-	1	2		
9 Sportfunctie	*	1	2	3	4	-	1	2		
10 Winkelfunctie	*	1	2	3	4	-	1	2		
11 Overige gebruiksfunctie	-	1	2	3	4	-	1	2		
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-		

Aanwezigheid

Artikel 4.87

Een gebruiksfunctie heeft een al dan niet gemeenschappelijke opstelplaats voor een stooktoestel. Dit geldt niet indien de gebruiksfunctie kan worden aangesloten op een publieke voorziening voor verwarming.

Plaatsbepaling

Artikel 4.88

1. Een opstelplaats voor een open verbrandingstoestel ligt niet in een toiletruimte of badruimte.
2. Een opstelplaats voor een open verbrandingstoestel ligt niet in een ruimte die mede is bestemd voor het stallen van motorvoertuigen of voor de opslag van bij ministeriële regeling aangewezen brandbare, brandbevorderende of bij brand gevaar opleverende stoffen.
3. Een opstelplaats voor een stooktoestel ligt niet in een besloten ruimte waardoor een brand- en rookvrije vluchtroute voert.
4. Een ruimte waarin een of meer opstelplaatsen voor verbrandingstoestellen liggen met een totale nominale belasting van meer dan 130 kW, is een stookruimte.
5. Een opstelplaats voor een gemeenschappelijk stooktoestel ligt in een stookruimte.

Afmetingen

Artikel 4.89

1. De afmetingen van een stookruimte zijn afgestemd op de te plaatsen verbrandingsapparatuur.
2. De afmetingen van een opstelplaats voor een stooktoestel zijn afgestemd op de te plaatsen verbrandingsapparatuur.

§ 4.16.2. Bestaande bouw

Artikel 4.90

1. Een bestaand bouwwerk heeft een opstelplaats voor een stooktoestel, zodat verwarmingsapparatuur kan worden geplaatst.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.90 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.90 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 4.90

gebruiksfunctie	leden van toepassing					
	aanwezigheid	plaatsbepaling				afmetingen
	4.91	4.92				4.93
artikel lid	*	1	2	3	4	*
1 Woonfunctie						
a woonfunctie van een woonwagen	*	1	-	-	-	-
b andere woonfunctie	*	1	2	3	4	*
2 Bijeenkomstfunctie	*	-	-	-	4	-
3 Celfunctie	*	-	-	-	4	-
4 Gezondheidszorgfunctie	*	-	-	-	4	-
5 Industriefunctie	-	-	-	-	4	-
6 Kantoorfunctie	*	-	-	-	4	-
7 Logiesfunctie						
a logiesfunctie niet gelegen in logiesgebouw	-	-	-	-	4	-
b logiesfunctie gelegen in logiesgebouw	*	-	-	3	4	-
8 Onderwijsfunctie	*	-	-	-	4	-
9 Sportfunctie	*	-	-	-	4	-
10 Winkelfunctie	*	-	-	-	4	-
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	4	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-

Aanwezigheid

Artikel 4.91

Een gebruiksfunctie heeft een al dan niet gemeenschappelijke opstelplaats voor een stooktoestel. Dit geldt niet indien de gebruiksfunctie kan worden aangesloten op een publieke voorziening voor verwarming.

Plaatsbepaling

Artikel 4.92

1. Een opstelplaats, als bedoeld in artikel 4.91, voor een open verbrandingstoestel, ligt niet in een toiletruimte of badruimte.
2. Een opstelplaats voor een stooktoestel ligt niet in een besloten ruimte waardoor een brand- en rookvrije vluchtroute voert.
3. Een opstelplaats voor een gemeenschappelijk stooktoestel, als bedoeld in artikel 4.91, ligt in een stookruimte.

4. Een ruimte waarin een of meer opstelplaatsen voor verbrandingstoestellen liggen met een totale nominale belasting van meer dan 160 kW, is een stookruimte.

Afmetingen

Artikel 4.93

De afmetingen van een stookruimte zijn afgestemd op de te plaatsen verbrandingsapparatuur.

Afdeling 4.17. Opstelplaats voor een warmwatertoestel, nieuwbouw

Artikel 4.94

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een opstelplaats voor een warmwatertoestel, waar apparatuur voor het verwarmen van water kan worden geplaatst.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.94 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.94 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 4.94

gebruiksfunctie	leden van toepassing				
	aanwezigheid	plaatsbepaling			afmetingen
		4.95	4.96		
artikel lid	*	1	2	3	*
1 Woonfunctie	*				*
a woonfunctie gelegen in een woongebouw	*	1	2	3	*
b woonfunctie van een woonwagen	*	1	2	-	-
c andere woonfunctie	*	1	2	-	-
2 Bijeenkomstfunctie	-	-	2	-	-
3 Celfunctie	*	1	2	-	*
4 Gezondheidszorgfunctie					
a gezondheidszorgfunctie voor aan bed gebonden patiënten	*	1	2	-	*
b andere gezondheidszorgfunctie	-	-	2	-	-
5 Industriefunctie	-	-	2	-	-
6 Kantoorfunctie	-	-	2	-	-
7 Logiesfunctie					
a logiesfunctie niet gelegen in een logiesgebouw	-	-	2	-	-
b logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw	*	1	2	-	*
8 Onderwijsfunctie					
a onderwijsfunctie voor het speciaal bouwkundig onderwijs	*	1	2	-	*
b andere onderwijsfunctie	-	-	2	-	-
9 Sportfunctie					
a sportfunctie behorend tot een onderwijsfunctie	*	1	2	-	*
b sportfunctie voor de zwemsport	*	1	2	-	*
c andere sportfunctie	-	-	2	-	-
10 Winkelfunctie	-	-	2	-	-
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	2	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-

Aanwezigheid

Artikel 4.95

Een gebruiksfunctie heeft een al dan niet gemeenschappelijke opstelplaats voor een warmwatertoestel. Dit geldt niet, indien de gebruiksfunctie kan worden aangesloten op een publieke voorziening voor warm water.

Plaatsbepaling

Artikel 4.96

1. Een opstelplaats voor een warmwatertoestel mag zijn samengevoegd met een opstelplaats voor een stooktoestel als bedoeld in afdeling 4.16.
2. Een opstelplaats voor een warmwatertoestel voor een open verbrandingstoestel, ligt niet in een ruimte die mede is bestemd voor het stallen van motorvoertuigen of voor de opslag van bij ministeriële regeling aangewezen brandbare, brandbevorderende of bij brand gevaar opleverende stoffen.
3. Een gemeenschappelijke opstelplaats voor een warmwatertoestel als bedoeld in artikel 4.95, ligt in een stookruimte.

Afmetingen

Artikel 4.97

De afmetingen van een gemeenschappelijke opstelplaats als bedoeld in artikel 4.95, zijn afgestemd op de te plaatsen apparatuur.

Afdeling 4.18. Bassin, nieuwbouw

Artikel 4.98

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een bassin voor watergewenning of voor bewegings-therapie.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 4.98 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 4.98 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 4.98

gebruiksfunctie	leden van toepassing			
	Aanwezigheid	ligging		afmetingen
	4.99	4.100		4.101
artikel				
lid	*	1	2	1 2
1 Woonfunctie	-	-	-	-
2 Bijeenkomstfunctie	-	-	-	-
3 Celfunctie	-	-	-	-
4 Gezondheidszorgfunctie	-	-	-	-
5 Industriefunctie	-	-	-	-
6 Kantoorfunctie	-	-	-	-
7 Logiesfunctie	-	-	-	-
8 Onderwijsfunctie	-	-	-	-
9 Sportfunctie				
a sportfunctie behorend tot een onderwijsfunctie voor speciaal onderwijs voor watergewenning	*	1	-	1 -
b sportfunctie behorend tot een onderwijsfunctie voor speciaal onderwijs voor bewegingstherapie	*	-	2	- 2
c andere sportfunctie	-	-	-	-
10 Winkelfunctie	-	-	-	-
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-

Aanwezigheid

Artikel 4.99

Een gebruiksfunctie heeft een bassin.

Ligging

Artikel 4.100

1. Een bassin als bedoeld in artikel 4.99, ligt in een verblijfsruimte waarin watergewenning kan plaatsvinden.
2. Een bassin als bedoeld in artikel 4.99, ligt in een verblijfsruimte waarin bewegingstherapie kan worden gegeven.

Afmetingen

Artikel 4.101

1. Een bassin voor watergewenning heeft een vloeroppervlakte die niet kleiner is dan 30 m², en een diepte die verloopt van 0,4 m tot 0,8 m.
2. Een bassin voor bewegingstherapie heeft een vloeroppervlakte die niet kleiner is dan 70

m², en een diepte van ten minste 1,5 m.

Hoofdstuk 5. Voorschriften uit het oogpunt van energiezuinigheid

Afdeling 5.1. Thermische isolatie, nieuwbouw

Artikel 5.1

1. Een te bouwen bouwwerk is zodanig dat warmteverlies door overdracht of geleiding voldoende is beperkt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 5.1 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 5.1 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 5.1

gebruiksfunctie	leden van toepassing														
	algemeen					deur, raam, kozijn.		thermische isolatie-index	vrijgesteld		verbouw				tijdelijke bouw
artikel	5.2					5.3		5.4	5.5		5.6				5.7
lid	1	2	3	4	5	1	2	*	1	2	1	2	3	4	*
1 Woonfunctie															
a woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	4	-	1	2	*	-	2	-	-	3	4	-
b andere woonfunctie	1	2	3	-	-	1	-	-	1	-	1	2	-	-	*
2 Bijeenkomstfunctie	1	2	3	-	-	1	-	-	1	-	1	2	-	-	*
3 Celfunctie	1	2	3	-	-	1	-	-	1	-	1	2	-	-	*
4 Gezondheidszorgfunctie	1	2	3	-	-	1	-	-	1	-	1	2	-	-	*
5 Industriefunctie	1	2	3	-	5	1	-	-	1	-	1	2	-	-	*
6 Kantoorfunctie	1	2	3	-	-	1	-	-	1	-	1	2	-	-	*
7 Logiesfunctie															
a een niet-verwarmde logiesfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b een verwarmde logiesfunctie	1	2	3	-	-	1	-	-	1	-	1	2	-	-	*
8 Onderwijsfunctie	1	2	3	-	-	1	-	-	1	-	1	2	-	-	*
9 Sportfunctie	1	2	3	-	-	1	-	-	1	-	1	2	-	-	*
10 Winkelfunctie	1	2	3	-	-	1	-	-	1	-	1	2	-	-	*
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Algemeen

Artikel 5.2

1. Een uitwendige scheidingsconstructie van een verblijfsgebied, een toiletruimte of een badruimte, heeft een volgens NEN 1068 bepaalde warmteweerstand van ten minste 2,5 m²·K/W.
2. Een constructie die de scheiding vormt tussen een verblijfsgebied, een toiletruimte of een badruimte en een kruipruimte, met inbegrip van de op die constructie aansluitende delen van andere constructies, voorzover die delen van invloed zijn op de warmteweerstand, heeft een volgens NEN 1068 bepaalde warmteweerstand van ten minste 2,5 m²·K/W.
3. Een inwendige scheidingsconstructie die de scheiding vormt tussen een verblijfsgebied,

een toiletruimte of een badruimte, en een ruimte die niet wordt verwarmd of die wordt verwarmd voor uitsluitend een ander doel dan het verblijven van mensen, heeft een volgens NEN 1068 bepaalde warmteweerstand van ten minste $2,5 \text{ m}^2\cdot\text{K}/\text{W}$.

4. De uitwendige scheidingsconstructie van een woonwagen heeft een volgens NEN 1068 bepaalde warmteweerstand van ten minste $2 \text{ m}^2\cdot\text{K}/\text{W}$.
5. Het eerste tot en met derde lid gelden niet, indien het verblijfsgebied uitsluitend wordt verwarmd voor een ander doel dan het verblijven van mensen of niet wordt verwarmd.

Deur, raam, kozijn

Artikel 5.3

1. In afwijking van artikel 5.2, hebben ramen, deuren, kozijnen en daarmee gelijk te stellen constructie-onderdelen, gelegen in een scheidingsconstructie als bedoeld in dat artikel, een volgens NEN 1068 bepaalde warmtedoorgangscoefficiënt van ten hoogste $4,2 \text{ W}/\text{m}^2\cdot\text{K}$.
2. De oppervlakte van ramen, deuren, kozijnen en daarmee gelijk te stellen constructie-onderdelen, gelegen in een uitwendige scheidingsconstructie van een woonwagen is niet meer dan 50% van de gebruiksoppervlakte van de woonwagen.

Thermische isolatie-index

Artikel 5.4

Op een woonwagen met een volgens NEN 1068 bepaalde thermische isolatie-index van ten minste 8 zijn de artikelen 5.2 en 5.3 niet van toepassing.

Vrijgesteld

Artikel 5.5

1. Artikel 5.2, eerste tot en met derde lid, en artikel 5.3 zijn niet van toepassing voor een deel van de totale oppervlakte aan scheidingsconstructies, dat overeenkomt met ten hoogste 2% van de gebruiksoppervlakte van de gebruiksfunctie.
2. Artikel 5.2, vierde lid, en artikel 5.3, eerste lid, zijn niet van toepassing voor een deel van de totale oppervlakte aan scheidingsconstructies, dat overeenkomt met ten hoogste 2% van de gebruiksoppervlakte van de woonwagen.

Verbouw

Artikel 5.6

1. Burgemeester en wethouders kunnen voor het gedeeltelijk veranderen of het vergroten van een bouwwerk ontheffing verlenen van artikel 5.2, eerste tot en met derde lid, voor de ten minste aan te houden warmteweerstand tot een niveau dat niet meer dan $1,2 \text{ m}^2\cdot\text{K}/\text{W}$ lager is. Voor ramen, deuren, kozijnen en daarmee gelijk te stellen constructie-onderdelen geldt geen voorschrift voor de warmtedoorgangscoefficiënt.
2. Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel vernieuwen van een bouwwerk geen ontheffing van de artikelen 5.2 tot en met 5.5.
3. Burgemeester en wethouders kunnen bij het geheel of gedeeltelijk veranderen of het vergroten van een woonwagen ontheffing verlenen van artikel 5.2, vierde lid, voor de ten minste aan te houden warmteweerstand tot een niveau dat niet meer dan $1 \text{ m}^2\cdot\text{K}/\text{W}$ lager is. Voor ramen, deuren, kozijnen en daarmee gelijk te stellen constructie-onderdelen geldt geen voorschrift voor de warmtedoorgangscoefficiënt.
4. Burgemeester en wethouders kunnen bij het geheel of gedeeltelijk veranderen of het

vergroten van een woonwagen ontheffing verlenen van artikel 5.4 tot een niveau dat niet meer dan 4 lager is.

Tijdelijke bouw

Artikel 5.7

Op het bouwen van een niet-permanent bouwwerk is artikel 5.2 van overeenkomstige toepassing, waarbij de warmteweerstand ten minste $1,3 \text{ m}^2 \cdot \text{K}/\text{W}$ bedraagt. Voor ramen, deuren, kozijnen en daarmee gelijk te stellen constructie-onderdelen geldt geen voorschrift voor de warmtedoorgangscoefficiënt.

Afdeling 5.2. Beperking van luchtdoorlatendheid, nieuwbouw

Artikel 5.8

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een zodanige luchtdoorlatendheid dat het warmteverlies als gevolg van tocht wordt beperkt.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 5.8 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 5.8 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 5.8

gebruiksfunctie	leden van toepassing				
	algemeen			verbouw	
	artikel 5.9	5.10			
lid	1	2	3	4	*
1 Woonfunctie					
a woonfunctie van een woonwagen	-	2	-	-	-
b andere woonfunctie	1	-	-	4	*
2 Bijeenkomstfunctie	1	-	-	4	*
3 Celfunctie	1	-	-	4	*
4 Gezondheidszorgfunctie	1	-	-	4	*
5 Industriefunctie	1	-	3	4	*
6 Kantoorfunctie	1	-	-	4	*
7 Logiesfunctie					
a een niet-verwarmde logiesfunctie	-	-	-	-	-
b een verwarmde logiesfunctie	1	-	-	4	*
8 Onderwijsfunctie	1	-	-	4	*
9 Sportfunctie	1	-	-	4	*
10 Winkelfunctie	1	-	-	4	*
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-

Algemeen

Artikel 5.9

1. De volgens NEN 2686 bepaalde luchtvolumestroom van het totaal aan verblijfsgebieden, toiletruimten en badruimten van een gebruiksfunctie is niet groter dan 0,2 m³/s.
2. De totale volgens NEN 2686 bepaalde luchtvolumestroom van een woonwagen is niet groter dan 0,2 m³/s.
3. Het eerste lid geldt niet, indien de industriefunctie uitsluitend wordt verwarmd voor een ander doel dan het verblijven van mensen of niet wordt verwarmd.
4. Indien in een gebouw of een gedeelte van een gebouw meer dan een gebruiksfunctie ligt en dit gebouw of gedeelte van een gebouw op niet meer dan een perceel ligt, is, in afwijking van het eerste lid, de volgens NEN 2686 bepaalde luchtvolumestroom van het totaal aan verblijfsgebieden, toiletruimten en badruimten van de gebruiksfuncties waarvoor het eerste lid geldt, niet groter dan 0,2 m³/s.

Verbouw

Artikel 5.10

Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel vernieuwen van een bouwwerk geen ontheffing van artikel 5.9.

Afdeling 5.3. Energieprestatie, nieuwbouw

Artikel 5.11

1. Een te bouwen bouwwerk is voldoende energiezuinig.
2. Voorzover voor een gebruiksfunctie in tabel 5.11 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 5.11 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 5.11

gebruiksfunctie	leden van toepassing						grenswaarde	
	energieprestatiecoëfficiënt			bepalingsmethode		verbouw	energieprestatiecoëfficiënt	
	artikel			5.13				5.14
lid	1	2	3	1	2	1	2	1 + 2
								[-]
1 Woonfunctie								
a woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-	-	-	-
b woonfunctie gelegen in een woongebouw	-	2	3	1	-	1	2	1
a andere woonfunctie	1	-	3	1	-	1	2	1
2 Bijeenkomstfunctie	1	-	3	-	2	1	2	2,2
3 Celfunctie								
a celfunctie niet gelegen in een cellingebouw	1	-	3	-	2	1	2	1,9
b celfunctie gelegen in een cellingebouw	-	2	3	-	2	1	2	1,9
4 Gezondheidszorgfunctie								
a gezondheidszorgfunctie voor aan bed gebonden patiënten	1	-	3	-	2	1	2	3,6
b andere gezondheidszorgfunctie	1	-	3	-	2	1	2	1,5
5 Industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-	-
6 Kantoorfunctie	1	-	3	-	2	1	2	1,5
7 Logiesfunctie								
a onverwarme logiesfunctie niet gelegen in een logiesgebouw	-	-	-	-	-	-	-	-
b verwarme logiesfunctie niet gelegen in een logiesgebouw	1	-	3	1	-	1	2	1,4
c logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw	-	2	3	-	2	1	2	1,9
8 Onderwijsfunctie	1	-	3	-	2	1	2	1,4
9 Sportfunctie	1	-	3	-	2	1	2	1,8
10 Winkelfunctie	1	-	3	-	2	1	2	3,4
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-

Energieprestatiecoëfficiënt

Artikel 5.12

1. Een gebruiksfunctie heeft een energieprestatiecoëfficiënt van ten hoogste de in tabel 5.11 aangegeven grenswaarde.
2. Indien in een gebouw of een gedeelte van een gebouw uitsluitend gebruiksfuncties van dezelfde soort liggen, die zijn aangewezen op een gemeenschappelijke verkeersruimte waarop geen andere gebruiksfuncties zijn aangewezen, heeft dat gebouw of gedeelte van het gebouw een energieprestatiecoëfficiënt van ten hoogste de in tabel 5.11 aangegeven grenswaarde.
3. Indien in een gebouw of een gedeelte van een gebouw meerdere gebruiksfuncties of gedeelten liggen, waarvoor volgens het eerste of tweede lid een energieprestatiecoëfficiënt geldt, en dit gebouw of gedeelte van een gebouw op niet meer dan een perceel ligt, geldt, in afwijking van het eerste en het tweede lid, dat het totale volgens NEN 2916 bepaalde karakteristieke energiegebruik niet hoger is dan het totale volgens NEN 2916 bepaalde toelaatbare energiegebruik. Bij het bepalen van het totale toelaatbare

energiegebruik zijn de grenswaarden voor de energieprestatiecoëfficiënten volgens het eerste en tweede lid aangehouden.

Bepalingsmethode

Artikel 5.13

1. Een energieprestatiecoëfficiënt als bedoeld in artikel 5.12, wordt bepaald volgens NEN 5128. Bij het bepalen van de energieprestatiecoëfficiënt van een woonfunctie mogen een toiletruimte, een badruimte, een meterruimte, een opstelplaats voor een warmwater-toestel en een opstelplaats voor een stooktoestel buiten beschouwing blijven.
2. Een energieprestatiecoëfficiënt als bedoeld in artikel 5.12, wordt bepaald volgens NEN 2916. Bij het bepalen van de energieprestatiecoëfficiënt van de gebruiksfunctie is voor de coëfficiënt voor koeling de waarde 4 aangehouden en voor de factor waarmee compensatie voor toelaatbaar energiegebruik voor ventilatie wordt gerealiseerd, de waarde 135. Bij het bepalen van de energieprestatiecoëfficiënt mogen een toiletruimte, een badruimte, een meterruimte, een opstelplaats voor een warmwatertoestel en een opstelplaats voor een stooktoestel buiten beschouwing blijven.

Verbouw

Artikel 5.14

1. Burgemeester en wethouders verlenen bij het geheel vernieuwen van een bouwwerk geen ontheffing van de artikelen 5.12 en 5.13.
2. Bij het gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk zijn de artikelen 5.12 en 5.13 niet van toepassing.

Hoofdstuk 6. Voorschriften uit het oogpunt van milieu

Hoofdstuk 7. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 7.1

Met betrekking tot een aanvraag om bouwvergunning als bedoeld in artikel 40, eerste lid, van de Woningwet, ingediend voor het tijdstip waarop dit besluit in werking treedt, alsmede met betrekking tot enig bezwaar of beroep, ingesteld tegen een beslissing omtrent een dergelijke aanvraag, blijven de voorschriften van het Bouwbesluit (Stb. 1991, 680) en de daarop berustende bepalingen van toepassing, die golden op het tijdstip waarop de aanvraag werd ingediend.

Artikel 7.2

Het Bouwbesluit (Stb. 1991, 680) wordt ingetrokken*.

Artikel 7.3

Dit besluit treedt in werking met ingang van een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 7.4

Dit besluit wordt aangehaald als Bouwbesluit 2003.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

---

* Artikel 20 (Stb. 2002, 203)

1. Het besluit van 28 oktober 1998 houdende wijziging van het Bouwbesluit (fase 2) (Stb. 1998, 618) wordt ingetrokken.
2. Het besluit van 28 oktober 1998 houdende wijziging van het Bouwbesluit (afstemming fase 1 op fase 2) (Stb. 1998, 619) wordt ingetrokken.